

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РС, БР. 17/2019 ОД 14.3.2019. ГОДИНЕ

[Закон о Централном регистру становништва](#)

[Закон о изменама и допунама Закона о средствима за исхрану биља и оплемењивачима земљишта](#)

[Закон о изменама и допунама Закона о безбедности хране](#)

[Закон о изменама и допунама Закона о средствима за заштиту биља](#)

[Закон о изменама и допунама Закона о здрављу биља](#)

[Закон о угоститељству](#)

[Закон о туризму](#)

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

УКАЗ

о проглашењу Закона о Централном регистру становништва

Проглашава се Закон о Централном регистру становништва, који је донела Народна скупштина Републике Србије на Првој седници Првог редовног заседања у 2019. години, 14. марта 2019. године.

ПР број 32

У Београду, 14. марта 2019. године

Председник Републике,
Александар Вучић, с.р.

ЗАКОН

о Централном регистру становништва

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом се уређује успостављање и вођење, садржина, начин коришћења, као и друга питања од значаја за успостављање и вођење Централног регистра становништва Републике Србије.

Појмови који се користе у овом закону у мушком роду обухватају исте појмове у женском роду.

Значење појединих израза

Члан 2.

Изрази који се користе у овом закону имају следеће значење:

- 1) Централни регистар становништва Републике Србије је јединствена, електронски вођена база података о становништву Републике Србије (у даљем тексту: Централни регистар);
- 2) становништво Републике Србије у смислу овог закона чине држављани Републике Србије, као и лица која нису држављани Републике Србије, а остварују одређена права, односно имају одређене обавезе у смислу посебних прописа и о којима се чувају подаци у Централном регистру у роковима прописаним овим законом;
- 3) изворна службена евиденција у смислу овог закона, јесте евиденција о подацима коју сагласно закону воде државни органи, органи и организације аутономне покрајине и локалне самоуправе или имаоци јавних овлашћења, из које се одређени подаци преузимају у Централни регистар, у складу са законом;

- 4) изворни орган је државни орган, орган и организација аутономне покрајине и локалне самоуправе или ималац јавног овлашћења који води изворну евиденцију из које се подаци преузимају у Централни регистар, у складу са законом;
- 5) пријемни орган је орган који преузима податке из Централног регистра ради вршења послова из своје надлежности, у складу са законом;
- 6) размена података је процес у коме се подаци преносе између изворне службене евиденције и Централног регистра, као и процес у коме се подаци из Централног регистра користе у складу са законом;
- 7) мрежа за размену података је технички систем за електронску размену података на сервисној магистрали путем јединствене информационо-комуникационе мреже електронске управе, у и из Централног регистра;
- 8) администратор пријемног органа (у даљем тексту: администратор), односно заменик администратора (у даљем тексту: заменик) је лице које је испред пријемног органа овлашћено за сарадњу пријемног органа са министарством надлежним за послове управе (у даљем тексту: Министарство) и службом Владе која је надлежна за пројектовање, усклађивање, развој и функционисање система електронске управе (у даљем тексту: Служба Владе), као и да прати рад овлашћених лица у пријемном органу и
- 9) овлашћена лица су лица у пријемном органу која су овлашћена за приступање и непосредно преузимање података из Централног регистра.

Циљ успостављања Централног регистра

Члан 3.

Циљ успостављања Централног регистра је постојање јединствене, централизоване и поуздане државне базе података која садржи тачне и ажурне податке о становништву Републике Србије у електронском облику прописане овим законом и која омогућава свим државним органима и организацијама, органима и организацијама аутономне покрајине и локалне самоуправе, установама, јавним предузећима, посебним органима преко којих се остварује регулаторна функција и правним и физичким лицима којима су поверена јавна овлашћења да послове из своје надлежности обављају на поуздан, економичан и ефикасан начин, заснован на централизовано обрађеним, тачним, ажурним и поузданим подацима добијеним са једног места – из Централног регистра, као и да се на основу података из Централног регистра обезбеде поуздани подаци у базама података које органи воде на основу других прописа.

Сврха обраде података

Члан 4.

У Централном регистру обрађују се подаци о становништву са сврхом:

— ефикасног вођења управних и других поступака органа;

- ефикасног управљања евиденцијама у електронском облику у којима се, између осталог, воде и подаци о становништву Републике Србије;
- праћења стања, припреме извештаја и анализе података потребних за обављање послова из делокруга изворног или пријемног органа.

Садржина Централног регистра

Члан 5.

У Централном регистру обрађују се подаци о становништву Републике Србије и то за:

- 1) држављане Републике Србије са пребивалиштем у Републици Србији;
- 2) држављане Републике Србије без пријављеног пребивалишта на територији Републике Србије;
- 3) избеглице у складу са Законом о избеглицама и посебним прописима којим се регулише положај избеглица;
- 4) странце са одобреним привременим бораваком или одобреним сталним настањеном у Републици Србији;
- 5) тражиоце азила, странце којима је одобрено уточиште или супсидијарна заштита и привремена заштита у складу са законом и
- 6) странце који немају дозволу за стално настањеном или привремени боравак у Републици Србији, а имају стечену имовину или права и обавезе по основу пензијског и инвалидског осигурања или својство пореског обвезника.

Надлежност за вођење Централног регистра

Члан 6.

Централни регистар успоставља и води Министарство, уз техничку подршку Службе Владе.

Ближи начин преузимања, размене података, приступа и заштите података садржаних у Централном регистру, као и друга техничка питања од значаја за вођење Централног регистра ближе уређује Влада.

Надлежност Министарства

Члан 7.

Министар надлежан за послове управе (у даљем тексту: Министар) решењем утврђује листу пријемних органа из члана 3. овог закона, који имају право непосредног преузимања података из Централног регистра, у поступку прописаном овим законом.

У циљу тачности и ажурности података у Централном регистру Министарство предузима мере ради њихове усклађености са изворним евиденцијама.

Лице које уочи да су подаци који се о њему воде у Централном регистру нетачни, може поднети Министарству захтев за њихову исправку.

Пријемни орган који у вршењу послова из своје надлежности уочи неслагање са подацима у Централном регистру дужан је да без одлагања о томе обавести Министарство.

Захтев из става 3. овог члана, као и обавештење из става 4. овог члана Министарство прослеђује изворном органу ради предузимања мера за проверу тачности података и евентуалног спровођења поступка за њихову измену у складу са законом.

О предузетим мерама из става 5. овог члана изворни орган доставља обавештење Министарству, које о томе обавештава подносиоца захтева, односно пријемни орган.

Министарство обавља и друге послове у складу са овим законом.

Надлежност Службе Владе

Члан 8.

Служба Владе обавља послове техничке подршке у успостављању и вођењу Централног регистра, послове који се односе на чување, спровођење мера заштите и обезбеђивање сигурности и безбедности података у Централном регистру, као и друге послове утврђене законом.

Обрада података о личности

Члан 9.

Обрада података о личности који се воде у Централном регистру врши се у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Подаци о личности користе се у сврху утврђену овим законом.

Пријемни орган који користи податке о личности из Централног регистра дужан је да обезбеди заштиту податка о личности.

Изворне службене евиденције и подаци из изворних службених евиденција

Члан 10.

Централни регистар води се на основу података из изворних службених евиденција, и то из:

- 1) Евиденције о матичним бројевима грађана – јединствени матични број грађана;
- 2) Евиденције о држављанству – држављанство Републике Србије;
- 3) Регистра матичних књига и то: лично име; пол, датум, место, општина/град рођења, место и држава ако је лице рођено у иностранству; лично име родитеља; податак о националној припадности; датум, место, општина/град закључења брака; место и држава закључења брака, ако је закључен у иностранству; лично име супружника; брачни статус (неожењен/неудата, у браку/разведен-а, удовац–удовица); датум, место, општина/град смрти, место и држава смрти ако је смрт наступила у иностранству и животни статус (у животу/преминуо);

4) Евиденције пребивалишта, боравишта и привременог боравака у иностранству – град, општина, насељено место, улица, кућни број, спрат и број стана код адресе пребивалишта и боравишта, односно држава код привременог боравака у иностранству;

5) Евиденције о личним картама – чињеница да ли грађанин поседује важећу личну карту, регистарски број и датум истека рока на који је лична карта издата;

6) Евиденције о путним исправама – чињеница да ли грађанин поседује важећу путну исправу, регистарски број и датум истека рока важења на који је путна исправа издата;

7) Централног регистра обавезног социјалног осигурања – податке из јединствене пријаве на обавезно социјално осигурање и то: основ осигурања, датум почетка осигурања, датум промене у осигурању, датум престанка осигурања, занимање, врста и степен стручне спреме, порески идентификациони број обвезника доприноса, јединствени број који додељује Централни регистар обавезног социјалног осигурања за потребе обавезног социјалног осигурања обвезницима доприноса и осигураним лицима, као и његову везу са јединственим матичним бројем грађанина;

8) Евиденције пореских обвезника и то: имовински статус (поседује/не поседује непокретност) и процењена вредност непокретности;

9) Евиденције о странцима – странцима којима је одобрен привремени боравак, странцима којима је одобрено стално настањење, евиденције о издатим личним картама за странце, привременим личним картама за странце и странцима којима су издате путне исправе за странце и то:

(1) Општи подаци: лично име, име родитеља, пол, датум, место и држава рођења, врста број и рок важења стране путне исправе, држављанство, евиденцијски број странца, адреса становања или пребивалиште странца;

(2) Подаци о странцу са одобреним привременим бораваком: основ привременог боравака, рок важења одобреног боравака, рок важења личне карте за странца;

(3) Подаци о странцу са одобреним сталним настањењем: број и датум решења о одобреном сталном настањењу у Републици Србији, рок важења личне карте за странце, датум и разлог престанка сталног настањења у Републици Србији;

10) Евиденције о тражиоцима азила, странцима којима је одобрено уточиште, странцима којима је одобрена супсидијарна заштита, странцима којима је одобрена привремена заштита, евиденције о издатим личним картама за тражиоце азила, странцима којима је одобрен азил или привремена заштита, као и евиденције о издатим путним исправама за странце којима је одобрен азил и то:

(1) Општи подаци: лично име, име родитеља, пол, датум, место и држава рођења, врста број и рок важења стране путне исправе, држављанство, евиденцијски број странца, адреса становања;

(2) Подаци о тражиоцима азила: број и рок важења личне карте за тражиоце азила, датум и број поднетог захтева за азил;

(3) Подаци о лицима са одобреним уточиштем: број и датум решења о одобреном уточишту, рок важења личне карте за лице коме је одобрено уточиште, број, датум издавања и рок важења путне исправе за лица којима је одобрено уточиште, датум престанка права на уточиште;

(4) Подаци о лицима са одобреном супсидијарном заштитом: број и датум решења о одобреној супсидијарној заштити, рок важења личне карте за лица којима је одобрена супсидијарна заштита, број, датум издавања и рок важења путне исправе за лица којима је одобрена супсидијарна заштита ако је издата, датум престанка права на супсидијарну заштиту;

(5) Подаци о лицима са одобреном привременом заштитом – број и датум решења о одобреној привременој заштити, рок важења личне карте за лице коме је одобрена привремена заштита и датум престанка привремене заштите;

11) Евиденције о странцима који немају дозволу за стално настањење или привремени боравак у Републици Србији, а имају стечену имовину или права и обавезе по основу пензијског и инвалидског осигурања или својство пореског обвезника: евиденцијски број странца; презиме и име; датум рођења; држављанство; подаци о имовини, праву или обавези;

12) Евиденције о избеглим лицима из бивших југословенских република и то: лично име; име једног родитеља; дан, месец и година рођења; општина и република рођења; место и адреса са које је лице избегло; датум пријављивања у Републици Србији; место у ком лице борави у Републици Србији и адреса стана и јединствени матични број грађана додељен пре стицања избегличког статуса и

13) Адресног регистра и то: матични број и назив општине; матични број и назив насељеног места; матични број улице, назив улице и кућни број.

Упис података врши се на основу јединственог матичног броја грађана или евиденцијског броја странца.

Органи који воде изворне службене евиденције из става 1. овог члана дужни су да податке из својих евиденција пренесу у Централни регистар, у складу са овим законом.

Подаци о становништву

Члан 11.

За становништво из члана 5. овог закона у Централном регистру воде се подаци из члана 10. овог закона.

Подаци у Централном регистру се усклађују са ажурним подацима изворних евиденција из члана 10. става 1. овог закона, у складу са прописима којима се уређује електронска управа и заштита података о личности.

Технички подаци у Централном регистру

Члан 12.

Централни регистар садржи и техничке податке којима се омогућује ефикасно, ажурно и законито успостављање, вођење и размена података из члана 10. овог закона, а нарочито:

- 1) идентификационе ознаке којима се повезују изворне службене евиденције на основу којих се уписују и користе подаци у Централном регистру и то: јединствени матични број грађана, евиденцијски број странца, јединствени број који додељује Централни регистар обавезног социјалног осигурања за потребе обавезног социјалног осигурања обвезницима доприноса и осигураним лицима, и порески идентификациони број;
- 2) шифрарнике неопходне за вођење података у Централном регистру;
- 3) евиденцију овлашћених лица органа из члана 3. овог закона, као и евиденцију о администраторима пријемних органа и њихових заменика која садржи: име и презиме, јединствени матични број грађана, додељена права, као и евиденцију њихових права на добијање података из Централног регистра;
- 4) евиденције логова за приступ подацима и то: податак о лицу односно органу које је приступило Централном регистру, датум и време приступа, скуп података којима се приступало и правни основ за приступ подацима;
- 5) друге евиденције које служе за ефикасније управљање Централним регистром.

Унос података у Централни регистар

Члан 13.

Изворни органи су дужни да податке из члана 10. овог закона, електронским путем преносе у Централни регистар, без одлагања након уписа у изворну евиденцију.

Податак у односу на чију тачност постоји сумња, означава се статусом „податак у провери”.

Преузимање података из Централног регистра

Члан 14.

Министар решењем утврђује листу пријемних органа из члана 3. овог закона, који имају право непосредног преузимања података из Централног регистра, на основу захтева који пријемни орган подноси Министарству.

Пре доношења решења из става 1. овог члана министарство прибавља мишљење Службе Владе да пријемни орган испуњава техничке услове за повезивање са Централним регистром.

Органи из члана 3. овог закона дужни су да у року од 8 дана по пријему обавештења да је Министарству достављено мишљење Службе Владе из става 2. овог члана, доставе акте о администратору, као и његовом заменику.

Обавештење садржи и упозорење да орган неће бити стављен на листу, односно да му неће бити омогућен приступ подацима из Централног регистра пре достављања акта о одређивању администратора и његовог заменика.

Решење из става 1. овог члана објављује се на интернет страници Министарства и на Порталу еУправе.

О свакој промени администратора, односно његовог заменика органи из члана 3. овог закона дужни су да без одлагања обавесте Министарство ради ажурирања листе администратора, односно заменика, коју води Министарство.

Пријемни орган из члана 3. овог закона дужан је да води евиденцију овлашћених лица која имају право непосредног преузимања података из Централног регистра.

Увид у податке Централног регистра

Члан 15.

Право на увид и права на основу оствареног увида у податке Централног регистра има физичко лице на које се подаци односе, у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Право на увид у податке Централног регистра има овлашћено лице приликом вршења послова у складу са законом.

По захтеву лица које у складу са законом обавља статистичке и научноистраживачке послове, односно делатности, у оквиру Централног регистра образује се посебна база, са анонимизованим подацима.

Подаци из става 3. овог члана се анонимизују у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Чување података Централног регистра

Члан 16.

У Централном регистру подаци се чувају:

— 10 година, и то: о лицима која су умрла од дана смрти; лицима чији су подаци поништени од дана поништења; лицима која су се трајно иселила из Републике Србије од дана одјаве пребивалишта и странцима на одобреном привременом боравку од тренутка обраде последњег податка;

— пет година од дана обраде последњег података о тражиоцима азила, изузев података који се односе на странца коме је одобрен азил (уточиште и супсидијарна заштита) или привремена заштита у Републици Србији, који се чувају трајно, у складу са Законом о евиденцијама и обради података у области унутрашњих послова.

Интегритет, заштиту и чување података који се воде у Централном регистру Служба Владе обезбеђује у складу са законима којима се уређује електронска управа и информациона безбедност и заштита података о личности.

Обезбеђивање приступа и мере заштите приступа Централном регистру

Члан 17.

Обезбеђивање приступа и мере заштите приступа подацима у Централном регистру врши се у складу са прописима којима се уређује област електронске управе, електронске идентификације и информационе безбедности.

Физичка заштита података у Централном регистру

Члан 18.

Централни регистар налази се у Државном центру за чување и управљање података који обезбеђује физичку заштиту података у складу са законом којим се уређује електронска управа и информациона безбедност.

Надзор

Члан 19.

Надзор над применом овог закона врши министарство преко управне инспекције.

Надзор над применом овог закона у делу који се односи на заштиту података о личности врши Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, у складу са законом.

Надзор над применом овог закона у делу који се односи на информациону безбедност врши министарство надлежно за послове информационе безбедности, у складу са законом.

Казнене одредбе

Члан 20.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у изворном органу ако:

- 1) не пренесе податке из изворних службених евиденција у Централни регистар (члан 10. став 3. овог закона);
- 2) не поступи у складу са чланом 13. овог закона.

Новчаном казном од 10.000 до 50.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у пријемном органу ако:

- 1) не обавести Министарство о промени администратора, односно његовог заменика (члан 14. став 6. овог закона);
- 2) не води евиденцију овлашћених лица која имају право непосредног преузимања података из Централног регистра (члан 14. став 7. овог закона).

Неовлашћено прикупљање личних података из Централног регистра подлеже кривичној одговорности, у складу са чланом 146. Кривичног законика („Службени гласник РС”, бр. 85/05, 88/05 – исправка, 107/05 – исправка, 72/09, 111/09, 121/12, 104/13, 108/14 и 94/16).

Прелазне одредбе

Члан 21.

Подзаконски пропис из члана 6. став 2. овог закона донеће се у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Даном почетка примене овог закона престаје да важи Закон о јединственом регистру становништва („Службени лист СФРЈ”, број 24/86) и Закон о информационом систему Републике Србије („Службени гласник РС”, број 12/96).

Члан 22.

Обавезују се изворни органи да до почетка примене овог закона обезбеде све техничке услове за пренос података у Централни регистар.

Ступање на снагу и почетак примене закона

Члан 23.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. септембра 2020. године.

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

УКАЗ

о проглашењу Закона о изменама и допунама Закона о средствима за исхрану биља и оплемењивачима земљишта

Проглашава се Закон о изменама и допунама Закона о средствима за исхрану биља и оплемењивачима земљишта, који је донела Народна скупштина Републике Србије на Првој седници Првог редовног заседања у 2019. години, 14. марта 2019. године.

ПР број 33

У Београду, 14. марта 2019. године

Председник Републике,

Александар Вучић, с.р.

ЗАКОН

о изменама и допунама Закона о средствима за исхрану биља и оплемењивачима земљишта

Члан 1.

У Закону о средствима за исхрану биља и оплемењивачима земљишта („Службени гласник РС”, број 41/09), у члану 7. став 6. брише се.

Досадашњи став 7. постаје став 6.

Члан 2.

Члан 8. мења се и гласи:

„Члан 8.

Упис у Регистар дистрибутера и увозника врши се на основу захтева дистрибутера, односно увозника, који се подноси Министарству.

У Регистар дистрибутера и увозника уписује се сваки објект за складиштење и продајно место, који испуњава услове у складу са овим законом.

Министар доноси решење о упису у Регистар дистрибутера и увозника.

Решење о упису у Регистар дистрибутера и увозника је коначно и против тог решења може се покренути управни спор.

Дистрибутер, односно увозник, дужан је да сваку промену података уписаних у Регистар дистрибутера и увозника пријави Министарству у року од 30 дана од дана настале промене.

Промена података из става 5. овог члана врши се на основу решења које доноси министар, које је коначно у управном поступку и против кога се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује образац захтева за упис, односно промену података уписаних у Регистар дистрибутера и увозника, као и документацију која се доставља уз захтев.”

Члан 3.

У члану 10. став 1. тачка 2) речи: „став 4.” замењују се речима: „став 5.”.

Члан 4.

У Глави II. СУБЈЕКТИ У ОБЛАСТИ СРЕДСТАВА ЗА ИСХРАНУ БИЉА И ЊИХОВИ ОРГАНИЗАЦИОНИ ОБЛИЦИ, назив Одељка 2. Дирекција за националне референтне лабораторије и обављање послова од јавног интереса, назив изнад члана 12. и члан 12. мењају се и гласе:

„2. Субјекти који обављају послове од јавног интереса

Послови од јавног интереса

Члан 12.

Послови од јавног интереса у области средстава за исхрану биља јесу лабораторијски и са њима повезани стручни послови, и то:

- 1) испитивање средстава за исхрану биља у складу са годишњим планом испитивања;
- 2) потврдна лабораторијска испитивања, применом референтних метода, као и провера резултата испитивања примењених тестова и метода;
- 3) чување референтних узорака и стандардних реагенаса;
- 4) припрема, одржавање и дистрибуција референтног материјала;

- 5) увођење, развијање и валидација нових метода испитивања у складу са међународним стандардима, смерницама и протоколима;
- 6) координација активности лабораторија ради примене нових аналитичких метода;
- 7) учествовање у међулабораторијским поређењима, обрада добијених резултата међулабораторијских упоредних тестирања у складу са међународно признатим протоколима, састављање извештаја и давање препорука;
- 8) учествовање у међулабораторијским поређењима на међународном нивоу;
- 9) достављање Министарству информација добијених од лабораторија других земаља и лабораторија Европске уније;
- 10) обављање јединствених критеријума и метода;
- 11) пружање научне и техничке помоћи Министарству при изради годишњег плана испитивања;
- 12) припрема водича за узорковање и руковање узорцима;
- 13) испитивања узорака узетих у поступку контроле средстава за исхрану биља у производњи, промету, увозу и примени;
- 14) друге активности у области испитивања средстава за исхрану биља.”

Члан 5.

Назив изнад члана 13. и члан 13. мењају се и гласе:

„Службена лабораторија

Члан 13.

Послове од јавног интереса у области средстава за исхрану биља из члана 12. овог закона обавља лабораторија која мора бити акредитована у складу са стандардом SRPS EN ISO/IEC 17025 – „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторије за еталонирање” (у даљем тексту: службена лабораторија), у случају неорганских ђубрива и неорганских оплеменењивача земљишта, а у случају осталих врста средстава за исхрану биља и оплеменењивача земљишта послове службене лабораторије може обављати и установа/организација акредитована за обављање научноистраживачке делатности која је уписана у Регистар научноистраживачких организација који води министарство надлежно за научноистраживачку делатност.

Акредитација из става 1. овог члана може да се односи на једну или више метода испитивања средстава за исхрану биља које су прописане овим законом.”

Члан 6.

Члан 14. мења се и гласи:

„Члан 14.

Министарство врши избор службене лабораторије на основу конкурса који расписује и објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Конкурс из става 1. овог члана садржи:

- 1) послове од јавног интереса за које се конкурс расписује;
- 2) период на који се додељује обављање послова од јавног интереса;
- 3) доказ о акредитацији у складу са стандардом SRPS EN ISO/IEC 17025;
- 4) критеријуме за избор службене лабораторије;
- 5) рок за доношење и објављивање одлуке о избору службене лабораторије;
- 6) начин обавештавања о резултатима конкурса.

Конкурс из става 1. овог члана спроводи комисија коју образује министар.

Одлуку о избору службене лабораторије доноси министар.

Резултати конкурса објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 7.

У члану 15. став 1. уводна реченица мења се и гласи:

„На основу одлуке о избору из члана 14. став 4. овог закона, Министарство са службеном лабораторијом закључује уговор којим се нарочито утврђују:”.

После става 1. додаје се став 2, који гласи:

„Министарство утврђује списак службених лабораторија из става 1. овог члана и доставља га министарству надлежном за техничке прописе, ради уписа у регистар овлашћених тела за оцењивање усаглашености. После уписа у регистар, Министарство списак службених лабораторија објављује на својој интернет страници.”

Члан 8.

Назив изнад члана 16. и члан 16. бришу се.

Члан 9.

Члан 18. мења се и гласи:

„Члан 18.

Пре стављања у промет средства за исхрану биља морају бити уписана у Регистар средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта (у даљем тексту: Регистар), који води Министарство.

Упис у Регистар врши се на основу захтева произвођача, дистрибутера, односно увозника средстава за исхрану биља, који се подноси Министарству.

Министар доноси решење о упису средстава за исхрану биља у Регистар, ако су испуњени услови из члана 17. ст. 1. и 2. овог закона, у року од два месеца од дана подношења захтева.

Решење о упису средства за исхрану биља у Регистар доноси се на рок од десет година и може се решењем министра обновити на захтев лица из става 2. овог члана, који је поднет најкасније 60 дана пре истека рока важења решења о упису у Регистар.

Обнова решења о упису у Регистар врши се на начин и под условима прописаним за упис у Регистар.

Лица из става 2. овог члана дужна су да сваку промену података уписаних у Регистар пријаве Министарству, у року од 30 дана од дана настале промене.

Промена података уписаних у Регистар на основу пријаве промене података из става 6. овог члана врши се на основу решења које доноси министар.

Решење из ст. 4. и 7. овог члана коначно је у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује образац захтева за упис, односно промену података уписаних у регистар, као и документацију која се доставља уз захтев за упис, односно промену података.”

Члан 10.

Члан 20. мења се и гласи:

„Члан 20.

У Регистар се не уписују средства за исхрану биља која се:

- 1) производе ради извоза;
- 2) стављају у промет као остатак од извоза;
- 3) стављају у промет после пробне производње;
- 4) увозе ради складиштења и извоза;
- 5) увозе и користе у научноистраживачке сврхе;
- 6) увозе и користе за потребе демонстрационих огледа.

У Регистар се не уписују стајњак, осока, гуано, супстрат, као и сировине за производњу средстава за исхрану биља.

Сировине за производњу средстава за исхрану биља из става 2. овог члана морају задовољавати услове квалитета наведене у сертификату о саставу и садржају хранљивих материја.

Средства за исхрану биља из става 1. тачка 1) и тач. 4)–6) овог члана не могу се стављати у промет у Републици Србији.

Средства за исхрану биља из става 1. тач. 2) и 3) овог члана могу се ставити у промет на одређено време и у одређеној количини.

Захтев за стављање у промет средстава за исхрану биља на одређено време и у одређеној количини из става 1. тач. 2) и 3) овог члана подноси произвођач из члана 6. став 1. овог закона.

Средства за исхрану биља из става 1. тач. 2) и 3) овог члана, морају:

- 1) испуњавати услове из члана 17. ст. 1. и 2. овог закона;
- 2) на декларацији имати одштампан текст: „произведено према произвођачкој спецификацији”, односно: „произведено према посебним захтевима”;
- 3) задовољавати услове квалитета наведене у произвођачкој спецификацији.

За средства за исхрану биља из става 1. тачка 5) овог члана, научноистраживачка организација која је уписана у Регистар научноистраживачких организација, у складу са посебним прописима којима се уређује научноистраживачка делатност, подноси Министарству захтев за коришћење средстава за исхрану биља у количинама потребним за научноистраживачке сврхе.

За средства за исхрану биља из става 1. тачка 6) овог члана увозник подноси Министарству захтев за коришћење средстава за исхрану биља за потребе демонстрационих огледа, и то у количини која је потребна за примену на површини од једног хектара у једној вегетационој сезони.

Министар доноси решење по захтеву из ст. 6, 8. и 9. овог члана.

Решење министра из става 10. овог члана је коначно и против тог решења може се покренути управни спор.

Министар ближе прописује документацију која се прилаже уз захтев за стављање у промет средстава за исхрану биља на одређено време и у одређеној количини, захтев за коришћење средстава за исхрану биља у научноистраживачке сврхе и захтев за коришћење средстава за исхрану биља за потребе демонстрационих огледа, као и обрасце тих захтева.”

Члан 11.

У члану 28. став 2. речи: „достави Правном лицу које обавља послове од јавног интереса до 31. марта текуће године за претходну годину” замењују се речима: „стави на увид приликом инспекцијског надзора”.

Став 3. брише се.

Досадашњи став 4. постаје став 3.

Члан 12.

У члану 30. став 2. речи: „Правном лицу које обавља послове од јавног интереса” замењују се речима: „службеној лабораторији”.

Члан 13.

У глави VI. ФИТОСАНИТАРНА КОНТРОЛА И УЗОРКОВАЊЕ У ПРОМЕТУ, УВОЗУ И ПРИМЕНИ, после назива Одељка 2. Фитосанитарна контрола увоза додају се назив изнад члана 30а и члан 30а, који гласе:

„Услови за увоз

Члан 30а

У Републику Србију могу да се увозе средства за исхрану биља која су уписана у Регистар, као и средства за исхрану биља која се не уписују у Регистар, а увозе се ради складиштења и извоза, у научноистраживачке сврхе и за потребе демонстрационих огледа.

У Републику Србију могу да се увозе и сировине за производњу средстава за исхрану биља која су уписана у Регистар као и сировине за производњу средстава за исхрану биља која се производе ради извоза, а која се не уписују у Регистар.

Увоз средстава за исхрану биља која су уписана у Регистар, увоз средстава за исхрану биља ради складиштења и извоза, увоз средстава за исхрану биља за потребе демонстрационих огледа, врши увозник, уписан у Регистар дистрибутера и увозника.

Увоз средстава за исхрану биља која се користе у научноистраживачке сврхе врши научноистраживачка организација.

Увоз сировина за производњу средстава за исхрану биља која су уписана у Регистар или увоз сировина за производњу средстава за исхрану биља која се производе ради извоза, врши произвођач из члана 6. став 1. овог закона.

Увоз из става 5. овог члана може да врши и увозник уписан у Регистар дистрибутера и увозника за потребе и уз сагласност произвођача из члана 6. став 1. овог закона.

Поред средстава за исхрану биља из става 1. овог члана и сировина из става 2. овог члана у Републику Србију могу да се увозе и:

- 1) узорци средстава за исхрану биља за потребе испитивања, ради уписа у Регистар, у количини до десет килограма, односно литара;
- 2) узорци сировина за производњу средстава за исхрану биља, за потребе испитивања средстава за исхрану биља, ради уписа у Регистар, у количини до десет килограма, односно литара.

Увоз из става 7. тачка 1) овог члана врши увозник, уписан у Регистар дистрибутера и увозника.

Увоз из става 7. тачка 2) овог члана врши произвођач из члана 6. став 1. овог закона.”

Члан 14.

Члан 32. мења се и гласи:

„Члан 32.

Пошиљка при увозу подлеже:

1) прегледу, који обухвата идентификацију пошиљке, преглед документације, паковања и превозног средства;

2) узорковању.

Изузетно од става 1. тачка 2) овог члана, узорковању не подлежу пошиљке средстава за исхрану биља из члана 20. став 1. тач. 4)–6), а пошиљке супстрата из члана 20. став 2. овог закона подлежу повременом узорковању.

Изузетно од става 1. овог члана, прегледу и узорковању при увозу не подлежу пошиљке сировина за производњу средстава за исхрану биља, и то: амонијак, сумпорна киселина и фосфорна киселина.

Увозник или царински заступник дужан је да:

1) фитосанитарном инспектору најави приспеће пошиљке;

2) у прописаном року поднесе захтев за преглед пошиљке;

3) омогући све потребне услове за обављање фитосанитарног прегледа;

4) спроведе све наложене мере од стране фитосанитарног инспектора.

Царински орган не може предузимати радње предвиђене правилима одговарајућег царинског поступка, осим за пошиљке у транзиту, док фитосанитарни инспектор не обави преглед пошиљке и узорковање.

Министар ближе прописује начин и поступак обављања прегледа и узорковања пошиљке, као и пошиљке супстрата при увозу, начин најављивања приспећа пошиљке, образац захтева за преглед пошиљке и услове које увозник мора да обезбеди ради обављања фитосанитарног прегледа.”

Члан 15.

У члану 34. став 1. речи: „Правном лицу које обавља послове од јавног интереса” замењују се речима: „службеној лабораторији”.

Члан 16.

У члану 35. став 2. речи: „Дирекција за националне референтне лабораторије” замењују се речима: „службена лабораторија”.

Ставови 4. и 5. мењају се и гласе:

„Испитивања физичких и хемијских особина средстава за исхрану биља, која се врше ради уписа у Регистар, морају бити извршена у лабораторији која је акредитована у складу са стандардом SRPS EN ISO/IEC 17025 – „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторије за еталонирање” у случају неорганских ђубрива и неорганских оплемењивача земљишта, а у случају осталих врста средстава за исхрану биља и оплемењивача земљишта испитивања може обављати и установа/организација акредитована за обављање научноистраживачке делатности која

је уписана у Регистар научноистраживачких организација који води министарство надлежно за научноистраживачку делатност.

Министарство, у поступку уписа у Регистар, признаје резултате испитивања физичких и хемијских особина средства за исхрану биља без поновног спровођења поступка испитивања, уколико су примењене методе прописане овим законом и уколико је лабораторија која је спровела испитивање акредитована према стандарду EN ISO/IEC 17025 од стране националног тела за акредитацију друге државе које је са Акредитационим телом Србије потписало споразум којим се међусобно признаје еквивалентност система акредитације, у обиму који је одређен потписаним споразумом, у складу са законом којим се уређује акредитација.”

Члан 17.

У члану 36. став 3. речи: „Дирекција за националне референтне лабораторије” замењују се речима: „службена лабораторија”.

Члан 18.

Назив изнад члана 38. и члан 38. мењају се и гласе:

„Таксе

Члан 38.

Средства за спровођење Годишњег плана испитивања и средства за обављање послова од јавног интереса обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Произвођач, дистрибутер, односно увозник, плаћају републичку административну таксу за:

- 1) разврставање средстава за исхрану биља у одређену врсту и тип у поступку уписа средства за исхрану биља у Регистар, обнове уписа и промене података уписаних у Регистар;
- 2) проверу испуњености услова за упис у Регистар дистрибутера и увозника и промену података уписаних у Регистар дистрибутера и увозника;
- 3) преглед и узорковање узорака средстава за исхрану биља узетих у поступку контроле производње, увоза, промета и примене средстава за исхрану биља.

Средства остварена од такси из става 2. овог члана приход су буџета Републике Србије.

Подносилац захтева плаћа републичку административну таксу за издавање решења и то:

- 1) упис у регистре, обнове уписа и промене података уписаних у регистре у складу са овим законом;
- 2) брисање из регистара у складу са овим законом;
- 3) увоз и коришћење средстава за исхрану биља у научноистраживачке сврхе;

- 4) стављање у промет средстава за исхрану биља у одређеној количини и на одређено време;
- 5) увоз и коришћење средства за исхрану биља за потребе демонстрационих огледа;
- 6) увоз пошилике.

Средства из става 4. овог члана подносилац захтева уплаћује на одговарајући рачун за уплату јавних прихода буџета Републике Србије.”

Члан 19.

Члан 40. мења се и гласи:

„Члан 40.

У вршењу послова инспекцијског надзора фитосанитарни инспектор има право и дужност да:

- 1) проверава да ли се средства за исхрану биља супротно привременој или трајној забрани производње и стављања у промет производе или стављају у промет;
- 2) проверава да ли се производња, стављање у промет и примена средстава за исхрану биља врши у складу са условима из члана 4. став 1. тачка 2) овог закона;
- 3) проверава да ли произвођач врши контролу квалитета сваке партије произведених средстава за исхрану биља и води и чува евиденцију о контроли квалитета пре њиховог стављања у промет у складу са чланом 6. ст. 2. и 3. овог закона;
- 4) проверава да ли је дистрибутер, односно увозник, уписан у Регистар дистрибутера и увозника и да ли су испуњени услови за упис у Регистар дистрибутера и увозника;
- 5) проверава да ли се промет, односно увоз средстава за исхрану биља врши у објектима за складиштење и на продајним местима која су уписана у Регистар дистрибутера и увозника;
- 6) проверава да ли је дистрибутер, односно увозник, пријавио у прописаном року сваку промену података који су уписани у Регистар дистрибутера и увозника;
- 7) проверава да ли произвођач и дистрибутер достављају податке о производњи и промету средстава за исхрану биља у прописаним роковима;
- 8) проверава испуњавање уговорних обавеза службене лабораторије;
- 9) проверава да ли су средства за исхрану биља која су стављена у промет уписана у Регистар;
- 10) проверава да ли су лица из члана 18. став 2. овог закона пријавила у прописаном року сваку промену података који су уписани у Регистар;
- 11) проверава да ли се средства за исхрану биља која се производе ради извоза, увозе ради складиштења и извоза, увозе и користе у научноистраживачке сврхе, односно увозе и користе за потребе демонстрационих огледа стављају у промет;

- 12) проверава да ли је за средства за исхрану биља која се стављају у промет као остатак од извоза, односно после пробне производње, односно која се увозе и користе у научноистраживачке сврхе, односно увозе и користе за потребе демонстрационих огледа, издато решење у складу са чланом 20. став 10. овог закона;
- 13) проверава квалитет средстава за исхрану биља у производњи, промету, увозу и примени;
- 14) проверава декларисање и обележавање средстава за исхрану биља у производњи, промету, увозу и примени;
- 15) проверава начин паковања;
- 16) проверава да ли се промет средстава за исхрану биља у расутом стању обавља у складу са чланом 26. овог закона;
- 17) проверава да ли су минерална ђубрива која су обележена ознаком „ЕС FERTILISER” стављена у промет у складу са чланом 27. овог закона;
- 18) проверава да ли се средства за исхрану биља примењују у складу са чланом 28. став 1. овог закона;
- 19) проверава да ли произвођач биља води евиденцију о примени средстава за исхрану биља;
- 20) проверава да ли се рекламирање средстава за исхрану биља врши у складу са чланом 29. овог закона;
- 21) врши преглед и узорковање средства за исхрану биља у промету и примени;
- 22) проверава да ли се подаци о амонијум нитратном ђубриву са високим садржајем азота чувају у прописаном року, у складу са одредбама члана 37. ст. 1. и 2. овог закона;
- 23) проверава да ли је амонијум нитратно ђубриво са високим садржајем азота стављено у промет, у складу са одредбама члана 37. став 3. овог закона;
- 24) проверава извршавање мера из члана 41. овог закона;
- 25) узима узорке средстава за исхрану биља, биља, земљишта и воде без накнаде њихове вредности;
- 26) врши преглед и узорковање пошилики при увозу;
- 27) проверава да ли се врши премештање, дељење или узорковање пошилике која је под царинским надзором до завршетка прегледа, узорковања и одобрења, односно забране њеног увоза и транзита.”

Члан 20.

У члану 41. став 1. мења се и гласи:

„У вршењу послова из члана 40. овог закона фитосанитарни инспектор може да:

- 1) нареди произвођачу, дистрибутеру, увознику или произвођачу биља да усклади обављање делатности, односно отклони недостатке које је утврдио у поступку инспекцијске контроле;
- 2) привремено забрани производњу или стављање у промет средстава за исхрану биља док произвођач, односно дистрибутер не усклади обављање делатности, односно не отклони недостатке које је утврдио у поступку инспекцијске контроле;
- 3) нареди произвођачу да врши контролу квалитета сваке партије произведених средстава за исхрану биља и води и чува евиденцију о контроли квалитета пре њиховог стављања и промет у прописаном року (члан 6. ст. 2. и 3);
- 4) забрани стављање у промет, односно увоз средстава за исхрану биља дистрибутеру, односно увознику који није уписан у Регистар дистрибутера и увозника;
- 5) нареди дистрибутеру, односно увознику да сваку промену података уписаних у Регистар дистрибутера и увозника пријави Министарству у прописаном року (члан 8.);
- 6) нареди произвођачу, односно дистрибутеру да достави податке о произведеним и у промет стављеним средствима за исхрану биља у прописаним роковима (члан 11. став 1);
- 7) нареди произвођачу, дистрибутеру односно увознику да сваку промену података уписаних у Регистар пријави Министарству у прописаном року (члан 18. став 6);
- 8) привремено забрани производњу одређених средстава за исхрану биља до отклањања недостатака, уколико резултати прегледа, односно испитивања средстава за исхрану биља нису у складу овим законом;
- 9) забрани промет произведене или увезене количине средстава за исхрану биља, уколико резултати прегледа, односно испитивања произведене или увезене количине средстава за исхрану биља нису у складу са овим законом;
- 10) нареди повлачење из промета произведене или увезене количине средстава за исхрану биља, уколико резултати прегледа, односно испитивања произведене или увезене количине средстава нису у складу овим законом;
- 11) забрани произвођачу биља примену средстава за исхрану биља ако се не користе у складу са одредбом члана 28. став 1;
- 12) забрани произвођачу биља примену средстава за исхрану биља ако не води евиденцију о примени средстава за исхрану биља и ту евиденцију не стави на увид приликом инспекцијског надзора;
- 13) забрани рекламирање средстава за исхрану биља која не припадају прописаној врсти и типу и супротно квалитету и намени који су наведени у решењу о упису у Регистар;
- 14) забрани увоз и нареди враћање пошиљке;

15) подноси захтев за покретање прекршајног поступка, пријаву за привредни преступ и кривичну пријаву због повреде одредаба овог закона и прописа донетих на основу њега;

16) нареди друге мере и предузме друге радње у складу са овим законом.”

Члан 21.

У члану 43. став 1. мења се и гласи:

„Новчаном казном од 500.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице, ако:

- 1) производи или ставља у промет средства за исхрану биља супротно одредби члана 4. став 1. тачка 1) овог закона;
- 2) производи, ставља у промет или примењује средства за исхрану биља супротно одредби члана 4. став 1. тачка 2) овог закона;
- 3) не врши контролу квалитета сваке партије произведених средстава за исхрану биља пре стављања у промет и о томе не води евиденцију и не чува је у прописаном року (члан 6. ст. 2. и 3);
- 4) врши промет средстава за исхрану биља, а није уписан у Регистар дистрибутера и увозника (члан 7. став 1);
- 5) врши увоз средстава за исхрану биља, а није уписан у Регистар дистрибутера и увозника (члан 7. став 4);
- 6) ставља у промет средства за исхрану биља која нису уписана у Регистар (члан 18. став 1);
- 7) ставља у промет средства за исхрану биља која се производе ради извоза или увозе ради складиштења и извоза или која се увозе и користе у научноистраживачке сврхе или која се увозе и користе за потребе демонстрационих огледа супротно одредбама члана 20. став 4. овог закона;
- 8) производи, ставља у промет или увози средства за исхрану биља које не задовољавају прописан квалитет (члан 23. став 1);
- 9) производи или ставља у промет средства за исхрану биља са одступањима садржаја хранљивих материја од минималних и максималних вредности и систематски искоришћава прописана одступања (члан 23. став 4);
- 10) ставља у промет средства за исхрану биља која нису декларисана и обележена (члан 24. став 1);
- 11) производи и ставља у промет средства за исхрану биља чији квалитет не одговара квалитету наведеном у декларацији (члан 24. став 2);
- 12) ставља у промет средства за исхрану биља у расутом стању супротно одредбама члана 26. ст. 1. и 2. овог закона;

- 13) ставља у промет амонијум нитратна ђубрива са високим садржајем азота у расутом стању (члан 26. став 3);
- 14) ставља у промет минерална ђубрива обележена ознаком „EC FERTILISER” супротно одредбама члана 27. овог закона;
- 15) рекламира средства за исхрану биља супротно одредбама члана 29. овог закона;
- 16) увози средства за исхрану биља која нису уписана у Регистар, осим ако овим законом није другачије прописано (члан 30а став 1);
- 17) увози средства за исхрану биља преко граничног прелаза који није одредио министар (члан 31. ст. 2. и 5);
- 18) врши увоз пошилике супротно одредбама члана 32. став 3. овог закона;
- 19) врши премештање, дељење или узорковање пошилике за коју је решењем о превозу одређен царински надзор до завршетка прегледа (члан 33. став 3);
- 20) ставља у промет амонијум нитратна ђубрива са високим садржајем азота супротно одредби члана 37. став 3. овог закона;
- 21) не поступи по решењу фитосанитарног инспектора, у складу са овим законом.”

Члан 22.

У члану 44. став 1. мења се и гласи:

„Новчаном казном од 200.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) није у прописаном року пријавило сваку промену података који су уписани у Регистар дистрибутера и увозника (члан 8. став 5);
- 2) не доставља Министарству податке о произведеним и у промет стављеним средствима за исхрану биља у прописаним роковима (члан 11. став 1);
- 3) није у прописаном року пријавило сваку промену података који су уписани у Регистар (члан 18. став 6);
- 4) ставља у промет средства за исхрану биља као остатак од извоза, односно после пробне производње, односно увози и користи у научноистраживачке сврхе, односно увози и користи за потребе демонстрационих огледа без решења министра из члана 20. став 10. овог закона;
- 5) подаци о квалитету средстава за исхрану биља нису наведени у декларацији на прописани начин (члан 24. став 3);
- 6) декларација није утиснута на паковању, односно није неодвојиво причвршћена на паковању (члан 25. став 1);
- 7) ставља у промет средства за исхрану биља у расутом стању, а подаци о квалитету средстава за исхрану биља нису наведени у пратећој документацији (члан 26. став 1);

8) примењује средства за исхрану биља супротно одредбама члана 28. став 1. овог закона;

9) не води евиденцију о примени средстава за исхрану биља и не стави је на увид приликом инспекцијског надзора (члан 28. став 2);

10) не чува податке о називима и адресама погона у којима се амонијум нитратно ђубриво са високим садржајем азота и његове основне компоненте производе, податке о лицима одговорним за те погоне и не чува их у прописаном року (члан 37. ст. 1. и 2).”

Члан 23.

У члану 45. став 2. речи: „тач. 1), 3), 4), 5), 6), 7) и 9)” бришу се.

Члан 24.

Произвођач, дистрибутер, увозник и произвођач биља дужни су да своје пословање ускладе са одредбама овог закона у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 25.

Поступци започети до дана ступања на снагу овог закона окончаће се у складу са Законом о средствима за исхрану биља и оплемењивачима земљишта („Службени гласник РС”, број 41/09).

Члан 26.

Правно лице које је овлашћено за испитивање ђубрива на основу Закона о заштити биља („Службени лист СРЈ”, бр. 24/98 и 26/98 – исправка и „Службени гласник РС”, бр. 101/05 – др. закон и 41/09 – др. закон), обављаће послове за које је овлашћено до окончања конкурса за обављање послова од јавног интереса које обављају службене лабораторије, који се спроводи у складу са овим законом.

Члан 27.

Подзаконски прописи за спровођење овог закона биће донети у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 28.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Правилник о линији за производњу ђубрива („Службени лист СРЈ”, број 68/01).

Члан 29.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

УКАЗ

о проглашењу Закона о изменама и допунама Закона о безбедности хране

Проглашава се Закон о изменама и допунама Закона о безбедности хране, који је донела Народна скупштина Републике Србије на Првој седници Првог редовног заседања у 2019. години, 14. марта 2019. године.

ПР број 34

У Београду, 14. марта 2019. године

Председник Републике,

Александар Вучић, с.р.

ЗАКОН

о изменама и допунама Закона о безбедности хране

Члан 1.

У Закону о безбедности хране („Службени гласник РС”, број 41/09) у члану 4. после тачке 2) додаје се нова тачка 2а), која гласи:

„2а) Међународно прихваћени стандарди, смернице, водичи и препоруке јесу они који су разрађени у оквиру Организације Уједињених нација за храну и пољопривреду (FAO), Светске здравствене организације (WHO), Комисије Codex Alimentarius, Међународне организације за заштиту здравља животиња (OIE), Међународне конвенције о заштити биља (IPPC), Европске и медитеранске организације за заштиту биља (EPPO), Међународног удружења хемијских аналитичара (AOAC), Међународног колаборативног савета за аналитику пестицида (CIPAC), Европске организације за сарадњу и развој (OECD), Европске агенције за безбедност хране (EFSA), Међународне организације за стандардизацију (ISO) и др.;”.

У тачки 4) реч: „генетски” замењује се речју: „генетички”, реч: „арома” замењује се речима: „прехрамбених арома”, а речи: „ензимских препарата” речима: „прехрамбених ензимских препарата”.

Тачка 8) брише се.

Тачка 11) брише се.

Тачка 12) мења се и гласи:

„12) Примарна производња јесте производња, узгој и гајење примарних пољопривредних производа, укључујући жетву, бербу или убирање плодова, мужа, узгој животиња пре клања, као и лов, риболов и сакупљање самониклих плодова;”.

У тачки 14) подтачка (4) мења се и гласи:

„(4) угоститељским објектима, печењарама, објектима брзе хране, посластичарницама, пекарама, као и кетеринг услуге и услуге испоруке готове хране;”.

Тачка 17. брише се.

После тачке 21) додаје се нова тачка 21а), која гласи:

„21а) Службена контрола јесте било који поступак контроле који надлежни орган спроводи ради потврде усаглашености са прописима о безбедности хране и хране за животиње, као и са прописима из области здравља и добробити животиња;”.

После тачке 23) додаје се нова тачка 23а), која гласи:

„23а) Упутства или водичи јесу документа која се доносе од стране субјеката у пословању храном, односно храном за животиње, њихових удружења, односно надлежног органа у циљу постизања ефикасног система безбедности хране, односно хране за животиње;”.

У тачки 25) став 1. подтачка (1) речи: „које не служе за производњу хране” бришу се.

Подтачка (7) мења се и гласи:

„(7) психоактивно контролисаних супстанци и прекурсора;”.

Члан 2.

Члан 5. мења се и гласи:

„Члан 5.

Храна се према пореклу дели на:

- 1) храну животињског порекла;
- 2) храну биљног порекла;
- 3) мешовиту храну која садржи састојке биљног и животињског порекла;
- 4) храну ни биљног, ни животињског порекла (минералне материје, со);
- 5) нову храну;
- 6) генетички модификовану храну и генетички модификовану храну за животиње, храну и храну за животиње добијену од генетички модификованих организама, у складу са посебним прописом.”.

Члан 3.

Члан 12. мења се и гласи:

„Члан 12.

Службене контроле у смислу овог закона, у области безбедности хране спроводе надлежна министарства, и то:

- 1) Министарство преко надлежних инспекција:

(1) у свим фазама производње, прераде, промета на велико и промета на мало, укључујући увоз и извоз хране биљног и животињског порекла, безалкохолна пића и мешовите хране и генетички модификоване хране и генетички модификоване хране за животиње као и хране и хране за животиње добијене од генетички модификованих организама, у складу са посебним прописом,

(2) у свим фазама производње, прераде, промета хране за животиње (биљног и животињског порекла), мешовите хране за животиње укључујући увоз и извоз,

(3) у фази промета на мало хране животињског порекла у објектима регистрованим односно одобреним од стране Министарства, као и у промету на мало свежег меса, млека, јаја, меда, рибе и дивљачи у специјализованим објектима (касапнице, рибарнице и сл.), вина и алкохолних пића;

2) Министарство надлежно за послове здравља преко надлежне санитарне инспекције:

(1) у свим фазама производње, прераде и промета (промет на велико, промет на мало, увоз на местима царинења и извоз), и то: нове хране, хране за специфичне популационе групе (храна за одојчад и малу децу, храна за посебне медицинске намене, замене за комплетну дневну исхрану за особе на дијети за мршављење), додатака исхрани (дијететски суплементи), хране са измењеним нутритивним саставом (храна за особе интолерантне на глутен, замене за со за људску исхрану, храна обогаћена витаминима, минералима и другим супстанцама са хранљивим или физиолошким ефектом и др), соли за исхрану људи и производњу хране, прехранбених адитива, прехранбених арома, прехранбених ензима, помоћних средстава у производњи хране, воде за пиће која се потрошачима испоручује путем јавног водоводног система или у оригиналној амбалажи (природне минералне, изворске и стоне воде), као и вода која се употребљава, односно додаје током припреме, обраде или производње хране, материјала и предмета намењених да дођу у контакт са храном,

(2) у фази промета на мало све хране у објектима под санитарним надзором (кухиње у предшколским и школским објектима, објектима ученичког и студентског стандарда, здравствене заштите и социјалног старања).

Министар прописује врсту хране и начин вршења службене контроле.

Министар ближе прописује листу мешовите хране и начин вршења контроле те хране, а министар надлежан за послове здравља ближе прописује услове за производњу и промет нове хране, као и начин вршења контроле те хране.”.

Члан 4.

Члан 13. мења се и гласи:

„Члан 13.

Субјекти у пословању храном и храном за животиње у свим фазама производње, прераде и промета, у оквиру делатности коју обављају, дужни су да обезбеде да храна и храна за животиње испуњава све услове прописане овим законом и прописима донетим на основу њега.

Надлежни органи спроводе одредбе овог закона и прописа донетих на основу њега и врше службену контролу да ли субјекти у пословању храном и храном за животиње испуњавају све услове прописане овим законом и прописима донетим на основу њега.”.

Члан 5.

У члану 14. став 1. после речи: „у складу са” додају се речи: „стандардима, смерницама, водичима и”, а после речи: „организација” додају се речи: „укључујући и комисију Codex Alimentarius”.

После става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Влада прописује начин успостављања и организације система у области безбедности и квалитета хране, пружања информација и обавештавања о стандардима, смерницама и препорукама, у складу са Codex Alimentarius.”.

Члан 6.

У члану 18. став 3. мења се и гласи:

„Дирекција за националне референтне лабораторије мора да буде акредитована у складу са стандардом SRPS ISO/IEC 17025 – „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање”.”.

Члан 7.

Члан 19. мења се и гласи:

„Члан 19.

Дирекција за националне референтне лабораторије (у даљем тексту: Национална референтна лабораторија) обавља послове у области безбедности хране, контроле квалитета и безбедности млека и испитивања забрањених, недозвољених, штетних и непожељних супстанци у храни и храни за животиње, здравља биља, семена и садног материјала и банке биљних гена.

У оквиру Националне референтне лабораторије обављају се следећи послови:

- 1) сарадња са националним лабораторијама других земаља;
- 2) старање о успостављању јединствених критеријума и метода и спровођење стандарда за рад овлашћених лабораторија;
- 3) организовање по потреби упоредних тестова између званичних националних лабораторија и вршење одговарајућег праћења таквог упоредног тестирања;
- 4) размена информација добијених од националних лабораторија других земаља Министарству и овлашћеним лабораторијама;
- 5) обезбеђивање стручне и техничке помоћи Министарству за примену координисаних планова контроле;

- 6) имплементација, односно развијање методе тестирања у складу с међународним стандардима уз обавезну валидацију;
- 7) вршење услуга потврде анализе и суперанализе ако је то релевантно за потребе овлашћених лабораторија;
- 8) обезбеђивање и примењивање преко овлашћених лабораторија статистички креиране контроле и праћења резултата;
- 9) организовање упоредних тестова за овлашћене лабораторије у циљу јединствене примене метода које примењују;
- 10) пружање услуга из области статистике и информационих система овлашћеним лабораторијама;
- 11) обучавање особља у овлашћеним лабораторијама;
- 12) припрема националних водича за узорковање и руковање узорцима ради спровођења поуздане дијагнозе;
- 13) припрема, одржавање и дистрибуција референтног материјала;
- 14) учешће у међународним упоредним тестовима;
- 15) и други послови.

Поред послова из става 2. овог члана Национална референтна лабораторија обавља и лабораторијска испитивања у области безбедности хране и хране за животиње, као и испитивања квалитета млека и испитивања млека за потребе праћења и унапређења производних способности музних грла.

Лабораторијски и са њима повезани стручни послови из области здравља биља, семена и садног материјала који се обављају у оквиру Националне референтне лабораторије уређују се прописима којима се уређује здравље биља, семе и садни материјал.

Поред послова из ст. 2–4. овог члана Национална референтна лабораторија обавља и послове банке биљних гена, и то:

- 1) чување колекције семена и садног материјала;
- 2) регистрацију узорака, њихово чишћење, сушење, паковање, складиштење и одржавање;
- 3) умножавање и регенерацију узорака;
- 4) складиштење дупликата узорака;
- 5) организовање одржавања, односно одржавање колекције садног материјала;
- 6) размену узорака са другим банкама гена у свету.

Поред послова из ст. 2–5. овог члана Национална референтна лабораторија обавља и:

- 1) послове инвестиционог одржавања објеката и пратеће инфраструктуре својих лабораторија;
- 2) иницирање, планирање, припрему, програмирање, спровођење и праћење реализације пројеката опремања националне референтне лабораторије;
- 3) иницира и координира стручну сарадњу између референтних лабораторија.

Послове из ст. 2. и 6. овог члана не могу да обављају друге лабораторије изабране путем конкурса.”.

Члан 8.

После члана 19. додају се назив члана и члан 19а, који гласе:

„Референтна лабораторија

Члан 19а

Послове из члана 19. ст. 3. и 5. овог закона могу да обављају и лабораторије изабране путем конкурса (у даљем тексту: референтне лабораторије).

Лабораторије из става 1. овог члана морају да буду акредитоване у складу са стандардом SRPS ISO/IEC 17025 – „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање”.

За послове из члана 19. став 3. овог закона из области ветеринарства и средстава за заштиту биља конкурс из става 1. овог члана расписује се у складу са прописом којим се уређује ветеринарство, односно прописом којим се уређују средства за заштиту биља.

Конкурс из става 1. овог члана расписује Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља у складу са надлежностима и објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Конкурс из става 1. овог члана нарочито садржи:

- 1) послове за које се конкурс расписује;
- 2) период на који се обављају послови;
- 3) доказ који се односи на обим акредитације;
- 4) критеријуме за избор;
- 5) рок за доношење и објављивање одлуке о избору;
- 6) начин обавештавања о резултатима конкурса.

Конкурс из става 1. овог члана спроводи комисија коју образује министар, односно министар надлежан за послове здравља.

Одлуку о избору референтне лабораторије доноси министар, односно министар надлежан за послове здравља.

Са лабораторијом изабраном на конкурс министар, односно министар надлежан за послове здравља закључује уговор.

Уговор из става 8. овог члана нарочито садржи:

- 1) послове лабораторијских испитивања који су предмет уговора;
- 2) одговорно лице које ће обављати одређене послове који су предмет уговора;
- 3) методе, начин и поступак обављања послова лабораторијских испитивања;
- 4) међусобна права, обавезе и одговорности;
- 5) време за које се закључује уговор;
- 6) начин финансирања послова;
- 7) услове за раскид уговора.

Списак референтних лабораторија објављује се у „Службеном гласнику Републике Србије” и доставља министарству надлежном за послове који се односе на техничке прописе, ради уписа у регистар овлашћених тела за оцењивање усаглашености.

Ако у Републици Србији не постоји референтна лабораторија која испуњава прописане услове министар, односно министар надлежан за послове здравља може за поједине врсте испитивања да одреди референтну лабораторију са територије друге државе за тражена испитивања.

Једна референтна лабораторија може бити референтна за више испитивања.

Средства за обављање послова из овог члана обезбеђују се у буџету Републике Србије.”.

Члан 9.

У члану 20. ст. 1. и 2. мењају се и гласе:

„Лабораторијска испитивања у области безбедности хране и хране за животиње у поступку службене контроле могу да се уступе лабораторијама (у даљем тексту: службене лабораторије) путем конкурса који расписује Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља и објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Лабораторијска испитивања у области безбедности хране и хране за животиње у поступку службене контроле не могу да се уступе интерним лабораторијама субјеката у пословању храном и храном за животиње.”.

После става 2. додаје се нови став 3, који гласи:

„Интерне лабораторије из става 2. овог члана морају вршити валидацију метода испитивања и учествовати у екстерним проверама квалитета.”.

У досадашњем ставу 3. који постаје став 4. после речи: „испуне” додају се речи: „службене”, а после речи: „хране” додају се речи: „и хране за животиње”.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 5. речи: „, као и спровођење програма мониторинга” бришу се.

У досадашњем ставу 5, који постаје став 6. тачка 1) речи: „, односно програма мониторинга” бришу се.

У тачки 2) речи: „, односно спровођење програма мониторинга” бришу се.

Тачка 3) мења се и гласи:

„3) доказ о испуњености стандарда SRPS ISO/IEC 17025 – „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање”;

Досадашњи став 6. постаје став 7.

У досадашњем ставу 7. који постаје став 8. после речи: „избору” додају се речи: „службене”, а речи: „, односно спровођења програма мониторинга” бришу се.

Досадашњи став 8. постаје став 9.

После става 9. додаје се став 10. који гласи:

„Министар, односно министар надлежан за послове здравља утврђује списак службених лабораторија изабраних путем конкурса, објављује га у „Службеном гласнику Републике Србије” и доставља министарству надлежном за послове који се односе на техничке прописе, ради уписа у регистар овлашћених тела за оцењивање усаглашености.”.

Члан 10.

У члану 21. тачка 1) речи: „и спровођење програма мониторинга” бришу се.

У тачки 3) речи: „, односно спровођење програма мониторинга” бришу се.

Члан 11.

У члану 22. став 1. речи: „и програма мониторинга” бришу се.

Члан 12.

У члану 25. став 3. мења се и гласи:

„Храна није безбедна уколико садржи:

1) средства за заштиту биља, биоциде или контаминенте или њихове метаболите или производе разградње изнад максимално дозвољених концентрација;

2) средства за заштиту биља, односно биоциде чија употреба није одобрена или дозвољена;

3) супстанце са фармаколошким дејством или њихове метаболите који се не смеју давати животињама које служе за производњу хране или прекорачују максимално дозвољене количине остатака или нису одобрени или регистровани за примену на

животињама које служе за производњу хране или нису одобрени као адитиви у храни за животиње које служе за производњу хране;

4) супстанце са фармаколошким дејством или њихове метаболите код лечених животиња, а да није испоштован прописани период каренце;

5) микроорганизме, вирусе, паразите и њихове развојне облике који представљају опасност за здравље људи;

6) материје (физичке, хемијске, радиоактивне) које саме или заједно са другим материјама прелазе максимално дозвољене вредности и представљају опасност по здравље људи.”.

Члан 13.

У члану 26. став 1. тачка 2) мења се и гласи:

„2) информација које су доступне потрошачу, међународне потврде (сертификате), документа која прате храну у промету и податке на декларацији, а које се односе на спречавање специфичних штетних деловања појединих врста или категорија хране на здравље људи.”.

У ставу 3. после речи: „распадања” додају се речи: „и истеклог рока трајања за производе означене роком трајања „употребљиво до” у складу са прописима којима се ближе прописује декларисање хране.”.

Ставови 4. и 5. мењају се и гласе:

„Министар, уз сагласност министра надлежног за послове здравља, ближе прописује опште услове хигијене хране, посебне услове хигијене хране животињског порекла и микробиолошке критеријуме хране.

Министар, уз сагласност министра надлежног за послове здравља, ближе прописује максималне концентрације одређених контаминената у храни, као и методе узорковања и испитивања хране ради утврђивања присуства и нивоа одређених контаминената у храни.”.

После става 5. додају се ст. 6, 7, 8, 9. и 10, који гласе:

„Министар надлежан за послове здравља, уз сагласност министра, ближе прописује:

- 1) здравствену исправност воде за пиће;
- 2) здравствену исправност и квалитет природне минералне, природне изворске и стоне воде у оригиналној амбалажи;
- 3) поступак и начин признавања природних минералних и природних изворских вода;
- 4) храну за специфичне популационе групе (храна за одојчад и малу децу, храна за посебне медицинске намене, замене за комплетну дневну исхрану за особе на дијети за мршављење);
- 5) додатке исхрани (дијететски суплементи);

- 6) здравствену исправност и квалитет соли за исхрану људи и производњу хране;
- 7) здравствену исправност и безбедност материјала и предмета намењених да дођу у контакт са храном;
- 8) прехранбене адитиве;
- 9) прехранбене ароме;
- 10) прехранбене ензимске препарате;
- 11) помоћна средства у производњи хране;
- 12) нутритивне и здравствене изјаве које се наводе на декларацији хране;
- 13) храну са измењеним нутритивним саставом (храна за особе интолерантне на глутен, замене за со за људску исхрану, храна обогаћена витаминима, минералима и другим супстанцама са хранљивим или физиолошким ефектом и др.);
- 14) нову храну.

Министар надлежан за послове здравља, уз сагласност министра, ближе прописује методе испитивања, дозвољене нивое радиоактивности, начине вођења евиденције и начин извештавања, услове и начин формирања стручних тела у вези са решавањем конкретних питања која могу настати приликом примене прописа о храни из става 6. тач. 4)–14) овог члана.

Министар, односно министар надлежан за послове здравља ближе прописује начин и поступак издавања међународне потврде (сертификата) о безбедности хране која се извози, изглед обрасца међународне потврде, као и евиденцију о издатим потврдама.

Међународну потврду (сертификат) о безбедности хране из става 8. овог члана која се извози издаје инспектор у складу са поделом надлежности из члана 12. овог закона.

Министар, уз сагласност министра надлежног за послове здравља, ближе прописује услове за прераду, руковање, складиштење и чување одређених врста хране са ознаком „најбоље употребити до”.”.

Члан 14.

У члану 45. став 2. после речи: „промету хране” додају се речи: „рукују и”.

Став 4. мења се и гласи:

„Министар, односно министар надлежан за послове здравља у оквиру своје надлежности ближе прописује начин, поступак и методе спровођења службене контроле, систем одобравања и сертификације, начин прегледа, начин узимања узорака, елементе за одређивање рокова за спровођење службене контроле, као и извештавање о спроведеним службеним контролама.”.

Став 5. брише се.

Члан 15.

Назив члана 46. и члан 46. бришу се.

Члан 16.

Члан 49. мења се и гласи:

„Члан 49.

Изузетно од одредаба чл. 45. и 47. овог закона прописани услови у вези са хигијеном хране не односе се на директно снабдевање потрошача примарним производима у малим количинама.

Министар, односно министар надлежан за послове здравља ближе прописује искључења, прилагођавања или одступања од захтева о хигијени хране из чл. 45. и 47. овог закона за производњу и промет хране животињског порекла, односно за храну биљног порекла, и то за објекте:

- 1) у којима се производе мале количине хране;
- 2) у којима се примењују традиционалне методе у одређеним фазама производње, прераде и промета хране (стари занати и сл.);
- 3) у којима се послује храном са традиционалним карактеристикама;
- 4) који се налазе у подручјима у којима постоје посебна географска ограничења.

Искључења, прилагођавања или одступања из става 2. овог члана могу да се односе на изградњу, уређење и опремање објеката у пословању храном, као и на олакшице у примени система самоконтроле у објектима у којима се производе мале количине хране, узимајући у обзир одговарајуће факторе ризика и ако таква одступања не утичу на остваривање циљева овог закона.

Министар ближе прописује мале количине примарних производа које служе за снабдевање потрошача, као и подручје за обављање те делатности.

Министар, односно министар надлежан за послове здравља ближе прописује услове за стављање у промет малих количина хране, које се количине хране сматрају малим количинама, врсту хране, место односно подручје на коме мале количине хране могу да се ставе у промет, као и образац потврде у зависности од врсте хране која се ставља у промет и садржину евиденције.”.

Члан 17.

У члану 50. додају се ст. 2–7, који гласе:

„Производи, адитиви и додаци намењени за храну за животиње не смеју да садрже непожељне супстанце које могу угрозити здравље животиња или, због њиховог присуства у храни животињског порекла, здравље људи или животну средину.

Изузетно од става 2. овог члана, производи, адитиви и додаци (суплементи) намењени за храну за животиње могу да садрже непожељне супстанце под прописаним условима у складу са овим законом.

Министар ближе прописује услове под којима производи и адитиви намењени за храну за животиње могу да садрже непожељне супстанце.

Министар ближе прописује услове за производњу, одобравање, употребу, декларисање, означавање, паковање и промет адитива намењених за храну за животиње.

Министар ближе прописује услове за декларисање, означавање, представљање, паковање, промет, употребу и оглашавање хране за животиње.

Министар ближе прописује услове за производњу, декларисање, означавање, представљање, паковање, промет и употребу додатака храни за животиње.”.

Члан 18.

У члану 55. ст. 2. и 3. мењају се и гласе:

„Министар, односно министар надлежан за послове здравља у складу са поделом надлежности из члана 12. овог закона ближе прописује услове у погледу квалитета хране, и то за:

- 1) класификацију, категоризацију и назив производа;
- 2) физичка, хемијска, физичко-хемијска и сензорска својства, као и састав хране;
- 3) физичка, хемијска, физичко-хемијска и сензорска својства сировина, као и врсту и количину сировина, додатака и других супстанци које се употребљавају у производњи и преради хране;
- 4) методе узимања узорака и испитивање квалитета хране;
- 5) издавање овлашћења оцењивачима сензорских својстава хране за одређене производе;
- 6) елементе битних технолошких поступака који се примењују у производњи и преради хране;
- 7) паковање и декларисање;
- 8) додатне захтеве за означавање хране.

Министар, односно министар надлежан за послове здравља, у складу са поделом надлежности из члана 12. овог закона, ближе прописује услове и начин производње и стављање у промет хране за коју нису прописани услови за квалитет.”.

Члан 19.

Назив главе XI. ОСТАЛА ХРАНА мења се и гласи: „XI. НОВА ХРАНА”.

Члан 20.

Члан 58. мења се и гласи:

„Члан 58.

Нова храна јесте храна која се није у значајној мери користила у исхрани људи, а припада једној од следећих категорија:

- 1) храна са новом или намерно измењеном молекулском структуром;
- 2) храна која се састоји или је изолована из микроорганизама, гљива или алги;
- 3) храна која је произведена или се састоји од супстанци минералног порекла или је из њих изолована;
- 4) храна која се састоји или је произведена од биљака и животиња или њихових делова или је из њих изолована, осим хране добијене традиционалним начинима размножавања или узгоја за које је познато да се могу безбедно конзумирати;
- 5) храна добијена производним поступком који се до сада није користио, а изазива знатне промене у саставу или структури хране, што утиче на њену прехранбену вредност, метаболизам или ниво непожељних супстанци за исхрану људи;
- 6) храна која се састоји или је произведена од култура ћелија или ткива добијених од животиња, биљака, микроорганизама, гљива или алги или је из њих изолована;
- 7) храна која се састоји од синтетизованих наноматеријала;
- 8) витамини, минерали и друге супстанце које се употребљавају у складу са прописима који уређују област додатака исхрани, додавање витамина, минерала и других супстанци храни, хране за одојчад и малу децу, хране за посебне медицинске намене и замене за целодневну исхрану за особе на дијети за мршављење уколико су добијени производним поступком који се до сада није користио, а изазива знатне промене у саставу или структури хране што утиче на њену прехранбену вредност, метаболизам или ниво непожељних супстанци или садрже синтетизоване наноматеријале или се од њих састоје.

Нова храна из става 1. овог члана не сме да:

- 1) представља опасност за здравље потрошача;
- 2) ствара заблуду код потрошача;
- 3) се разликује од хране коју би по својој намени требало да замени, у мери која доводи у питање њену прехранбену вредност.

Нова храна не укључује прехранбене адитиве, прехранбене ароме, прехранбене ензимске препарате, помоћна средства у производњи (растварачи за екстракцију) хране и генетички модификовану храну, који су одобрени за употребу у храни и храни за животиње, у складу са посебним прописима.”.

Члан 21.

У глави XI. називи одељака 1. и 2. и чл. 59. и 60. бришу се.

Члан 22.

У глави XI. назив одељка 3. брише се, а члан 61. мења се и гласи:

„Стављање у промет нове хране

Члан 61.

Када се нова храна ставља у промет први пут на територији Републике Србије, или ако се таква храна нађе у промету, субјект у пословању храном мора имати дозволу, у складу са одредбама овог закона и посебних прописа.

Дозволу из става 1. овог члана за нову храну решењем издаје министар надлежан за послове здравља, а на основу претходно прибављеног мишљења Стручног савета, у складу са прописом којим се уређују услови за стављање у промет нове хране.

Решење из става 2. овог члана је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министарство надлежно за послове здравља води евиденцију издатих дозвола за стављање у промет нове хране.”.

Члан 23.

У глави XI. назив одељка 4. и члан 62. бришу се.

Члан 24.

У глави XI. назив одељка 5. брише се, а члан 63. мења се и гласи:

„Означавање нове хране

Члан 63.

Нова храна која се ставља у промет мора на декларацији, поред општих захтева за декларисање и означавање из члана 30. овог закона, да садржи и додатне податке о својствима нове хране.”.

Члан 25.

У члану 64. после речи: „„производ старог заната”,” додају се речи: „као и друге националне шеме квалитета,”.

Члан 26.

У члану 65. став 1. после речи: „„производ старог заната”,” додају се речи: „као и друге националне шеме квалитета,”.

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Влада прописује услове, начин и поступак означавања пољопривредних и прехранбених производа националном ознаком вишег квалитета „српски квалитет”, контролу усаглашености квалитета и посебних својстава производа у поступку означавања националном ознаком вишег квалитета „српски квалитет”, изглед националне ознаке вишег квалитета „српски квалитет”, као и начин вођења евиденције о означавању производа националном ознаком вишег квалитета „српски квалитет” и праву коришћења те ознаке.”.

Члан 27.

У члану 69. став 2. брише се.

Досадашњи став 3. постаје став 2.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 3. речи: „става 3.”, замењују се речима: „става 2.”.

У досадашњем ставу 5. који постаје став 4. речи: „става 3.”, замењују се речима: „става 2.”.

Досадашњи став 6. постаје став 5.

Члан 28.

Назив члана и члан 70. мењају се и гласе:

„Узорковање и испитивање

Члан 70.

Приликом узимања узорака хране или хране за животиње субјект у пословању храном или храном за животиње дужан је да надлежном инспектору стави бесплатно на располагање количину узорака која је неопходна за вршење лабораторијског испитивања, с тим што се узорковање у току службене контроле врши тако да ствара минималне трошкове за субјекте у пословању храном.

Субјекти у пословању храном и храном за животиње чији су производи предмет узимања узорака и испитивања имају право на додатно стручно мишљење (суперанализа) које не одлаже предузимање хитних мера у случају изненадне опасности.

Министар, односно министар надлежан за послове здравља у складу са поделом надлежности из члана 12. овог закона, ближе прописује методе узорковања и испитивања хране и хране за животиње у поступку службене контроле.”.

Члан 29.

Назив члана и члан 71. мењају се и гласе:

„Таксе

Члан 71.

Субјекти у пословању храном и храном за животиње плаћају таксу за извршене службене контроле у складу са овим законом и посебним прописима.

Изузетно од става 1. овог члана такса за извршену службену контролу не наплаћује се ако се службена контрола врши код субјеката у пословању храном по захтеву трећег лица.

Средства остварена од такси из става 1. овог члана уплаћују се на одговарајући рачун за уплату јавних прихода буџета Републике Србије.”.

Члан 30.

Назив члана и члан 73. мењају се и гласе:

„Права и дужности надлежног инспектора

Члан 73.

У спровођењу службених контрола надлежни инспектор Министарства има право и дужност да:

- 1) контролише да ли сви субјекти и органи на које се закон односи предузимају мере у области безбедности хране и хране за животиње у складу са овим законом;
- 2) проверава да ли су субјекти у области безбедности хране и хране за животиње уписани у Централни регистар објеката из члана 15. став 1. овог закона;
- 3) проверава да ли је правно лице, предузетник, односно физичко лице отпочело да обавља делатност пре уписа у Централни регистар, односно у регистар утврђен посебним прописом из члана 15. став 8. овог закона;
- 4) проверава да ли су лабораторије и националне лабораторије акредитоване и овлашћене у складу са чл. 18, 19а и 20. овог закона;
- 5) контролише безбедност хране у промету из члана 25. став 1. овог закона;
- 6) контролише услове у свакој фази производње, прераде и промета хране, као и припреме хране у складу са њеном наменом (члан 26. став 1. тачка 1));
- 7) контролише доступност информација потрошачу, укључујући и међународне потврде (сертификате) и остала документа која прате храну у промету, као и податке на декларацији који се односе на спречавање специфичних штетних деловања појединих врста или категорија хране на здравље људи (члан 26. став 1. тачка 2));
- 8) контролише предузимање наређених мера у случају основане сумње, ограничења или забране и повлачења те хране из промета до отклањања сумње на њену безбедност (члан 27. став 1);
- 9) контролише предузимање наређених мера у случају када се утврди да храна није безбедна, ограничења или забране и повлачења те хране из промета у складу са законом (члан 27. став 2);
- 10) контролише безбедност хране за животиње у промету из члана 28. став 1. овог закона;
- 11) контролише безбедност хране за животиње којом се хране животиње, које служе за производњу хране (члан 28. став 2);
- 12) контролише услове за безбедност хране за животиње, у складу са овим законом и посебним прописом о храни за животиње (члан 28. став 4);

13) контролише предузимање наређених мера у случају основане сумње, ограничења или забране и повлачења хране за животиње из промета до отклањања сумње на њену безбедност (члан 29. став 1);

14) контролише предузимање наређених мера у случају када се утврди да храна за животиње није безбедна, ограничења или забране и повлачења те хране из промета, у складу са овим законом и другим посебним прописима (члан 29. став 2);

15) контролише предузимање мера у складу са чланом 29. став 3. овог закона;

16) контролише да ли је храна и храна за животиње која се ставља у промет означена, декларисана, оглашена и изложена, у складу са овим законом и другим посебним прописима (члан 30. став 1);

17) контролише да ли је означавање, декларисање, оглашавање и излагање хране или хране за животиње извршено, у складу са овим законом и на начин који не доводи потрошача у заблуду (члан 30. став 2);

18) контролише да ли је субјект у пословању храном обезбедио услове у свим фазама производње и промета хране и хране за животиње, у складу са овим законом и другим посебним прописима (члан 31);

19) контролише да ли је субјект у пословању храном или храном за животиње у свим фазама производње, прераде и промета обезбедио следљивост (члан 32. став 1);

20) контролише да ли је субјект у пословању храном или храном за животиње успоставио контролне системе за идентификацију сваког субјекта од ког набавља и кога снабдева храном, храном за животиње, животињама које служе за производњу хране или било коју супстанцу која се уграђује или се очекује да ће бити уграђена у ту храну или храну за животиње (члан 32. став 2);

21) контролише да ли субјект у пословању храном или храном за животиње има успостављен систем и процедуре које обезбеђују доступност података о следљивости (члан 32. став 3);

22) контролише да ли је субјект у пословању храном покренуо поступак за повлачење хране из промета за коју се основано сумња или утврди да је у било којој фази производње или промета настала повреда прописаних услова безбедности хране, односно да ли је о томе обавестио министарство надлежно за послове здравља (члан 33. став 1);

23) контролише да ли је субјект у пословању храном која је дошла до потрошача на ефикасан и прецизан начин информисао потрошача о разлогу повлачења хране и да ли је ако је то неопходно захтевао од потрошача повраћај хране која му је испоручена (члан 33. став 2);

24) контролише да ли је субјект у пословању храном одговоран за промет на мало и дистрибуцију хране покренуо поступак за повлачење предметне хране из промета на основу информације о повреди прописаних услова (члан 33. став 3);

- 25) контролише да ли је субјект у пословању храном пружио информације о следљивости хране и да ли сарађује у активностима које предузимају субјекти у производњи и промету као и Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља (члан 33. став 4);
- 26) контролише да ли је субјект у пословању храном поступио у складу са чланом 33. став 5. овог закона и о томе обавестио Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља;
- 27) контролише да ли је субјект у пословању храном за животиње покренуо поступак за повлачење хране за животиње из промета за коју се основано сумња или утврди да је у било којој фази производње или промета настала повреда прописаних услова безбедности хране, односно да ли је о томе обавестио Министарство (члан 34. став 1);
- 28) контролише да ли је производна партија, серија или пошиљка хране за животиње која не задовољава услове безбедности хране за животиње уништена, односно да ли је са том храном поступљено у складу са чланом 34. став 2. овог закона;
- 29) контролише да ли је субјект у пословању храном за животиње која је дошла до власника или држаоца животиње на ефикасан и прецизан начин информисао власника или држаоца животиње о разлогу повлачења хране за животиње и да ли је ако је то неопходно захтевао од власника или држаоца животиње повраћај хране за животиње која му је испоручена (члан 34. став 3);
- 30) контролише да ли је субјект у пословању храном за животиње одговоран за промет на мало и дистрибуцију хране за животиње покренуо поступак за повлачење предметне хране из промета на основу информације о повреди прописаних услова (члан 34. став 4);
- 31) контролише да ли је субјект у пословању храном за животиње пружио информације о следљивости хране за животиње и да ли сарађује у активностима које предузимају субјекти у производњи и промету, као и Министарство (члан 34. став 5);
- 32) контролише да ли је субјект у пословању храном за животиње поступио у складу са чланом 34. став 6. овог закона и о томе обавестио Министарство;
- 33) контролише да ли су прописане мере за безбедност хране и хране за животиње прилагођене карактеристичним подручјима које могу да утичу на безбедност хране и хране за животиње, односно да ли поступа у складу са чланом 36. став 2. овог закона;
- 34) контролише да ли храна или храна за животиње која се увози ради стављања у промет у Републику Србију испуњава услове у складу с прописима о храни или услове које је Република Србија признала као истоветне (члан 37. став 1);
- 35) контролише да ли су подаци који се односе на ризик по здравље чији је узрок храна или храна за животиње доступни свим учесницима у систему брзог обавештавања и убуњивања, као и јавности (члан 40);

36) контролише да ли су сви учесници у систему брзог обавештавања и узбуђивања у оквиру своје надлежности обавестили Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља о појави ризика (члан 41. став 2);

37) контролише да ли је субјект у пословању храном обезбедио у свим фазама производње и промета хране испуњеност прописаних услова у вези са хигијеном хране (члан 45. став 1);

38) контролише да ли лица на радним местима у производњи или промету хране која рукују и долазе у додир са храном имају основна знања о хигијени хране и о личној хигијени, односно да ли носе радну одећу и обућу (члан 45. став 2);

39) контролише да ли су субјекти у пословању храном успоставили систем за осигурање безбедности хране у свим фазама производње, прераде и промета хране, осим на нивоу примарне производње у складу са принципима добре произвођачке и хигијенске праксе и НАССР (члан 47. став 1);

40) контролише да ли субјект у пословању храном користи упутство за добру произвођачку и хигијенску праксу и примену НАССР (члан 48. став 1);

41) контролише да ли субјект у пословању храном има у радном односу на неодређено време одговорно лице за спровођење добре произвођачке и хигијенске праксе и примену НАССР (члан 48. став 2);

42) контролише да ли је субјект у пословању храном за животиње обезбедио у свим фазама производње, прераде и промета хране за животиње испуњеност прописаних услова у вези са хигијеном хране за животиње (члан 50);

43) контролише да ли су субјекти у пословању храном за животиње успоставили систем за осигурање безбедности хране за животиње у свим фазама производње, прераде и промета хране за животиње, осим на нивоу примарне производње и превоза у складу са принципима добре произвођачке и хигијенске праксе и НАССР (члан 52. став 1);

44) контролише да ли субјект у пословању храном за животиње користи упутство за добру произвођачку и хигијенску праксу и примену НАССР (члан 53. став 1);

45) проверава да ли субјект у пословању храном за животиње има у радном односу на неодређено време одговорно лице за спровођење добре произвођачке и хигијенске праксе и примену НАССР (члан 53. став 2);

46) контролише да ли је субјект у пословању храном обезбедио у свим фазама производње, прераде и промета испуњеност услова за квалитет а за храну за коју нису прописани услови за квалитет да ли испуњава услове о безбедности хране (члан 55. став 1);

47) контролише да ли је субјект у пословању храном за животиње обезбедио у свим фазама производње, прераде и промета испуњеност услова за квалитет, а за храну за

животиње за коју нису прописани услови за квалитет да ли испуњава услове о безбедности хране (члан 56. став 1);

48) контролише да ли храна за животиње којом се хране животиње задовољава прописане услове за квалитет (члан 57. став 1);

49) контролише да ли храна која носи ознаку традиционалног назива, имена порекла, географског порекла и назив „производ старог заната” као и друге националне шеме квалитета испуњава услове, у складу са посебним прописима (члан 64);

50) контролише да ли храна која носи ознаку традиционалног назива, имена порекла, географског порекла и назив „производ старог заната” као и друге националне шеме квалитета поред општих захтева за декларисање и означавање из члана 30. овог закона садржи и додатне податке из члана 64. овог закона (члан 65. став 1);

51) контролише извршавање мера по овом закону.

У вршењу послова инспекцијског надзора санитарни инспектор, поред овлашћења утврђених законом којим је уређен инспекцијски надзор санитарног инспектора, има право и дужност да:

1) контролише да ли сви субјекти и органи на које се закон односи предузимају мере у области безбедности хране, у складу са овим законом;

2) проверава да ли су лабораторије и националне лабораторије акредитоване и овлашћене у складу са чл. 18, 19а и 20. овог закона;

3) контролише безбедност хране у промету из члана 25. став 1. овог закона;

4) контролише услове у свакој фази производње, прераде и промета хране, као и припреме хране у складу са њеном наменом (члан 26. став 1. тачка 1));

5) контролише доступност информација потрошачу, укључујући и међународне потврде (сертификате) и остала документа која прате храну у промету, као и податке на декларацији који се односе на спречавање специфичних штетних деловања појединих врста или категорија хране на здравље људи (члан 26. став 1. тачка 2));

6) контролише предузимање наређених мера у случају основане сумње, ограничења или забране и повлачења те хране из промета до отклањања сумње на њену безбедност (члан 27. став 1);

7) контролише предузимање наређених мера у случају када се утврди да храна није безбедна, ограничења или забране и повлачења те хране из промета у складу са законом (члан 27. став 2);

8) контролише да ли је храна која се ставља у промет означена, декларисана, оглашена и изложена, у складу са овим законом и другим посебним прописима (члан 30. став 1);

9) контролише да ли је означавање, декларисање, оглашавање и излагање хране извршено, у складу са овим законом и на начин који не доводи потрошача у заблуду (члан 30. став 2);

10) контролише да ли је субјект у пословању храном обезбедио услове у свим фазама производње, прераде и промета хране, у складу са овим законом и другим посебним прописима (члан 31);

11) контролише да ли је субјект у пословању храном у фази производње, прераде и дистрибуције обезбедио следљивост (члан 32. став 1);

12) контролише да ли је субјект у пословању храном успоставио контролне системе за идентификацију снабдевања храном или било коју супстанцу која се уграђује или се очекује да ће бити уграђена у ту храну (члан 32. став 2);

13) контролише да ли субјект у пословању храном има успостављен систем и процедуре које обезбеђују доступност података о следљивости (члан 32. став 3);

14) контролише да ли је субјект у пословању храном покренуо поступак за повлачење хране из промета за коју се основано сумња или утврди да је у било којој фази производње, прераде или промета настала повреда прописаних услова безбедности хране, односно да ли је о томе обавестио Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља (члан 33. став 1);

15) контролише да ли је субјект у пословању храном која је дошла до потрошача на ефикасан и прецизан начин информисао потрошача о разлогу повлачења хране и да ли је ако је то неопходно захтевао од потрошача повраћај хране која му је испоручена (члан 33. став 2);

16) контролише да ли је субјект у пословању храном одговоран за промет на мало и дистрибуцију хране покренуо поступак за повлачење предметне хране из промета на основу информације о повреди прописаних услова (члан 33. став 3);

17) контролише да ли је субјект у пословању храном пружио информације о следљивости хране и да ли сарађује на активностима које предузимају субјекти у производњи и промету, као и Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља (члан 33. став 4);

18) контролише да ли је субјект у пословању храном поступио у складу са чланом 33. став 5. овог закона и о томе обавестио Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља;

19) контролише да ли су прописане мере за безбедност хране прилагођене карактеристичним подручјима које могу да утичу на безбедност хране, односно да ли поступа у складу са чланом 36. став 2. овог закона;

20) контролише да ли су подаци који се односе на ризик по здравље чији су узрок храна доступни свим учесницима у систему брзог обавештавања и узбуњивања, као и јавности (члан 40. став 1);

21) контролише да ли су сви учесници у систему брзог обавештавања и узбуњивања у оквиру своје надлежности обавестили Министарство, односно министарство надлежно за послове здравља о појави ризика (члан 41. став 2);

22) контролише да ли је субјект у пословању храном обезбедио у свим фазама производње и промета хране испуњеност прописаних услова у вези са хигијеном хране (члан 45. став 1);

23) контролише да ли лица на радним местима у производњи или промету хране која рукују и долазе у додир са храном имају основна знања о хигијени хране и о личној хигијени, односно да ли носе радну одећу и обућу (члан 45. став 2);

24) контролише да ли су субјекти у пословању храном успоставили систем за осигурање безбедности хране у свим фазама производње и промета хране, осим на нивоу примарне производње у складу са принципима добре произвођачке и хигијенске праксе и НАССР (члан 47. став 1);

25) контролише да ли субјект у пословању храном користи упутство за добру произвођачку и хигијенску праксу и примену НАССР (члан 48. став 1);

26) контролише да ли субјект у пословању храном има у радном односу на неодређено време одговорно лице за спровођење добре произвођачке и хигијенске праксе и примену НАССР (члан 48. став 2);

27) контролише да ли је субјект у пословању храном обезбедио у фази производње и промета испуњеност услова, а за храну за коју нису прописани услови за квалитет да ли испуњава услове о безбедности хране (члан 55. став 1);

28) контролише да ли субјект у пословању новом храном за стављање први пут у промет те хране има дозволу (члан 61. став 1);

29) контролише да ли храна која носи ознаку традиционалног назива, имена порекла, географског порекла и назив „производ старог заната”, као и друге националне шеме квалитета испуњава услове у складу са посебним прописима (члан 64);

30) контролише да ли храна која носи ознаку традиционалног назива, имена порекла, географског порекла и назив „производ старог заната”, као и друге националне шеме квалитета поред општих захтева за декларисање и означавање из члана 30. овог закона садржи и додатне податке из члана 64. овог закона (члан 65. став 1);

31) контролише извршавање мера по овом закону.”.

Члан 31.

Назив члана и члан 74. мењају се и гласе:

„Мере које налаже надлежни инспектор Министарства

Члан 74.

У вршењу послова из члана 73. овог закона надлежни инспектор Министарства је овлашћен и дужан да:

1) нареди повлачење из промета хране и хране за животиње која није безбедна;

- 2) нареди ограничење или забрани промет хране и хране за животиње, односно повлачење хране и хране за животиње из промета до отклањања опасности, односно сумњи у њену безбедност;
- 3) нареди уништавање хране и хране за животиње која није безбедна на прописан начин;
- 4) нареди обраду, односно оспособљавање хране и хране за животиње на прописан начин;
- 5) забрани рекламирање и означавање хране и хране за животиње на начин који може да доведе у заблуду потрошача;
- 6) забрани употребу објекта, просторије, опреме и превозних средстава када не испуњавају прописане захтеве;
- 7) забрани употребу материјала, амбалаже и предмета који долазе у контакт са храном и храном за животиње који би могли да угрозе здравље људи и животиња и доведу до неприхватљивих промена у саставу хране и хране за животиње или до промена сензорних својстава под уобичајеним и предвиђеним условима употребе;
- 8) нареди ограничење или забрану промета до отклањања недостатака, ако храна и храна за животиње није означена, декларисана, оглашена и изложена, у складу са овим законом и другим посебним прописима;
- 9) нареди ограничење или забрану промета до отклањања недостатака ако субјект у пословању храном поступи супротно одредбама члана 55. став 1. овог закона;
- 10) подноси захтев за покретање прекршајног поступка и пријаву за привредни преступ због кршења одредби овог закона и прописа донетих на основу њега;
- 11) нареди друге мере и предузме друге радње, у складу са овим законом.

Мере из става 1. тач. 1)–9) и тачка 11) овог члана налажу се решењем надлежног инспектора.

Поред управних мера и радњи из става 1. овог члана надлежни гранични инспектор који спроводи службену контролу на граничном прелазу или у царинском складишту обавезан је да предузима и следеће управне мере и радње:

- 1) забрани увоз, извоз или провоз пошиљки животиња, хране и хране за животиње ако:
 - (1) пошиљка или превозно средство не испуњава прописане услове,
 - (2) пошиљка хране и хране за животиње није безбедна,
 - (3) пошиљку не прати прописана документација и сертификат на основу којег се може утврдити идентитет пошиљке;
- 2) привремено забрани увоз, извоз или провоз пошиљке животиња, хране и хране за животиње ако треба отклонити недостатке на пошиљци и у пратећој документацији или ако посумња у безбедност пошиљке, у складу с анализом ризика;

- 3) забрани употребу и коришћење објеката за складиштење хране и хране за животиње на граничним прелазима и на местима царињења, ако не испуњавају прописане услове;
- 4) забрани употребу хране и хране за животиње ако не испуњава прописане услове у погледу безбедности;
- 5) забрани употребу превозних средстава за превоз пошиљки животиња, хране и хране за животиње ако не испуњавају прописане услове;
- 6) нареди уништавање пошиљке хране и хране за животиње за које се утврди да није безбедна, односно нареди враћање пошиљке испоручиоцу на захтев увозника;
- 7) подноси захтев за покретање прекршајног поступка и пријаву за привредни преступ због кршења одредби овог закона и прописа донетих на основу њега;
- 8) нареди предузимање и других мера, у складу са овим законом и обавезама по међународним уговорима о безбедности хране.

Мере из става 3. тач. 1)–6) и тачка 8) овог члана налажу се решењем надлежног граничног инспектора.

Трошкови настали спровођењем мере уништавања, односно враћања небезбедне пошиљке хране и хране за животиње падају на терет странке, односно увозника.”.

Члан 32.

Називи чл. 75. и 76. и чл. 75. и 76. бришу се.

Члан 33.

У члану 78. речи: „ветеринарског, фитосанитарног, пољопривредног и санитарног” замењују се речју: „надлежног”.

Члан 34.

У члану 79. став 1. тачка 16) мења се и гласи:

„16) први пут ставља у промет нову храну на територији Републике Србије или се таква храна нађе у промету, а нема дозволу (члан 61. став 1);”.

Члан 35.

У члану 80. став 1. тачка 18) после речи: „која” додају се речи: „рукују и”.

Тачка 23) брише се.

У тачки 24) речи: „чланом 63. став 2.” замењују се речима: „чланом 63.”.

У тачки 25) после речи: „„производ старог заната”” додају се речи: „, као и друге националне шеме квалитета”.

У тачки 26) после речи: „„производ старог заната”” додају се речи: „, као и друге националне шеме квалитета”.

У тачки 27) речи у загради: „(члан 70. став 3)” замењују се речима у загради: „(члан 70. став 1)”.

Члан 36.

У члану 81. у тачки 13) речи у загради: „(члан 56. став 1.)” мењају се и гласе: „(члан 55. став 1.)”.

Тачка 16) мења се и гласи:

„16) први пут ставља у промет нову храну на територији Републике Србије или се таква храна нађе у промету, а нема дозволу (члан 61. став 1);”.

Члан 37.

У члану 82. тачка 22) брише се.

У тачки 23) речи: „чланом 63. став 2.” замењују се речима: „чланом 63.”.

У тачки 24) после речи: „„производ старог заната”” додају се речи: „, као и друге националне шеме квалитета”.

У тачки 25) после речи: „производ старог заната” додају се речи: „, као и друге националне шеме квалитета”.

У тачки 26) речи у загради: „(члан 70. став 3)” замењују се речима у загради: „(члан 70. став 1).”.

Члан 38.

У члану 83. тачка 10) после речи: „која” додају се речи: „рукују и”.

Тачка 14) мења се и гласи:

„14) први пут ставља у промет нову храну на територији Републике Србије или се таква храна нађе у промету, а нема дозволу (члан 61. став 1);”.

Члан 39.

У члану 84. тачка 18) брише се.

У тачки 19) речи: „чланом 63. став 2.” замењују се речима: „чланом 63.”.

У тачки 20) после речи: „„производ старог заната”” додају се речи: „, као и друге националне шеме квалитета”.

У тачки 21) речи у загради: „(члан 70. став 3)” замењују се речима у загради: „(члан 70. став 1)”.

Члан 40.

Правно лице и предузетник који се баве производњом и прометом хране и хране за животиње дужни су да своје пословање ускладе са одредбама овог закона најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 41.

Дирекција за националне референтне лабораторије основана Законом о безбедности хране („Службени гласник РС”, број 41/09) наставља са радом у складу са делокругом утврђеним овим законом.

Лабораторије којима је на основу Закона о безбедности хране („Службени гласник РС”, број 41/09) путем конкурса уступљено обављање послова од јавног интереса настављају да обављају те послове до истека периода на који су им послови уступљени.

Члан 42.

Подзаконски прописи за спровођење овог закона биће донети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 43.

Даном почетка примене овог закона престају да важе:

- 1) одредба члана 29. Закона о ветеринарству („Службени гласник РС”, бр. 91/05, 30/10 и 93/12);
- 2) одредба члана 8. Закона о органској производњи („Службени гласник РС”, број 30/10).

Члан 44.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, а примењује се од 1. априла 2019. године.

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

УКАЗ

о проглашењу Закона о изменама и допунама Закона о средствима за заштиту биља

Проглашава се Закон о изменама и допунама Закона о средствима за заштиту биља, који је донела Народна скупштина Републике Србије на Првој седници Првог редовног заседања у 2019. години, 14. марта 2019. године.

ПР број 35

У Београду, 14. марта 2019. године

Председник Републике,
Александар Вучић, с.р.

ЗАКОН

о изменама и допунама Закона о средствима за заштиту биља

Члан 1.

У Закону о средствима за заштиту биља („Службени гласник РС”, број 41/09), у члану 3. после тачке 1) додају се тач. 1а) и 1б), које гласе:

„1а) *активна супстанца ниског ризика* јесте супстанца која, у складу са прописима којима се уређују хемикалије, није класификована у најмање једну од следећих класа опасности: карциногено, мутагено, токсично по репродукцију, сензибилизација, веома токсично, токсично, експлозивно, корозивно, као и супстанца која није перзистентна (период полураспада у земљишту мањи од 60 дана); супстанца чији је биоконцентрациони фактор мањи од 100; супстанца која не доводи до поремећаја рада ендокриног система; супстанца која не изазива неуротоксичне или имунотоксичне ефекте;

1б) *ађувант* јесте помоћно средство за заштиту биља, односно супстанца или препарат, тј. производ који се састоји од коформуланата, или препарат, тј. производ који садржи један или више коформуланата, које корисник меша са производом за заштиту биља или производом опште употребе за заштиту биља и тако побољшава њихову ефикасност или друге пестицидне особине;”.

После тачке 4) додају се тач. 4а) и 4б), које гласе:

„4а) *добра експериментална пракса* јесте пракса за спровођење тестова ефикасности средстава за заштиту биља у пољу у складу са одредбама смерница PP 1/181 и PP 1/152 Европске и медитеранске организације за заштиту биља (*European and Mediterranean Plant protection Organisation – EPPO*);

4б) *добра лабораторијска пракса* јесте систем квалитета који се односи на организацију и услове под којима се планирају, изводе, прате, снимају, архивирају и саопштавају не клиничке/пред клиничке студије и студије у области безбедности по животну средину;”.

Тачка 5) мења се и гласи:

„5) *добра пољопривредна пракса* јесте препоручена, одобрена или регистрована безбедна примена средстава за заштиту биља у складу са постојећим условима у било којој фази производње, складиштења, транспорта, дистрибуције и прераде хране и хране за животиње и подразумева примену принципа интегралног управљања штетним организмима у одређеном климатском подручју, као и примену минималних количина средстава за заштиту биља и утврђивање максималних концентрација остатака средстава за заштиту биља на најнижем нивоу, ради постизања жељеног ефекта;”.

Тачка 7) мења се и гласи:

„7) *животна средина* јесте вода (укључујући подземне, површинске, заслањене, приобалне и морске воде), седимент, земљиште, ваздух, копно, дивље врсте фауне и флоре, њихова међусобна повезаност и њихов однос са другим живим организмима;”.

После тачке 7) додаје се тачка 7а), која гласи:

„7а) *заштита података* јесте временски ограничено право власника извештаја о тесту или студије да спречи њихову употребу у корист другог подносиоца захтева за регистрацију средстава за заштиту биља;”.

Тачка 8) мења се и гласи:

„8) *интегрално управљање штетним организмима* јесте пажљиво сагледавање свих доступних метода за заштиту биља и, сходно томе, интеграција одговарајућих мера којима се спречава развој популација штетних организама и ограничава примена средстава за заштиту биља и других облика интервенције на нивоу који је економски и еколошки оправдан и којим се смањује ризик по здравље људи и животиња и животну средину на најмању могућу меру, на начин да се подстиче раст и развој здравих усева и засада са најмањим могућим поремећајима у агро-екосистемима, као и природни механизми контроле штетних организама;”.

После тачке 10) додаје се тачка 10а), која гласи:

„10а) *контрола средстава за заштиту биља* јесте контрола коју надлежни орган спроводи ради потврде усаглашености са овим законом и примене прописа у области средстава за заштиту биља, и то мониторинг, надзор, провера, ревизија, инспекција, узорковање и лабораторијско испитивање (у даљем тексту: службена контрола);”.

Тачка 11) мења се и гласи:

„11) *корисник* јесте правно лице, предузетник, односно физичко лице које користи средства за заштиту биља у оквиру обављања својих професионалних активности (укључујући оператере, техничаре, послодавце и samozапослена лица у пољопривреди и другим секторима), као и које користи средства за заштиту биља на малим површинама (окућнице, баште, вртови и сл.) на биљу или производима од биља које производи или користи за сопствене потребе;”.

После тачке 11) додаје се тачка 11а) која гласи:

„11а) *коформулант* јесте супстанца или препарат, тј. производ који се користи или је намењен за коришћење у средству за заштиту биља или ађуванту, али који није активна супстанца, ни протектант ни синергист;”.

Тачка 12) мења се и гласи:

„12) *Листа одобрених активних супстанци* (у даљем тексту: *Листа одобрених супстанци*) јесте списак процењених и одобрених активних супстанци и основних супстанци и супстанци ниског ризика, а која се усклађује са одговарајућом листом на територији Европске уније;”.

Тачка 13) мења се и гласи:

„13) *Листа одобрених протектаната и синергиста* јесте списак процењених и одобрених протектаната и синергиста која се усклађује са одговарајућом листом на територији Европске уније;”.

После тачке 13) додаје се тачка 13а), која гласи:

„13а) *Листа неприхватљивих коформуланата* јесте списак коформуланата који су процењени као неприхватљиви да буду састојак средстава за заштиту биља, а која се усклађује са одговарајућом листом на територији Европске уније;”.

После тачке 14) додају се тач. 14а) и 14б), које гласе:

„14а) *мали усев и мање значајна намена* јесте примена средстава за заштиту биља на биљу или биљним производима који се гаје у мањем обиму или који се гаје у већем обиму, али је потреба за њиховом заштитом ретка;

14б) *нечистоћа* јесте било који састојак, осим чисте активне супстанце, односно други облик који је присутан у техничком материјалу активне супстанце, укључујући компоненте које потичу из процеса производње или процеса разградње током складиштења;”.

У тачки 15) после речи: „биолошку активност” додају се запета и речи: „као и активна супстанца која испуњава критеријуме за храну у складу са законом којим се уређује безбедност хране”.

Тачка 19) мења се и гласи:

„19) *производ за заштиту биља* јесте производ који се састоји или садржи активну супстанцу или основну супстанцу и коформуланте, а може да садржи и протектант, односно синергист и примењује се:

(1) за заштиту биља или биљних производа од штетних организама или спречавање деловања штетних организама, осим ако се ови производи користе у хигијенске сврхе,

(2) као регулатор раста биљака који делује на животне процесе биљака различито од начина деловања средстава за исхрану биља,

(3) за очување биљних производа, када су у питању супстанце или производи који нису регулисани посебним прописима којима се уређују конзерванси,

(4) за уништавање нежељених биљака или делова биљака, изузев алги, осим ако се ти производи примењују на земљиште или воду у сврху заштите биља,

(5) за контролу или спречавање нежељеног раста биљака, изузев алги, осим ако се ти производи примењују на земљиште или воду у сврху заштите биља;”.

Тачка 20) мења се и гласи:

„20) *производ опште употребе за заштиту биља* јесте препарат који садржи активну супстанцу ниског ризика или други производ који може бити припремљен за директну примену или за примену на малим површинама, а чија примена не представља опасност за кориснике и не захтева ношење личних заштитних средстава;”.

После тачке 21) додаје се тачка 21а), која гласи:

„21a) *производња* јесте синтеза активних супстанци за формулисање средстава за заштиту биља, као и формулисање средстава за заштиту биља од једне или више активних супстанци уз додатак коформуланата, протектаната и/или синергиста;”.

У тачки 22) запета и речи: „укључујући и увоз на територију Републике Србије,” бришу се, а после речи: „осим складиштења ради извоза” додају се запета и речи: „односно ради поновног извоза”.

После тачке 22) додаје се тачка 22a), која гласи:

„22a) *протектант* јесте помоћно средство за заштиту биља, односно супстанца или препарат, тј. производ који се додаје производу за заштиту биља да би се уклонили или смањили фитотоксични ефекти производа за заштиту биља;”.

После тачке 23) додаје се тачка 23a), која гласи:

„23a) *синергист* јесте супстанца или препарат, тј. производ који, иако не испољава или испољава слабо деловање као производ за заштиту биља, може појачати деловање активне супстанце, односно супстанци у производу за заштиту биља;”.

После тачке 25) додаје се тачка 25a), која гласи:

„25a) *тестови и студије* јесу истраживања или експерименти чија је сврха да се одреде својства и понашање неке активне супстанце, синергиста, протектанта, коформуланта или средстава за заштиту биља, предвиди излагање активној супстанци, синергисту, протектанту, коформуланту, односно њиховим релевантним метаболитима и одреде безбедни нивои излагања и утврде услови за безбедну примену средстава за заштиту биља;”.

Тачка 28) мења се и гласи:

„28) *уређаји за примену средстава за заштиту биља* (у даљем тексту: уређаји за примену) јесу уређаји намењени за примену средстава за заштиту биља, укључујући делове који су кључни за ефикасан рад тих уређаја, као што су распрскивачи, манометри, филтери, сита, уређаји за чишћење резервоара;”.

Члан 2.

Назив главе II. ДИРЕКЦИЈА ЗА НАЦИОНАЛНЕ РЕФЕРЕНТНЕ ЛАБОРАТОРИЈЕ И ОБАВЉАЊЕ ПОСЛОВА ОД ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА, назив изнад члана 5. и члан 5. мењају се и гласе:

„II. СУБЈЕКТИ И ПОСЛОВИ У ОБЛАСТИ СРЕДСТАВА ЗА ЗАШТИТУ БИЉА

Субјекти у области средстава за заштиту биља

Члан 5.

Послове у области средстава за заштиту биља, у оквиру својих овлашћења, обезбеђује Република Србија преко министарства надлежног за послове пољопривреде (у даљем тексту: Министарство), као и субјеката који обављају послове од јавног интереса.”

Члан 3.

Члан 6. мења се и гласи:

„Члан 6.

Послови од јавног интереса у области средстава за заштиту биља обухватају лабораторијске и са њима повезане стручне послове, и то:

- 1) испитивање узорака узетих у поступку службене контроле производње, као и увоза, унутрашњег промета и примене средстава за заштиту биља;
- 2) испитивање средстава за заштиту биља и хране биљног порекла на остатке средстава за заштиту биља у оквиру годишњих и вишегодишњих програма пострегистрационе контроле;
- 3) испитивања, суперанализе узорака и потврдна испитивања узорака узетих у поступку службене контроле средстава за заштиту биља и хране биљног порекла на остатке средстава за заштиту биља;
- 4) проверу резултата испитивања, примењених тестова и метода испитивања узорака узетих у поступку службене контроле средстава за заштиту биља и хране биљног порекла на остатке средстава за заштиту биља;
- 5) чување референтних узорака и стандардних реагенаса;
- 6) припрему, одржавање и дистрибуцију референтног материјала;
- 7) увођење, развијање и валидацију нових метода испитивања у складу са међународним стандардима, смерницама и протоколима;
- 8) координацију активности службених лабораторија, ради примене нових аналитичких метода;
- 9) достављање службеним лабораторијама података о аналитичким методама, укључујући и референтне методе;
- 10) организовање међулабораторијских упоредних тестова компетентности службених лабораторија, обраду добијених резултата међулабораторијских упоредних тестирања у складу са међународно признатим протоколима, састављање извештаја и давање препорука;
- 11) учествовање у међулабораторијским упоредним тестовима компетентности на међународном нивоу;
- 12) сарадњу са референтним лабораторијама других земаља и референтним лабораторијама Европске уније;
- 13) достављање Министарству и службеним лабораторијама информација добијених од референтних лабораторија других земаља и референтних лабораторија Европске уније;
- 14) успостављање јединствених критеријума и метода у службеним лабораторијама;

- 15) научну и техничку помоћ Министарству при изради планова службених контрола;
- 16) обуку особља у службеним лабораторијама;
- 17) припрему националних водича за узорковање и руковање узорцима.”

Члан 4.

Назив изнад члана 7. и члан 7. мењају се и гласе:

„Субјекти који обављају послове од јавног интереса

Члан 7.

Лабораторијске и са њима повезане стручне послове из члана 6. овог закона обавља лабораторија која је основана законом којим се уређује безбедност хране.

Лабораторијске и са њима повезане стручне послове из члана 6. тачка 1) овог закона може да обавља и лабораторија која је акредитована у складу са стандардом SRPS EN ISO/IEC 17025 – „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање”, изабрана путем конкурса и овлашћена од стране Министарства за обављање тих послова (у даљем тексту: службена лабораторија).

Лабораторијске и са њима повезане стручне послове из члана 6. тач. 2)–17) овог закона, може да обавља и лабораторија чији оснивач је Република Србија, односно аутономна покрајина, која је акредитована у складу са стандардом SRPS EN ISO/IEC 17025 – „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање”, изабрана путем конкурса и овлашћена од стране Министарства за обављање тих послова (у даљем тексту: референтна лабораторија).

Акредитација из ст. 2. и 3. овог члана може да се односи на поједине врсте испитивања или групе испитивања (тестова).

Једна референтна лабораторија може бити референтна за једну врсту или више врста (група) испитивања.

Ако у Републици Србији не постоји референтна лабораторија која испуњава прописане услове, министар надлежан за послове пољопривреде (у даљем тексту: министар) може, за поједине врсте испитивања, као референтну лабораторију да одреди лабораторију са територије друге државе за тражена испитивања.”

Члан 5.

Назив изнад члана 8. и члан 8. мењају се и гласе:

„Конкурс

Члан 8.

Избор референтне лабораторије и службене лабораторије из члана 7. овог закона, врши се путем конкурса који расписује Министарство и објављује га у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Конкурс из става 1. овог члана нарочито садржи:

- 1) послове за које се конкурс расписује;
- 2) период обављања послова;
- 3) податке који се односе на обим акредитације;
- 4) критеријуме за избор;
- 5) рок за доношење и објављивање одлуке о избору;
- 6) начин обавештавања о резултатима конкурса.

Конкурс из става 1. овог члана спроводи комисија коју образује министар.

Одлуку о избору референтне лабораторије, односно службене лабораторије доноси министар.

Резултати конкурса објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

На основу одлуке о избору из става 4. овог члана, Министарство са референтном лабораторијом, односно службеном лабораторијом, закључује уговор, којим се нарочито утврђују: послови који су предмет уговора; лица која ће обављати утврђене послове; начин и поступак обављања утврђених послова; међусобна права, обавезе и одговорности; време на које се закључује уговор; начин финансирања и цена за обављање утврђених послова; контрола вршења утврђених послова; разлози за раскид уговора и отказни рок.

Министарство утврђује списак референтних лабораторија, односно службених лабораторија изабраних путем конкурса, који објављује на својој интернет страници и доставља министарству надлежном за техничке прописе, ради уписа у регистар овлашћених тела за оцењивање усаглашености.”

Члан 6.

Назив изнад члана 9. и члан 9. мењају се и гласе:

„Испитивање ефикасности

Члан 9.

Послове испитивања средстава за заштиту биља ради добијања података о њиховој ефикасности за потребе поступка регистрације, може да обавља правно лице, односно предузетник који има сертификат о поступању у складу са смерницама добре експерименталне праксе.

Сертификат из става 1. овог члана може се издати правном лицу, односно предузетнику који испуњава услове у погледу објеката, опреме, оперативних процедура које спроводи, смерница добре експерименталне праксе које примењује и броја, стручне спреме и стручне оспособљености кадрова.

Захтев за утврђивање испуњености услова и издавање сертификата из става 2. овог члана подноси се Министарству.

Министар решењем утврђује испуњеност услова из става 2. овог члана и издаје сертификат којим се одређује обим испитивања средстава за заштиту биља.

Сертификат се издаје на период од пет година и може се обновити.

Обнављање сертификата врши се на начин и под условима прописаним за његово издавање.

Решење министра из става 4. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује услове у погледу објеката, опреме, оперативних процедура, броја, стручне спреме и стручне оспособљености кадрова правног лица, односно предузетника из става 2. овог члана, смернице добре експерименталне праксе које примењује то правно лице, односно предузетник и образац сертификата о поступању у складу са смерницама добре експерименталне праксе.”

Члан 7.

У члану 12. став 2. тачка 1) реч: „истоветност” замењује се речју: „еквивалентност”.

Члан 8.

У члану 13. став 1. тачка 4) мења се и гласи:

„4) примени и резултатима испитивања ефикасности средстава за заштиту биља, при чему се доставља најмање четири репрезентативна теста ефикасности од којих најмање два морају да буду урађена у Републици Србији, а остали тестови могу бити урађени у земљама Европске уније;”.

Тачка 9) мења се и гласи:

„9) судбини и понашању средстава за заштиту биља у животној средини;”.

После става 2. додају се нови став 3. и ст. 4–8, који гласе:

„За средство за заштиту биља које садржи активну супстанцу за коју је истекло патентно право (генеричка активна супстанца), документација за процену нарочито садржи податке из става 1. тач. 1)–6) овог члана.

Поред документације из става 3. овог члана, за процену средства за заштиту биља које садржи активну супстанцу за коју је истекло патентно право (генеричка активна супстанца), документација која садржи податке из става 1. тач. 7)–10) овог члана може да садржи и податке за које је истекла заштита података, и то податке из документације за активну супстанцу употребљене приликом њеног укључења у Листу одобрених супстанци, податке из документације за средство за заштиту биља које садржи ту активну супстанцу, а који су употребљени приликом регистрације средства за заштиту биља, као и податке из рецензиране научне литературе.

Испитивање физичких, хемијских и техничких особина средстава за заштиту биља, мора да се спроводи у лабораторијама чије је поступање усклађено са смерницама добре лабораторијске праксе у складу са законом којим се уређују лекови и

медицинска средства или у лабораторијама акредитованим у складу са стандардом SRPS EN ISO/IEC 17025 – „Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање”.

Испитивање физичких и хемијских особина активне супстанце, односно основне супстанце, мора да се спроводи у лабораторијама чије је поступање усклађено са смерницама добре лабораторијске праксе, у складу са законом којим се уређују лекови и медицинска средства.

Испитивање особина и утицаја средстава за заштиту биља и активне супстанце, односно основне супстанце на здравље људи и животиња и животну средину, у циљу регистрације, мора да се спроводи у лабораторијама чије је поступање усклађено са смерницама добре лабораторијске праксе, у складу са законом којим се уређују лекови и медицинска средства.

Испитивање средстава за заштиту биља ради добијања података о њиховој ефикасности, у циљу регистрације, мора да спроводи субјект из члана 9. став 1. овог закона чије је поступање усклађено са смерницама добре експерименталне праксе.”

Досадашњи став 3. постаје став 9.

Члан 9.

Назив изнад члана 14. и члан 14. мењају се и гласе:

„Процена средстава за заштиту биља

Члан 14.

Процену средстава за заштиту биља ради њихове регистрације (у даљем тексту: процена) обавља Министарство.

Процена из става 1. овог члана обухвата процену физичких, хемијских и техничких особина, процену ефикасности средстава за заштиту биља и директних, односно индиректних могућих штетних утицаја на здравље људи и животиња и животну средину средстава за заштиту биља, као и активних супстанци, односно основних супстанци, протектаната, синергиста и коформуланата које средства за заштиту биља садрже, на основу приложене документације из члана 12. став 2. тачка 2) и члана 13. овог закона.

Процена средстава за заштиту биља обавља се у складу са јединственим начелима за процену и регистрацију средстава за заштиту биља.

За процену средстава за заштиту биља користе се и доступне релевантне међународне смернице и препоруке, односно постојеће научно и техничко знање.

Процена средстава за заштиту биља може да траје најдуже 18 месеци од дана пријема захтева за регистрацију.

Ако се у поступку регистрације утврди да су потребни додатни подаци за процену средстава за заштиту биља, рок од 18 месеци из става 5. овог члана прекида се и

Министарство одређује додатни рок у коме подносилац захтева доставља те податке, који не може бити дужи од шест месеци.

Ако средство за заштиту биља садржи активну супстанцу, односно основну супстанцу која је већ уписана у Листу одобрених супстанци, рок од 18 месеци из става 5. овог члана прекида се док се не заврши поступак из члана 12. став 2. овог закона.

Ако до истека рока утврђеног у ставу 6. овог члана подносилац захтева не достави додатне податке или се у поступку из члана 12. став 2. овог закона утврди да нису достављени докази који се односе на еквивалентност активне супстанце, односно основне супстанце или да постоје значајне разлике између нивоа чистоће и садржаја и особина нечистоћа активне супстанце, односно основне супстанце у поређењу са саставом активне супстанце, односно основне супстанце установљене у документацији на основу које је та активна супстанца, односно основна супстанца уписана у Листу одобрених супстанци, министар доноси решење о одбијању захтева за регистрацију.

Решење из става 8. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује јединствена начела за процену и регистрацију средстава за заштиту биља.”

Члан 10.

После члана 14. додају се назив изнад члана 14а и члан 14а, који гласе:

„Оцењивач

Члан 14а

Послове из чл. 14. и 16. овог закона Министарство може да повери високошколској установи чији оснивач је Република Србија, односно аутономна покрајина, која је акредитована за обављање послова образовања у области биотехничких наука, односно пољопривреде, у складу са посебним прописом, као и организацији чији оснивач је Република Србија, односно аутономна покрајина, уписаној у Регистар научноистраживачких организација у области биотехничких наука, односно пољопривреде, у складу са прописом којим се уређује научноистраживачка делатност (у даљем тексту: оцењивач).

Избор оцењивача спроводи се путем конкурса, који расписује Министарство и објављује га у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Конкурс из става 2. овог члана нарочито садржи:

- 1) послове за које се конкурс расписује;
- 2) период обављања послова;
- 3) податке који се односе на кадровску оспособљеност;
- 4) критеријуме за избор;

5) рок за доношење и објављивање одлуке о избору;

6) начин обавештавања о резултатима конкурса.

Конкурс из става 2. овог члана спроводи комисија коју образује министар.

Одлуку о избору оцењивача доноси министар.

Резултати конкурса објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Са оцењивачем који је изабран на конкурс из става 2. овог члана закључује се уговор о обављању послова процене средстава за заштиту биља, којим се нарочито утврђују: послови који су предмет уговора; лица која ће обављати утврђене послове; начин и поступак обављања утврђених послова; међусобна права, обавезе и одговорности; време на које се закључује уговор; начин финансирања и цена за обављање утврђених послова; контрола вршења утврђених послова; разлози за раскид уговора и отказни рок.

Саставни део уговора из става 7. овог члана су образац изјаве о чувању тајности података и образац изјаве о непостојању сукоба интереса, које потписују лица која обављају послове процене средстава за заштиту биља која су запослена код оцењивача.

Министарство утврђује списак оцењивача и објављује га на интернет страници Министарства.”

Члан 11.

Назив изнад члана 15. и члан 15. мењају се и гласе:

„Регистрација производа за заштиту биља

Члан 15.

Производ за заштиту биља региструје се ако се, у поступку процене из члана 14. овог закона, утврди да:

1) је активна, односно основна супстанца коју производ за заштиту биља садржи уписана у Листу одобрених супстанци и да је извор активне, односно основне супстанце идентичан или еквивалентан извору на основу кога је извршен упис активне, односно основне супстанце у ту листу;

2) производ за заштиту биља, узимајући у обзир реалне услове примене и добре пољопривредне праксе:

(1) је ефикасан за предложену примену,

(2) нема директан или индиректан штетан утицај на здравље људи (нарочито најосетљивијих група становништва) или на здравље животиња, и то непосредно или преко воде за пиће (узимајући у обзир и супстанце које настају као резултат третирања воде), хране, хране за животиње или ваздуха, или као последица контакта на радном месту или преко других индиректних утицаја, а узимајући у обзир познате

кумулятивне и синергистичке ефекте ако су научне методе за процену тих утицаја доступне и усвојене,

(3) нема директан или индиректан штетан утицај на подземне воде,

(4) нема непожељан утицај на биље или биљне производе,

(5) не изазива непотребне патње и бол кичмењацима за чије се сузбијање користи,

(6) нема неприхватљив утицај на животну средину (када су научне методе за процену тих утицаја доступне и усвојене), нарочито имајући у виду:

– његову судбину и дистрибуцију у животној средини, а нарочито контаминацију површинских вода (укључујући сливове и приобалне воде), подземних вода, ваздуха и земљишта, узимајући у обзир места која су удаљена од места примене производа за заштиту биља и пратећи његово преношење на велике удаљености у животној средини,

– утицај на нециљане врсте, укључујући понашање тих врста,

– биолошку разноврсност и екосистем;

3) производ за заштиту биља не садржи коформулант уписан у Листу неприхватљивих коформуланата;

4) је техничка формулација производа за заштиту биља таква да су излагање корисника и други ризици ограничени на најмању могућу меру;

5) су физичка и хемијска својства производа за заштиту биља испитана и сматрају се прихватљивим са аспекта одговарајуће примене и складиштења тог производа за заштиту биља;

6) се природа и количина активних супстанци, протектаната, синергиста и, када је потребно, нечистоћа од токсиколошког или екотоксиколошког значаја или нечистоћа релевантна за животну средину, као и коформуланти, могу одредити одговарајућим методама;

7) се остаци од токсиколошког и екотоксиколошког значаја, који настају као резултат одобрених примена, могу одредити одговарајућим методама које су општеприхваћене, са одговарајућим границама одређивања у релевантним узорцима;

8) је синергист, односно протектант кога производ за заштиту биља садржи уписан у Листу одобрених протектаната и синергиста и да је извор синергиста, односно протектанта идентичан или еквивалентан извору на основу кога је извршен упис синергиста, односно протектанта у ту листу.

Поред услова из става 1. овог члана, за активну супстанцу коју производ за заштиту биља који се региструје садржи, морају да буду утврђене и максимално дозвољене количине остатака у или на биљу или биљним производима који се користе као храна или храна за животиње, у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега.

Подносилац захтева за регистрацију производа за заштиту биља доставља доказе да су испуњени услови из става 1. овог члана.

Процена испуњености услова из става 1. овог члана врши се на основу званично признатих тестова и студија који су релевантни и репрезентативни за примену производа за заштиту биља.

Производи за заштиту биља могу се регистровати и за примену на непољопривредним површинама, ако произвођач уз захтев за регистрацију приложи документацију из чл. 12. и 13. овог закона и ако су испуњени услови из става 1. овог члана.

Министар утврђује Листу одобрених протектаната и синергиста и Листу неприхватљивих коформуланата.”

Члан 12.

После члана 15. додају се називи изнад чланова и чл. 15а–15в, који гласе:

„Регистрација производа опште употребе за заштиту биља

Члан 15а

Производ опште употребе за заштиту биља региструје се ако се, у поступку процене из члана 14. овог закона, утврди да:

- 1) је активна супстанца, протектант, односно синергист које производ опште употребе за заштиту биља садржи, супстанца ниског ризика;
- 2) не садржи супстанце које изазивају забринутост;
- 3) је ефикасан за предложену примену;
- 4) не изазива непотребан бол и патњу код кичмењака;
- 5) испуњава услове из члана 15. став 1. тач. 2), 3), 6)–8) и члана 15. став 2. овог закона.

Подносилац захтева за регистрацију производа опште употребе за заштиту биља доставља доказе да су испуњени услови из става 1. овог члана.

Процена испуњености услова из става 1. овог члана врши се на основу званично признатих тестова и студија.

За производ опште употребе за заштиту биља, приликом процене из члана 14. овог закона, није потребно утврдити мере за смањење ризика.

Регистрација помоћног средства за заштиту биља

Члан 15б

Помоћно средство за заштиту биља региструје се ако се, у поступку процене из члана 14. овог закона, утврди да:

- 1) ађувант и протектант не садржи коформуланте који су уписани у Листу неприхватљивих коформуланата;

- 2) садржи протектант уписан у Листу одобрених протектаната и синергиста;
- 3) нема непожељан утицај на биље или биљне производе и неприхватљив утицај на животну средину, када се примењује у складу са добром пољопривредном праксом у заштити биља у постојећим условима примене;
- 4) су његова физичка и хемијска својства испитана и да се сматрају прихватљивим са аспекта одговарајуће примене и складиштења.

Подносилац захтева за регистрацију помоћног средства за заштиту биља доставља доказе да су испуњени услови из става 1. овог члана.

Процена испуњености услова из става 1. овог члана врши се на основу званично признатих тестова и студија.

Регистрација другог производа

Члан 15в

Други производ региструје се ако се, у поступку процене из члана 14. овог закона, утврди да:

- 1) је основна супстанца уписана у Листу одобрених супстанци;
- 2) не садржи коформуланте који су уписани у Листу неприхватљивих коформуланата;
- 3) нема непожељан утицај на биље или биљне производе и неприхватљив утицај на животну средину, када се примењује у складу са добром пољопривредном праксом у заштити биља у постојећим условима примене;
- 4) су његова физичка и хемијска својства испитана и да се сматрају прихватљивим са аспекта одговарајуће примене и складиштења.

Подносилац захтева за регистрацију другог производа доставља доказе да су испуњени услови из става 1. овог члана.

Процена испуњености услова из става 1. овог члана врши се на основу званично признатих тестова и студија.

Одредбе овог члана не примењују се на друге производе који садрже само основну супстанцу уписану у Листу одобрених супстанци, али не и коформуланте.”

Члан 13.

У члану 16. после става 6. додаје се став 7, који гласи:

„Министар прописује документацију која се доставља у поступку признавања регистрације средстава за заштиту биља на основу регистрације која је извршена у некој другој земљи.”

Члан 14.

У члану 18. речи: „Правно лице које обавља послове од јавног интереса” замењују се речју: „оцењивач”.

Члан 15.

Члан 20. мења се и гласи:

„Члан 20.

Решење о регистрацији средстава за заштиту биља (у даљем тексту: решење о регистрацији) доноси министар на основу резултата процене из члана 14. овог закона.

Решење о регистрацији гласи на средство за заштиту биља и на произвођача.

Решење о регистрацији нарочито садржи:

- 1) пословно име и адресу произвођача (носиоца дозволе) и заступника у Републици Србији;
- 2) трговачки назив средства за заштиту биља и намену;
- 3) податке о активној супстанци, синергисту и протектанту;
- 4) податке о физичким и техничким особинама средства за заштиту биља за дати тип формулације;
- 5) податке о примени средства за заштиту биља, и то о:
 - (1) усевима и засадима у којима се користи или другим наменама;
 - (2) врстама штетних организама за чије се сузбијање региструје;
 - (3) количинама или концентрацији за сваку конкретну намену;
 - (4) времену примене у односу на штетни организам и биљу које се третира;
 - (5) начину примене и количини воде по јединици површине, количини семена, супстрата и сл.;
 - (6) максималном броју третирања на истој површини у току године;
- 6) податке о каренци;
- 7) податак о негативном деловању средства за заштиту биља;
- 8) класификацију и обележавање;
- 9) симптоме и знаке тровања, мере прве помоћи и лечења;
- 10) величину паковања и материјал од кога је паковање израђено;
- 11) рок важења решења.

Поред података из става 3. овог члана, решење о регистрацији може да садржи и:

- 1) податак о могућности третирања из ваздухоплова;
- 2) додатне напомене – ограничења или упозорења;
- 3) податке о радној каренци;

4) ограничење везано за промет и примену средства за заштиту биља у циљу заштите здравља људи и животиња и животне средине;

5) податке о мешању са другим средствима за заштиту биља.

Рок за доношење решења о регистрацији рачуна се од дана завршетка процене из члана 14. овог закона.

Решење о регистрацији је коначно и против њега се може покренути управни спор.

Министарство утврђује списак регистрованих средстава за заштиту биља и објављује га на интернет страници Министарства.

Министарство води Листу одобрених супстанци, која се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије” најмање једном годишње.

Министар ближе прописује садржину и начин вођења Листе одобрених супстанци.”

Члан 16.

У члану 22. став 3. мења се и гласи:

„Рок важења регистрације може се продужити ако се утврди да регистрована средства за заштиту биља испуњавају услове за регистрацију из чл. 15–15в овог закона.”

Став 4. брише се.

Досадашњи ст. 5. и 6. постају ст. 4. и 5.

Члан 17.

У члану 23. став 1. тачка 1) речи: „из члана 15.” замењују се речима: „из чл. 15–15в”.

Члан 18.

После члана 23. додају се назив изнад члана 23а и члан 23а, који гласе:

„Преиспитивање решења о регистрацији

Члан 23а

Министарство може по службеној дужности покренути поступак преиспитивања решења о регистрацији (у даљем тексту: поступак преиспитивања) ако постоји сумња да средство за заштиту биља не испуњава услове за регистрацију из чл. 15–15в овог закона, а нарочито ако постоји сумња да судбина и понашање средства за заштиту биља у животној средини представљају озбиљан ризик за контаминацију вода.

У случају из става 1. овог члана Министарство о покретању поступка обавештава произвођача и одређује му рок за изјашњење и достављање додатних података.

Решење о регистрацији укида се решењем министра ако се у поступку преиспитивања утврди да:

1) средство за заштиту биља не испуњава услове из члана 23. став 1. тач. 1) и 2) овог закона;

2) је произвођач који има седиште у Републици Србији брисан из Регистра привредних субјеката.

Решењем о укидању решења о регистрацији из става 3. овог члана може се забранити промет и примена средства за заштиту биља односно утврдити рок у коме се могу налазити у промету, у складу са чланом 23. став 2. овог закона.

Произвођач, увозник и дистрибутер је дужан да предузме потребне мере за повлачење из промета залиха средстава за заштиту биља, у складу са чланом 23. став 3. овог закона.

Решење о регистрацији мења се, односно допуњује решењем министра у поступку преиспитивања, у случају да се, на основу нових научних и техничких сазнања, утврди да су се начин и количина примене средстава за заштиту биља изменили.

У случају из става 6. овог члана, произвођач је дужан да измени декларацију и упутство за примену средства за заштиту биља.

Количине средстава за заштиту биља које су стављене у промет пре доношења решења о измени, односно допуни решења о регистрацији, могу се налазити у промету до истека рока употребе означеног на декларацији и упутству за примену.

Решење из ст. 3. и 6. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.”

Члан 19.

Назив изнад члана 24. и члан 24. мењају се и гласе:

„Измена, односно допуна решења о регистрацији на захтев произвођача

Члан 24.

Решење о регистрацији може се решењем министра изменити, односно допунити на захтев произвођача.

Ако произвођач регистрованог средства за заштиту биља поднесе захтев за измену решења о регистрацији, и то у погледу: измене садржаја активне супстанце или других материја које утичу на измену физичких, хемијских и техничких особина, као и извора активне супстанце, подручја или начина примене средства, или других услова прописаних у решењу о регистрацији, решење о регистрацији се може изменити, односно допунити, под условом да се на основу процене из члана 14. овог закона утврди да средство за заштиту биља и даље испуњава услове из чл. 15–15в овог закона.

Изузетно од става 2. овог члана, за измену решења о регистрацији због мањих промена, које немају утицаја на здравље људи и животиња и животну средину, као што су измена трговачког назива средства за заштиту биља, произвођача или заступника, као и промена састава који се у складу са међународним стандардима сматра мањом изменом без промене садржаја активне супстанце, односно основне супстанце, није потребна поновна процена средства за заштиту биља.

Произвођач може у захтеву за измену, односно допуну решења о регистрацији тражити да се регистровано средство за заштиту биља ставља у промет и под другим трговачким називом са истим пољем примене, или за део регистрованог поља примене.

У случају из ст. 2. и 3. овог члана, произвођач је дужан да измени декларацију и упутство за примену средства за заштиту биља.

Произвођач је дужан да измени декларацију и упутство за примену средства за заштиту биља и о томе одмах обавести Министарство, као и у случају измена у класификацији и обележавању средстава за заштиту биља у складу са прописима којима се уређују хемикалије, у ком случају се не врши измена, односно допуна решења о регистрацији.

Количине средстава за заштиту биља које су стављене у промет пре доношења решења о измени, односно допуни решења о регистрацији могу се налазити у промету до истека рока употребе означеног на декларацији и упутству за примену.

Решење из става 1. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министар прописује документацију која се подноси уз захтев за измену, односно допуну решења о регистрацији.”

Члан 20.

Назив изнад члана 26. и члан 26. мењају се и гласе:

„Истраживање и развој

Члан 26.

Експерименти или тестови који укључују испуштање у животну средину средства за заштиту биља које није регистровано, могу се вршити само на основу дозволе за истраживање и развој која се издаје решењем министра.

Одредба става 1. овог члана примењује се и на регистрована средства за заштиту биља за која је потребно извршити испитивања у истраживачке или развојне сврхе, која се изводе у животној средини за намене које нису наведене у решењу о регистрацији тог средства за заштиту биља.

Захтев за издавање решења о дозволи за истраживање и развој може да поднесе научноистраживачка организација у области средстава за заштиту биља, као и лице из члана 10. овог закона.

Уз захтев за издавање решења о дозволи за истраживање и развој подноси се документација која садржи податке који омогућавају процену могућих утицаја на здравље људи и животиња и на животну средину.

У случају да средство за заштиту биља није регистровано, решењем о дозволи за истраживање и развој дозвољава се и увоз узорка средства за заштиту биља које није регистровано.

Решењем о дозволи за истраживање и развој могу се одредити ограничења количина примене средства за заштиту биља и површине које ће се третирати, као и мере за спречавање штетних утицаја на здравље људи и животиња и на животну средину, укључујући и меру забране коришћења и промета третираног биља или биљних производа у случају да максималне дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља нису утврђене.

Решење министра из става 1. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Министар ближе прописује документацију која се подноси уз захтев за издавање решења о дозволи за истраживање и развој.”

Члан 21.

У члану 44. став 1. тачка 3) речи: „и интегралне заштите биља” замењују се речима: „или интегралног управљања штетним организмима”.

Став 3. мења се и гласи:

„Министар прописује елементе интегралног управљања штетним организмима.”

Члан 22.

У члану 45. став 1. мења се и гласи:

„Забрањена је примена средстава за заштиту биља, и то:

- 1) на начин који би проузроковао загађење објеката и просторија које користе људи или које служе за гајење и држање животиња;
- 2) на начин који би проузроковао загађење вода, односно супротно одредбама закона којим се уређују воде, изузев средстава за заштиту биља која су регистрована за примену у воденој средини;
- 3) на начин који би проузроковао загађење површина које се граниче са третираним површинама;
- 4) за сузбијање нециљаних организама, нарушавање њиховог станишта, односно спречавање њиховог ширења у смислу мера заштите биља;
- 5) у водозащитним зонама за изворишта вода и водоснабдевање становништва;
- 6) из ваздухоплова која су токсична за пчеле;
- 7) у време цветања биља која су токсична за пчеле;
- 8) у заштићеним подручјима;
- 9) која садрже активну супстанцу, односно основну супстанцу која није уписана у Листу одобрених супстанци, као и протектанте, односно синергисте који нису уписани у Листу одобрених протектаната и синергиста, као и коформуланте који су уписани у

Листу неприхватљивих коформуланата, осим у случају ако је примена одобрена у складу са чл. 26. и 27. овог закона.”

Члан 23.

Члан 46. мења се и гласи:

„Члан 46.

Корисник је дужан да примену средстава за заштиту биља и све активности у вези са применом средстава за заштиту биља, као што су руковање, складиштење, транспорт и одлагање, спроводи под условима и на начин којим се не угрожава живот и здравље људи и животиња и животна средина.

Корисник је дужан да:

- 1) обавести власнике парцела које се граниче са парцелом коју намерава да третира средствима за заштиту биља најмање 24 сата пре почетка примене;
- 2) примењује средства за заштиту биља у складу са чл. 44. и 45. овог закона.

Правно лице, предузетник, односно физичко лице које користи средства за заштиту биља у оквиру својих професионалних активности, као и у случају стављања својих пољопривредних производа на тржиште, сматра се професионалним корисником.

Корисник који користи средства за заштиту биља на малим површинама (окућнице, баште, вртови и сл.) на биљу или производима од биља које производи за сопствене потребе, не сматра се професионалним корисником.

Професионални корисник, поред обавеза из става 2. овог члана, дужан је и да:

- 1) редовно врши подешавање и техничку проверу уређаја за примену;
- 2) користи уређаје за примену који су периодично прегледани у складу са овим законом.

Ако се берба, односно жетва мора обавити пре истека каренце, професионални корисник је дужан да биље, односно биљне производе, чију бербу односно жетву обави пре истека каренце, складишти одвојено од другог биља, односно биљних производа и не може их ставити у промет као храну или храну за животиње док се испитивањем не утврди да је ниво остатака средстава за заштиту биља у складу са прописом којим се уређују максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње.

У случају из става 6. овог члана, професионални корисник је дужан да води евиденцију о жетви, односно берби које обавља пре истека каренце.

Средство за заштиту биља намењено професионалном кориснику може да купује и примењује физичко лице које има сертификат професионалног корисника издат у складу са овим законом, као и правно лице, односно предузетник, који има запослено лице које има сертификат професионалног корисника.

Сертификат професионалног корисника издаје Министарство.

Сертификат професионалног корисника се издаје лицу које је обучено за безбедну примену, руковање, складиштење, транспорт и одлагање средстава за заштиту биља.

Сертификат професионалног корисника се издаје на период од пет година и може се продужити професионалном кориснику који је након издавања сертификата похађао обуку по прописаном програму.

Министар ближе прописује програм, начин спровођења обуке и начин провере знања ради издавања сертификата професионалног корисника, као и образац тог сертификата.

Министар ближе прописује услове и начин примене средстава за заштиту биља, којима се не угрожавају живот и здравље људи и животиња и животна средина, као и услове и начин руковања, складиштења, транспорта и одлагања средстава за заштиту биља.

Сертификат професионалног корисника израђује и штампа Народна банка Србије – Завод за израду новчаница и кованог новца.”

Члан 24.

У члану 49. став 1. реч: „отровна” замењује се речју: „токсична”.

Став 3. мења се и гласи:

„Средства за заштиту биља која су класификована у класу опасности „опасност по водену животну средину” и обележена у складу са прописима којима се уређује класификација, паковање и обележавање хемикалија, могу се примењивати само на удаљености од водених површина која је прописана законом којим се уређују воде, тако да се искључи могућност њиховог директног доспевања или премештања путем ветра или кише на водене површине.”

Члан 25.

Назив изнад члана 51. и члан 51. мењају се и гласе:

„Периодични преглед

Члан 51.

Уређаји за примену који се користе морају да буду подвргнути периодичним прегледима који се обављају у прописаним временским периодима.

Периодични преглед уређаја, у смислу овог закона, јесте провера техничке исправности и функционалности уређаја за примену и појединих радних делова тих уређаја, оцена функционисања појединих радних делова тих уређаја и уређаја за примену у целини, као и процена ризика по руковаоца и радну и животну средину при њиховој употреби.

Периодични преглед уређаја за примену врши правно лице које испуњава услове у погледу просторија и опреме и ангажовало је лице са дозволом за обављање послова периодичног прегледа.

Дозвола за обављање послова периодичног прегледа из става 3. овог члана издаје се лицу које:

- 1) има стечено високо образовање на студијама другог степена (мастер академске студије, мастер струковне студије, специјалистичке академске студије), односно на основним студијама у трајању од најмање четири године, из области пољопривредне технике (механизације) или производног машинства;
- 2) има најмање три године радног искуства на пословима из области уређаја за примену;
- 3) је положило стручни испит за обављање послова периодичног прегледа.

Стручни испит за обављање послова периодичног прегледа полаже се пред комисијом коју образује министар.

Министарство организује и обавља полагање стручног испита из става 5. овог члана.

Министар решењем утврђује испуњеност услова из става 3. овог члана.

Дозвола за обављање послова периодичног прегледа издаје се решењем министра.

Правно лице које обавља послове периодичног прегледа дужно је да Министарству пријави сваку промену услова за обављање послова периодичног прегледа, у року од 30 дана од дана настале промене, осим података о којима се води службена евиденција у складу са законом којим се уређује општи управни поступак.

На захтев лица из става 3. овог члана, као и уколико се утврди да ова лица више не испуњавају услове предвиђене овим законом и прописима донетим на основу њега, министар доноси решење о укидању решења из става 7. овог члана.

Решење министра из ст. 7, 8. и 10. овог члана је коначно у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.

Правно лице које обавља послове из става 3. овог члана по завршеном периодичном прегледу издаје потврду о функционалности уређаја за примену, обележава уређај за примену ознаком и води евиденцију о периодичним прегледима.

Правно лице које обавља послове из става 3. овог члана дужно је да једном годишње Министарству доставља податке из евиденције о периодичним прегледима.

Министар прописује програм стручног испита за обављање послова периодичног прегледа, начин полагања стручног испита, састав и начин рада испитне комисије, садржину стручног испита, образац записника о полагању стручних испита и образац уверења о положеном стручном испиту.

Министар ближе прописује начин обављања периодичног прегледа уређаја за примену и временски период у коме се обавља периодични преглед уређаја за примену, начин евидентирања извршеног периодичног прегледа уређаја за примену, образац потврде о функционалности уређаја за примену, начин обележавања и образац ознаке за

обележавање уређаја за примену, као и уређаје за примену који су у употреби, за које се периодични преглед не обавља.

Министар ближе прописује услове у погледу просторија, одговарајуће опреме и стручне оспособљености запослених за обављање послова периодичног прегледа уређаја.

Образац ознаке којом се уређаји видно обележавају израђује и штампа Народна банка Србије – Завод за израду новчаница и кованог новца.”

Члан 26.

Члан 70. мења се и гласи:

„Члан 70.

Правно лице и предузетник плаћа таксу за:

- 1) преглед и узорковање у поступку контроле производње, увоза, унутрашњег промета и примене средстава за заштиту биља;
- 2) преглед, узорковање, испитивање, суперанализу узорака и потврдно испитивање узорака узетих у поступку контроле биља, биљних производа, прописаних објеката, земљишта, воде за наводњавање, хране и хране за животиње на остатке средстава за заштиту биља;
- 3) проверу испуњености услова ради издавања сертификата о поступању у складу са смерницама добре експерименталне праксе;
- 4) процену средства за заштиту биља ради регистрације, продужења важења регистрације и укидања, измене, односно допуне решења о регистрацији;
- 5) признавање регистрације;
- 6) проверу података ради спречавања понављања испитивања на кичмењацима;
- 7) процену ради примене средстава за заштиту биља за мале усеве и мање значајне намене;
- 8) преиспитивање средстава за заштиту биља;
- 9) процену препарата, односно помоћног средства за заштиту биља ради издавања привремене регистрације;
- 10) процену средства за заштиту биља ради издавања решења о дозволи за истраживање и развој;
- 11) процену података ради издавања решења о одобрењу ограничене и контролисане примене нерегистрованог средства за заштиту биља или регистрованог средства за заштиту биља за примене које нису наведене у решењу о регистрацији;
- 12) проверу испуњености услова за упис у регистре који се воде у складу са овим законом;

- 13) проверу испуњености услова за издавање решења о одобрењу промета нарочито опасних средстава за заштиту биља;
- 14) проверу испуњености услова за издавање решења о одобрењу примене нарочито опасних средстава за заштиту биља;
- 15) преглед и узорковање средстава за заштиту биља којима је истекао рок употребе ради издавања решења о одобрењу њихове примене;
- 16) проверу испуњености услова за обављање послова периодичног прегледа уређаја за примену;
- 17) процену средстава за заштиту биља у поступку преиспитивања регистрације средстава за заштиту биља.

Физичко лице плаћа таксу из става 1. тач. 1), 2) и 15) овог члана, као и таксу за:

- 1) обуку и полагање стручних испита који се спроводе у складу са овим законом;
- 2) обуку и проверу знања ради издавања сертификата професионалног корисника.

Средства остварена од такси из ст. 1. и 2. овог члана приход су буџета Републике Србије.”

Члан 27.

У члану 72. став 2. мења се и гласи:

„Послове фитосанитарног инспектора у области средства за заштиту биља може да обавља лице које је стекло високо образовање из научне области биотехничке науке – одсек заштита биља или одсек ратарски или одсек воћарско-виноградарски или одсек општи или агроекономски одсек на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, мастер струковним студијама, специјалистичким академским студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године, као и које има радно искуство у струци од најмање три године и положен државни стручни испит.”

После става 2. додаје се став 3, који гласи:

„Надзор над радом правних лица и предузетника овлашћених за вршење послова у складу са овим законом врши Министарство, у складу са законом којим се уређује државна управа.”

Члан 28.

Члан 74. мења се и гласи:

„Члан 74.

У вршењу послова инспекцијског надзора, фитосанитарни инспектор има право и дужност да:

- 1) проверава да ли су средства за заштиту биља која су стављена у промет на територији Републике Србије регистрована у складу са овим законом, односно да ли је активна супстанца, односно основна супстанца уписана у Листу одобрених супстанци у складу са овим законом;
- 2) проверава да ли су средства за заштиту биља која нису регистрована у Републици Србији, односно да ли је активна супстанца, односно основна супстанца која није уписана у Листу одобрених супстанци, а производе се и складиште у Републици Србији, односно чији се увоз и транспорт врши преко територије Републике Србије, намењени за стављање у промет у земљи у коју се извозе;
- 3) проверава испуњавање уговорних обавеза из члана 8. овог закона;
- 4) проверава да ли правно лице, односно предузетник испуњава услове у погледу објекта, опреме, оперативних процедура које спроводи, смерница добре експерименталне праксе које примењује и броја, стручне спреме и стручне оспособљености кадрова, ради издавања сертификата о поступању у складу са смерницама добре експерименталне праксе (члан 9. став 2);
- 5) проверава да ли су средства за заштиту биља стављена у промет и да ли се примењују у складу са решењем из члана 21. став 5. овог закона;
- 6) проверава да ли су корисници обавештени о примени средстава за заштиту биља за мале усеве и мање значајне намене на прописан начин;
- 7) проверава да ли се средства за заштиту биља налазе у промету после прописаног рока из члана 23. став 2. овог закона;
- 8) проверава да ли се препарат и помоћна средства за заштиту биља који садрже нову активну супстанцу налазе у промету после прописаног рока из члана 25. став 6. овог закона;
- 9) проверава да ли произвођач, увозник и дистрибутер предузима све потребне мере за повлачење средстава за заштиту биља из промета у року који је утврђен решењем из члана 23. став 1. и члана 25. ст. 4. и 5. овог закона;
- 10) проверава да ли је произвођач изменио декларацију и упутство за примену средства за заштиту биља у складу са чланом 23а став 7. и чланом 24. став 5. овог закона;
- 11) проверава да ли се експерименти или тестови који укључују испуштање у животну средину нерегистрованих средстава за заштиту биља, односно регистрованих средстава за заштиту биља за примене које нису наведене у решењу о регистрацији, обављају на основу решења, односно у складу са решењем о дозволи за истраживање и развој;
- 12) проверава да ли се нерегистрована средства за заштиту биља или регистрована средства за заштиту биља за примене које нису наведене у решењу о регистрацији примењују у складу са решењем из члана 27. став 1. овог закона;

- 13) узима узорке средстава за заштиту биља, биља, биљних производа и прописаних објеката, без накнаде, као и воде, земљишта, пчела, водених организама и других нециљаних организама, ради испитивања;
- 14) проверава да ли је произвођач без одлагања обавестио Министарство и кориснике о могућим штетним последицама средстава за заштиту биља, односно остатака средстава за заштиту биља, на здравље људи и животиња, површинске и подземне воде или животну средину, као и о новим сазнањима о могућим ограничењима плодорода;
- 15) проверава да ли су испуњени услови у погледу амбалаже, декларисања и упутства за примену средстава за заштиту биља из члана 31. овог закона;
- 16) проверава да ли дистрибутер односно увозник испуњава услове за упис у Регистар дистрибутера и увозника из члана 32. став 2. овог закона, као и да ли је у случају промене података уписаних у Регистар дистрибутера и увозника о томе у прописаном року обавестио Министарство;
- 17) проверава да ли је лице које обавља промет средстава за заштиту биља уписано у Регистар дистрибутера и увозника;
- 18) проверава да ли се продаја средстава за заштиту биља врши у објектима и на продајним местима која су уписана у Регистар дистрибутера и увозника у складу са чланом 33. став 5. овог закона;
- 19) проверава да ли дистрибутер односно увозник који је уписан у Регистар дистрибутера и увозника испуњава услове за добијање одобрења за промет нарочито опасних средстава за заштиту биља;
- 20) проверава да ли се продаја, складиштење или транспорт средстава за заштиту биља врши у складу са одредбама члана 36. овог закона;
- 21) проверава да ли лице које врши складиштење средстава за заштиту биља испуњава услове из члана 36. став 3. овог закона;
- 22) проверава да ли се средства за заштиту биља којима је истекао рок употребе налазе у промету;
- 23) проверава да ли се средства за заштиту биља којима је истекао рок употребе примењују у складу са одредбама члана 37. став 2. овог закона;
- 24) проверава да ли се оглашавање и излагање средстава за заштиту биља врши у складу са одредбама члана 38. овог закона;
- 25) проверава да ли се увоз врши у складу са одредбама члана 39. овог закона;
- 26) проверава да ли се увоз и транзит врше на граничним прелазима из члана 40. овог закона;
- 27) врши преглед и узорковање пошиљака у складу са одредбама чл. 41. и 42. овог закона;

- 28) проверава да ли увозник, односно царински агент извршава обавезе из члана 41. став 2. овог закона;
- 29) проверава да ли се средства за заштиту биља примењују у складу са одредбама чл. 44. и 45. овог закона, као и да ли корисник извршава обавезе из члана 46. овог закона;
- 30) проверава да ли правно лице, односно предузетник испуњава услове за добијање одобрења за примену нарочито опасних средстава за заштиту биља;
- 31) проверава да ли се средства за заштиту биља примењују у складу са одредбама члана 47. став 3. и чл. 48. и 49. овог закона;
- 32) проверава да ли су уређаји за примену који се користе подвргнути периодичном прегледу у складу са одредбама члана 51. став 1. овог закона;
- 33) проверава да ли је Министарство у случају промене услова за обављање послова периодичног прегледа о томе обавештено у прописаном року;
- 34) проверава да ли храна и храна за животиње садржи остатке средстава за заштиту биља;
- 35) проверава да ли је пружалац услуга уписан у Регистар пружалаца услуга у складу са одредбама члана 54. овог закона;
- 36) проверава да ли се евиденција и достављање података из евиденције обавља у складу са одредбама члана 64. овог закона;
- 37) проверава да ли се евиденција чува у складу са овим законом;
- 38) проверава да ли су уплаћене таксе за извршене фитосанитарне прегледе;
- 39) контролише извршавање мера по овом закону.”

Члан 29.

Члан 75. мења се и гласи:

„Члан 75.

У вршењу послова из члана 74. овог закона фитосанитарни инспектор може да:

- 1) нареди лицима која обављају послове испитивања ефикасности да у одређеном року ускладе обављање делатности односно отклоне недостатке у погледу прописаних услова у складу са чланом 9. овог закона;
- 2) забрани примену средстава за заштиту биља за мале усеве и мање значајне намене која се обавља без одобрења министра из члана 21. став 5. овог закона;
- 3) нареди лицу коме је решењем министра одобрена примена средстава за заштиту биља за мале усеве и мање значајне намене да кориснике на додатном упутству за примену обавести о примени средстава за заштиту биља за мале усеве и мање значајне намене, у складу са чланом 21. став 7. овог закона;

- 4) нареди предузимање потребних мера за повлачење из промета залиха средстава за заштиту биља, препарата, односно помоћних средстава за заштиту биља (члан 23. став 3. и члан 25. став 7);
- 5) нареди произвођачу да измени декларацију и упутство за примену, уколико утврди да после измене, односно допуне решења о регистрацији није извршио измену декларације и упутства за примену средстава за заштиту биља у складу чланом 23а став 7. и чланом 24. став 5. овог закона;
- 6) забрани примену нерегистрованих средстава за заштиту биља, уколико утврди да се не примењују у складу са решењем из члана 27. став 1. овог закона;
- 7) нареди произвођачу да отклони недостатке, уколико утврди да амбалажа, декларација и упутство за примену средстава за заштиту биља не испуњавају услове из члана 31. овог закона;
- 8) нареди дистрибутеру и увознику да сваку промену података који су уписани у Регистар дистрибутера и увозника пријави Министарству, односно да промену података пријави у року прописаном чланом 33. став 4. овог закона;
- 9) забрани продају средстава за заштиту биља у објектима и продајним местима која нису уписана у Регистар дистрибутера и увозника, у складу са чланом 33. став 5. овог закона;
- 10) забрани промет нарочито опасних средстава за заштиту биља, уколико утврди да се промет обавља без одобрења из члана 35. овог закона;
- 11) нареди повлачење из промета средстава за заштиту биља, уколико је средствима за заштиту биља истекао рок употребе, у складу са чланом 37. став 1. овог закона;
- 12) забрани примену средстава за заштиту биља којима је истекао рок употребе, уколико утврди да се не примењују у складу са одредбама члана 37. став 2. овог закона;
- 13) забрани оглашавање и излагање средстава за заштиту биља, уколико утврди да се оглашавање и излагање не врши у складу са чланом 38. овог закона;
- 14) забрани примену средстава за заштиту биља, ако се средства за заштиту биља не примењују у складу са одредбама чл. 44–49. овог закона;
- 15) забрани стављање у промет и примену средстава за заштиту биља која не испуњавају услове наведене у решењу о регистрацији;
- 16) нареди да се биље, односно биљни производи чија се берба, односно жетва обави пре истека каренце, складишти одвојено од другог биља, односно биљних производа, односно да се такво биље, односно биљни производи који су стављени у промет као храна или храна за животиње пре него што је испитивањем утврђено да је ниво остатака средстава за заштиту биља у складу са прописом којим се уређују максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње, повуку из промета, у складу са чланом 46. став 6. овог закона;

- 17) нареди вођење евиденције о жетви, односно берби која се обавља пре истека каренце, у складу са чланом 46. став 7. овог закона;
- 18) забрани примену средства за заштиту биља намењеног професионалном кориснику лицу које не испуњава услове из члана 46. став 5. овог закона;
- 19) привремено забрани коришћење уређаја за примену и нареди њихов периодични преглед, у складу са чланом 51. став 1. овог закона;
- 20) нареди лицима која обављају периодични преглед и пружаоцима услуга да у одређеном року ускладе обављање делатности односно отклоне недостатке у погледу прописаних услова, у складу са чланом 51. став 3. и чланом 53. став 2. овог закона;
- 21) нареди одговарајуће мере ако се званичним испитивањима утврди да су остаци средстава за заштиту биља у биљу или на биљу, биљним производима и прописаним објектима изнад прописаних максимално дозвољених количина остатака, у складу са чланом 52. став 1. овог закона;
- 22) привремено забрани стављање у промет и примену средстава за заштиту биља, односно њихових серија за које се посумња да не испуњавају услове наведене у решењу о регистрацији, док се не заврше испитивања;
- 23) нареди безбедно одлагање, односно уништавање средстава за заштиту биља која не испуњавају услове за регистрацију или којима је истекао рок употребе;
- 24) забрани рад субјектима у области средстава за заштиту биља до испуњења услова предвиђених овим законом;
- 25) забрани рад лицима која онемогућавају вршење инспекцијске контроле или не доставе потребне податке, документацију којом располажу или на други начин спрече инспекцијску контролу, на период од три месеца;
- 26) забрани увоз и нареди враћање пошиљке, уколико нису испуњени услови прописани овим законом и прописима донетим на основу њега;
- 27) поднесе захтев за покретање прекршајног поступка, пријаву за привредни преступ и кривичну пријаву због повреде одредаба овог закона и прописа донетих на основу њега;
- 28) нареди друге мере и предузме друге радње у складу са овим законом.

Мере из става 1. овог члана фитосанитарни инспектор утврђује решењем.

Фитосанитарни инспектор може решењем из става 2. овог члана којим се забрањује производња, примена и стављање у промет средстава за заштиту биља одредити да се та средства чувају код лица код којих су затечена.

Решењем из става 2. овог члана одређују се и услови за чување средстава за заштиту биља.”

У члану 78. став 1. речи: „је уписана у Листу забрањених” замењују се речима: „није уписана у Листу одобрених”.

Члан 31.

У члану 79. став 1. мења се и гласи:

„Новчаном казном од 700.000 до 3.000.000 динара казниће се за привредни преступ правно лице, ако:

- 1) обавља послове референтне, односно службене лабораторије супротно уговору из члана 8. став 6. овог закона;
- 2) обавља послове процене средстава за заштиту биља, супротно уговору из члана 14а став 7. овог закона;
- 3) искористи податке супротно од прописаних услова из чл. 18. и 19. овог закона;
- 4) ставља у промет и примењује средство за заштиту биља које није регистровано у складу са овим законом, односно ставља у промет и примењује средство за заштиту биља супротно решењу о регистрацији (чл. 16, 20. и 21);
- 5) ставља у промет и примењује препарат, односно помоћно средство за заштиту биља на територији Републике Србије, које није регистровано у складу са чланом 25. овог закона;
- 6) врши испитивање нерегистрованог средства за заштиту биља без решења о дозволи за истраживање и развој, односно супротно том решењу (члан 26);
- 7) у случајевима предвиђеним чланом 27. овог закона примени средство за заштиту биља које није регистровано без решења о одобрењу примене нерегистрованих средстава за заштиту биља;
- 8) ставља у промет средство за заштиту биља којем је истекао рок употребе супротно члану 37. ст. 1. и 3. овог закона;
- 9) примењује средство за заштиту биља којем је истекао рок употребе супротно члану 37. став 2. овог закона;
- 10) примењује средство за заштиту биља супротно члану 44. овог закона, односно противно забрани примене средстава за заштиту биља из члана 45. овог закона;
- 11) примењује средство за заштиту биља а не испуњава услове за примену средстава из члана 46. став 1. овог закона, односно приликом примене средства за заштиту биља не предузме све потребне активности и мере из члана 46. ст. 2. и 5. овог закона;
- 12) биље, односно биљне производе, чију бербу односно жетву обави пре истека каренце не складишти одвојено од другог биља, односно биљних производа, односно стави у промет као храну или храну за животиње пре него што се испитивањем утврди да је ниво остатака средстава за заштиту биља у складу са прописом којим се уређују максимално дозвољене количине остатака средстава за заштиту биља у храни и храни за животиње (члан 46. став 6);

- 13) купује и примењује средство за заштиту биља а не испуњава услове за примену из члана 46. став 8. овог закона;
- 14) примењује средство за заштиту биља, а не поседује решење о одобрењу примене нарочито опасних средстава за заштиту биља (члан 47. став 1);
- 15) примењује средство за заштиту биља супротно одредбама члана 48. ст. 1. и 2. овог закона;
- 16) примењује средство за заштиту биља токсично за пчеле супротно одредби члана 49. став 1. овог закона;
- 17) примењује средства за заштиту биља која су класификована у класу опасности „опасност по водену животну средину” и обележена у складу са прописима којима се уређује класификација, паковање и обележавање хемикалија, супротно одредби члана 49. став 3. овог закона;
- 18) храна и храна за животиње коју ставља у промет садржи остатке средстава за заштиту биља изнад максимално дозвољених количина (члан 52. став 1);
- 19) пружа услуге, а није уписан у Регистар пружалаца услуга (члан 53);
- 20) не поступи по решењу фитосанитарног инспектора, у складу са овим законом (члан 75).”

Члан 32.

У члану 80. став 1. мења се и гласи:

„Новчаном казном од 500.000 до 1.000.000 динара казниће се за прекршај правно лице, ако:

- 1) достави нетачне податке у поступку регистрације средстава за заштиту биља (чл. 12, 13, 21, 23а, члан 24. став 2. и члан 25);
- 2) врши испитивање на кичмењацима супротно члану 17. ст. 1. и 2. овог закона;
- 3) примењује средство за заштиту биља за намене које нису наведене у решењу о регистрацији, без решења о одобрењу примене средстава за заштиту биља за мале усеве и мање значајне намене (члан 21. став 5);
- 4) не обавести кориснике средства за заштиту биља путем додатног упутства о одобрењу примене средства за заштиту биља за мале усеве и мање значајне намене (члан 21. став 7);
- 5) не повуче из промета средство за заштиту биља у року из решења из члана 23. став 3. и члана 23а став 5. овог закона;
- 6) не поступа са залихама средстава за заштиту биља у складу са чланом 23. став 3. и чланом 23а став 5. овог закона;
- 7) није изменило декларацију и упутство за примену у складу са чланом 23а став 7. и чланом 24. став 5. овог закона;

- 8) примењује нерегистровано средство за заштиту биља за које није издато решење из члана 27. став 1. овог закона;
- 9) достави нетачне податке у поступку издавања дозволе за истраживање и развој, односно у поступку издавања решења о одобрењу примене нерегистрованих средстава за заштиту биља у хитним случајевима (члан 26. став 4. и члан 27. став 3);
- 10) не обавести Министарство и кориснике о могућим штетним последицама средства за заштиту биља (члан 30);
- 11) пакује, декларише, даје упутство за примену, оглашава или излаже средство за заштиту биља супротно члану 31. став 3. и члану 38. овог закона;
- 12) врши промет средства за заштиту биља, а није уписан у Регистар дистрибутера и увозника у складу са чланом 32. овог закона;
- 13) не пријави промену података који су уписани у Регистар дистрибутера и увозника, односно не пријави промену тих података у прописаном року (члан 33. став 4);
- 14) врши продају средстава за заштиту биља у објектима и на продајним местима који нису уписани у Регистар дистрибутера и увозника (члан 33. став 5);
- 15) врши промет средства за заштиту биља без решења о одобрењу промета нарочито опасних средстава за заштиту биља из члана 35. став 1. овог закона;
- 16) продаје, складишти или врши транспорт средства за заштиту биља супротно члану 36. став 2. овог закона;
- 17) не обезбеди да складиштење средства за заштиту биља врши лице које је стручно оспособљено за обављање тих послова (члан 36. став 3);
- 18) увезе средство за заштиту биља преко граничног прелаза који није одређен за вршење фитосанитарног прегледа (члан 40. ст. 1. и 2);
- 19) увезе пошилику без прегледа и узорковања (члан 41. став 1);
- 20) изврши премештање, отварање или дељење пошилике за коју је решењем о превозу одређен царински надзор до завршетка прегледа, односно узорковања, односно одобрења или одбијања њеног увоза (члан 42. ст. 2. и 3);
- 21) користи уређаје за примену који нису подвргнути периодичном прегледу (члан 51. став 1);
- 22) не пријави Министарству промену услова за обављање послова периодичног прегледа (члан 51. став 9);
- 23) не води евиденцију и не доставља податке из евиденције у складу са чланом 64. овог закона.”

Члан 33.

У члану 81. речи: „тач. 3), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16) и 17)” замењују се речима: „тач. 4), 5), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20)”.

Члан 34.

У члану 82. речи: „тач. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17) и 18)” замењују се речима: „тач. 1), 2), 3), 4), 5), 6), 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18), 19), 20), 21), 22) и 23)”.

Члан 35.

У члану 83. речи: „тач. 7), 8), 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15) и 17)” замењују се речима: „тач. 9), 10), 11), 12), 13), 14), 15), 16), 17), 18) и 20)”.

У тачки 1) после речи: „ст. 1, 2. и 3.” додају се речи: „и члана 23а став 4.”

Члан 36.

У члану 84. речи: „тач. 3), 4), 17) и 18)” замењују се речима: „тач. 3), 8), 21) и 23)”.

Члан 37.

Поступци који су започети по прописима који су важили до дана ступања на снагу овог закона окончаће се у складу са овим законом.

Члан 38.

Правно лице коме је на основу Закона о средствима за заштиту биља („Службени гласник РС”, број 41/09) путем конкурса уступљено обављање послова од јавног интереса наставља да обавља те послове до истека периода на који су му послови уступљени.

Члан 39.

Решења о регистрацији средстава за заштиту биља која су издата до дана ступања на снагу овог закона продужавају се у складу са овим законом.

Средства за заштиту биља регистрована на основу Закона о заштити биља („Службени лист СРЈ”, бр. 24/98 и 26/98 – исправка и „Службени гласник РС”, бр. 101/05 – др. закон и 41/09 – др. закон) подлежу обавезном поступку утврђивања да ли се активне супстанце, односно основне супстанце, које та средства за заштиту биља садрже, значајно разликују у нивоу чистоће и садржаја и особина нечистоћа у поређењу са саставом активне супстанце, односно основне супстанце установљене у документацији на основу које је та активна супстанца, односно основна супстанца уписана у Листу одобрених супстанци (процена еквивалентности).

Члан 40.

Подзаконски прописи за спровођење овог закона биће донети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 41.

Даном ступања на снагу овог закона престају да важе одредбе чл. 47, 48, члана 50. ст. 1, 2. и 4, члана 52. став 1, члана 54. ст. 1. и 2. и чл. 55–57. Закона о заштити биља

(„Службени лист СРЈ”, бр. 24/98 и 26/98 – исправка и „Службени гласник РС”, бр. 101/05 – др. закон и 41/09 – др. закон).

Члан 42.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба члана 23. ст. 8–11. и члана 25. овог закона, које се примењују од 1. јануара 2022. године.

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

УКАЗ

о проглашењу Закона о изменама и допунама Закона о здрављу биља

Проглашава се Закон о изменама и допунама Закона о здрављу биља, који је донела Народна скупштина Републике Србије на Првој седници Првог редовног заседања у 2019. години, 14. марта 2019. године.

ПР број 36

У Београду, 14. марта 2019. године

Председник Републике,

Александар Вучић, с.р.

ЗАКОН

о изменама и допунама Закона о здрављу биља

Члан 1.

У Закону о здрављу биља („Службени гласник РС”, број 41/09), у члану 4. после тачке 13) додаје се тачка 13а), која гласи:

„13а) *лот* јесте број јединица исте врсте робе идентификоване као хомогене по саставу и пореклу, које чине део пошиљке или целу пошиљку;”.

Тачка 18) мења се и гласи:

„18) *транзит* јесте сваки транспорт пошиљке под царинским надзором преко територије Републике Србије;”.

У тачки 21) после речи: „транспортuje” додају се речи: „и коју прати фитосанитарни сертификат или други јединствени документ или ознака, потребан за спровођење царинских или других поступака, а која се може састојати из више партија или лотова”.

После тачке 21) додаје се тачка 21а), која гласи:

„21а) *садња или сетва* је било који поступак којим се обезбеђује даљи раст, размножавање или умножавање биља;”.

После тачке 22) додају се тач. 22а) и 22б), које гласе:

„22а) *службена изјава или мера* јесте:

(1) изјава или мера коју сачињава или је доноси надлежни орган за здравље биља друге државе или јавни службеник који је стручно оспособљен и овлашћен од надлежног органа за доношење изјава или мера, односно за издавање фитосанитарног сертификата и/или фитосанитарног сертификата за реекспорт или њиховог електронског облика;

(2) изјава или мера коју сачињава или је доноси надлежни орган за здравље биља у Републици Србији или стручно лице у правном лицу овлашћеном у складу са овим законом, и које нема лични интерес у вези са исходом мера које предузима;

22б) *службена контрола* јесте свака провера усаглашености са прописима у области здравља биља;”.

У тачки 25) реч: „провоза” замењује се речју: „транзита”.

Тачка 27) мења се и гласи:

„27) *фитосанитарна мера* јесте службена процедура која има за циљ спречавање уношења или ширења карантинских штетних организама или ограничење економског утицаја регулисаних не-карантинских штетних организама;”.

У тачки 31) после подтачке (б) додаје се подтачка (ба), која гласи:

„(ба) листови, лишће;”.

Подтачка (10) мења се и гласи:

„(10) други делови биља, у складу са овим законом;”.

У тачки 32) на крају реченице тачка се замењује тачком и запетом.

После тачке 32) додаје се тачка 33), која гласи:

„33) *Регулисани штетни организам* јесте сваки штетни организам са Листе IА део I, Листе IА део II, Листе IIА део I, Листе IIА део II, Листе IБ и Листе IIБ или штетни организам који својим присуством на биљкама намењеним за садњу и семену проузрокује неприхватљиве економске штете.”.

Члан 2.

Члан 9. мења се и гласи:

„Члан 9.

Држалац биља има право на:

1) информације о штетним организмима са листи прописаних овим законом, као и фитосанитарним мерама;

2) едукације у складу са овим законом.”.

Члан 3.

У члану 11. став 1. речи: „Регистар произвођача” замењују се речима: „Фиторегистар произвођача”.

Став 4. мења се и гласи:

„Производњом одређених врста биља, биљних производа и прописаних објеката из става 2. овог члана који су намењени промету, може да се бави и физичко лице које је уписано у Фиторегистар.”.

После става 5. додају се ст. 6. и 7, који гласе:

„Изузетно од става 4. овог члана производњом одређених врста биља, биљних производа и прописаних објеката може да се бави физичко лице које није уписано у Фиторегистар, ако је укупна производња тог лица намењена личним потребама или продаји на локалном тржишту, физичком лицу као крајњем кориснику (у даљем тексту: мали произвођач).

Министар ближе прописује услове за одређивање малог произвођача, као и локалног тржишта, у зависности од одређене врсте биља, биљних производа и прописаних објеката и ризика од ширења штетних организама.”.

Члан 4.

У члану 12. став 5. мења се и гласи:

„Министар доноси решење о упису у Фиторегистар на основу записника фитосанитарног инспектора о утврђивању испуњености услова, у року од 30 дана од дана подношења захтева.”.

После става 5. додаје се нови став 6, који гласи:

„Решење из става 5. је коначно и против њега може се покренути управни спор.”

У досадашњем ставу 6. који постаје став 7. речи: „у року од 15 дана” замењују се речима: „у року од 30 дана”.

Члан 5.

У члану 15. став 1. тачка 2) тачка на крају замењује се тачком и запетом.

После тачке 2) додаје се тачка 3), која гласи:

„3) је фитосанитарни, односно шумарски инспектор утврдио да не извршава обавезе из члана 14. став 1. овог закона.”.

Члан 6.

У Глави IV. ДРУГИ СУБЈЕКТИ У ОБЛАСТИ ЗАШТИТЕ ЗДРАВЉА БИЉА И ЊИХОВИ ОРГАНИЗАЦИОНИ ОБЛИЦИ, назив одељка 1. Дирекција за националне референтне лабораторије и члан 16. мењају се и гласе:

„1. Правна лица која врше послове од јавног интереса у области здравља биља и дијагностике штетних организама

Члан 16.

Послове од јавног интереса у области заштите здравља биља и дијагностике штетних организама могу да обављају привредна друштва чији је оснивач Република Србија која су регистрована у Регистру привредних субјеката да у оквиру своје делатности обављају стручне послове у области заштите биља (у даљем тексту: пољопривредне стручне службе), као и научноистраживачке организације и високошколске установе, ако испуњавају услове у складу са овим законом и другим прописима.

Послови од јавног интереса из става 1. овог члана уступају се путем конкурса који расписује Министарство и објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Члан 7.

Назив члана и члан 17. мењају се и гласе:

„Послови од јавног интереса у области здравља биља

Члан 17.

Послови од јавног интереса у области здравља биља јесу:

- 1) праћење и провера здравственог стања биља током његовог раста и развоја на пољима, у засадима, објектима и другим површинама и вођење евиденције о томе, укључујући и самоникло биље;
- 2) праћење и провера здравственог стања биља, биљних производа и прописаних објеката намењених извозу, ради издавања фитосанитарних сертификата, односно фитосертификата за реекспорт;
- 3) праћење и провера здравственог стања семена, расада и садног материјала на присуство штетних организама;
- 4) посебан надзор над штетним организмима у складу са Програмом мера заштите здравља биља;
- 5) извештавање надлежног органа о појави штетних организама са листи прописаних законом, новој или изненадној масовној појави штетних организама;
- 6) едукација држаоца биља, пружаоца услуга и других лица о штетним организмима са листи прописаних овим законом, као и фитосанитарним мерама;
- 7) прогнозно–извештајни послови;
- 8) припрема научне основе за доношење превентивних мера заштите здравља биља;
- 9) примењена и друга истраживања у области заштите здравља биља.

Послове из става 1. тач. 1)–6) овог члана обављају пољопривредне стручне службе у складу са овим законом и прописима донетим за његово спровођење.

Послови из става 1. тачка 7) овог члана који се односе на штетне организме који су уобичајено присутни на биљу и биљним производима (у даљем тексту: економски

штетни организми) обављају се у складу са законом којим се уређује обављање саветодавних и стручних послова у области пољопривреде и прописима донетим за његово спровођење.

Послови из става 1. тачка 1) и тач. 3)–7) овог члана у области здравља биља у шумарству обављају научноистраживачке организације и високошколске установе у шумарству, у складу са овим законом, као и прописима којима се уређују шуме.

Послове из става 1. тач. 8) и 9) овог члана обављају научноистраживачке организације и високошколске установе, у складу са овим законом и прописима донетим за његово спровођење.”.

Члан 8.

После члана 17. додаје се назив члана и члан 17а, који гласе:

„Лабораторије

Члан 17а

Лабораторијске и с њима повезане стручне послове у области дијагностике штетних организама обавља Дирекција за националне референтне лабораторије основана законом којим се уређује безбедност хране (у даљем тексту: Национална референтна фитосанитарна лабораторија).

Национална референтна фитосанитарна лабораторија мора бити акредитована у складу са стандардом SRPS ISO/IEC 17025 – Општи захтеви за компетентност лабораторија за испитивање и лабораторија за еталонирање.

У оквиру Националне референтне фитосанитарне лабораторије обављају се следећи послови:

- 1) лабораторијска испитивања службених узорак на присуство штетних организама;
- 2) потврдна лабораторијска испитивања применом референтних метода;
- 3) провера резултата испитивања, примењених тестова и метода;
- 4) чување референтних узорак и стандардних реагенса;
- 5) припрема и одржавање референтног материјала;
- 6) увођење, развијање и валидација нових метода и протокола тестирања у складу са међународно прихваћеним стандардима и давање препорука у складу са тим;
- 7) учешће у међународно организованим међулабораторијским поређењима;
- 8) сарадња са референтним лабораторијама других земаља и референтним лабораторијама Европске уније;
- 9) када је то потребно, организовање међулабораторијских поређења на националном нивоу, обрада добијених резултата у складу са међународно признатим водичима и

протоколима, састављање извештаја који детаљно приказује резултате свих учесника на поверљив начин;

10) обуке и едукације у складу са програмима Министарства;

11) припрема водича за прегледе, узорковање и руковање узорцима;

12) обезбеђивање научне и техничке помоћи Министарству.

Послове из става 3. тач. 1), 4)–6), 10)–12) овог члана може да обавља и лабораторија изабрана конкурсом за обављање одређених послова и са којом је закључен уговор (у даљем тексту: службена лабораторија), у складу са овим законом и прописима донетим за његово спровођење.

Министар може да овласти службену лабораторију из става 4. овог члана чији оснивач је Република Србија, односно аутономна покрајина, као референтну за поједине врсте или групе испитивања (у даљем тексту: овлашћена референтна лабораторија).

Министарство са овлашћеном референтном лабораторијом закључује уговор о обављању послова, којим се нарочито утврђују послови који су предмет уговора, одговорна лица која ће обављати одређене послове, методе, начин и поступак обављања одређених послова међусобна права, обавезе и одговорности.

Средства за обављање послова из става 6. овог члана обезбеђују се у буџету Републике Србије.

Ако у Републици Србији не постоји референтна лабораторија која испуњава прописане услове, министар може за поједине врсте испитивања да одреди референтну лабораторију са територије друге државе за тражена испитивања.”.

Члан 9.

Члан 18. мења се и гласи:

„Члан 18.

Послове из члана 17. став 1. овог закона, осим послова из члана 17. став 1. тачка 7) овог закона које обављају пољопривредне стручне службе, и послове из члана 17а став 4. овог закона, Министарство уступа путем конкурса који се објављује у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Конкурс из става 1. овог члана нарочито садржи:

1) врсту послова за који се конкурс расписује;

2) период на који се додељују послови;

3) доказ о испуњености међународних стандарда у погледу техничке опремљености и кадровске оспособљености;

4) доказ о испуњености услова у погледу искуства, резултата и благовремености у досадашњем обављању послова;

5) рок за доношење и објављивање одлуке о избору;

6) начин обавештавања о резултатима конкурса.

Конкурс из става 1. овог члана спроводи комисија коју образује министар.

Одлуку о избору за обављање послова из става 1. овог члана доноси министар.

Резултати конкурса објављују се у „Службеном гласнику Републике Србије”.

Министарство утврђује списак лица из члана 16. став 1. овог закона и службених лабораторија изабраних путем конкурса, који се објављује на интернет страници Министарства.

Министарство списак службених лабораторија из става 6. овог члана и списак овлашћених референтних лабораторија из члана 17а став 5. овог закона доставља министарству надлежном за техничке прописе ради уписа у регистар овлашћених тела за оцењивање усаглашености.”.

Члан 10.

Назив члана и члан 20. мењају се и гласе:

„Обавезе субјекта који обављају послове од јавног интереса

Члан 20.

Субјекти који обављају послове од јавног интереса дужни су да воде евиденције у вези са пословима које обављају и достављају извештаје на захтев Министарства, да обезбеде континуирано обављање, непристрасност и квалитет у раду и заштиту поверљивих података у вези са пословима које обављају, као и непостојање сукоба интереса између послова за које су овлашћени и других послова које обављају.”.

Члан 11.

Члан 21. мења се и гласи:

„Члан 21.

Услуге у области заштите здравља биља у смислу овог закона јесу:

1) пружање стручних савета и препорука о штетним организмима и њиховом сузбијању (у даљем тексту: саветодавне услуге);

2) сузбијање штетних организама применом поступака дезинфекције, дезинсекције, дератизације, деконтаминације (у даљем тексту: оперативне услуге);

3) услуге топлотног третирања и означавање дрвног материјала за паковање (у даљем тексту: ДМП) у складу са међународним стандардом за фитосанитарне мере (ISPM 15).

Услуге из тач. 1) и 2) овог члана може да обавља лице у складу са прописом којим се уређују средства за заштиту биља.”.

Члан 12.

У члану 22. став 1. мења се и гласи:

„Услуге из члана 21. став 1. тачка 3) овог закона може да пружа правно лице или предузетник који је уписан у Регистар привредних субјеката и Регистар пружалаца услуга у области здравља биља (у даљем тексту: Регистар пружалаца услуга), који води Министарство у складу са овим законом и прописима донетим на основу њега.”.

У ставу 2. реч: „објеката,” брише се.

Ставови 3. и 4. мењају се и гласе:

„Испуњеност услова из става 2. овог члана утврђује комисија коју образује министар.

Министар ближе прописује услове из става 2. овог члана, начин и поступак вршења топлотног третирања и означавања произведеног, обновљеног, односно репарираниог ДМП намењеног међународном промету, садржај и изглед ознаке, као и друге услове у складу са међународним стандардом за фитосанитарне мере (ISPM 15).”.

Члан 13.

У члану 24. став 1. речи: „ст. 2. и 3.” замењују се речима: „став 2.”.

Члан 14.

У члану 25. став 2. брише се.

Досадашњи став 3. постаје став 2.

Досадашњи став 4. који постаје став 3. мења се и гласи:

„Министар ближе прописује начин вођења и садржину евиденције”.

Члан 15.

У члану 28. став 1. речи: „и подлежу прописаној провери знања” бришу се.

Став 2. мења се и гласи:

„Лица која обављају послове од јавног интереса усавршавају се у оквиру програма које доноси Министарство.”.

Ставови 3. и 4. бришу се.

Члан 16.

У члану 32. после става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Посебни програми заштите здравља биља доносе се и као развојни програми од интереса за Републику Србију, у циљу унапређења система здравља биља.”.

У досадашњем ставу 2. који постаје став 3. реч: „програмом” замењује се речју: „програмима”.

Досадашњи став 3. постаје став 4.

Члан 17.

После члана 32. додају се назив члана и члан 32а, који гласе:

„Праћење и провера здравственог стања семена, расада и садног материјала

Члан 32а

Усеви за производњу семена пољопривредног биља, као и објекти за производњу шумског семена, објекти за производњу расада и објекти за производњу садног материјала вишегодишњих биљака (у даљем тексту: усеви и објекти) подлежу здравственом прегледу у циљу провере здравственог стања.

Здравствени преглед усева и објеката, као и здравствени преглед земљишта на нематодe, пријављује се Министарству.

Ако се приликом здравственог прегледа утврди присуство штетног организма са листи штетних организама из члана 34. овог закона или присуство других регулисаних штетних организама прописаних мерилима за утврђивање здравственог стања усева и објеката у проценту изнад дозвољеног или другим прописима донетим на основу овог закона, фитосанитарни односно шумарски инспектор, налаже одговарајуће мере, у складу са овим законом.

Министар ближе прописује групе и врсте биља, време и начин вршења здравственог прегледа, као и мерила за утврђивање здравственог стања усева и објеката, семена, расада и садног материјала, образац пријаве за здравствени преглед усева и објеката, образац записника о здравственом прегледу и образац уверења о здравственом стању усева и објеката.

Трошкове провере здравственог стања сноси произвођач.”.

Члан 18.

У члану 36. став 2. мења се и гласи:

„Министар може да одреди спровођење посебних фитосанитарних прегледа ради откривања одређеног штетног организма на биљу, биљним производима и прописаним објектима, као и фитосанитарне мере ради спречавања уношења, ширења и сузбијања одређеног штетног организма.”.

Члан 19.

У члану 38. став 1. мења се и гласи:

„У случају сумње на појаву штетних организама из члана 37. став 1. овог закона фитосанитарни инспектор узима службени узорак и доставља га службеној лабораторији, односно овлашћеној референтној лабораторији.”.

Став 2. брише се.

Досадашњи став 3. постаје став 2.

Члан 20.

У члану 40. став 2. после речи: „садњу” додају се речи: „и семену”.

Став 3. брише се.

У досадашњем ставу 4. који постаје став 3. речи: „Поступак анализе” замењују се речју: „Процена”.

Досадашњи став 5. постаје став 4.

После става 4. додаје се став 5, који гласи:

„У новој или неочекиваној фитосанитарној ситуацији може се одредити привремена хитна фитосанитарна мера у складу са прелиминарном проценом ризика односно начелом предострожности.”.

Став 6. брише се.

Члан 21.

У члану 49. став 1. тачка 3) мења се и гласи:

„3) које има одобрење за увоз пошиљке биља, биљних производа и прописаних објеката, односно одобрење за уношење штетних организама;”.

У тачки 4) после речи: „фитосертификат” додају се речи: „за пошиљку биља, биљних производа и прописаних објеката”.

У ставу 4. после речи: „увоза” додаје се реч: „пошиљке”, а речи: „тачка 1)” бришу се.

Став 6. мења се и гласи:

„Министар ближе прописује услове у погледу техничке оспособљености из става 1. тачка 2) овог члана, образац захтева из става 3. овог члана и образац одобрења из става 1. тачка 3) овог члана.”.

Члан 22.

Члан 56. мења се и гласи:

„Члан 56.

Биљни пасош издаје се за биље, биљне производе и прописане објекте са листе VA део I и листе VA део II, за семе са листе IVA део I и листе IVA део II ако су испуњени услови из члана 54. ст. 2. и 3. овог закона, као и за друге врсте биља, биљних производа и прописаних објеката за које је прописана обавеза издавања биљног пасоша у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Биљни пасош издаје правно лице, односно предузетник који је уписан у Фиторегистар и који има обавезу издавања биљног пасоша за одређено биље биљне производе и прописане објекте из става 1. овог члана (у даљем тексту: обвезник издавања биљног пасоша).”.

Члан 23.

После члана 56. додају се назив члана и члан 56а, који гласе:

„Дозвола за издавање биљног пасоша

Члан 56а

Дозвола за издавање биљног пасоша издаје се обвезнику издавања биљног пасоша ако има запослено лице одговорно за здравље биља које има стечено високо образовање на основним академским студијама у трајању од најмање четири године (мастер академске студије, специјалистичке академске студије, специјалистичке струковне студије) из области заштите биља или фитомедицине, односно биљне производње (воћарско-виноградарски, ратарски или хортикултура), односно шумарства са положеним испитом из заштите биља, најмање годину дана радног искуства и издато уверење о завршеној обуци за издавање биљног пасоша.

Дозволу за издавање биљног пасоша издаје министар на захтев обвезника издавања биљног пасоша.

Дозвола за издавање биљног пасоша издаје се решењем на период од пет година, и то за одређену врсту или групу биља, биљних производа и прописаних објеката.

Решење министра којим се одлучује по захтеву за издавање дозволе за издавање биљног пасоша коначно је у управном поступку и против њега се може покренути управни спор.”.

Члан 24.

Назив члана и члан 57. мењају се и гласе:

„Обука за издавање биљног пасоша

Члан 57.

Обуку за издавање биљног пасоша за лица из члана 56а став 1. овог закона организује и спроводи Министарство.

О завршеној обуци из става 1. овог члана издаје се уверење о завршеној обуци за издавање биљног пасоша.

Министар прописује садржину програма обуке за издавање биљног пасоша из става 1. овог члана, као и образац уверења о завршеној обуци за издавање биљног пасоша.”.

Члан 25.

Члан 58. мења се и гласи:

„Члан 58.

Захтев за обнову дозволе за издавање биљног пасоша обвезник издавања биљног пасоша подноси најкасније 90 дана пре истека рока важења дозволе за издавање биљног пасоша.

Дозвола за издавање биљног пасоша обнавља се ако:

1) обвезник издавања биљног пасоша испуњава услове из члана 56а став 1. и члана 64. став 1. овог закона;

2) се одговорно лице за здравље биља континуирано стручно усавршавало у складу са чланом 57. овог закона.”.

Члан 26.

У члану 59. став 1. тачка 2) мења се и гласи:

„2) ако ималац дозволе престане да испуњава услове прописане овим законом и прописима донетим за његово спровођење.”.

Члан 27.

Назив члана 61. мења се и гласи: „Врсте и начин издавања биљног пасоша”.

У члану 61. после става 2. додају се нови ст. 3. и 4, који гласе:

„Биљни пасош издаје обвезник издавања биљног пасоша за биље, биљне производе и прописане објекте из члана 56. став 1. овог закона, које производи, прерађује, дорађује, увози, складишти или прометује и за које је уписан у Фиторегистар.

Изузетно од става 3. овог члана, фитосанитарни или шумарски инспектор може да изда биљни пасош за прописане врсте или групе биља, биљних производа и прописаних објеката, у складу са овим законом и прописима донетим за његово спровођење.”.

Досадашњи став 3. који постаје став 5. мења се и гласи:

„Обвезник издавања биљног пасоша дужан је да води евиденцију о издатим биљним пасошима и да ту евиденцију чува три године.”.

Досадашњи став 4. који постаје став 6. мења се и гласи:

„Министар ближе прописује садржину, образац биљног пасоша по врстама биља, биљних производа и прописаних објеката, поступак и начин издавања биљног пасоша, посебне случајеве издавања биљног пасоша, као и садржину и начин вођења евиденције и образац евиденције.”.

Члан 28.

Назив члана и члан 62. бришу се.

Члан 29.

У члану 63. став 1. запета и речи: „на захтев правног лица, предузетника, односно физичког лица уписаног у Регистар” бришу се.

Став 2. мења се и гласи:

„Ако се здравствено стање попиљке из става 1. овог члана мења фитосанитарни, односно шумарски инспектор на захтев обвезника издавања биљног пасоша издаје замену биљног пасоша после извршеног фитосанитарног прегледа.”.

Члан 30.

Назив члана 64. мења се и гласи: „Обавезе у вези са издавањем биљног пасоша”.

У члану 64. став 1. мења се и гласи:

„Обвезник издавања биљног пасоша дужан је да:

- 1) обезбеди издавање биљног пасоша у складу са овим законом;
- 2) пријави фитосанитарном, односно шумарском инспектору да намерава да стави у промет биље, биљне производе и прописане објекте у заштићено подручје;
- 3) чува документа везана за издавање биљног пасоша три године;
- 4) пријави Министарству све промене које се односе на издавање биљног пасоша;
- 5) користи биљни пасош у складу са овим законом.”.

Члан 31.

У члану 66. став 2. после речи: „Увоз” запета и речи: „провоз и извоз” бришу се.

Члан 32.

У члану 67. став 2. у тачки 1) после речи: „Листе ПА део II” додаје се запета и речи: „односно регулисаним штетним организмима у складу са овим законом, као и новим штетним организмима који нису на листама прописаним овим законом, а за које постоји оправдана сумња да могу представљати ризик по здравље биља, узимајући у обзир и упозорења препоруке и мишљења одговарајућих међународних и регионалних организација (EPPO, EFSA, IPPC)”.

Члан 33.

У члану 69. став 2. мења се и гласи:

„Пошиљку биља, биљних производа и прописаних објеката из става 1. овог члана мора да прати одобрење за увоз које издаје Министарство, као и одговарајући фитосертификат, а пошиљку штетних организама из става 1. овог члана мора да прати одобрење за уношење штетног организма.”.

Члан 34.

У члану 71. став 3. речи: „српском језику и” бришу се.

После става 9. додаје се став 10, који гласи:

„Образац фитосертификата и фитосертификата за реекспорт израђује и штампа Народна банка Србије – Завод за израду новчаница и кованог новца „Топчидер”.”.

Члан 35.

У члану 73. став 1. после речи: „доставља га” додају се речи: „службеној лабораторији, односно овлашћеној”.

Члан 36.

Назив члана 74. мења се и гласи: „Одобрење увоза”.

У члану 74. став 1. мења се и гласи:

„Фитосанитарни инспектор после извршеног фитосанитарног прегледа пошиљке биља, биљних производа и прописаних објеката при увозу, односно после добијања резултата лабораторијске анализе, ако су испуњени услови из члана 67. ст. 2–4. овог закона, дозвољава увоз пошиљке издавањем решења о дозволи увоза или овером царинске документације, печатом четвртастог облика, при чему оверава и копију фитосертификата или фитосертификата за реекспорт печатом фитосанитарне инспекције са наведеним датумом уласка.”

Члан 37.

У члану 76. став 1. мења се и гласи:

„По доношењу решења из члана 74. став 1. овог закона за биље, биљне производе и прописане објекте са Листе VA део I и Листе VA део II, фитосанитарни инспектор дозвољава промет пошиљке на територији Републике Србије, а пошиљку прати оверена копија фитосертификата која замењује биљни пасош.”.

Члан 38.

У члану 78. став 1. мења се и гласи:

„Ако држава увозница захтева фитосертификат за пошиљке биља, биљних производа и прописаних објеката које се извозе, врши се преглед пошиљке ради издавања фитосертификата.”.

После става 1. додаје се нови став 2, који гласи:

„Преглед пошиљке из става 1. овог члана ради издавања фитосертификата врши фитосанитарни инспектор, односно овлашћено стручно лице у пољопривредној стручној служби за обављање послова из члана 17. став 1. тачка 2) овог закона.”.

Досадашњи став 2. постаје став 3.

После става 3. додаје се став 4, који гласи:

„Преглед дрвеног материјала који се користи за паковање или као помоћно средство у транспорту пошиљака које не подлежу фитосанитарном прегледу, обавља царински орган, који утврђује да ли дрвни материјал испуњава стандард ISPM 15.”.

Члан 39.

У члану 79. став 1. реч: „Министарству” брише се.

У ставу 4. после речи: „потреби” додаје се запета и речи: „ако то држава увозница захтева”.

Став 5. мења се и гласи:

„Ако се прегледом из става 4. овог члана утврди да нису испуњени специфични фитосанитарни услови земље увознице фитосанитарни инспектор, односно стручно лице из члана 78. став 2. овог закона наложиће мере, ради испуњења специфичних фитосанитарних услова или одбити издавање фитосертификата.”

Члан 40.

У члану 88. ст. 1. и 2. мењају се и гласе:

„Правна лица, предузетник и физичка лица плаћају таксу за:

- 1) извршен фитосанитарни преглед пошиљке биља, биљних производа и прописаних објеката приликом увоза;
- 2) извршен фитосанитарни преглед пошиљке биља, биљних производа и прописаних објеката намењених извозу;
- 3) извршен фитосанитарни преглед пошиљке биља, биљних производа и прописаних објеката намењених реекспорту;
- 4) издавање фитосертификата;
- 5) издавање фитосертификата за реекспорт;
- 6) за трошкове здравствених прегледа усева и објеката за производњу семена, расада и садног материјала;
- 7) извршен фитосанитарни преглед биља, биљних производа и прописаних објеката у производњи, доради, преради, складиштењу и промету ради издавања биљног пасоша;
- 8) издавање биљног пасоша;
- 9) дозволу за издавање биљног пасоша;
- 10) утврђивање услова ради уписа у Регистар пружалаца услуга;
- 11) коришћење ознаке ISPM 15;
- 12) извршене фитосанитарне прегледе ради уписа у Фиторегистар;
- 13) обуку у вези издавања биљног пасоша и издавање уверења о завршеној обуци за издавање биљног пасоша.

Средства остварена од такси из става 1. овог члана приход су буџета Републике Србије.”.

Став 3. брише се.

Члан 41.

Члан 89. мења се и гласи:

„Члан 89.

Подносилац захтева плаћа административну таксу, у складу са законом којим се прописују административне таксе и то, за издавање решења:

- 1) за упис у Регистар пружалаца услуга;
- 2) за упис у Фиторегистар;

3) о одобрењу за увоз, односно уношење пошиљки за потребе огледа, научноистраживачког рада и рада на клонској селекцији.”.

Члан 42.

У члану 90. ст. 2. и 3. мењају се и гласе:

„Изузетно од става 1. овог члана, инспекцијски надзор који се односи на шумско биље, шумске расаднике и репродукциони материјал, осим шумског биља и шумског репродукционог материјала који се увози, извози или је у транзиту, врши Министарство преко шумарских инспектора, у складу са законом.

Послове фитосанитарног инспектора може да обавља лице које има стечено високо образовање из научне области биотехничке науке – одсек заштита биља, односно фитомедицина или одсек ратарски или одсек воћарско-виноградарски или одсек општи или агроекономски одсек на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету, радно искуство у струци од најмање три године и положен државни стручни испит.”.

Члан 43.

У члану 92. став 1. тачка 4) речи: „правно лице, предузетник, односно физичко лице” замењују се речима: „обвезник издавања биљног пасоша”.

Тачка 5) мења се и гласи:

„5) контролише испуњавање обавеза по основу уступљених послова, односно уговорних обавеза додељених путем конкурса;”.

Тачка 8) мења се и гласи:

„8) контролише начин и поступак вршења топлотног третирања и означавања ДМП, као и начин вођења евиденције и садржину евиденције у складу са чланом 25. овог закона;”.

У тачки 21) речи: „чланом 62. ст. 3. и 4.” замењују се речима: „чланом 61. став 4. и чланом 63. став 2.”.

Тачка 22) мења се и гласи:

„22) контролише да ли обвезник издавања биљног пасоша испуњава обавезе из члана 64. овог закона;”.

У тачки 33) реч: „накнаде” замењује се речју: „таксе”, а речи: „пошиљке у производњи и промету” бришу се.

У ставу 2. тач. 1)–4) речи: „који нису наведени у листама из члана 34. овог закона” бришу се.

У тачки 5) речи: „чланом 62. став 3.” замењују се речима: „чланом 61. став 4. и чланом 63. став 2.”

У тачки 6) речи: „који нису наведени у листама из члана 34. овог закона” бришу се.

Члан 44.

У члану 93. став 1. после тачке 1) додаје се тачка 1а), која гласи:

„1а) забрани уношење штетних организама у складу са чланом 40. став 5. и чланом 67. став 2. овог закона;”.

У ставу 2. тач. 1) и 2) речи: „који нису наведени у листама из члана 34. овог закона” бришу се.

Члан 45.

У члану 96. став 1. тач. 3) и 5) бришу се.

У тачки 9) после речи: „уведе” запета и речи: „провезе или изведе” бришу се.

Члан 46.

У члану 97. став 1. тачка 2) речи: „у року од 15 дана” замењују се речима: „у року од 30 дана”, а у загради речи: „члан 12. став 6.” замењују се речима: „члан 12. став 7.”

Тачка 4) мења се и гласи:

„4) не води евиденцију о извршеним услугама (члан 25. став 1);”.

У тачки 5) речи: „став 3.” замењују се речима: „став 2.”.

Тачка 14) мења се и гласи:

„14) изда биљни пасош супротно одредбама члана 56. овог закона;”.

У тачки 15) речи: „пет година (члан 61. став 3)” замењују се речима: „три године (члан 61. став 5)”.

Тачка 16) брише се.

Члан 47.

У члану 98. после броја: „10)” брише се запета, а речи: „14) и 16) овог закона” замењују се речима: „и 14) овог закона”.

Члан 48.

У члану 100. став 1. речи: „ст. 1. и 2” замењују се речима: „став 2.” .

Члан 49.

У члану 101. став 1. тачка 1) мења се и гласи:

„1) не пријави Министарству промену података у року од 30 дана (члан 12. став 7);”.

Члан 50.

У члану 5. став 1, у називу главе III, члану 11. став 1. у загради и ставу 2, члану 12. ст. 1, 2. и 4, у називу члана и члану 13. ст. 1–3, у називу члана и члану 14. став 1, у називу члана и уводној реченици члана 15. став 1. и у тачки 1) и ставу 2, члану 92. став 1. тачка 2), члану 96. став 1. тач. 1) и 2) и у члану 100. став 1. реч: „Регистар” у одређеном падежу замењује се речју: „Фиторегистар” у одговарајућем падежу.

У називу члана и члану 50, члану 68. став 1. тачка 3), члану 72. став 2, у називу члана и члану 80. ст. 1. и 3, у називу члана и члану 81. реч: „провоз” у одређеном падежу замењује се речју: „транзит” у одговарајућем падежу.

Члан 51.

Правно лице и предузетник који пружају услуге у области заштите здравља биља дужни су да ускладе своје пословање и рад са одредбама овог закона најкасније у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Правно лице, предузетник или физичко лица које је уписано у Регистар у складу са Законом о здрављу биља („Службени гласник РС”, број 41/09) даном ступања на снагу овог закона постају уписани у Фиторегистар у складу са овим законом.

Правно лице за које је до дана ступања на снагу овог закона утврђено да испуњава услове за обављање послова од јавног интереса у области дијагностике штетних организама и заштите здравља биља наставља да обавља те послове до доношења решења о овлашћивању, односно одлуке о избору правног лица, за обављање послова из чл. 17. и 17а овог закона, у складу са овим законом.

Члан 52.

Подзаконски прописи за спровођење овог закона биће донети у року од годину дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 53.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

УКАЗ

о проглашењу Закона о угоститељству

Проглашава се Закон о угоститељству, који је донела Народна скупштина Републике Србије на Првој седници Првог редовног заседања у 2019. години, 14. марта 2019. године.

ПР број 37

У Београду, 14. марта 2019. године

Председник Републике,
Александар Вучић, с.р.

ЗАКОН **о угоститељству**

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет уређења

Члан 1.

Овим законом уређују се услови и начин обављања угоститељске делатности, обављање угоститељске делатности у објектима наутичког туризма и објектима ловног туризма, боравишна такса и пенали, као и друга питања од значаја за њихов развој и унапређење.

2. Појмови

Члан 2.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) *индивидуални лежај* је постеља или кревет који је намењен за коришћење једне особе;
- 2) *категоризација* је поступак утврђивања постигнутих стандарда у погледу уређења, опреме и услуге у угоститељском објекту за смештај, објекту ловног туризма и наутичког туризма, на основу кога се објекти исте врсте рангирају у различите категорије, у зависности од нивоа постигнутих стандарда;
- 3) *корисник услуге* је физичко лице које као потрошач, за сопствене потребе, користи угоститељске услуге у угоститељском објекту, објекту наутичког или ловног туризма;
- 4) *кућа, апартман и соба* су засебни објекти у којима се пружају угоститељске услуге у домаћој радиности;
- 5) *ловнотуристичка делатност* је пружање услуга прихвата и смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака у објектима ловног туризма, као и пружање других услуга за потребе ловног туризма;
- 6) *наутичкому туристичка делатност* је пружање угоститељских услуга у објектима наутичког туризма, као и пружање других услуга за потребе наутичког туризма;
- 7) *норматив хране и напитака* је унапред утврђена врста и количина намирница или напитака у свежем стању потребна за припремање одређеног јела, односно напитка према прописаном рецепту, који се продаје по јединственој цени;
- 8) *норматив пића* је унапред утврђена врста и количина пића, које се продаје по јединственој цени;

- 9) *одговарајући регистар* је статусни регистар који се води код надлежног органа и у који се региструју привредна друштва, предузетници, удружења и друга правна лица;
- 10) *покретни угоститељски објекат* је објекат који се премешта из једног места у друго сопственим погоном или вучом и испуњава прописане минимално-техничке, санитарно-хигијенске и здравствене услове за пружање угоститељских услуга, у коме се припрема и услужује храна у амбалажи за једнократну употребу, услужује храна у оригиналном паковању припремљена на другом месту, односно услужују пића и напиеи у амбалажи за једнократну употребу или у оригиналној амбалажи;
- 11) *продаја угоститељских и других услуга* подразумева непосредну продају, нуђење, као и све друге активности понуде, оглашавања, маркетинга, промоције и сл. које за крајњи резултат имају продају те услуге;
- 12) *сеоско туристичко домаћинство* је објекат или група објеката у којем се пружају услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака или само услуге смештаја, који се налази у руралном (сеоском) окружењу са елементима локалног обележја и наслеђа;
- 13) *смештајна јединица* је опремљен простор, односно скуп опремљених просторија у саставу угоститељског објекта за смештај или као засебан угоститељски објекат, која се ставља на располагање кориснику;
- 14) *стандарди* су услови и мерила у погледу уређења и опремљености објекта, квалитета пружања услуга и претежног садржаја услуга и одржавања објекта;
- 15) *трансфер* је превоз корисника услуге смештаја који се реализује на краћој релацији искључиво на дестинацији, односно локалу;
- 16) *угоститељ* је привредно друштво, друго правно лице, предузетник и физичко лице које обавља угоститељску делатност под условима прописаним овим законом;
- 17) *угоститељска делатност* је пружање услуга смештаја, припремање и услуживање хране, пића и напитака, као и припремање и достављање хране корисницима за потрошњу на другом месту;
- 18) *угоститељски објекат* је функционално повезан, посебно уређен и опремљен простор који испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове за пружање угоститељских услуга, односно за обављање угоститељске делатности;
- 19) *угоститељски објекат у домаћој радиности* је објекат у којем се пружају услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака или само услуге смештаја у објектима врсте: кућа, апартман и соба;
- 20) *централни информациони систем* у области угоститељства и туризма (Е-туриста) је јединствен и централизован електронски информациони систем, који садржи све релевантне податке о пружаоцима услуга смештаја и објектима за смештај, преко кога се врши њихова евиденција и уносе други подаци проистекли из обављања

угоститељске, наутичке и ловнотуристичке, односно туристичке делатности или услуга у туризму.

II. УГОСТИТЕЉСКА ДЕЛАТНОСТ

Члан 3.

Угоститељска делатност јесте пружање услуга смештаја, припремање и услуживање хране, пића и напитака, као и припремање и достављање хране корисницима за потрошњу на другом месту, коју угоститељ обавља у угоститељском објекту, ван угоститељског објекта и покретном угоститељском објекту, у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Угоститељска делатност обавља се у објекту, односно простору који испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове, односно стандарде за обављање предметне делатности.

На обављање угоститељске делатности на делу простора који истовремено представља заштићено културно добро, односно заштићено подручје, примењују се прописи којима се уређује заштита културних добара и прописи којима се уређује заштита природе.

Члан 4.

Делатност из члана 3. став 1. овог закона може да обавља привредно друштво, друго правно лице и предузетник, ако је регистровано у одговарајућем регистру.

Поједине угоститељске услуге може пружати и физичко лице, под условима прописаним овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Удружење које обавља делатност из члана 3. став 1. овог закона дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар.

Предузетник не може да обавља делатност из члана 3. став 1. овог закона у периоду прекида обављања делатности.

Предузетник не може да отпочне са обављањем делатности из члана 3. став 1. овог закона пре датума назначеног као почетак обављања делатности, који је наведен у решењу Агенције за привредне регистре.

Члан 5.

Ако лице из члана 4. став 1. овог закона обавља угоститељску делатност у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за ту делатност региструје огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру.

Ако лице из члана 4. став 1. овог закона обавља угоститељску делатност ван седишта, дужно је да за ту делатност у сваком простору, односно месту пословања региструје огранак, односно издвојено место ван седишта, који се региструје у одговарајућем регистру.

Изузетно, угоститељ који повремено обавља угоститељску делатност на начин прописан чланом 17. став 7. овог закона није у обавези да за тај простор у коме обавља делатност региструје огранак, односно издвојено место ван седишта.

Члан 6.

Пословно име, фирма и други назив, назив огранка, издвојено место или одговарајућа организациона јединица као и ознака пружаоца угоститељских услуга не може да садржи речи које указују на врсту угоститељског објекта који се категорише, осим када је категоризација већ извршена, нити више од једне врсте угоститељског објекта.

1. Обавезе угоститеља

Члан 7.

Угоститељ је дужан да:

- 1) на улазу у угоститељски објекат видно истакне пословно име, седиште, матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или ознаку огранка, односно издвојеног места;
- 2) на улазу у угоститељски објекат видно истакне назив угоститељског објекта и врсту угоститељског објекта, према претежној врсти услуга које се у њему пружају;
- 3) на улазу у угоститељски објекат видно истакне прописано радно време и да га се у свом пословању придржава;
- 4) се евидентира у Регистру туризма у складу са законом којим се уређује област туризма;
- 5) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту пријави одговарајућем регистру у року од седам дана;
- 6) на улазу у категорисани угоститељски објекат видно истакне ознаку категорије, односно посебног стандарда који се у њему пружа, утврђену решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе;
- 7) у угоститељском објекту одржава простор, просторије и опрему и пружа услуге према прописаним минимално-техничким и санитарно-хигијенским условима, као и стандарде за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе;
- 8) у угоститељском објекту обавља угоститељску делатност на прописан начин и према прописаним условима;
- 9) у писаном, говорном, визуелном или електронском обавештавању тачно користи врсту, а код објекта из члана 18. ст. 1, 2. и 4. овог закона категорију угоститељског објекта која му је одређена решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе;

10) да на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге, назначене цене и др.;

11) истакне цене смештаја и других услуга или одлуком утврди цене услуга и кориснику услуга омогући увид у исте и истакне износ боравишне таксе на рецепцији и у свакој смештајној јединици на јасан и лако уочљив начин;

12) истакне цене хране, пића и напитака у ценовницима који морају бити доступни корисницима услуга у довољном броју примерака на сваком месту где се корисници услужују, односно да цене истакне на јасан и лако уочљив начин;

13) се придржава истакнутих, односно на другом месту објављених цена;

14) за сваку пружену услугу изда прописан рачун;

15) утврди и обезбеди норматив хране, пића и напитака које припрема и услужује и на захтев корисника услуга омогући увид у те нормативе, као и да услуге пружа у одговарајућој количини према тим нормативима;

16) обезбеди норматив хране коју услужује, а која је на другом месту припремљена и на захтев корисника услуга омогући увид у тај норматив, као и да услуге пружа у одговарајућој количини према том нормативу;

17) уноси податке о кориснику услуге смештаја дневно и уредно на прописан начин;

18) утврди кућни ред у свим објектима за смештај и истакне га на рецепцији, а изводе из кућног реда истакне, односно обезбеди у свим смештајним јединицама;

19) у угоститељском објекту кориснику услуге омогући подношење рекламације;

20) пружање угоститељске услуге не условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни;

21) за угоститељски објект испуни услове прописане актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона, у погледу уређаја и опреме за одвођење дима, паре и мириса и других непријатних емисија, ради спречавања њиховог ширења у околину;

22) за угоститељски објект у којем се емитује музика или изводи забавни програм, испуни услове прописане актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона у погледу уређења и опремања, ради обезбеђења заштите од буке;

23) за угоститељски објект који се налази у стамбеној згради испуни техничке и друге услове, као и да обавља угоститељску делатност на начин прописан актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона;

24) обавља делатност са пажњом доброг привредника.

Подаци из става 1. тачка 17) овог члана, за домаће држављане нарочито садрже: име и презиме; дан, месец и годину рођења и адресу становања.

Подаци из става 1. тачка 17) овог члана, за стране држављане нарочито садрже: име и презиме; дан, месец и годину рођења; држављанство; врсту, број и датум издавања стране путне исправе.

Угоститељ који није регистрован код Агенције за привредне регистре је дужан да промену регистрованог податка из става 1. тачка 5) овог члана пријави и Регистру туризма.

Начин подношења рекламације, поступање по поднетој рекламацији и др. угоститељ води у складу са прописима којима се уређује област заштите потрошача.

Када угоститељ послује у објекту који је заштићено културно добро, податке из става 1. тач. 1)–3) овог члана може поставити унутар објекта или на неком другом прикладном месту, у складу са законом којим се уређује заштита културних добара.

Члан 8.

Угоститељ је дужан да све информације, којима обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге и др. буду на српском језику.

Информације из става 1. овог члана могу бити и на страном језику.

Члан 9.

Угоститељ је дужан да у периоду од две године чува сву документацију у вези са унетим подацима о корисницима услуге смештаја, поднетим рекламацијама, закљученим уговорима и др.

Документација из става 1. овог члана може се чувати на трајном носачу записа.

Члан 10.

Угоститељ који пружа угоститељску услугу смештаја може искључиво за потребе корисника услуге смештаја, на његов захтев, да пружи, односно обезбеди и додатну услугу као што је трансфер, куповина карата или улазница, резервација ресторана и сл.

Члан 11.

Угоститељ може да понуди кориснику услуге смештаја осигурање од последица незгоде за време боравка у угоститељском објекту за смештај уз напомену да исто није обавезујуће.

У случају из става 1. овог члана угоститељ је дужан да кориснику услуге да информацију о условима и цени осигурања.

Угоститељ који закључи полису осигурања од корисника услуге смештаја не може да наплати износ премије осигурања увећан за износ провизије.

Угоститељ је дужан да у случају из ст. 1–3. овог члана поступи сагласно одредбама закона којима се уређује осигурање.

2. Евидентирање угоститеља и угоститељских објеката

Члан 12.

Угоститељ који пружа услуге смештаја у некатегорисаном угоститељском објекту дужан је да пре отпочињања обављања делатности, на прописан начин поднесе пријаву јединици локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази.

Ако лице из става 1. овог члана престане да обављања делатност дужан је да о томе обавести јединицу локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази.

Члан 13.

Министарство надлежно за послове туризма (у даљем тексту: Министарство) на прописан начин води евиденцију угоститеља и угоститељских објеката из члана 18. ст. 1. и 2. и члана 27. овог закона.

Јединица локалне самоуправе на прописан начин води евиденцију угоститеља и угоститељских објеката из члана 12. и члана 18. став 4. овог закона, као поверен посао.

Сваку промену података, који се евидентирају код Министарства, односно јединице локалне самоуправе угоститељ је дужан да пријави у року од седам дана.

Јединица локалне самоуправе је дужна да квартално или на захтев Министарства у року од 15 дана у електронској форми достави Министарству податке из евиденције угоститељских објеката коју води.

Министарство, односно јединица локалне самоуправе су дужни да Регистру туризма квартално достављају евиденцију из ст. 1. и 2. овог члана.

Министарство, односно јединица локалне самоуправе могу део евиденције угоститеља и угоститељских објеката из ст. 1. и 2. овог члана да учине јавно доступном, објављивањем на сајту Министарства, односно јединице локалне самоуправе.

Евиденција угоститеља и угоститељских објеката из члана 18. став 4. овог закона може да садржи податке о физичком лицу које пружа угоститељске услуге, и то: име и презиме; јединствени матични број грађана, дан, месец и година рођења и адреса становања.

3. Централни информациони систем у области угоститељства и туризма

Члан 14.

Министарство је дужно да у централни информациони систем у области угоститељства и туризма (у даљем тексту: централни информациони систем) унесе податке о објектима из члана 18. ст. 1. и 2. и чл. 27, 47. и 60. овог закона, као и податке о угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја.

Министарство је дужно да угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја из става 1. овог члана учини доступним приступ централном информационом систему.

Јединица локалне самоуправе је дужна да у централни информациони систем унесе податке о објектима из члана 12, члана 18. став 4. и чл. 42. и 56. овог закона, као и податке о угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја.

Јединица локалне самоуправе је дужна да угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја у објектима из става 3. овог члана учини доступним приступ централном информационом систему.

Члан 15.

Угоститељ који пружа услугу смештаја је дужан да преко централног информационог система, на прописан начин, уноси податке о кориснику услуге смештаја.

Подаци из става 1. овог члана, за домаће држављане нарочито садрже: име и презиме; дан, месец и годину рођења и адресу становања.

Подаци из става 1. овог члана, за стране држављане нарочито садрже: име и презиме; дан, месец и годину рођења; држављанство; врсту, број и датум издавања стране путне исправе.

Податке из ст. 2. и 3. овог члана угоститељ уноси преко централног информационог система на основу података из личне карте, путне исправе или друге јавне исправе са фотографијом.

Угоститељ који пружа услугу смештаја је дужан да обезбеди интернет везу за приступ централном информационом систему.

Угоститељ који пружа услуге смештаја може у централни информациони систем да уноси и додатне податке о карактеристикама угоститељског објекта за смештај, понуди, специфичностима и др.

Угоститељ који пружа услуге смештаја дужан је да у централни информациони систем уноси и друге прописане податке на прописан начин.

Подаци из ст. 1, 2, 3, 4, 6. и 7. овог члана морају да буду истинити.

Одредбе овог члана односе се и на здравствене установе из члана 27. овог закона, као и на пружаоца услуга смештаја у објекту наутичког и ловног туризма.

Члан 16.

Министар надлежан за послове туризма (у даљем тексту: министар) уз сагласност министра надлежног за унутрашње послове прописује начин уношења, рада, вођења и коришћења централног информационог система као и његову садржину и врсту података.

Министар прописује садржину и начин подношења пријаве из чл. 12, 42. и 56. овог закона, као и садржину и начин вођења евиденције објекта за смештај.

4. Врсте угоститељских објеката

Члан 17.

Према врсти угоститељских услуга које се у објекту пружају, угоститељски објекти могу бити:

1) угоститељски објекат за смештај;

2) угоститељски објекат за исхрану, пиће и напитке.

У угоститељском објекту за смештај пружају се услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака, друге услуге уобичајене у угоститељству или само услуге смештаја.

Врсте угоститељског објекта за смештај су: хотел и подврсте хотела, мотел, туристичко насеље и подврста туристичког насеља, пансион, камп, кампиралиште, хостел, преноћиште, коначиште, ботел, кућа, апартман, соба, сеоско туристичко домаћинство, ловачка вила, ловачки дом, ловачка кућа и ловачка колиба, као и други објекти за пружање услуга смештаја.

У угоститељском објекту за исхрану, пиће и напитке, припремају се и услужују топла и хладна јела и напаци, точе и служе алкохолна и безалкохолна пића.

Врсте угоститељског објекта за исхрану, пиће и напитке су ресторан, таверна, кафана, бар, пицерија, грил, печењара, пивница, коноба, чарда, крчма, гостионица, кафе-посластичарница, бифе, бистро, палачинкарница, објекат брзе хране, кетеринг објекат, паб, кафе и други објекти.

Угоститељска делатност може се обављати и у покретном угоститељском објекту, под условима и на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Угоститељска делатност може се обављати повремено на сајмовима, вашарима, пригодним прославама и на другим јавним манифестацијама, а најдуже 30 дана под условима и на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

5. Категоризација угоститељских објеката

Члан 18.

Угоститељски објекти за смештај врсте хотел, мотел, туристичко насеље, пансион и камп категоришу се у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.

Угоститељски објекат за смештај врсте хотел и туристичко насеље може се разврстати у подврсту, а угоститељски објекат врсте хотел може се разврстати и по посебним стандардима за специјализацију.

У угоститељском објекту за смештај врсте хотел, мотел, туристичко насеље и пансион и подврсте гарни хотел и апарт хотел могу бити и делови објекта у власништву других правних и физичких лица, који као смештајне јединице, односно други садржаји угоститељског објекта, функционално (организационо и техничко-технолошки) чине саставни део угоститељског објекта.

Угоститељски објекти за смештај врсте кућа, апартман, соба и сеоско туристичко домаћинство категоришу се у складу са стандардима прописаним за поједине врсте тих објеката.

Угоститељ је дужан да пре отпочињања обављања угоститељске делатности у угоститељском објекту из ст. 1, 2. и 4. овог члана прибави решење о категоризацији.

Члан 19.

Угоститељ подноси Министарству захтев за одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона.

У случају из члана 18. став 3. овог закона, приликом подношења захтева за одређивање категорије, угоститељ доставља уговор о управљању којим се регулишу међусобна права и обавезе.

Захтев из става 1. овог члана угоститељ подноси преко централног информационог система.

Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије угоститељског објекта за смештај из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона, увиђајем на лицу места проверава комисија за категоризацију угоститељског објекта коју образује министар.

Комисија за категоризацију угоститељског објекта сачињава записник о свом раду и тај записник доставља министру са предлогом за одређивање категорије.

Одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Решење из става 6. овог члана садржи и податке о броју и структури смештајних јединица, и укупним смештајним капацитетима.

Решење из става 6. овог члана коначно је и доставља се Регистру туризма ради евидентирања.

Члан 20.

Угоститељ подноси надлежном органу јединице локалне самоуправе захтев за одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. став 4. овог закона.

Захтев из става 1. овог члана угоститељ подноси преко централног информационог система.

Захтев из става 1. овог члана угоститељ подноси за сваки објекат посебно (кућа, апартман, соба или сеоско туристичко домаћинство).

Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије угоститељског објекта за смештај из члана 18. став 4. овог закона увиђајем на лицу места проверава комисија за категоризацију угоститељског објекта коју образује надлежни орган јединица локалне самоуправе.

Одређивање категорије угоститељског објекта из члана 18. став 4. овог закона врши се, решењем које доноси надлежни орган јединице локалне самоуправе и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе решењем одлучује по поднетом захтеву појединачно за сваки објекат.

Решење из става 5. овог члана садржи и податке о броју индивидуалних лежаја, односно врсти лежаја.

Решење из става 5. овог члана садржи све релевантне податке из члана 32. овог закона.

Против решења из става 5. овог члана може се у року од 15 дана од дана достављања решења изјавити жалба министру.

Послове из ст. 4. и 5. овог члана надлежни орган јединице локалне самоуправе обавља као поверени посао.

Члан 21.

Захтев из члана 19. став 1. и члана 20. став 1. овог закона мора да садржи истините податке.

Трошкове поступка одређивања категорије угоститељског објекта сноси угоститељ.

Члан 22.

Ако у року важења решења из члана 19. став 6. и члана 20. став 5. овог закона дође до промене угоститеља, нови угоститељ је дужан да пре почетка рада у том објекту прибави ново решење којим се објекат категорише.

Ако у року важења решења из члана 19. став 6. и члана 20. став 5. овог закона објекат престане да испуњава прописане стандарде за категорију која му је одређена угоститељ је дужан да поднесе захтев за одређивање категорије у нижу категорију.

На захтев угоститеља доноси се решење о промени категорије када објекат испуни прописане стандарде за вишу категорију.

Промена категорије угоститељског објекта за смештај врши се на начин и по поступку прописаном за одређивање категорије.

6. Престанак важења решења о одређивању категорије угоститељског објекта

Члан 23.

Решење којим се угоститељски објекат за смештај категорише престаје да важи:

- 1) истеком рока за који је донето;
- 2) доношењем решења о промени категорије;
- 3) губитком категорије;
- 4) на захтев угоститеља;
- 5) ако дође до промене угоститеља;
- 6) престанком привредног друштва, другог правног лица или предузетника, услед кога се то правно лице или предузетник брише из одговарајућег регистра.

У случају из става 1. тач. 1), 3), 4), 5) и 6) овог члана Регистратор туризма брише угоститељски објекат из евиденције категорисаних објеката у Регистру туризма, а у случају из става 1. тачка 2) овог члана евидентира промену категорије угоститељског објекта.

Евидентирање из става 2. овог члана Регистратор туризма врши по службеној дужности у случајевима из става 1. тач. 1) и 6) овог члана, по обавештењу Министарства или надлежног органа јединице локалне самоуправе у случајевима из става 1. тач. 2), 3) и 5) овог члана, а на захтев угоститеља у случају из става 1. тачка 4) овог члана.

Члан 24.

Министар прописује стандарде за категоризацију угоститељских објеката из члана 18. ст. 1, 2. и 4. овог закона, који нарочито садрже: стандарде за поједине врсте тих објеката; посебне стандарде; категорије и начин стицања и промене категорије угоститељског објекта, као начин и услове под којима се обавља угоститељска делатност.

Ради провере квалитета пружања услуга у објектима из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона, пословно удружење угоститеља може да одреди тајног госта.

Лице из става 3. овог члана, сачињава извештај са стручним мишљењем који може да достави Министарству.

7. Кадровска оспособљеност

Члан 25.

Угоститељи који обављају делатност у угоститељским објектима из члана 18. ст. 1. и 2. овог закона, морају да имају руководиоца објекта који је запослен код угоститеља.

Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте хотел, подврсте хотела, мотел и туристичко насеље мора да има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању од три године туристичког, економског или другог друштвеног смера, активно знање једног страног језика и три године радног искуства у угоститељству.

Руководилац објекта у угоститељском објекту врсте пансион и камп мора да има најмање средњу стручну спрему, знање једног страног језика и годину дана радног искуства у угоститељству.

Ако угоститељ, као предузетник лично води пословање угоститељског објекта из става 1. овог члана он мора да испуњава услове прописане за руководиоца угоститељског објекта.

У угоститељском објекту врсте хотел, подврсте хотела и мотел мора да буде запослено и најмање једно лице са средњом стручном спремом угоститељског усмерења.

8. Посебни услови за угоститељске објекте

Члан 26.

Јединица локалне самоуправе може посебним актом ближе да уреди услове за уређење и опремање угоститељског објекта у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у угоститељском објекту, а који се односе на уређење и опремање уређајима за одвођење дима, паре и мириса, као и других непријатних емисија.

Јединица локалне самоуправе може посебним актом ближе да уреди услове за уређење и опремање угоститељског објекта у којима се емитује музика или изводи забавни програм, а којима се обезбеђује заштита од буке.

Јединица локалне самоуправе може посебним актом ближе да уреди техничке и друге услове у угоститељском објекту, који се налази у стамбеној згради, као и начин обављања угоститељске делатности, у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у том угоститељском објекту.

Јединица локалне самоуправе доноси посебан акт из ст. 1–3. овог члана, ако је организовала обављање послова инспекцијског надзора преко овлашћених инспектора, на начин прописан овим законом.

Јединица локалне самоуправе дужна је да пре објављивања посебног акта из ст. 1–3. овог члана прибави мишљење Министарства.

Члан 27.

Здравствене установе које пружају услуге својим корисницима у објектима у којима се организује боравак и пружају услуге превенције, лечења и рехабилитације, могу пружати и услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака трећим лицима, на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Ако су субјекти из става 1. овог члана буџетски корисници, за пружање услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака трећим лицима дужни су да прибаве одобрење министра.

Субјекти из ст. 1. и 2. овог члана услуге трећим лицима могу да пружају ако испуњавају минимално-техничке, економске, тржишне и друге услове.

Одобрење из става 2. овог члана даје се решењем са роком важења од три године.

Решење из става 4. овог члана је коначно и доставља се ради евидентирања у Регистру туризма.

Влада ближе прописује услове из става 3. овог члана.

Министарство води евиденцију здравствених установа из става 2. овог члана.

Члан 28.

Правно лице које има одмаралишта, домове или друге објекте за пружање услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака својим запосленима, исте

услуге може пружати и трећим лицима на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Члан 29.

Не сматра се обављањем угоститељске делатности:

- 1) пружање услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака запосленима и корисницима у одмаралиштима, установама друштвене бриге о деци, старим лицима, ученицима и студентима, здравственим, социјалним, образовно-васпитним и другим сличним установама, ако услуге пружају лица запослена у тим установама;
- 2) пружање услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака запосленима у сопственим просторијама у току процеса рада у привредним субјектима, установама, државним органима и другим организацијама, ако услуге пружају лица запослена у тим привредним субјектима, установама, органима и организацијама.

Објекти, односно просторије, уређаји и опрема, као и лица која пружају услуге из става 1. овог члана, морају испуњавати санитарно-хигијенске и здравствене услове прописане за угоститељски објекат, у делу објекта у коме се те услуге пружају.

9. Угоститељске услуге у угоститељским објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству

Члан 30.

Угоститељ може да пружа угоститељске услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства.

У оквиру сеоског туристичког домаћинства угоститељ може да пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање.

Физичко лице може да пружа угоститељске услуге из става 1. овог члана у објектима смештајних капацитета до 30 индивидуалних лежајева, за највише 30 корисника услуга.

Индивидуални лежај из става 3. овог члана намењен је за једну особу.

Изузетно од става 4. овог члана, ако лежај по својим димензијама може бити намењен за две особе, сматраће се за два индивидуална лежаја.

Изузетно од става 1. овог члана физичко лице у угоститељском објекту домаће радиности може да пружа само угоститељске услуге смештаја.

Физичко лице у угоститељском објекту сеоског туристичког домаћинства услугу припремања и услуживања хране, пића и напитака може да пружа само кориснику услуге коме пружа услугу смештаја.

Услуге из става 7. овог члана физичко лице пружа од намирница, пића и напитака засноване на производима које је претежно сам произвео.

Изузетно, физичко лице у објекту сеоског туристичког домаћинства може да пружа угоститељске услуге из става 7. овог члана и организованој туристичкој групи до 50 путника која не користи услуге смештаја.

Физичко лице може у оквиру сеоског туристичког домаћинства да пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање, до 20 камп парцела, за највише 30 корисника услуга.

Простор на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање из ст. 2. и 10. овог члана мора да испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове.

Члан 31.

Угоститељ пре почетка обављања делатности у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства прибавља решење којим се тај објект категорише.

Угоститељ из става 1. овог члана дужан је да угоститељску делатност обавља на прописан начин и према прописаним условима, у складу са одредбама овог закона.

Изузетно од члана 7. став 1. тач. 1)–3) овог закона физичко лице као угоститељ дужан је да на улазу у објект видно истакне своје име и презиме, као и контакт телефон.

Изузетно од члана 7. став 1. тачка 11) овог закона физичко лице као угоститељ није дужан да истакне износ боравишне таксе.

Члан 32.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства мора бити власник, односно сувласник тог смештајног објекта.

Физичко лице које у оквиру сеоског туристичког домаћинства пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном мора бити власник, односно сувласник тог земљишта.

У случају да угоститељске услуге у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства пружа лице које је сувласник тог смештајног објекта, дужно је да пре отпочињања делатности прибави писану сагласност другог сувласника.

Изузетно од ст. 1. и 2. овог члана угоститељске услуге може да пружа и члан породичног домаћинства власника, односно сувласника, уз њихову писану сагласност.

Сагласност из ст. 3. и 4. овог члана мора бити оверена код јавног бележника.

Чланом породичног домаћинства из става 4. овог члана сматра се брачни друг, деца рођена у браку, ван брака или усвојена, браћа и сестре, родитељи брачних другова и унучад, а која лица са власником, односно сувласником станују у истом стану, односно стамбеном објекту.

Члан 33.

Физичко лице може непосредно да пружа угоститељске услуге, односно да врши продају смештајних капацитета у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства.

Изузетно физичко лице може да врши продају смештајних капацитета у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства преко посредника.

У случају из става 2. овог члана физичко лице и посредник закључују уговор који нарочито садржи: име и презиме физичког лица, његову адресу, број и датум издавања решења о категоризацији, назив органа који је издао решење, рок важења решења, податке о врсти смештајног објекта и податке о броју индивидуалних лежаја, односно врсти лежаја.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге у угоститељском објекту домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства мора да испуњава здравствене услове и редовно обавља здравствене прегледе у складу са законом којим се уређује здравствена заштита.

Члан 34.

Физичко лице, у случају из члана 33. став 1. овог закона за пружене угоститељске услуге из члана 30. овог закона издаје посебан рачун.

Рачун из става 1. овог члана садржи редни број, име и презиме физичког лица, његову адресу, врсту, категорију и адресу угоститељског објекта, име и презиме корисника услуге, податке о продајној цени са спецификацијом пружених услуга, као и датум издавања рачуна.

Рачун из става 1. овог члана се сачињава у два примерка, од којих се један уручује кориснику услуге, а други задржава физичко лице, које је издало рачун.

Физичко лице је дужно да на дневном нивоу води евиденцију издатих рачуна, по начелима уредности и тачности, на начин који не дозвољава брисање или измену унетих података, тако да се по хронолошком реду омогућава увид у издате рачуне.

Физичко лице је дужно да евиденцију издатих рачуна из става 4. овог члана чува две године.

На рачун из става 1. овог члана не примењују се одредбе члана 70. став 5. овог закона.

Члан 35.

Давање у закуп куће, стана, апартмана, собе, лежаја или другог простора који је намењен за смештај од стране правног лица, предузетника или физичког лица у периоду до 30 дана сматра се пружањем угоститељске услуге смештаја.

У случају из става 1. овог члана правно лице, предузетник или физичко лице је дужно да услугу смештаја, пружа на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Члан 36.

Министар ближе прописује услове и начин обављања угоститељске делатности, начин пружања угоститељских услуга, разврставање угоститељских објеката, минимално-техничке услове за уређење и опремање угоститељских објеката у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у угоститељском објекту и ван угоститељског објекта, у покретном објекту, у домаћој радиности и у сеоском туристичком домаћинству.

Министар надлежан за послове здравља ближе прописује санитарно-хигијенске услове за уређење и опремање угоститељских објеката у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у угоститељском објекту и ван угоститељског објекта, у покретном објекту и домаћој радиности и сеоском туристичком домаћинству, као и за уређење и опремање угоститељског објекта и пружање услуга за особе са инвалидитетом.

Министар ближе прописује услове и начин обављања угоститељске делатности, као и начин пружања угоститељских услуга у објектима домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства.

III. УГОСТИТЕЉСКА ДЕЛАТНОСТ У ОБЈЕКТИМА НАУТИЧКОГ ТУРИЗМА

Члан 37.

Наутичкотуристичка делатност пружања угоститељских услуга у објектима наутичког туризма, као и пружање других услуга за потребе наутичког туризма, обавља се у складу са прописима донетим на основу овог закона, као и закона којим се уређује пловидба и луке на унутрашњим водама.

Услуге из става 1. овог члана обављају се у објектима, односно простору који испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове, односно стандарде за обављање наутичкотуристичке делатности (у даљем тексту: објекти наутичког туризма), као и посебне техничке карактеристике, уређене прописима којима се уређује пловидба и луке на унутрашњим водама.

На обављање наутичкотуристичке делатности на делу простора који истовремено представља подручје заштићеног подручја примењују се прописи којима се уређује заштита природе.

Члан 38.

Делатност из члана 37. став 1. овог закона може да обавља привредно друштво, друго правно лице или предузетник ако је регистровано у одговарајућем регистру.

Удружење које обавља делатност из члана 37. став 1. овог закона дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар.

Предузетник не може да обавља делатност из члана 37. став 1. овог закона у периоду прекида обављања делатности.

Предузетник не може да отпочне са обављањем делатности из члана 37. став 1. овог закона пре датума назначеног као почетак обављања делатности, који је наведен у решењу Агенције за привредне регистре.

Делатност из члана 37. став 1. овог закона у прихватном објекту наутичког туризма може да обавља привредно друштво или друго правно лице.

Члан 39.

Ако лице из члана 38. став 1. овог закона обавља наутикотуристичку делатност у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за ту делатност региструје огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру.

Ако лице из члана 38. став 1. овог закона обавља наутикотуристичку делатност ван седишта, дужно је да за ту делатност у сваком простору, односно месту пословања региструје огранак, односно издвојено место ван седишта, који се региструје у одговарајућем регистру.

Изузетно за пловило које се користи за наутички туризам, региструје се огранак, односно издвојено место према уписнику у који је пловило уписано.

Члан 40.

На пословно име, фирму и други назив, назив огранка, издвојеног места или одговарајуће организационе јединице, као и ознаку пружаоца наутикотуристичких услуга сходно се примењују одредбе члана 6. овог закона.

1. Обавезе пружаоца наутикотуристичких услуга

Члан 41.

Пружалац наутикотуристичких услуга који обавља наутикотуристичку делатност дужан је да:

- 1) на улазу у објект наутичког туризма видно истакне пословно име, седиште, матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или ознаку огранка, односно издвојеног места;
- 2) на улазу у објект наутичког туризма видно истакне назив објекта и врсту објекта наутичког туризма, према претежној врсти услуга које се у њему пружају;
- 3) на улазу у објект наутичког туризма видно истакне радно време и да га се у свом пословању придржава;
- 4) се евидентира у Регистру туризма у складу са законом којим се уређује област туризма;
- 5) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту пријави одговарајућем регистру у року од седам дана;
- 6) на улазу у марину видно истакне ознаку категорије марине, утврђену решењем министра;

7) за пловило које се користи за наутички туризам поседује важеће бродско сведочанство, односно сведочанство о способности брода за пловидбу издату од стране надлежног органа у складу са законом којим се уређују пловидба и луке на унутрашњим водама;

8) у прихватном објекту наутичког туризма одржава простор, просторије и опрему и пружа услуге према прописаним минимално-техничким условима, као и стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра;

9) у прихватном објекту наутичког туризма и пловилу обавља наутичкотуристичку делатност на прописан начин и према прописаним условима;

10) у писаном, говорном, визуелном или електронском обавештавању тачно користи врсту, а код марине категорију, која је одређена решењем министра;

11) на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин у истицању понуде обавештава корисника услуга о услузи коју пружа, у погледу начина пружања услуге, назначене цене и др.;

12) да цене услуга које пружа истакне видно на јасан и лако уочљив начин;

13) се придржава истакнутих, односно на другом месту објављених цена;

14) за сваку пружену услугу изда прописан рачун;

15) у прихватном објекту наутичког туризма и пловилу које се користи за наутички туризам кориснику услуга омогући подношење рекламације;

16) пружање наутичкотуристичке услуге не условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни;

17) обавља делатност са пажњом доброг привредника.

Пружалац наутичкотуристичке услуге који није регистрован код Агенције за привредне регистре је дужан да промену регистрованог податка из става 1. тачка 5) овог члана пријави и Регистру туризма.

Начин подношења рекламације, поступање по поднетој рекламацији и др. пружалац наутичкотуристичке услуге води у складу са прописима, којима се уређује област заштите потрошача.

Пружалац наутичкотуристичке услуге је дужан да све информације којима обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге и др. морају бити на српском језику.

Обавештење из става 4. овог члана може бити и на страном језику.

На пружаоца наутичкотуристичких услуга, у зависности од услуге коју пружа, примењују се и одредбе чл. 9. и 11. овог закона.

Пружалац наутичкотуристичке услуге у прихватном објекту наутичког туризма дужан је да пре отпочињања обављања делатности изврши упис у регистар лучких оператера у складу са законом којим се уређује пловидба и луке на унутрашњим водама.

2. Евидентирање пружалаца наутичкотуристичких услуга и објеката наутичког туризма

Члан 42.

Пружалац наутичкотуристичких услуга, који пружа услугу смештаја у некатегорисаном објекту наутичког туризма дужан је да пре отпочињања обављања делатности, на прописан начин поднесе пријаву јединици локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази.

Ако лице из става 1. овог члана престане да обављања делатност дужно је да о томе обавести јединицу локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази.

Члан 43.

Министарство на прописан начин води евиденцију марина.

Јединица локалне самоуправе на прописан начин води евиденцију објеката наутичког туризма из члана 42. овог закона, као поверен посао.

Сваку промену података који се евидентирају код Министарства, односно јединице локалне самоуправе пружалац наутичкотуристичких услуга је дужан да пријави у року од седам дана.

Јединица локалне самоуправе је дужна да квартално или на захтев Министарства у року од 15 дана у електронској форми достави Министарству податке из евиденције објеката наутичког туризма коју води.

Јединица локалне самоуправе је дужна да Регистру туризма квартално доставља евиденцију из става 2. овог члана.

Члан 44.

У случају да се у објектима наутичког туризма пружају услуге смештаја, сходно се примењују одредбе члана 7. став 1. тач. 11), 12), 15), 16), 17) и 18) и члана 15. овог закона.

3. Врсте објеката наутичког туризма

Члан 45.

Према врсти наутичкотуристичких услуга које се у објекту пружају, објекти наутичког туризма могу бити:

- 1) прихватни објекат наутичког туризма;
- 2) пловило које се користи за наутички туризам.

Прихватни објекти наутичког туризма су марине.

Марина је пристаниште за посебне намене на водном путу намењено за прихват, чување и опрему пловила која служе за рекреацију, спорт и разоноду.

Пловила која се користе за наутички туризам јесу путнички брод, односно јахта или пловило за рекреацију, које је оспособљено за пловидбу и које учествује у пловидби.

4. Услуге у наутичком туризму

Члан 46.

Услуге наутичког туризма су лучке делатности које се обављају у марини: прихват и отпрема пловила, односно путника, снабдевање пловила, посаде и путника, чување и изнајмљивање пловила, организовање туристичких крстарења, као и пружање других услуга за потребе наутичког туризма.

5. Категоризација марина

Члан 47.

Марина као прихватни објект наутичког туризма категорише се у складу са стандардима прописаним за ту врсту објекта.

Пружалац наутичкотуристичких услуга дужан је да пре отпочињања обављања наутичкотуристичке делатности, односно након издавања уверења о упису у надлежни регистар о обављању делатности у марини прибави решење о одређивању категорије.

Члан 48.

Пружалац наутичкотуристичких услуга подноси Министарству захтев за одређивање категорије марине.

Захтев из става 1. овог члана пружалац наутичкотуристичких услуга подноси преко централног информационог система.

Захтев из става 1. овог члана мора да садржи истините податке.

Трошкове поступка одређивања категорије марине сноси пружалац наутичкотуристичких услуга.

Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије марине утврђује се на начин прописан чланом 19. ст. 4. и 5. овог закона.

Члан 49.

Одређивање категорије марине врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Решење из става 1. овог члана коначно је и доставља се ради евидентирања у Регистар туризма у складу са законом којим се уређује област туризма.

На промену пружаоца наутичкотуристичких услуга и категорије марине, као и на престанак решења о одређивању категорије, сходно се примењују одредбе чл. 22. и 23. овог закона.

Члан 50.

Министар уз сагласност министара надлежних за послове саобраћаја, водопривреде, инфраструктуре, здравља, животне средине и просторног планирања прописује минимално-техничке услове за изградњу, уређење и опремање објеката наутичког туризма, као и стандарде за категоризацију марине.

IV. УГОСТИТЕЉСКА ДЕЛАТНОСТ У ОБЈЕКТИМА ЛОВНОГ ТУРИЗМА

Члан 51.

Делатност пружања угоститељских услуга у објектима ловног туризма, као и пружање других услуга за потребе ловног туризма обавља се у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Услуге из става 1. овог члана обављају се у објектима који испуњавају прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове, односно стандарде за обављање ловнотуристичке делатности (у даљем тексту: објекти ловног туризма).

На обављање ловнотуристичке делатности на делу простора који истовремено представља подручје заштићеног подручја примењују се прописи којима се уређује заштита природе.

Члан 52.

Делатност из члана 51. став 1. овог закона може да обавља привредно друштво, правно лице или јавно предузеће чији је оснивач Република Србија или аутономна покрајина (у даљем тексту: пружалац ловнотуристичких услуга) које је регистровано у одговарајућем регистру.

Изузетно ловнотуристичку делатност може да обавља привредно друштво, друго правно лице или предузетник, ако као корисник ловишта испуњава услове прописане законом којим се уређује област ловства.

Лице из става 2. овог члана ловнотуристичку делатност обавља под условима и на начин прописан овим законом.

Удружење које обавља делатност из члана 51. став 1. овог закона дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар.

Предузетник не може да обавља делатност из члана 51. став 1. овог закона у периоду прекида обављања делатности.

Предузетник не може да отпочне са обављањем делатности из члана 51. став 1. овог закона пре датума назначеног као почетак обављања делатности, који је наведен у решењу Агенције за привредне регистре.

Члан 53.

Ако лице из члана 52. ст. 1. и 2. овог закона обавља ловнотуристичку делатност у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за ту делатност региструје огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру.

Ако лице из члана 52. ст. 1. и 2. овог закона обавља ловнотуристичку делатност ван седишта, дужно је да за ту делатност у сваком простору, односно месту пословања региструје огранак, односно издвојено место ван седишта, који се региструје у одговарајућем регистру.

Изузетно, пружалац ловнотуристичких услуга није дужан да за врсту објекта ловачка колиба региструје огранак, односно издвојено место ван седишта.

Члан 54.

На пословно име, фирму и други назив, назив огранка, издвојено место ван седишта или одговарајуће организационе јединице као и ознака пружаоца ловнотуристичких услуга сходно се примењују одредбе члана 6. овог закона.

1. Обавезе пружања ловнотуристичких услуга

Члан 55.

Пружалац ловнотуристичких услуга који обавља ловнотуристичку делатност дужан је да:

- 1) на улазу у објекат ловног туризма видно истакне пословно име, седиште, матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или ознаку огранка, односно издвојеног места;
- 2) на улазу у објекат ловног туризма видно истакне назив објекта и врсту објекта ловног туризма, према претежној врсти услуга које се у њему пружају;
- 3) на улазу у објекат ловног туризма видно истакне радно време и да га се придржава у свом пословању;
- 4) се евидентира у Регистру туризма у складу са законом којим се уређује област туризма;
- 5) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту пријави одговарајућем регистру у року од седам дана;
- 6) на улазу у ловачку вилу видно истакне ознаку категорије утврђену решењем министра;
- 7) у објекту ловног туризма видно истакне правила, односно услове и начин коришћења ловишта и других услуга ловног туризма;
- 8) у објекту ловног туризма одржава простор, просторије и опрему и пружа услуге према прописаним минимално техничким и санитарно-хигијенским условима, као и стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра;
- 9) у објекту ловног туризма обавља ловнотуристичку делатност на прописан начин и према прописаним условима;

- 10) у писаном, говорном, визуелном или електронском обавештавању тачно користи врсту, а код ловачке виле категорију, која је одређена решењем министра;
- 11) на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин у истицању понуде обавештава корисника услуге о услузи коју пружа, у погледу начина пружања услуге, назначене цене и др.;
- 12) цене услуга ловног туризма које пружа истакне видно на јасан и лако уочљив начин;
- 13) се придржава истакнутих, односно на другом месту објављених цена;
- 14) за сваку пружену услугу изда прописан рачун;
- 15) у објекту ловног туризма омогући кориснику услуге подношење рекламације;
- 16) пружање ловнотуристичке услуге не условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни;
- 17) обавља делатност са пажњом доброг привредника.

Пружалац ловнотуристичке услуге који није регистрован код Агенције за привредне регистре је дужан да промену регистрованог податка из става 1. тачка 5) овог члана пријави и Регистру туризма.

Начин подношења рекламације, поступање по поднетој рекламацији и др. пружалац ловнотуристичких услуга води у складу са прописима, којима се уређује област заштите потрошача.

Пружалац ловнотуристичких услуга је дужан да све информације којима обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге и др. морају бити на српском језику.

Обавештење из става 4. овог члана може бити и на страном језику.

На пружаоца ловнотуристичких услуга примењују се и одредбе члана 7. став 1. тач. 11), 12), 15), 16), 17) и 18) и чл. 9, 10, 11. и 15. овог закона.

2. Евидентирање пружалаца ловнотуристичких услуга и објеката ловног туризма

Члан 56.

Пружалац ловнотуристичких услуга, који пружа услугу смештаја у некатегорисаном објекту ловног туризма дужан је да пре отпочињања обављања делатности, на прописан начин поднесе пријаву јединици локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази.

Ако лице из става 1. овог члана престане да обављања делатност дужно је да о томе обавести јединицу локалне самоуправе на чијој територији се објекат налази.

Члан 57.

Министарство на прописан начин води евиденцију ловачких вила.

Јединица локалне самоуправе на прописан начин води евиденцију објеката ловног туризма из члана 56. овог закона, као поверен посао.

Сваку промену података који се евидентирају код Министарства, односно јединице локалне самоуправе пружалац ловнотуристичких услуга је дужан да пријави у року од седам дана.

Јединица локалне самоуправе је дужна да квартално или на захтев Министарства у року од 15 дана у електронској форми достави Министарству, податке из евиденције објеката ловног туризма коју води.

Јединица локалне самоуправе је дужна да Регистру туризма квартално доставља евиденцију из става 2. овог члана.

3. Врсте објеката ловног туризма

Члан 58.

Објекти ловног туризма јесу објекти за пружање услуга прихвата и смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака, као и пружање других услуга за потребе ловаца и других лица.

Према врсти услуга које пружају објекти ловног туризма могу бити:

- 1) ловачка вила;
- 2) ловачки дом;
- 3) ловачка кућа;
- 4) ловачка колиба.

4. Услуге у ловном туризму

Члан 59.

Услуге ловног туризма јесу: прихват и смештај ловаца и других лица, као и пружање других услуга за потребе ловног туризма.

Пружалац ловнотуристичких услуга у погледу организовања лова, обезбеђивања ловне карте, дозволе за лов, употребе ловачких паса и др. дужан је да те услуге пружа у складу са прописима којима се уређује ловство и заштита животне средине.

5. Категоризација ловачке виле

Члан 60.

Ловачка вила, као објекат ловног туризма категорише се у складу са стандардима прописаним за ту врсту објеката.

Пружалац ловнотуристичких услуга је дужан да пре отпочињања обављања ловнотуристичке делатности у објекту ловачка вила прибави решење о одређивању категорије.

Члан 61.

Пружалац ловнотуристичких услуга подноси Министарству захтев за одређивање категорије ловачке виле.

Захтев из става 1. овог члана пружалац ловнотуристичких услуга подноси преко централног информационог система.

Захтев из става 1. овог члана мора да садржи истините податке.

Трошкове поступка за одређивање категорије ловачке виле сноси пружалац ловнотуристичких услуга.

Испуњеност прописаних услова за одређивање категорије ловачке виле утврђује се на начин прописан чланом 19. ст. 4. и 5. овог закона.

Члан 62.

Одређивање категорије ловачке виле врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Решење из става 1. овог члана коначно је и доставља се ради евидентирања у Регистар туризма у складу са законом којим се уређује област туризма.

На промену пружаоца ловнотуристичких услуга и категорије ловачке виле, као и на престанак решења о одређивању категорије, сходно се примењују одредбе чл. 22. и 23. овог закона.

Члан 63.

Министар, уз сагласност министара надлежних за послове ловства, унутрашњих послова, инфраструктуре, животне средине и просторног планирања, прописује минималне техничке услове за изградњу, уређење и опремање ловнотуристичких објеката, као и стандарде, услове и начин пружања и коришћења услуга ловног туризма.

V. ЗАШТИТА ПОДАТАКА ЛИЧНОСТИ

Члан 64.

Министарство и јединица локалне самоуправе на прописан начин воде евиденцију угоститеља и угоститељских објеката.

Евиденције из члана 13. став 1, члана 43. став 1. и члана 57. став 1. овог закона, могу да садрже податке о одговорним лицима, као и радно ангажованим лицима на пословима руководиоца објеката из члана 25. овог закона и Министарство може да прикупља податке о личности о тим лицима, као и о физичким лицима која пружају угоститељске услуге или обављају другу делатност уређену овим законом.

Евиденције из члана 13. став 2, члана 43. став 2. и члана 57. став 2. овог закона, могу да садрже податке о личности о одговорним лицима и јединица локалне самоуправе може да прикупља те податке.

Јединица локалне самоуправе може да прикупља податке о личности о физичким лицима која пружају угоститељске услуге на начин прописан овим законом.

Државни органи, органи аутономних покрајина, органи јединице локалне самоуправе и имаоци јавних овлашћења могу да прикупљају податке о личности о физичким лицима из базе централног информационог система, на начин прописан овим законом.

Евиденције из ст. 2–4. овог члана могу да садрже: име и презиме; јединствени матични број грађана; дан, месец и годину рођења; адресу становања.

Обрада података од стране Министарства, јединице локалне самоуправе или лица из става 4. овог члана врши се у електронској форми у оквиру централног информационог система или другог информационо-комуникационог система, у форми аудио-видео записа и фотографија и у папирној форми у облику регистара, картотека и другом облику, у складу са законом којим се уређује заштита података о личности.

Члан 65.

Министарство, јединица локалне самоуправе и лица из члана 64. става 3. овог закона податке о личности обрађују у сврху:

- 1) извршења послова из делокруга своје надлежности;
- 2) успостављања централног информационог система;
- 3) увођења података у централни информациони систем и праћења стања на тржишту;
- 4) вршења надзора над обављањем делатности и пружањем услуга уређених овим законом;
- 5) ефикасног обављања угоститељске делатности;
- 6) праћења стања на тржишту са циљем унапређења укупног привредног и друштвеног развоја;
- 7) обезбеђивања јединствених стандарда за пружање услуга;
- 8) обезбеђивања јединствене јавне и електронске евиденције регистрованих и евидентираних података из области угоститељства;
- 9) учешћа у финансирању промотивних активности, манифестација у земљи и иностранству, као и програма едукације и усавршавања вештина запослених у угоститељству;
- 10) планирања и остваривања политике развоја туризма и угоститељства у складу са стратегијом развоја туризма Републике Србије.

Члан 66.

Министарство и јединица локалне самоуправе прикупљају податке о личности непосредно од лица на које се подаци односе.

Министарство може да прикупља податке о личности од других органа државне управе, органа аутономних покрајина, органа јединице локалне самоуправе и ималаца јавних овлашћења, као и од привредних субјеката и физичких лица, који на основу одредаба овог закона обављају привредну делатност и дужна су да уносе податке о корисницима услуге смештаја.

Члан 67.

Министарство и јединица локалне самоуправе размењују податке са државним органима, органима аутономних покрајина, органима јединице локалне самоуправе и имаоцима јавних овлашћења, сагласно одредбама овог закона и закона који уређује заштиту података о личности.

Размена података се врши електронским путем, на контролисан и безбедан начин, уз примену мера заштите у складу са прописима којима се регулише информациона безбедност.

Министарство може да размењује податке са министарством надлежним за унутрашње послове у сврху пријаве боравишта странаца, у складу са прописима којима се уређује кретање и боравак странаца.

Државни органи, органи аутономне покрајине, органи јединице локалне самоуправе и имаоци јавних овлашћења могу, на начин прописан овим законом, да имају приступ централном информационом систему ради обраде података из делокруга своје надлежности (статистика, порески органи и сл.).

Члан 68.

Угоститељ, пружалац наутичкотуристичких услуга и пружалац ловнотуристичких услуга, у објекту у коме се пружа услуга смештаја може да прикупља податке о личности о кориснику услуге смештаја и уводи их у централни информациони систем, на начин прописан овим законом, а у складу са посебним законом којим се уређује заштита података о личности.

Физичко лице које пружа угоститељске услуге у посебан рачун уноси податке из члана 34. става 2. овог закона.

Податке из ст. 1. и 2. овог члана угоститељ уноси на основу података из личне карте, путне исправе или друге јавне исправе са фотографијом.

Лица из ст. 1. и 2. овог члана може да размењују податке о личности са оним субјектима са којима имају закључене уговоре неопходне за реализацију уговора са корисником услуга (превозници и сл.), као и за реализацију уговора са посредником.

Лица из става 1. овог члана може да размењују податке о личности са оним субјектима са којима имају закључене уговоре о продаји осигурања.

Члан 69.

Обрада података о личности врши се у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита података о личности.

Привредно друштво, друго правно лице, предузетник регистрован у одговарајућем регистру, као и физичко лице које обавља делатност у складу са овим законом дужно је да обраду података о личности врши у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита података о личности.

Повредом заштите права лица сматраће се свака злоупотреба података о личности, која су прописана овим законом и законом који уређује заштиту података о личности.

VI. ТАКСА И ПЕНАЛИ У ТУРИЗМУ

1. Боравишна такса

Члан 70.

Боравишну таксу плаћа корисник услуге смештаја који изван свог места пребивалишта користи услугу смештаја у угоститељском објекту за смештај за коришћење комуналне, саобраћајне и туристичке инфраструктуре и супраструктуре на подручју јединице локалне самоуправе.

Боравишна такса плаћа се за сваки дан боравка у угоститељском објекту за смештај.

Наплату боравишне таксе од корисника услуге, наплаћује субјект који пружа услугу смештаја (у даљем тексту: давалац смештаја).

Боравишна такса се наплаћује истовремено са наплатом услуге смештаја.

Давалац смештаја дужан је да у рачуну за услугу смештаја посебно искаже износ боравишне таксе.

Члан 71.

Изузетно од члана 70. овог закона боравишну таксу плаћа угоститељ, који као физичко лице пружа услуге смештаја у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству.

Боравишну таксу из става 1. овог члана физичко лице плаћа у утврђеном годишњем износу на прописан начин.

Члан 72.

Средства од наплаћене боравишне таксе давалац смештаја уплаћује до петог у месецу за претходни месец.

Ако давалац смештаја не наплати боравишну таксу, дужан је да на свој терет уплати износ ненаплаћене боравишне таксе у року од 15 дана, рачунајући од дана утврђене обавезе.

Члан 73.

Висину боравишне таксе утврђује јединица локалне самоуправе у зависности од категорије туристичког места или у различитој висини по деловима општине, односно града у зависности од изграђености комуналне, саобраћајне и туристичке инфраструктуре.

Ако се објекат за смештај не налази на територији туристичког места, јединица локалне самоуправе утврдиће висину боравишне таксе за најнижу категорију туристичког места.

Члан 74.

Боравишну таксу не плаћају:

- 1) деца до седам година старости;
- 2) лица упућена на бањско и климатско лечење, односно специјализовану рехабилитацију од стране надлежне лекарске комисије;
- 3) особе са инвалидитетом са телесним оштећењем од најмање 70%, војни инвалиди од прве до пете групе, цивилни инвалиди рата од прве до пете групе, слепа лица, лица оболела од дистрофије и сродних мишићних и неуромишићних обољења, параплегије и квадриплегије, церебралне и дечје парализе и мултиплекс склерозе, особе ометене у развоју, као и пратилац наведених особа;
- 4) ученици и студенти који организовано бораве у угоститељском објекту за смештај ради извођења спортско-рекреативних и других активности по програму министарства надлежног за послове просвете, студенти који организовано бораве у угоститељском објекту за смештај ради извођења обавезне наставе у складу са наставним планом образовне установе, као и учесници републичких и регионалних такмичења у знању и вештинама;
- 5) страни држављани који су по међународним конвенцијама и споразумима ослобођени плаћања таксе;
- 6) лица која непрекидно бораве у објекту за смештај дуже од 30 дана.

Боравишну таксу умањену за 50% плаћају лица од седам до 15 година старости.

Лица из става 1. овог члана не плаћају боравишну таксу ако поднесу доказ да су испуњени услови из става 1. овог члана (чланска карта, потврда школе, односно образовне установе, упут лекарске комисије и др.).

Јединица локалне самоуправе може својом одлуком да прошири круг лица из става 1. тач. 2) и 3) овог члана.

Члан 75.

Влада за сваку категорију туристичког места посебно утврђује највиши и најнижи износ боравишне таксе.

Влада ближе прописује услове и начин утврђивања висине годишњег износа боравишне таксе за физичко лице које пружа угоститељске услуге смештаја у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, као и начин и рокове плаћања.

Члан 76.

Средства од наплаћене боравишне таксе су приход буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији су пружене услуге смештаја.

2. Пенали

Члан 77.

Јединица локалне самоуправе, која је проглашена за приоритетну туристичку дестинацију или за туристичко место I и II категорије може својим актом у одређеној туристичкој зони, односно локацији (у даљем тексту: просторна целина), да утврди ближе услове за угоститељски објекат за смештај врсте хотел и motel.

Угоститељски објекат из става 1. овог члана мора да испуњава стандарде за одређивање категорије, усаглашене са актом јединице локалне самоуправе.

Акт из става 1. овог члана нарочито садржи опис просторних целина, са утврђеним границама, начин процене усаглашености, рокове усаглашавања и друге услове које угоститељски објекат врсте хотел и motel треба да испуни, висину пенала, начин наплате пенала, обвезника плаћања и др.

Акт из става 1. овог члана садржи и прописане услове за угоститељске објекте који се први пут категоришу у врсту хотел и motel.

Ако обвезник плаћања, утврђен актом из става 1. овог члана, не поступи у прописаном року надлежни орган јединице локалне самоуправе доноси решење којим за то лице утврђује обавезу плаћања пенала на годишњем нивоу у прописаној висини.

Решење из става 5. овог члана коначно је.

Обавезе утврђене актом из става 1. овог члана не односе се на објекте за које је покренут поступак приватизације, све до окончања тог поступка.

Члан 78.

Средства од наплаћених пенала приход су буџета јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази објекат из члана 77. став 2. овог закона.

Члан 79.

У погледу начина утврђивања боравишне таксе и пенала обрачунавања, застарелости, наплате и принудне наплате, рокова за плаћање, обрачуна камате и осталог што није посебно прописано овим законом, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује порески поступак и пореска администрација, ако овим законом није друкчије одређено.

VII. НАДЗОР

Члан 80.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство.

Инспекцијски надзор над применом овог закона врши Министарство преко туристичких инспектора.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу евидентирања података у базу централног информационог система, а који се односе на пореске обавезе врше овлашћени порески инспектори.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу испуњености санитарно-хигијенских и здравствених услова у угоститељским објектима, у другим објектима у којима се обавља угоститељска делатност, као и испуњеност услова из члана 29. став 2. и члана 33. став 4. овог закона, врши министарство надлежно за послове здравља преко санитарних инспектора.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује заштита животне средине врши министарство надлежно за послове заштите животне средине преко инспектора за заштиту животне средине.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује наутичко-туристичка делатност, а односи се на посебне техничке карактеристике, саобраћајно-техничке услове прихватног објекта наутичког туризма и пловила наутичког туризма, поседовање важећег бродског сведочанства, односно сведочанства о способности брода за пловидбу, у делу надзора над обављањем делатности изнајмљивања пловила који се користе за наутички туризам, као и у делу обављања лучке делатности у прихватном објекту наутичког туризма врши министарство надлежно за послове саобраћаја преко саобраћајних инспектора.

Инспекцијски надзор над применом овог закона у делу којим се уређује ловнотуристичка делатност, а односи се на испуњеност прописаних услова за корисника ловишта из члана 52. став 2. овог закона, организовање лова, обезбеђивања ловне карте, дозволе за лов, употребу ловачких паса и др. врши министарство надлежно за послове ловства преко ловних инспектора.

Инспекцијски надзор над применом овог закона врши јединица локалне самоуправе преко овлашћених инспектора у делу којим се уређује:

- 1) обављање угоститељске делатности пружања услуга смештаја у кућама, апартманима, собама, становима и другим просторима за које није издато решење о категоризацији;
- 2) испуњеност прописаних услова и начина обављања угоститељске делатности у објектима домаће радиности, сеоском туристичком домаћинству и хостелу;
- 3) испуњеност прописаних услова у погледу уређења и опремања угоститељског објекта, који се односе на одвођење дима, паре и мириса, као и других непријатних емисија, у делу који јединица локалне самоуправе ближе уређује својим актом (члан 26. став 1. овог закона);
- 4) испуњеност прописаних услова у погледу уређења и опремања угоститељског објекта у којима се емитује музика или изводи забавни програм, а којима се обезбеђује

заштита од буке, у делу који јединица локалне самоуправе ближе уређује својим актом (члан 26. став 2. овог закона);

5) испуњеност прописаних техничких и других услова у угоститељском објекту, који се налази у стамбеној згради, као и начин обављања угоститељске делатности, у зависности од начина услуживања и врсте услуга које се претежно пружају у том угоститељском објекту, у делу који јединица локалне самоуправе ближе уређује својим актом (члан 26. став 3. овог закона);

6) боравишне таксе (наплата и уплата, истицање у рачуну и др.);

7) испуњеност услова и рокова усаглашености угоститељских објеката са актом из члана 77. овог закона;

8) истицање и придржавање прописаног радног времена у угоститељском објекту.

Послове из става 8. овог члана јединица локалне самоуправе обавља као поверени посао.

Инспектори из ст. 3–8. овог члана имају права, дужности и овлашћења туристичког инспектора утврђена овим законом која се односе на њихову област инспекцијског надзора.

На питања инспекцијског надзора над применом овог закона и прописа донетих на основу овог закона, која нису посебно уређена овим законом, примењује се закон којим се уређује инспекцијски надзор.

Члан 81.

Туристички инспектор приликом вршења надзора има службену легитимацију, значку и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме.

1. Права и дужности туристичког инспектора

Члан 82.

У вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор има право и дужност да:

1) проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга уређених овим законом;

2) проверава тачност података из захтева за категоризацију угоститељског објекта у погледу испуњености услова;

3) утврђује идентитет запослених, односно радно ангажованих лица код привредног друштва, другог правног лица или предузетника која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

4) утврђује идентитет физичког лица које обавља угоститељску делатност, односно лица затеченог у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

5) утврђује идентитет физичког лица које обавља делатност или пружа услуге уређене овим законом, без уписа у одговарајући регистар, односно без прописаног акта, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

6) утврђује идентитет корисника услуге увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;

7) прегледа просторије, односно простор привредног друштва, другог правног лица, предузетника и физичког лица који обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом;

8) фотографише, односно врши видео снимање просторије, односно простора из става 1. тачка 7) овог члана;

9) прегледа уговоре, евиденције, исправе, електронска документа и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредног друштва, другог правног лица, предузетника и физичког лица који обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, а који није могао да прибави по службеној дужности, уз могућност обезбеђење доказа;

10) врши штампање, копирање, односно фотографисање и снимање пословних докумената из става 1. тачка 9) овог члана;

11) врши увид у пресек стања фискалне касе;

12) наступи као анонимни корисник услуге (провокативна куповина) на начин прописан законом којим се уређује инспекцијски надзор;

13) захтева писану одлуку надлежног суда за увиђај у стамбеном или другом простору са таквом наменом, код сазнања да се у том простору обавља делатност или пружа услуга у случају када се власник или корисник, односно држалац противи вршењу инспекцијског надзора;

14) захтева асистенцију полиције, односно комуналне полиције, ако основано процени да је то потребно у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор, а према законима којима се уређује полиција и комунална полиција;

15) врши надзор над повереним пословима у области угоститељства ако јединица локалне самоуправе није организовала обављање послова инспекцијског надзора који су јој поверени овим законом или га не врши правилно и благовремено, изузев оних послова које јединица локалне самоуправе, из члана 26. овог закона, својим актом ближе уређује;

16) предузме и друге прописане мере предвиђене законом.

У вршењу инспекцијског надзора, ако се коришћењем других доказних радњи не могу прикупити или обезбедити потребни докази или би њихово прикупљање или обезбеђење било знатно отежано, туристички инспектор има овлашћење да, у случају сумње да лице обавља делатност нерегистровано или да за пружање услуге не издаје

рачун, ради прикупљања или обезбеђења доказа, обави прикривену куповину услуге, односно наступи као анонимни корисник.

У случају из става 2. овог члана туристички инспектор наступа као анонимни корисник без претходног обавештавања и предочавања надзираном субјекту службене легитимације и налога за инспекцијски надзор.

Стан, пратећи или други простор стамбеног карактера, који је регистрован као седиште или као место у којем се обавља делатност, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката, односно другим прописима којима се уређују посебне делатности, сматра се пословним простором.

Стан, пратећи или други простор стамбеног карактера у којем се обавља привредна делатност сматра се пословним простором.

У случају сумње да ли се ради о стамбеном или пословном простору, за опредељење врсте простора пресудна је његова фактичка намена (становане или обављање делатности и пружање услуга).

2. Права и дужности овлашћеног инспектора јединице локалне самоуправе

Члан 83.

У вршењу инспекцијског надзора овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе има право и дужност да:

- 1) проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга уређених овим законом;
- 2) утврђује идентитет запослених, односно радно ангажованих лица код привредног друштва, другог правног лица или предузетника која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;
- 3) утврђује идентитет физичког лица које обавља угоститељску делатност, односно лица затеченог у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;
- 4) утврђује идентитет физичког лица које обавља угоститељску делатност, пружања услуге смештаја у кући, стану, односно апартману и соби или другом простору без уписа у одговарајући регистар, односно без прописаног акта, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;
- 5) утврђује идентитет корисника услуге увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;
- 6) прегледа просторије, односно простор у којима се обавља делатност и пружају услуге, уговоре, евиденције, исправе и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредних друштава, предузетника или правног лица, као и физичких лица која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, а који није могао да прибави по службеној дужности;

7) фотографише, односно врши видео снимање просторије, односно простора из става 1. тачка 6) овог члана;

8) прегледа уговоре, евиденције, исправе, електронска документа и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредног друштва, другог правног лица, предузетника и физичког лица који обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, а коју није могао да прибави по службеној дужности, речи уз могућност обезбеђења доказа;

9) врши штампање, копирање, односно фотографисање и снимање пословних докумената из става 1. тачка 8) овог члана;

10) наступи као анонимни корисник услуга (провокативна куповина) на начин прописан законом којим се уређује инспекцијски надзор;

11) врши проверу издатог решења о одређивању категорије објеката домаће радиности и сеоског туристичког домаћинства;

12) проверава боравишну таксу у делу наплате и уплате, истицања у рачуну и др. увидом у унете податке о кориснику услуге и другу пратећу документацију, као и у делу уплате боравишне таксе од стране физичког лица из члана 71. овог закона;

13) проверава истицање и придржавање прописаног радног времена у угоститељским објектима;

14) проверава испуњеност услова и рокова усаглашености угоститељских објеката са актом из члана 77. овог закона;

15) захтева писану одлуку надлежног суда за увиђај у стамбеном или другом простору са таквом наменом, код сазнања да се у том простору обавља делатност или пружа услуга у случају када се власник или корисник, односно држалац противи вршењу инспекцијског надзора;

16) захтева асистенцију полиције, односно комуналне полиције, ако основано процени да је то потребно у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор, а према законима којима се уређује полиција и комунална полиција;

17) обавести надлежни орган јединице локалне самоуправе о утврђеној процени усаглашености објеката из члана 77. овог закона;

18) предузме и друге прописане мере предвиђене законом.

У вршењу инспекцијског надзора, ако се коришћењем других доказних радњи не могу прикупити или обезбедити потребни докази или би њихово прикупљање или обезбеђење било знатно отежано, овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе има овлашћење да, у случају сумње да лице обавља делатност нерегистровано или да за пружање услуге не издаје рачун, ради прикупљања или обезбеђења доказа, обави прикривену куповину услуге, односно наступи као анонимни корисник.

У случају из става 2. овог члана овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе наступа као анонимни корисник без претходног обавештавања и предочавања надзираном субјекту службене легитимације и налога за инспекцијски надзор.

Стан, пратећи или други простор стамбеног карактера, који је регистрован као седиште или као место у којем се обавља делатност, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката, односно другим прописима којима се уређују посебне делатности, сматра се пословним простором.

Стан, пратећи или други простор стамбеног карактера у којем се обавља привредна делатност сматра се пословним простором.

У случају сумње да ли се ради о стамбеном или пословном простору, за опредељење врсте простора пресудна је његова фактичка намена (становање или обављање делатности и пружање услуга).

Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе права и дужности из става 1. овог члана врши само у оквиру надлежности која му је поверена овим законом.

Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе приликом вршења надзора има службену легитимацију, значку и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе прописује изглед значке и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме коју носи овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе.

3. Овлашћења туристичког инспектора

Члан 84.

Туристички инспектор је овлашћен да:

1) привремено забрани обављање делатности правном и физичком лицу које обавља угоститељску делатност, наутичкотуристичку делатност или ловнотуристичку делатност, а није регистровало привредну делатност у одговарајући регистар;

2) привремено забрани предузетнику обављање угоститељске делатности, наутичкотуристичке делатности или ловнотуристичке делатности ако у периоду прекида обављања делатности поступи супротно члану 4. став 4, члану 38. став 3. и члану 52. став 5. овог закона;

3) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику, као и физичком лицу обављање делатности у врсти из члана 18. ст. 1. и 2, члана 47. став 1. и члана 60. став 1. овог закона који послују без решења о одређивању категорије;

4) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику пружање услуге смештаја који обавља делатност без претходног пријављивања јединици локалне самоуправе;

- 5) привремено забрани обављање делатности привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику, као и физичком лицу, ако се туристичком инспектору онемогући вршење послова надзора;
- 6) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику и физичком лицу обављање послова, у случају прописаним законом којим се уређује инспекцијски надзор;
- 7) наложи да се врати износ који је више наплаћен у односу на истакнуте, односно уговорене цене;
- 8) записником о инспекцијском надзору наложи једну или више мера за отклањање неправилности;
- 9) сачини службену белешку о оним радњама у поступку за које се не саставља записник;
- 10) изриче превентивне, као и друге мере које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор;
- 11) предузима радње које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор;
- 12) врши поступак инспекцијског надзора у случају када овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе, коме је овим законом поверен посао инспекцијског надзора, не врши законом поверен посао, односно када јединица локалне самоуправе није организовала обављање послова инспекцијског надзора који су јој поверени овим законом или га не врши правилно и благовремено;
- 13) изда прекршајни налог;
- 14) поднесе пријаву надлежном органу за кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка.

У случају из става 1. тачка 8) овог члана, када надзирани субјект отклони наложене неправилности на прописан начин, туристички инспектор не подноси захтев за покретање прекршајног поступка или не издаје прекршајни налог, уколико највиши износ запређене казне не прелази 200.000 динара, односно поступа на начин прописан законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Туристички инспектор доноси решење о привременој забрани обављања делатности до испуњења законом прописаних услова.

4. Овлашћења инспектора јединице локалне самоуправе

Члан 85.

Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе је овлашћен да:

- 1) привремено забрани обављање угоститељске делатности правном и физичком лицу које угоститељску делатност обавља, а није регистровало привредну делатност у одговарајући регистар;

2) привремено забрани обављање делатности привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику као и физичком лицу које обавља угоститељску делатност пружања услуга смештаја у кући, стану, односно апартману, соби или другом простору за које није издато решење о одређивању категорије;

3) привремено забрани предузетнику обављање делатности ако поступи супротно одредбама члана 4. став 4. овог закона;

4) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику пружање услуге смештаја у врсти hostel који обавља делатност без претходног пријављивања јединици локалне самоуправе;

5) привремено забрани обављање угоститељске делатности, ако се инспектору онемогући вршење послова надзора;

6) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику и физичком лицу обављање делатности, у случају прописаним законом којим се уређује инспекцијски надзор;

7) записником о инспекцијском надзору наложи једну или више мера за отклањање неправилности;

8) сачини службену белешку, о оним радњама у поступку за које се не саставља записник;

9) изриче превентивне, као и друге мере које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор;

10) предузима радње које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор;

11) изда прекршајни налог;

12) поднесе пријаву надлежном органу за кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка;

13) поднесе предлог надлежном органу из члана 77. став 5. овог закона за покретање поступка и утврђивања обавезе плаћања пенала.

У случају из става 1. тачка 7) овог члана, када надзирани субјект отклони наложене неправилности, на прописан начин, овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе не подноси захтев за покретање прекршајног поступка или не издаје прекршајни налог, уколико највиши износ запређене казне не прелази 200.000 динара, односно поступа на начин прописан законом којим се уређује инспекцијским надзор.

Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе доноси решење о привременој забрани обављања делатности до испуњења законом прописаних услова.

Члан 86.

Ако у вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор утврди да пропис није примењен или је неправилно примењен, односно да није поступљено по налогу из

члана 84. став 1. тачка 8) овог закона дужан је да донесе решење којим налаже отклањање утврђених неправилности и одреди рок за њихово отклањање.

Туристички инспектор је дужан да донесе решење о привременој забрани обављања делатности и пружању услуга у објекту, ако се утврђене неправилности у остављеном року из решења о отклањању неправилности, не отклоне.

Члан 87.

Ако у вршењу инспекцијског надзора овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе утврди да пропис није примењен или је неправилно примењен, односно да није поступљено по налогу из члана 85. став 1. тачка 7) овог закона дужан је да донесе решење којим налаже отклањање утврђених неправилности и одреди рок за њихово отклањање.

Овлашћени инспектор јединице локалне самоуправе је дужан да донесе решење о привременој забрани обављања делатности и пружању услуга у објекту, ако се утврђене неправилности у остављеном року из решења о отклањању неправилности не отклоне.

5. Надлежност за решавање по жалби

Члан 88.

Против решења туристичког инспектора може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења.

Против решења овлашћеног инспектора јединице локалне самоуправе може се изјавити жалба општинском, односно градском већу у року од 15 дана од дана достављања решења.

Против решења инспектора донетог из делокруга надлежности из члана 80. ст. 3–7. овог закона може се изјавити жалба министру из делокруга инспекцијског надзора, као надлежном другостепеном органу, у року од 15 дана од дана достављања решења.

Жалба изјављена на решења из ст. 1–3. овог члана одлаже извршење решења, осим када се ради о предузимању хитних мера.

Жалба изјављена на решења из члана 84. став 1. тач. 1)–6), члана 85. став 1. тач. 1)–6), члана 86. став 2. и члана 87. став 2. овог закона, не одлаже извршење решења.

VIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 89.

Новчаном казном од 200.000 до 800.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) не упише делатност у одговарајући регистар (члан 4. став 3, члан 38. став 2. и члан 52. став 4);
- 2) поступи супротно одредбама члана 7. став 1. тачка 10) овог закона;

3) за пружену услугу не изда прописан рачун (члан 7. став 1. тачка 14), члан 41. став 1. тачка 14) и члан 55. став 1. тачка 14));

4) у угоститељском објекту за смештај не уноси податке о кориснику услуге смештаја дневно и уредно на прописан начин (члан 7. став 1. тачка 17), члан 44. и члан 55. став 6);

5) поступи супротно одредбама члана 12. овог закона;

6) не уноси податке о кориснику услуге смештаја преко централног информационог система, на прописан начин (члан 15. став 1, члан 44. и члан 55. став 6);

7) не обезбеди интернет везу за приступ централном информационом систему (члан 15. став 5, члан 44. и члан 55. став 6);

8) у централни информациони систем не уноси и друге прописане податке на прописан начин (члан 15. став 7, члан 44. и члан 55. став 6);

9) у јединствен информациони систем унесе неистините податке (члан 15. став 8, члан 44. и члан 55. став 6);

10) пре отпочињања обављања угоститељске делатности у угоститељском објекту из члана 18. ст. 1, 2. и 4. овог закона не прибави решење о категоризацији објекта у одговарајућу категорију (члан 18. став 5);

11) захтев за категоризацију не поднесе преко централног информационог система (члан 19. став 3. и члан 20. став 2);

12) поступи супротно одредбама члана 22. став 1. овог закона;

13) буџетски корисници из члана 27. овог закона за пружање услуге смештаја, припремања и услуживања хране, пића и напитака трећим лицима не прибаве одобрење министра (члан 27. став 2);

14) поступи супротно одредбама члана 35. овог закона;

15) поступи супротно одредбама члана 41. став 1. тачка 11) овог закона;

16) поступи супротно одредбама члана 42. овог закона;

17) пре отпочињања обављања наутичко туристичке делатности у марици не прибави решење о одређивању категорије марице (члан 47. став 2);

18) захтев за категоризацију марице не поднесе преко централног информационог система (члан 48. став 2);

19) поступи супротно одредбама члана 55. став 1. тачка 11) овог закона;

20) поступи супротно одредбама члана 56. овог закона;

21) пре отпочињања обављања ловнотуристичке делатности у објекту ловачка вила не прибави решење о одређивању категорије ловачке виле (члан 60. став 2);

22) захтев за категоризацију ловачке виле не поднесе преко централног информационог система (члан 61. став 2).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 40.000 до 100.000 динара.

Новчаном казном од 100.000 до 500.000 динара казниће се предузетник:

1) за прекршај из става 1. овог члана;

2) ако у периоду прекида обавља делатност (члан 4. став 4, члан 38. став 3. и члан 52. став 5);

3) ако отпочне са обављањем делатности пре датума назначеног као почетак обављања делатности (члан 4. став 5, члан 38. став 4. и члан 52. став 6).

Члан 90.

Новчаном казном од 150.000 до 450.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) на улазу у категорисани објект видно не истакне ознаку категорије, односно посебног стандарда, утврђену решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе (члан 7. став 1. тачка 6), члан 41. став 1. тачка 6) и члан 55. став 1. тачка 6));

2) у објекту не одржава простор просторије и опрему и не пружа услуге према прописаним минимално-техничким и санитарно-хигијенским условима, као и стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе (члан 7. став 1. тачка 7), члан 41. став 1. тачка 8) и члан 55. став 1. тачка 8));

3) у писаном, говорном, визуелном или електронском обавештавању нетачно користи врсту, а код категорисаног објекта категорију која му је одређена решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе (члан 7. став 1. тачка 9), члан 41. став 1. тачка 10) и члан 55. став 1. тачка 10));

4) се не придржава истакнутих, односно на другом месту објављених цена (члан 7. став 1. тачка 13), члан 41. став 1. тачка 13) и члан 55. став 1. тачка 13));

5) све информације, којима обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге и др. нису на српском језику (члан 8. став 1, члан 41. став 4. и члан 55. став 4);

6) сву документацију у вези са унетим подацима о корисницима услуге смештаја, поднетим рекламацијама, закљученим уговорима и др. не чува у периоду од две године (члан 9. став 1, члан 41. став 6. и члан 55. став 6);

7) сваку промену података, који се евидентирају код Министарства, односно јединице локалне самоуправе не пријави у року од седам дана (члан 13. став 3, члан 43. став 3. и члан 57. став 3);

8) поступи супротно одредбама члана 20. став 3. овог закона;

9) за пловни објекат наутичког туризма не поседује важеће бродско сведочанство, односно пловидбену дозволу потписану и оверену од овлашћеног лица (члан 41. став 1. тачка 7)).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 25.000 до 50.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 100.000 до 350.000 динара.

Члан 91.

Новчаном казном од 80.000 до 250.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) обавља делатност у седишту, али не као претежну делатност, а није за ту делатност у одговарајућем регистру регистровало огранак, односно издвојено место (члан 5. став 1, члан 39. став 1. и члан 53. став 1);

2) обавља делатност ван седишта, али не као претежну делатност, а није за ту делатност у одговарајућем регистру регистровало огранак, односно издвојено место (члан 5. став 2, члан 39. став 2. и члан 53. став 2);

3) се не евидентира у Регистру туризма (члан 7. став 1. тачка 4), члан 41. став 1. тачка 4) и члан 55. став 1. тачка 4));

4) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту не пријави одговарајућем регистру у року од седам дана (члан 7. став 1. тачка 5), члан 41. став 1. тачка 5) и члан 55. став 1. тачка 5));

5) у објекту не обавља делатност, односно не пружа услуге на прописан начин и према прописаним условима (члан 7. став 1. тачка 8), члан 41. став 1. тачка 9) и члан 55. став 1. тачка 9));

6) не истакне цене смештаја и других услуга и износ боравишне таксе на рецепцији и у свакој смештајној јединици на јасан и лако уочљив начин, осим ако је цене услуга утврдио одлуком и кориснику услуге омогућио увид у исте (члан 7. став 1. тачка 11), члан 44. и члан 55. став 6);

7) не истакне цене хране, пића и напитака на прописан начин (члан 7. став 1. тачка 12), члан 44. и члан 55. став 6);

8) кориснику услуге онемогући подношење рекламације (члан 7. став 1. тачка 19), члан 41. став 1. тачка 15) и члан 55. став 1. тачка 15));

9) пружање услуге условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни (члан 7. став 1. тачка 20), члан 41, став 1. тачка 16) и члан 55. став 1. тачка 16));

10) за угоститељски објекат не испуни услове прописане актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона, у погледу уређаја и опреме за одвођење

дима, паре и мириса и других непријатних емисија, ради спречавања њиховог ширења у околину (члан 7. став 1. тачка 21));

11) за угоститељски објекат у којем се емитује музика или изводи забавни програм, не испуни услове прописане актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона у погледу уређења и опремања, ради обезбеђења заштите од буке (члан 7. став 1. тачка 22));

12) за угоститељски објекат који се налази у стамбеној згради не испуни техничке и друге услове и ако не обавља угоститељску делатности на начин прописан актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона (члан 7. став 1. тачка 23));

13) не обавља делатност са пажњом доброг привредника (члан 7. став 1. тачка 24), члан 41, став 1. тачка 17) и члан 55. став 1. тачка 17));

14) поступи супротно одредбама члана 7. став 4. овог закона;

15) поступи супротно одредбама члана 10. овог закона;

16) кориснику услуге смештаја не да информацију о условима и цени осигурања од последица незгоде (члан 11. став 2, члан 41. став 6. и члан 55. став 6);

17) кориснику услуге смештаја наплати износ премије осигурања увећан за износ провизије (члан 11. став 3, члан 41. став 6. и члан 55. став 6);

18) угоститељску делатност у покретном угоститељском објекту, не обавља под условима и на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона (члан 17. став 6);

19) поступи супротно одредбама члана 17. став 7. овог закона;

20) захтев за одређивање објекта у категорију не садржи истините податке (члан 21. став 1, члан 48. став 3. и члан 61. став 3);

21) поступи супротно одредбама члана 22. став 2. овог закона;

22) поступи супротно одредбама члана 25. овог закона;

23) поступи супротно одредбама члана 27. став 3. овог закона;

24) поступи супротно одредбама члана 29. став 2. овог закона;

25) простор на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање не испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове (члан 30. став 11);

26) цене услуга које пружа не истакне видно на јасан и лако уочљив начин из члана 41. став 1. тачка 12) и члана 55. став 1. тачка 12));

27) поступи супротно одредбама члана 41. став 2. овог закона;

28) поступи супротно одредбама члана 55. став 2. овог закона;

29) не поступи по решењу инспектора (чл. 84, 85, 86. и 87).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 15.000 до 40.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 60.000 до 200.000 динара.

Члан 92.

Новчаном казном од 150.000 до 350.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

- 1) обавља делатност која није регистрована на начин прописан законом (члан 4. став 1, члан 38. став 1. и члан 52. став 1);
- 2) на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин не обавештава корисника услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге, назначене цене и др. (члан 7. став 1. тачка 10));
- 3) се не придржава истакнутих, односно на другом месту објављених цена (члан 7. став 1. тачка 13));
- 4) у угоститељском објекту за смештај не уноси податке о корисницима услуге смештаја дневно и уредно на прописан начин (члан 7. став 1. тачка 17));
- 5) уношење података о корисницима услуге у објекту за смештај не води преко централног информационог система, на прописан начин (члан 15. став 1);
- 6) не обезбеди интернет везу за приступ централном информационом систему (члан 15. став 5);
- 7) у централни информациони систем не уноси и друге прописане податке на прописан начин (члан 15. став 7);
- 8) у јединствен информациони систем уноси неистините податке (члан 15. став 8);
- 9) пре отпочињања обављања угоститељске делатности у угоститељском објекту из члана 18. став 4. овог закона не прибави решење о категоризацији објекта (члан 18. став 5);
- 10) захтев за категоризацију објекта не поднесе преко централног информационог система (члан 20. став 2);
- 11) дође до промене угоститеља, а нови угоститељ пре почетка рада у том објекту не прибави ново решење којим се објекат категорише (члан 22. став 1);
- 12) поступи супротно одредбама члана 30. став 3. овог закона;
- 13) поступи супротно одредбама члана 30. став 6. овог закона;
- 14) у угоститељском објекту сеоског туристичког домаћинства услуге припремања и услуживања хране, пића и напитака пружа лицима која нису корисници услуге смештаја (члан 30. став 7);

- 15) поступи супротно одредбама члана 30. став 9. овог закона;
- 16) поступи супротно одредбама члана 30. став 10. овог закона;
- 17) простор на отвореном у привремено постављеној опреми за камповање не испуњава прописане минимално-техничке и санитарно-хигијенске услове (члан 30. став 11);
- 18) уговор не садржи све прописане елементе (члан 33. став 3);
- 19) за пружене угоститељске услуге из члана 30. овог закона не изда посебан рачун, (члан 34. став 1);
- 20) посебан рачун не садржи прописане податке (члан 34. став 2);
- 21) кориснику услуге не уручи посебан рачун (члан 34. став 3);
- 22) не води евиденцију издатих рачуна на прописан начин (члан 34. став 4);
- 23) евиденцију издатих рачуна не чува у прописаном року (члан 34. став 5);
- 24) поступи супротно одредбама члана 35. овог закона;
- 25) боравишну таксу не плаћа у утврђеном годишњем износу на прописан начин (члан 71. став 2);
- 26) не поступи по решењу инспектора (чл. 84, 85, 86. и 87).

Члан 93.

Новчаном казном од 80.000 до 120.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

- 1) се не евидентира у Регистру туризма (члан 7. став 1. тачка 4));
- 2) на улазу у категорисани угоститељски објект не истакне видно ознаку категорије односно посебног стандарда који се у њему пружа, утврђену решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе (члан 7. став 1. тачка 6));
- 3) у угоститељском објекту не одржава простор, просторије и опрему према прописаним минимално-техничким и санитарно-хигијенским условима и не пружа услуге према стандардима за врсту објекта у којој обавља делатност и за категорију која му је одређена решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе (члан 7. став 1. тачка 7));
- 4) у угоститељском објекту не обавља угоститељску делатност на прописан начин и према прописаним условима (члан 7. став 1. тачка 8));
- 5) у писаном, говорном, визуелном или електронском обавештавању нетачно користи врсту, а код објекта из члана 18. став 4. овог закона категорију угоститељског објекта која му је одређена решењем министра, односно надлежног органа јединице локалне самоуправе (члан 7. став 1. тачка 9));

6) поступи супротно одредбама члана 7. став 1. тачка 11) овог закона, у делу истицања цене у смештајном објекту на прописан начин;

7) не истакне цене хране, пића и напитака у ценовницима и не учини их доступним корисницима услуга у довољном броју примерака на сваком месту где се корисници услужују, односно не истакне цене на јасан и лако уочљив начин (члан 7. став 1. тачка 12));

8) у угоститељском објекту не омогући кориснику услуге подношење рекламације (члан 7. став 1. тачка 19));

9) пружање угоститељске услуге условљава пружањем друге услуге, односно неким другим условом који је корисник услуга дужан да испуни (члан 7. став 1. тачка 20));

10) угоститељски објект не испуњава услове прописане актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона, у погледу уређаја и опреме за одвођење дима, паре и мириса и других непријатних емисија, ради спречавања њиховог ширења у околину (члан 7. став 1. тачка 21));

11) угоститељски објект у којем се емитује музика или изводи забавни програм, не испуњава услове прописане актом јединице локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона у погледу уређења и опремања, ради обезбеђења заштите од буке (члан 7. став 1. тачка 22));

12) угоститељски објект који се налази у стамбеној згради не испуњава техничке и друге услове, као и да не обавља угоститељску делатност на начин прописан актом локалне самоуправе из члана 26. став 4. овог закона (члан 7. став 1. тачка 23));

13) не обавља делатност са пажњом доброг привредника (члан 7. став 1. тачка 24));

14) све информације, којима обавештава кориснике услуга о услузи коју пружа, у погледу врсте, начина пружања услуге, назначене цене нису на српском језику (члан 8. став 1);

15) сву документацију у вези са унетим подацима о корисницима услуге смештаја, поднетим рекламацијама, закљученим уговорима и др. не чува у прописаном периоду (члан 9. став 1);

16) поступи супротно одредбама члана 20. став 3. овог закона;

17) поступи супротно одредбама члана 22. став 2. овог закона;

18) поступи супротно одредбама члана 32. став 1. овог закона;

19) пружа угоститељске услуге смештаја на отвореном, а није власник, односно сувласник тог земљишта (члан 32. став 2);

20) поступи супротно одредбама члана 32. став 3. овог закона;

21) поступи супротно одредбама члана 32. став 4. овог закона;

22) сагласност из члана 32. ст. 3. и 4. овог закона није оверена код јавног бележника (члан 32. став 5);

23) поступи супротно одредбама члана 33. став 4. овог закона.

Члан 94.

Новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у државном органу, односно јединици локалне самоуправе ако:

1) не води евиденцију на прописан начин (члан 13. ст. 1. и 2, члан 43. ст. 1. и 2. и члан 57. ст. 1. и 2);

2) поступи супротно одредбама члана 13. ст. 4. и 5. овог закона;

3) у централни информациони систем не унесе податке о објекту, угоститељу, односно пружаоцу услуге смештаја, на прописан начин (члана 14. ст. 1. и 3);

4) не учини доступним приступ централном информационом систему (члан 14. ст. 2. и 4);

5) поступи супротно одредбама члана 19. став 4. овог закона;

6) решење о категоризацији не садржи прописане податке (члан 19. став 7. и члан 20. став 7);

7) поступи супротно одредбама члана 20. став 4. овог закона;

8) по захтеву за категоризацију не одлучује појединачно за сваки објекат (члан 20. став 6);

9) решење о категоризацији не садржи све релевантне податке из члана 32. овог закона (члан 20. став 8);

10) пре објављивања посебног акта из члана 26. ст. 1–3. овог закона не прибави мишљење Министарства (члан 26. став 5);

11) поступи супротно одредбама члана 43. ст. 4. и 5. овог закона;

12) поступи супротно одредбама члана 57. ст. 4. и 5. овог закона.

Члан 95.

Новчаном казном у износу од 50.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

1) поступи супротно одредбама члана 6. овог закона;

2) поступи супротно одредбама члана 7. став 1. тачка 15) овог закона;

3) поступи супротно одредбама члана 7. став 1. тачка 16) овог закона;

4) не утврди кућни ред у свим објектима за смештај и не истакне га на рецепцији, а извод из кућног реда не истакне, односно не обезбеди у свим смештајним јединицама (члан 7. став 1. тачка 18));

- 5) поступи супротно одредбама члана 40. овог закона;
- 6) поступи супротно одредбама члана 54. овог закона;
- 7) у објекту ловног туризма не истакне видно правила, односно услове и начин коришћења ловишта и других услуга ловног туризма (члан 55. став 1. тачка 7));
- 8) боравишну таксу не наплати за сваки дан боравка у угоститељском објекту за смештај (члан 70. став 2);
- 9) у рачуну за услугу смештаја не искаже посебно износ боравишне таксе (члан 70. став 5);
- 10) средства од наплаћене боравишне таксе не уплати до петог у месецу за претходни месец (члан 72. став 1);
- 11) поступи супротно одредбама члана 72. став 2. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 40.000 динара.

Члан 96.

Новчаном казном у износу од 30.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) на улазу у објект не истакне видно пословно име, седиште, матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или ознаку огранка, односно издвојеног места (члан 7. став 1. тачка 1), члан 41. став 1. тачка 1) и члан 55. став 1. тачка 1));
- 2) на улазу у објект не истакне видно назив објекта и врсту објекта према претежној врсти услуга које се у њему пружају (члан 7. став 1. тачка 2), члан 41. став 1. тачка 2) и члан 55. став 1. тачка 2));
- 3) на улазу у угоститељски објект не истакне видно прописано радно време и не придржава га се у свом пословању (члан 7. став 1. тачка 3), члан 41. став 1. тачка 3) и члан 55. став 1. тачка 3)).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 6.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и предузетник новчаном казном у износу од 20.000 динара.

Члан 97.

Новчаном казном у износу од 15.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

- 1) поступи супротно одредбама члана 7. став 1. тачка 15) овог закона;
- 2) поступи супротно одредбама члана 7. став 1. тачка 16) овог закона;

- 3) поступи супротно одредбама члана 7. став 1. тачка 18) овог закона, у делу утврђивања и истицања кућног реда у смештајном објекту;
- 4) сваку промену података, који се евидентирају не пријави у року од седам дана јединици локалне самоуправе (члан 13. став 3);
- 5) захтев за одређивање категорије не садржи истините податке (члан 21. став 1);
- 6) поступи супротно одредбама члана 30. став 8. овог закона;
- 7) поступи супротно одредбама члана 31. став 3. овог закона.

IX. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 98.

Огранак страног правног лица који обавља угоститељску, наутичку или ловнотуристичку делатност ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од два месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Привредно друштво, друго правно лице, предузетник и физичко лице које обавља угоститељску, наутичкотуристичку или ловнотуристичку делатност ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 99.

Поступци који до дана ступања на снагу овог закона нису окончани, окончаће се по одредбама прописа који је био на снази до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 100.

До доношења подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона примењиваће се, осим у делу у коме су у супротности са овим законом, следећи подзаконски акти:

- 1) Правилник о облику, садржини и начину вођења евиденције гостију у угоститељском објекту за смештај („Службени гласник РС”, број 96/09);
- 2) Правилник о облику, садржини и начину вођења евиденције гостију у домаћој радиности („Службени гласник РС”, број 96/09);
- 3) Правилник о облику, садржини и начину вођења евиденције гостију у сеоском туристичком домаћинству („Службени гласник РС”, број 96/09);
- 4) Правилник о минималним техничким условима за изградњу, уређење и опремање наутичких објеката и стандардима за категоризацију марина („Службени гласник РС”, број 56/11);
- 5) Правилник о минималним техничким условима за изградњу, уређење и опремање ловнотуристичких објеката и стандардима, условима и начину пружања и коришћења услуга ловног туризма („Службени гласник РС”, број 56/11);

6) Правилник о минималним техничким и санитарно-хигијенским условима за уређење и опремање угоститељских објеката („Службени гласник РС”, бр. 41/10 и 48/12 – др. правилник);

7) Правилник о начину пружања угоститељских услуга у покретном објекту и о минималним техничким, санитарно-хигијенским и здравственим условима које мора да испуњава покретни објекат у којем се пружају угоститељске услуге („Службени гласник РС”, бр. 41/10 и 48/12 – др. правилник);

8) Правилник о минималним техничким и санитарно-хигијенским условима за пружање угоститељских услуга у домаћој радиности и у сеоском туристичком домаћинству („Службени гласник РС”, бр. 41/10 и 48/12 – др. правилник);

9) Правилник о условима и начину обављања угоститељске делатности, начину пружања угоститељских услуга, разврставању угоститељских објеката и минимално техничким условима за уређење и опремање угоститељских објеката („Службени гласник РС”, бр. 48/12 и 58/16);

10) Правилник о стандардима за категоризацију угоститељских објеката за смештај („Службени гласник РС”, бр. 83/16 и 30/17);

11) Уредба о висини и врсти трошкова у поступку разврставања угоститељских објеката у категорије, у зависности од њихове врсте, подврсте и величине („Службени гласник РС”, број 69/11);

12) Уредба о условима које мора да испуњава здравствена установа за пружање угоститељских услуга трећим лицима („Службени гласник РС”, бр. 18/12 и 54/13);

13) Уредба о највишем и најнижем износу боравишне таксе („Службени гласник РС”, бр. 44/13 и 132/14).

Уредба о висини и врсти трошкова у поступку разврставања угоститељских објеката у категорије, у зависности од њихове врсте, подврсте и величине („Службени гласник РС”, број 69/11) у делу одредаба које се односе на висину трошкова у поступку разврставања угоститељских објеката у категорије, у зависности од њихове врсте, подврсте и величине, примењиваће се до дана ступања на снагу закона којим ће се уредити наведена питања.

Члан 101.

Подзаконски акти за спровођење овог закона биће донети у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 102.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”, осим одредаба чл. 30–36. и члана 72. став 1. овог закона које се примењују од 1. јула 2019. године.

На основу члана 112. став 1. тачка 2. Устава Републике Србије, доносим

УКАЗ
о проглашењу Закона о туризму

Проглашава се Закон о туризму, који је донела Народна скупштина Републике Србије на Првој седници Првог редовног заседања у 2019. години, 14. марта 2019. године.

ПР број 38

У Београду, 14. марта 2019. године

Председник Републике,
Александар Вучић, с.р.

ЗАКОН
о туризму

I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

1. Предмет уређења

Члан 1.

Овим законом уређују се: услови и начин планирања и развоја туризма; туристичке организације за промоцију туризма; туристичке агенције; услуге у туризму; Регистар туризма; друга питања од значаја за развој и унапређење туризма.

2. Начела

Члан 2.

Уређење односа у области туризма заснива се на начелима:

- 1) интегралног развоја туризма и пратећих делатности, као чинилаца укупног привредног и друштвеног развоја, којим се у складу са законом обезбеђује спровођење међусобно усаглашених планова и програма;
- 2) одрживог развоја туризма као усклађеног система техничко-технолошких, економских и друштвених активности, који се заснива на економском развоју, очувању природних и културних добара, очувању и развоју локалне заједнице;
- 3) повећања ефикасности и одговорности у области коришћења, управљања, заштите и унапређења туристичког простора;
- 4) обезбеђивања јединствених стандарда за пружање услуга у туризму;
- 5) заштите националне економије, корисника туристичког производа и туристичких професија;
- 6) партнерског односа приватног и јавног сектора и цивилног друштва код планирања, обликовања и пласмана туристичког производа на тржишту;

- 7) обезбеђивања јединствене, јавне и електронске евиденције регистрованих и евидентираних података из области туризма;
- 8) поштовања људских права и достојанства особа са инвалидитетом, равноправности и забране дискриминације у туризму у складу са прописима којима се спречава дискриминација особа са инвалидитетом;
- 9) садржаним у Етичком кодексу у туризму Светске туристичке организације Уједињених нација;
- 10) планирања и остваривања политике развоја туризма у складу са стратегијом развоја туризма Републике Србије.

3. Појмови

Члан 3.

Поједини изрази употребљени у овом закону имају следеће значење:

- 1) *административни трошкови* су трошкови туристичке агенције у вези са изградом уговора о организовању путовања и друге документације коју је туристичка агенција уручила путнику, а који се односе на тог путника и то туристичко путовање;
- 2) *активно знање страног језика* је виши средњи ниво знања страног језика, који није српски и који по ЦЕФР међународном стандарду за процењивање нивоа знања језика одговара нивоу језичке компетентности Б2;
- 3) *делатност туристичке агенције* је организовање, понуда, продаја и реализовање туристичких путовања, излета и пружање других услуга уобичајених у туристичком промету;
- 4) *дестинацијска менаџмент компанија (DMC)* је привредно друштво или друго правно лице, специјализовано за одређену дестинацију, односно регију, са адекватним познавањем туристичких ресурса, кадровски оспособљена да креира, организује и реализује туристичке програме и путовања, да посредује у пружању услуге боравка, смештаја, забаве, излета, услуга водича, трансфера и других услуга, повезујући се са свима који пружају услуге на тој дестинацији, а све ради пружања професионалних, високо квалитетних туристичких услуга;
- 5) *дестинацијска менаџмент организација (DMO)* је привредно друштво или друго правно лице основано ради управљања туристичком дестинацијом (планирање, организовање, маркетинг и вођење), чији оснивачи могу да буду из јавног и приватног сектора;
- 6) *електронска продаја* је продаја туристичког путовања, излета, као и других услуга у туризму посредством интернета, без непосредног контакта са странкама;
- 7) *знаковни језик* је показни језик и означава визуелни начин споразумевања глувих особа, посебно уговореним, односно стандардизованим знацима руку и прстију, са или без мимике, са сопственом граматиком и синтаксом, помоћу кога се преносе мисли, представе, намере и појмови;

8) *локални туристички водич* је физичко лице које је положило стручни испит за туристичког водича и које се, на основу програма јединице локалне самоуправе, специјализовало за пружање услуге вођења, показивања и стручног објашњавања природних, културно-историјских, археолошких, етнографских, привредних и других знаменитости у одређеној дестинацији;

9) *излет* је комбинација две или више туристичких услуга (превоз и друге туристичке услуге), које је утврдила туристичка агенција самостално или по захтеву путника, у трајању краћем од 24 сата, која не укључује ноћење, а које туристичка агенција продаје по јединственој цени;

10) *место за одмор* (ризорт) је део туристичког простора, туристичког места које представља интегрисану и функционалну целину објеката и других садржаја за смештај и боравак туриста без сталних становника, са изграђеним објектима туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре;

11) *одговарајући регистар* је статусни регистар који се води код надлежног органа и у који се региструју привредна друштва, предузетници, удружења и друга правна лица;

12) *потврда о путовању* је документ који туристичка агенција приликом куповине туристичког путовања уручује путнику и представља доказ да је уговор закључен. Потврда о путовању може бити и писани документ о најави, пријави, резервацији туристичког путовања и сл.;

13) *представник на туристичкој дестинацији* је физичко лице, које на основу закљученог уговора са организатором туристичког путовања пружа путницима обавештења и упутства у вези са реализацијом програма путовања и обавља друге активности ради заштите интереса путника;

14) *приоритетна туристичка дестинација* је просторна целина која располаже туристичком ресурсном основом за развој и комерцијализацију туристичких производа, потенцијалним и реалним туристичким атракцијама, туристичком инфраструктуром и туристичком супраструктуром;

15) *прихват и превоз путника* је превоз путника организован од стране туристичке агенције у вези са реализацијом туристичког путовања или излета;

16) *продаја туристичког путовања и других услуга у туризму* подразумева непосредну продају, нуђење, као и све друге активности понуде, оглашавања, маркетинга, промоције и сл, које за крајњи резултат имају продају туристичког путовања, односно пружање услуге у туризму;

17) *продајна цена* је уговорена укупна цена туристичког путовања, односно излета, исказана у јединственом износу, која поред услуга из програма путовања, односно посебних захтева путника, садржи и све додатне трошкове, укључујући порезе, таксе, као и друге трошкове, који су као неодвојив део неопходни за реализацију путовања;

18) *професионални организатор конгреса (PCO)* је привредно друштво или друго правно лице специјализовано за организацију конгреса (конференција, састанака и сл.) и управљање пословним догађајима;

19) *путник* је лице које купује или за чији рачун се купује, односно лице које користи туристичко путовање или излет, као и другу туристичку услугу;

20) *резервација* је поступак којим се унапред обезбеђује, односно најављује услуга смештаја или друге туристичке услуге од стране туристичке агенције, када туристичка агенција не врши наплату услуге, већ даваоцу услуге директно плаћа корисник;

21) *Регистар туризма* је јединствена, електронска, централна, јавна база података о регистрованим и/или евидентираним субјектима који обављају послове из области туризма, а који су регистровани или евидентирани у складу са прописима, као и о другим подацима који се региструју или евидентирају у складу са овим законом;

22) *Регистратор туризма* је лице које води Регистар туризма у складу са овим законом и другим прописима;

23) *стварни трошкови* су трошкови туристичке агенције у вези са организацијом и реализацијом продатог туристичког путовања и у које трошкове се не урачунава добит, фиксни трошкови туристичке агенције (зараде, комунални трошкови, закуп и сл.), трошкови маркетинга, провизије и др.;

24) *Стратегијски мастер план* је комплексан, истраживачки и свеобухватан плански документ којим се на основу стратегије развоја туризма Републике Србије утврђују циљеви, програми и планови раста и развоја туризма, инвестиције у туризму, планови маркетинга и конкурентности, као и мере за њихово спровођење, за одређену туристичку дестинацију;

25) *трајни носач записа* је средство које омогућава да давалац услуге или корисник услуге сачува електронске податке који су намењени кориснику услуге, да тим подацима може да се приступи и да се репродукују у неизмењеном облику, у периоду који одговара сврси чувања података;

26) *трансфер* је превоз путника који се реализује на краћој релацији искључиво на дестинацији, у вези са реализацијом туристичког путовања или излета;

27) *туристичка агенција* је привредно друштво, предузетник, друго правно лице које обавља делатност туристичких агенција под условима прописаним овим законом;

28) *туристичка атракција* је нарочито привлачно обележје туристичке дестинације, природног или друштвеног карактера у оквиру туристичког простора;

29) *туристичка група* је организована група од 15 до 75 путника којој туристичка агенција организатор путовања по унапред утврђеном програму, односно на захтев пружа туристичку услугу;

30) *туристичка делатност* је пружање услуга туристичких агенција, услуга туристичких професија и пружање других услуга у складу са овим законом;

- 31) *туристичка дестинација* је одредиште туристичког путовања које својом опремљеношћу омогућава прихват и боравак путника;
- 32) *туристичка супраструктура* су угоститељски објекти као и галерије, изложбени, конгресни и забавни објекти који су у непосредној вези са угоститељским објектима и објектима спортско рекреативног садржаја или са њима чине јединствену целину;
- 33) *туристичка инфраструктура* су објекти за информисање, предах, снабдевање, рекреацију, едукацију и забаву туриста, и то: скијалишта, купалишта и плаже, тематски и забавни паркови, туристички информативни центри, центри за прихват туриста и посетилаца, одморишта поред путева, објекти наутичког туризма, терени за голф, тениски терени, отворени и затворени објекти спортске рекреације, мале вештачке акумулације са купалиштем, базени за купање, велнес објекти, забавно рекреативне стазе и путеви (трим стазе, стазе здравља, видиковци, панорамски путеви, бициклистичке стазе, пешачке стазе, стазе за моторне санке и сл.), уређене обале река и језера, објекти за посматрање природних реткости, објекти за предах и краће задржавање туриста, објекти за авантуристичке активности и др.;
- 34) *туристичка сигнализација* су одговарајући симболи и знаци, као и симболи и знаци туристичке саобраћајне сигнализације, којим се обележава туристичка атракција и садржај туристичке понуде;
- 35) *туристички аниматор* је физичко лице које планира и остварује забавне, културне, спортско рекреативне и друге програме којима организује слободно време туриста;
- 36) *туристички водич* је физичко лице које је положило стручни испит за туристичког водича и пружа услуге вођења, показивања и стручног објашњавања природних, културно-историјских, археолошких, етнографских, привредних и других знаменитости;
- 37) *туристички кластер* је секторска или географска концентрација, међусобно повезаних привредних субјеката, других правних лица или физичких лица, ради повезивања заједничких потреба и јачања конкурентности;
- 38) *туристички пратилац* је физичко лице које је положило стручни испит за туристичког пратиоца и прати туристичку групу и обавља оперативне техничке послове од почетка путовања до одређеног места и назад;
- 39) *туристички производ* је скуп међузависних елемената који се у пракси организује као посебан вредносни ланац који чине материјални производи и услуге, природне вредности и културна добра, туристичке атракције, туристичка супраструктура и туристичка инфраструктура;
- 40) *туристички простор* је јединствена и недељива географска и функционална целина природних и створених ресурса и вредности од значаја за туризам;
- 41) *туристичко место* је организациона и функционална целина са формираном туристичком понудом, природним вредностима, културним добрима и другим

знаменитостима значајним за туризам, комуналном, саобраћајном и туристичком инфраструктуром, као и објектима и другим садржајима за смештај и боравак туриста;

42) *туристичко путовање* је комбинација две или више туристичких услуга (превоз, смештај и друге туристичке услуге), које је утврдио или припремио организатор путовања самостално или по захтеву путника, у трајању дужем од 24 сата или у краћем трајању ако укључује једно ноћење, као и једно или више ноћења који укључује само услугу смештаја у одређеном термину или временском трајању које се продаје по јединственој цени;

43) *уговор о организовању путовања* су општи услови путовања, програм путовања, потврда о путовању, ваучер и др., које туристичка агенција уручује путнику, непосредно, електронским путем или на трајном носачу записа;

44) *факултативна услуга* је услуга која може бити садржана у програму путовања, а не чини његов обавезан елемент, од које не зависи реализација туристичког путовања и чија цена није урачуната у продајну цену туристичког путовања (излети, улазнице, разни видови осигурања и сл.).

II. ПЛАНИРАЊЕ И РАЗВОЈ ТУРИЗМА

Члан 4.

Планирање и развој туризма обухвата: интегрално планирање развоја туризма и пратећих делатности (у даљем тексту: интегрално планирање); проглашење и одрживо коришћење туристичког простора; послове од посебног значаја за развој туризма; категоризацију туристичког места и спровођење подстицајних мера за развој туризма.

1. Интегрално планирање

1.1. *Врсте планских докумената*

Члан 5.

Планска документа су:

- 1) Стратегија развоја туризма Републике Србије;
- 2) Стратегијски мастер план;
- 3) Стратегијски маркетинг план;
- 4) програм развоја туристичких производа;
- 5) програм развоја туризма;
- 6) програм промотивних активности.

Планска документа из става 1. тач. 2)–6) овог члана морају бити усаглашена са стратегијом развоја туризма Републике Србије.

Члан 6.

Планска документа из члана 5. став 1. тач. 1), 2), 4) и 5) овог закона садрже текстуални део и графички приказ који представља целину планских решења и израђују се у аналогном и дигиталном облику.

Министар надлежан за послове туризма (у даљем тексту: министар), ближе прописује садржину и начин израде планских докумената из члана 5. став 1. тач. 1), 2), 4) и 5) овог закона, као и студије оправданости за проглашење туристичког простора.

1.1.1. Стратегија развоја туризма Републике Србије

Члан 7.

Стратегија развоја туризма Републике Србије (у даљем тексту: Стратегија), доноси се за територију Републике Србије.

Стратегијом се одређују дугорочни циљеви планирања и развоја туризма у складу са укупним економским, социјалним, еколошким и културно-историјским развојем.

Стратегија садржи нарочито:

- 1) анализу постојећег стања и досадашњег степена развоја туризма;
- 2) упоредну анализу туризма конкурентских земаља;
- 3) предности и недостатке туризма Републике Србије;
- 4) циљеве развоја туризма;
- 5) визију развоја туризма;
- 6) избор приоритетних туристичких производа;
- 7) предлог туристичких дестинација од значаја за развој туризма;
- 8) дефинисање стратешких туристичких тржишта од интереса за Републику Србију;
- 9) анализу утицаја на културно наслеђе и природна добра;
- 10) предлог политике развоја туризма;
- 11) предлог инвестиција;
- 12) план конкурентности;
- 13) акциони план.

Стратегију доноси Влада на предлог министарства надлежног за послове туризма (у даљем тексту: Министарство).

Стратегија се доноси за период од најмање пет година.

Члан 8.

Стратегија се реализује путем Стратегијског мастер плана, Стратегијског маркетинг плана, програма развоја туристичких производа, као и просторних и урбанистичких планова израђених и донетих у складу са законом.

1.1.2. Стратегијски мастер план

Члан 9.

Стратегијски мастер план се доноси за приоритетну туристичку дестинацију.

Стратегијски мастер план доноси Влада на предлог Министарства.

Стратегијски мастер план нарочито садржи:

- 1) техничку оцену посматраног подручја, земљишних основа и укупну процену капацитета туристичке локације у оквиру туристичке дестинације;
- 2) концепт развоја у погледу размештаја и могуће локације објеката, као и процену потенцијала потребних капацитета;
- 3) физички мастер план са основним елементима могућег размештаја објеката туристичке инфраструктуре, туристичке супраструктуре и саобраћајне мреже;
- 4) пословни мастер план са економском евалуацијом туристичке инфраструктуре, туристичке супраструктуре, саобраћајне мреже и комуналне инфраструктуре, као и проценом економске оправданости појединачних и укупних инвестиција.

Влада на предлог Министарства утврђује приоритетну туристичку дестинацију са описом локација од значаја за туризам и других туристичких атракција.

1.1.3. Стратегијски маркетинг план и програм промотивних активности

Члан 10.

Стратегијски маркетинг план се доноси за територију Републике Србије.

Стратегијски маркетинг план доноси Влада на предлог Министарства.

Стратегијски маркетинг план нарочито садржи:

- 1) анализу маркетинг система Републике Србије;
- 2) анализу конкурентских маркетинг стратегија;
- 3) маркетинг план;
- 4) позиционирање Републике Србије као туристичке дестинације;
- 5) маркетинг план туристичких производа;
- 6) маркетинг план авио повезаности Републике Србије са стратешким туристичким тржиштима;
- 7) мисију и организацију маркетинг система Републике Србије.

У складу са Стратегијским маркетинг планом, аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе доносе своје програме промотивних активности.

Предлог Стратегијског маркетинг плана припрема Туристичка организација Србије.

Стратегијски маркетинг план се доноси за период од најмање пет година.

1.1.4. Програм развоја туристичког производа

Члан 11.

Програм развоја туристичког производа је плански документ којим се ближе одређује развој туристичких производа од посебног значаја утврђених Стратегијом, и то: градски одмори, здравствени туризам, планински туризам, наутички туризам, манифестације и други догађаји, рурални туризам, транзитни туризам, пословни туризам (састанци, подстицајна путовања, конференције и изложбе/догађаји) тематске руте и специјални интереси, као и производи културног туризма.

Програм развоја туристичког производа доноси Влада на предлог Министарства.

Предлог програма развоја туристичког производа из става 1. овог члана може да припреми и удружење основано са циљем развоја и унапређења оног туристичког производа, на који се предлог односи.

Предлог из става 3. овог члана доставља се Министарству.

У случају из става 3. овог члана удружење основано са циљем развоја и унапређења туристичке понуде поступа на начин прописан чланом 16. ст. 6, 8. и 9. овог закона.

Министар ближе прописује садржину и начин подношења предлога за доношење програма развоја туристичког производа.

1.1.5. Програм развоја туризма

Члан 12.

Аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, у оквиру својих надлежности утврђених законом којим се уређује локална самоуправа и посебним законом, доносе програм развоја туризма у складу са Стратегијом.

Програм развоја туризма из става 1. овог члана аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе доставља Министарству на претходно мишљење.

1.1.6. Просторни и урбанистички планови

Члан 13.

Полазну основу за израду просторних и урбанистичких планова у приоритетној туристичкој дестинацији и туристичком простору представља Стратегијски мастер план.

У просторним и урбанистичким плановима који се односе на подручја која су проглашена за туристички простор утврдиће се услови за изградњу објеката туристичке инфраструктуре, а у месту за одмор у оквиру туристичког простора и услови за изградњу објеката туристичке супраструктуре.

Орган надлежан за припрему и доношење просторног, односно урбанистичког плана, на услове из става 2. овог члана прибавља претходну сагласност Министарства.

2. Проглашење и одрживо коришћење туристичког простора

2.1. Проглашење туристичког простора

Члан 14.

Простор који због својих карактеристика, вредности и приоритетне туристичке намене захтева посебан режим организације, уређења, коришћења и заштите или се на њему предвиђа изградња објеката од националног интереса, Влада, на предлог Министарства, проглашава као туристички простор.

Акт о проглашењу туристичког простора из става 1. овог члана нарочито садржи: назив и опис туристичког простора, површину, опис и графички приказ граница, циљеве проглашења, кључне туристичке атракције, податке о власништву и попис катастарских парцела, обавезе у погледу развоја туризма, других облика коришћења простора, као и назив и седиште субјекта коме се поверава управљање туристичким простором (у даљем тексту: управљач туристичког простора).

Управљач туристичког простора може бити постојећа јавна служба или привредно друштво које је основано за обављање делатности у области туризма, и то од стране јавног предузећа, односно Републике Србије, аутономне покрајине или јединице локалне самоуправе и у коме је капитал тог оснивача већински.

Управљање туристичким простором може се актом из става 2. овог члана поверити другом правном лицу, које се одређује по спроведеном поступку јавног оглашавања или прикупљањем понуда.

На поступак из става 4. овог члана сходно се примењују одредбе закона којим се уређују јавне набавке.

На делу подручја туристичког простора које истовремено представља подручје заштићеног природног или непокретног културног добра и другог заштићеног подручја примењују се режими заштите и унутрашњи ред у складу са прописима којима се уређује очување и коришћење тих добара.

Члан 15.

Управљање туристичким простором може се поверити и дестинацијској менаџмент организацији, у којој је један од оснивача јавно предузеће, односно Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе и у коме је капитал тог оснивача већински.

Ако један од оснивача није јавно предузеће, односно Република Србија, аутономна покрајина или јединица локалне самоуправе или њихов капитал није већински, управљање туристичким простором може се поверити и дестинацијској менаџмент организацији на начин прописан чланом 14. став 4. овог закона.

Члан 16.

Поступак за проглашење туристичког простора покреће се предлогом за проглашење туристичког простора, који припрема Министарство, у складу са Стратегијским мастер планом и студијом оправданости за проглашење туристичког простора.

Предлог из става 1. овог члана нарочито садржи: студију оправданости за проглашење туристичког простора, податке о туристичким ресурсима и туристичким атракцијама туристичког простора, стању заштите животне средине, природних и културних добара, преглед постојеће планске и развојне документације од значаја за развој туризма, анализу постојећег стања у туризму, податке о инфраструктурном потенцијалу туристичког подручја, као и друге податке у складу са одредбом члана 14. став 2. овог закона.

Предлог из става 1. овог члана ставља се на јавни увид у једном дневном листу који се дистрибуира на целој територији Републике Србије и у локалном листу јединице локалне самоуправе на чијој територији се налази туристички простор и траје 30 дана од дана објављивања у дневном листу.

О стављању предлога из става 1. овог члана на јавни увид стара се Министарство које о извршеном јавном увиду саставља извештај који садржи податке о извршеном јавном увиду, са свим примедбама и ставовима по свакој примедби, а који се поставља на интернет страници Министарства односно јединице локалне самоуправе.

Извештај о извршеном јавном увиду саставни је део предлога из става 1. овог члана.

Иницијативу за проглашење туристичког простора може поднети и аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе, на чијој територији се налази туристички простор, уз претходну сагласност Министарства.

Иницијатива из става 6. овог члана садржи све елементе прописане ставом 2. овог члана.

По прибављеној сагласности Министарства аутономна покрајина и јединица локалне самоуправе поступа на начин прописан ст. 3, 4. и 5. овог члана.

По спроведеном поступку из става 8. овог члана јединица локалне самоуправе доставља Министарству сву документацију, потребну за предлог и покретање поступка проглашења туристичког простора.

Члан 17.

После спроведеног поступка јавног увида, предлог за проглашење туристичког простора, са извештајем из члана 16. став 5. овог закона Министарство доставља Влади ради доношења акта о проглашењу туристичког простора.

Предлог за проглашење туристичког простора на територији аутономне покрајине, са извештајем из члана 16. став 5. овог закона, после спроведеног поступка јавног увида, Влади доставља надлежни орган аутономне покрајине, преко Министарства.

2.2. Управљање и развој туристичког простора

Члан 18.

Јединица локалне самоуправе може уговором да повери управљачу туристичког простора послове обезбеђивања услова за уређивање, коришћење, унапређење и

заштиту грађевинског земљишта и послове координације на одржавању комуналног реда и чистоће у туристичком простору.

Члан 19.

Управљач туристичког простора доноси програме и друга акта којима се регулише ближи оквир режима, развоја и коришћења, као и мере заштите туристичког простора.

Управљач туристичког простора:

- 1) обезбеђује услове за уређивање, коришћење, унапређивање и заштиту грађевинског земљишта;
- 2) координира активности правних и физичких лица који обављају послове у области туризма и пратећих делатности;
- 3) координира развој пројеката туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре на принципима одрживог развоја;
- 4) стара се о наменској употреби државне имовине ради квалитетне валоризације ресурса;
- 5) управља грађевинским земљиштем и стара се о непокретностима које су му дате на коришћење;
- 6) стара се о месту постављања и начину истицања туристичке сигнализације;
- 7) доноси програме и акта који се односе на вршење послова управљања;
- 8) обавља и друге послове, у складу са законом и актом о проглашењу туристичког простора.

Члан 20.

Управљач туристичког простора има право прече куповине непокретности на подручју туристичког простора.

Ако се туристички простор у целини или делом налази на заштићеном подручју, управљач туристичког простора нема право прече куповине непокретности на том туристичком простору, односно на том делу туристичког простора.

2.3. Коришћење туристичког простора

Члан 21.

Непокретности у јавној својини на којима је носилац права коришћења управљач туристичког простора могу се, ради изградње објеката туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре, дати у закуп другом лицу јавним надметањем или прикупљањем писмених понуда.

Управљач туристичког простора, на основу претходно урађене студије изводљивости, припрема потребну документацију за давање у закуп непокретности из става 1. овог члана.

Документација из става 2. овог члана нарочито садржи: врсту непокретности и површину која се даје у закуп, врсту објеката туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре који се приводе намени у складу са планским документом у смислу закона којим се уређује планирање и изградња, услове и време закупа непокретности, као и обавезе у погледу очувања, развоја и одрживог коришћења туристичког простора.

Управљач туристичког простора доставља Министарству извештај о спроведеном поступку јавног надметања или прикупљања писмених понуда из става 1. овог члана, који садржи и предлог за избор најповољнијег понуђача.

Акт о давању непокретности у закуп доноси Влада на предлог Министарства.

Члан 22.

Привредно друштво, друго правно лице, предузетник и физичко лице за коришћење туристичког простора плаћају накнаду.

Накнада из става 1. овог члана плаћа се за:

- 1) коришћење посебно уређених терена за поједине намене коришћења (паркирање, рекреација, спорт, постављање реклама, постављање забавних објеката и др.);
- 2) постављање привремених објеката за угоститељство, туризам и трговину;
- 3) улазак у туристички простор.

Средства остварена од накнаде из става 1. овог члана приход су управљача туристичког простора.

Висину и начин плаћања накнаде из става 1. овог члана одређује управљач туристичког простора уз сагласност Владе.

2.4. Место за одмор

Члан 23.

Место за одмор у оквиру туристичког простора организује се и развија у складу са Стратегијским мастер планом, просторним и урбанистичким планом.

Објекти туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре у месту за одмор које се налази у туристичком простору сматрају се објектима од јавног интереса.

У оквиру туристичког места може се утврдити и место за одмор.

3. Послови од посебног значаја за развој туризма

Члан 24.

Послови од посебног значаја за развој туризма су:

- 1) израда пројеката о непокретностима;
- 2) истраживање, развој и израда елабората о одрживом коришћењу и управљању туристичким простором;

- 3) израда студије изводљивости и концепта развоја туристичке локације, односно просторно-технолошке целине од значаја за туристички развој;
- 4) управљање пројектима туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре од значаја за развој туризма;
- 5) управљање местом за одмор као целовитим ресурсом уз обезбеђење заједничке промоције и продаје туристичког производа места за одмор, уређење простора, заштите животне средине, туристичке сигнализације и сл.;
- 6) финансирање и реализација пројеката изградње и уређења грађевинског земљишта и пројеката изградње туристичке инфраструктуре у циљу реализације туристичких пројеката;
- 7) финансирање пројеката туристичке инфраструктуре и туристичке супраструктуре и управљање објектима туристичке супраструктуре.

Члан 25.

Послове из члана 24. овог закона може да обавља јавна служба, привредно друштво или друго правно лице из члана 14. став 3. и члана 15. овог закона.

Изузетно од става 1. овог члана послови из члана 24. овог закона могу се актом Владе поверити другом правном лицу, које се одређује по спроведеном поступку јавног оглашавања или прикупљањем понуда.

4. Категоризација туристичког места

Члан 26.

Категоризација туристичког места врши се на основу обима туристичког промета, степена изграђености туристичке, комуналне и саобраћајне инфраструктуре и туристичке супраструктуре.

Категоризација туристичких места врши се разврставањем тих места у четири категорије, које се означавају римским бројевима од I до IV.

Министар прописује ближе услове за одређивање категорије туристичког места, начин одређивања и промене категорије, као и врсту података о туристичким местима који се евидентирају у Регистру туризма.

Члан 27.

Захтев за категоризацију туристичког места подноси јединица локалне самоуправе Министарству.

Испуњеност прописаних услова за разврставање туристичког места у категорију проверава комисија за категоризацију туристичких места, коју образује министар.

Комисија из става 2. овог члана сачињава записник о свом раду и доставља га министру са предлогом за разврставање туристичког места у одговарајућу категорију.

Разврставање туристичког места у категорију врши се решењем које доноси министар и важи три године од дана достављања решења подносиоцу захтева.

Решење из става 4. овог члана коначно је.

5. Подстицајне мере

Члан 28.

Ради усмеравања и подстицања развоја туризма у буџету Републике Србије обезбеђују се средства за:

- 1) учешће у финансирању израде Стратегијских мастер планова, програма развоја туристичких производа, програма развоја туризма, студија изводљивости туристичких пројеката, урбанистичких планова туристичких места и места за одмор;
- 2) учешће у финансирању промотивних активности туристичких дестинација и туристичких места, туристичко-културних и туристичких манифестација у земљи и иностранству, као и програма едукације и усавршавања вештина запослених у туризму;
- 3) учешће у финансирању израде пројекта заштите природе, животне средине, природних ресурса и културне баштине туристичког места;
- 4) учешће у финансирању унапређења еколошких стандарда, енергетске ефикасности, коришћења обновљивих извора енергије, а у циљу унапређења туризма и угоститељства;
- 5) учешће у финансирању развоја националног туристичког бренда;
- 6) учешће у финансирању унапређења дигитализације и других иновативних решења, а у циљу унапређења туризма и угоститељства;
- 7) учешће у финансирању пројеката унапређења саобраћајне повезаности са стратешким тржиштима значајним за развој туризма у Републици Србији;
- 8) подстицање изградње туристичке инфраструктуре, туристичке супраструктуре, спортско-рекреативних и других пратећих садржаја јавног карактера значајних за унапређење квалитета туристичке понуде;
- 9) унапређење постојеће туристичке понуде и интензивирање њеног коришћења;
- 10) подстицање унапређења туристичког промета домаћих туриста и организованог туристичког промета страних туриста на територији Републике Србије;
- 11) учешће у финансирању пројеката развоја и унапређења руралног туризма и угоститељства;
- 12) учешће у финансирању пројеката од посебног значаја за развој туризма и угоститељства у Републици Србији.

Члан 29.

Захтев за коришћење средстава из члана 28. овог закона подноси се Министарству.

Министар доноси решење о преносу наменских средстава из буџета Републике Србије, односно закључује уговор о коришћењу подстицајних средстава.

Влада ближе прописује услове и начин доделе и коришћења средстава из члана 28. овог закона.

За потребе израде предлога аката којим се уређују посебни услови, начин доделе, коришћења и одлучивања о пројектима из члана 28. тач. 4)–7) и тач. 11) и 12) овог закона, као и за одлучивање о учешћу у финансирању наведених пројеката и проглашењу пројеката од посебног значаја за развој туризма и угоститељства у Републици Србији, Влада образује посебна радна тела која чине представници институција надлежних за послове туризма, финансија као и других институција на чији делокруг послова се пројекти односе.

III. ТУРИСТИЧКЕ ОРГАНИЗАЦИЈЕ ЗА ПРОМОЦИЈУ ТУРИЗМА

Члан 30.

Промоцију туризма обављају: Туристичка организација Србије, туристичка организација аутономне покрајине и туристичка организација јединице локалне самоуправе.

Промоцију туризма могу обављати и туристичке организације регије које оснивају две или више јединица локалне самоуправе.

Туристичка организација регије остварује сарадњу са туристичким кластерима на свом подручју и воде евиденцију туристичких кластера.

Члан 31.

Туристичке организације из члана 30. овог закона послују у складу са прописима којима се уређују јавне службе.

У погледу права, обавеза и одговорности запослених у туристичким организацијама из става 1. овог члана, примењују се прописи којима се уређује област запослених у јавним службама.

Члан 32.

Средства за рад туристичких организација за промоцију туризма обезбеђују се из:

- 1) средстава буџета Републике Србије;
- 2) средстава буџета аутономне покрајине;
- 3) средстава буџета јединица локалне самоуправе;
- 4) донација, прилога и спонзорстава домаћих и страних правних и физичких лица;
- 5) других извора, у складу са законом.

1. Туристичка организација Србије

Члан 33.

За обављање послова промоције туризма, координације активности туристичких организација, привредних и других субјеката у туризму на територији Републике Србије оснива се Туристичка организација Србије (у даљем тексту: ТОС).

Седиште ТОС-а је у Београду.

Члан 34.

ТОС обавља послове:

- 1) промоције туризма Републике Србије;
- 2) координације активности туристичких организација, привредних и других субјеката у туризму, који делују непосредно и посредно на промоцији туризма;
- 3) припреме и реализације годишњих планова и програма промотивних активности;
- 4) израде предлога годишњег програма рада са финансијским планом;
- 5) организовања истраживања туристичких тржишта за потребе промоције туризма Републике Србије;
- 6) истраживање међународног, домаћег и прекограничног тржишта у области туризма;
- 7) обезбеђивања информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности Републике Србије (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, on line средства промоције – интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири, итд.);
- 8) формирања и развијања јединственог туристичко-информационог система и његовог повезивања са другим информационим системима у земљи и иностранству;
- 9) прикупљања свих врста туристичких информација ради обавештавања јавности као и састављања и објављивања туристичког календара;
- 10) оснивања и организовања туристичких представништава у иностранству и информативних центара у земљи, самостално или у сарадњи са другим субјектима;
- 11) сарадње са националним туристичким организацијама других земаља, међународним и регионалним организацијама у области туризма и предлагања мера за учешће у мултинационалним и регионалним програмима и пројектима промоције туризма;
- 12) спровођења заједничких маркетинг активности са правним лицима, учесницима на тржишту авио саобраћаја, у циљу обезбеђивања боље повезаности Републике Србије са стратешким туристичким тржиштима и унапређења приступачности Републике Србије као туристичке дестинације;
- 13) утврђивања јединствених стандарда уређења, опреме и услуга у туристичко-информативним центрима на територији Републике Србије;
- 14) израде предлога Стратегијског маркетинг плана из члана 10. став 5. овог закона;

15) у вези са давањем претходне сагласности на доношење годишњег програма рада и плана промотивних активности, у делу плана промотивних активности аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе из члана 39. став 2. и члана 41. став 4. овог закона;

16) учешћа у утврђивању програма постављања туристичке сигнализације и координирања активности туристичких организација и других субјеката за њено обезбеђење;

17) израде, учешћа у изради и реализацији домаћих, међународних и прекограничних пројеката из области туризма, односно из области комплементарних туризму (култура, заштита животне средине, информисање, рурални развој и др.);

18) у вези са обављањем привредне делатности, као и друге активности у складу са законом, оснивачким актом и статутом.

ТОС је у обавези да годишњи програм рада усклади са Стратегијом.

ТОС је у обавези да информацију о давању претходне сагласности из става 1. тачка 15) овог члана, у року од 15 дана, од дана давања сагласности, достави Министарству.

Члан 35.

Органи ТОС-а јесу: управни одбор, надзорни одбор и директор.

Чланове управног и надзорног одбора и директора именује и разрешава Влада на предлог Министарства.

Органи ТОС-а именују се на период од четири године.

Члан 36.

Управни одбор има пет чланова.

У управни одбор именују се по један представник Министарства и представник запослених, а остали чланови управног одбора именују се из реда научних и стручних лица из области туризма, као и из привредних субјеката и других организација које обављају делатност из области туризма.

Управни одбор:

- 1) доноси статут ТОС-а;
- 2) доноси пословник о свом раду;
- 3) усваја годишњи програм рада са финансијским планом;
- 4) усваја годишњи извештај о пословању и завршни рачун;
- 5) доноси одлуку о оснивању представништва у иностранству и информативних центара у земљи;
- 6) доноси правилник о раду;

7) обавља и друге послове утврђене законом и статутом.

Акта из става 3. тач. 1), 3), 4) и 6) овог члана доносе се уз сагласност Владе.

Члан 37.

Надзорни одбор ТОС-а има три члана од којих је један представник Министарства.

Надзорни одбор ТОС-а врши надзор над пословањем, прегледа извештај о пословању и завршни рачун и утврђује да ли су сачињени у складу са прописима, доноси пословник о свом раду и врши друге послове у складу са законом и статутом.

Члан 38.

Директора ТОС-а именује и разрешава Влада, на предлог Министарства.

Избор директора ТОС-а врши се у складу са прописима који се односе на запослене из области јавних служби.

Директор представља и заступа ТОС, организује и руководи радом ТОС-а, доноси правилник о организацији и систематизацији послова, предлаже акте које доноси управни одбор, извршава одлуке управног одбора и предузима мере за њихово спровођење, стара се о законитости рада, одговара за коришћење и располагање имовином и врши друге послове утврђене законом и статутом.

Директор ТОС-а мора да поседује:

- 1) стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету;
- 2) радно искуство од седам година, од чега најмање пет година на руководећим пословима;
- 3) активно знање најмање једног страног језика.

У погледу услова за директора туристичке организације регије сходно се примењују одредбе става 4. овог члана.

2. Туристичка организација аутономне покрајине

Члан 39.

За територију аутономне покрајине може се основати туристичка организација аутономне покрајине која:

- 1) доноси годишњи програм рада и планове промотивних активности у складу са Стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а;
- 2) координира активности привредних и других субјеката у вези са промоцијом туризма на територији аутономне покрајине и програмима едукације и усавршавања вештина запослених у туризму;

- 3) прикупља све врсте туристичких информација ради обавештавања јавности;
- 4) обезбеђује информативно-пропагандни материјал којим се промовишу туристичке вредности аутономне покрајине (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, on line средства промоције – интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири, итд.);
- 5) предузима активности на изради, учешћу у изради и реализацији домаћих и међународних пројеката из области туризма;
- 6) предузима друге активности у складу са законом, оснивачким актом и статутом.

Туристичка организација аутономне покрајине је дужна да годишњи програм рада и план промотивних активности из става 1. тачка 1) овог члана, пре њиховог усвајања, достави ТОС-у на прибављање претходне сагласности у делу плана промотивних активности.

Ако туристичка организација аутономне покрајине не поступи на начин из става 2. овог члана, не може у години, на коју се програм рада и план промотивних активности односи, код Министарства да оствари право на подстицајна средства из члана 28. овог закона.

Члан 40.

Директор туристичке организације аутономне покрајине мора да поседује:

- 1) стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету;
- 2) радно искуство од седам година, од чега најмање пет година на руководећим пословима;
- 3) активно знање најмање једног страног језика.

Органи туристичке организације аутономне покрајине јесу: управни одбор, надзорни одбор и директор.

У погледу броја чланова и послова управног и надзорног одбора, као и послова директора туристичке организације аутономне покрајине сходно се примењују одредбе чл. 36, 37. и 38. овог закона.

3. Туристичка организација јединице локалне самоуправе

Члан 41.

Јединица локалне самоуправе може основати туристичку организацију или обављање тих послова поверити другом правном лицу.

Правно лице из става 1. овог члана може бити постојећа јавна служба или привредно друштво, односно правно лице које је основано за обављање делатности у области туризма.

Туристичка организација јединице локалне самоуправе обавља послове:

- 1) промоције и развоја туризма јединице локалне самоуправе;
- 2) координирања активности и сарадње између привредних и других субјеката у туризму који непосредно и посредно делују на унапређењу развоја и промоцији туризма и на програмима едукације и усавршавања вештина запослених у туризму;
- 3) доношења годишњег програма рада и плана промотивних активности у складу са Стратегијским маркетинг планом, плановима и програмима ТОС-а;
- 4) обезбеђивања и унапређивања информативно-пропагандног материјала којим се промовишу туристичке вредности јединице локалне самоуправе (штампане публикације, аудио и видео промотивни материјал, on line средства промоције – интернет презентација, друштвене мреже и пратеће дигиталне активности, сувенири, итд.);
- 5) прикупљања и објављивања информација о целокупној туристичкој понуди на својој територији, као и друге послове од значаја за промоцију туризма;
- 6) организовања и учешћа у организацији туристичких, научних, стручних, спортских, културних и других скупова и манифестација;
- 7) организовања туристичко-информативних центара (за прихват туриста, пружање бесплатних информација туристима, прикупљање података за потребе информисања туриста, упознавање туриста са квалитетом туристичке понуде, упознавање надлежних органа са притужбама туриста и др.);
- 8) управљача туристичког простора;
- 9) посредовања у пружању услуга у домаћој радиности и сеоском туристичком домаћинству;
- 10) подстицања реализације програма изградње туристичке инфраструктуре и уређења простора;
- 11) израде, учешћа у изради, као и реализације домаћих и међународних пројеката из области туризма;
- 12) припреме и прикупљања података, састављање упитника, анализа и других информација;
- 13) у вези са обављањем привредне делатности, као и друге активности у складу са законом, оснивачким актом и статутом.

Туристичка организација јединица локалне самоуправе, односно правно лице из става 2. овог члана је дужно да годишњи програм рада и план промотивних активности из

става 3. тачка 3) овог члана, пре њиховог усвајања, достави ТОС-у на прибављање претходне сагласности у делу плана промотивних активности.

Ако туристичка организација јединица локалне самоуправе, односно правно лице из става 2. овог члана не поступи на начин из става 4. овог члана, не могу у години, на коју се програм рада и план промотивних активности односи, код Министарства да остваре право на подстицајна средства из члана 28. овог закона.

Одредбе става 3. овог члана сходно се примењују на туристичку организацију регије.

Члан 42.

Директор туристичке организације јединице локалне самоуправе мора да поседује:

- 1) стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, мастер академским студијама, специјалистичким академским студијама, специјалистичким струковним студијама, односно на основним студијама у трајању од најмање четири године или специјалистичким студијама на факултету;
- 2) радно искуство од четири године, од чега најмање две године на руководећим пословима;
- 3) активно знање најмање једног страног језика.

Органи туристичке организације јединице локалне самоуправе јесу: управни одбор, надзорни одбор и директор.

У погледу броја чланова и послова управног и надзорног одбора, као и послова директора туристичке организације јединице локалне самоуправе сходно се примењују одредбе чл. 36, 37. и 38. овог закона.

Члан 43.

Туристичка организација јединице локалне самоуправе дужна је да на захтев Министарства и ТОС-а у року од 15 дана достави тражене податке, упитнике, анализе и друге информације из члана 41. става 3. тачка 12) овог закона.

Влада ближе уређује услове и критеријуме за оснивање туристичке организације јединице локалне самоуправе, као и услове под којима се послови из члана 41. став 3. овог закона могу поверити другом правном лицу.

4. Координација активности

Члан 44.

Туристичка организација, уз сагласност оснивача, у циљу планирања, координације и управљања туристичким активностима, може са другом туристичком организацијом, привредним друштвом, другим правним лицем и предузетником који обавља делатност из области саобраћаја, туризма, угоститељства, промета робе и услуга, културе, спорта, информисања, конгресних и сајамских активности, основати организацију за оперативне, маркетиншке и промотивне послове.

Делокруг рада и начин финансирања, као и међусобна права и обавезе туристичке организације и оснивача из става 1. овог члана уређују се уговором.

У случају из става 1. овог члана туристичка организација доставља Министарству обавештење.

5. Туристичка сигнализација

Члан 45.

Туристичке атракције као и садржаји туристичке понуде, обележавају се одговарајућим симболима и знацима (у даљем тексту: туристичка сигнализација).

Јединица локалне самоуправе стара се о месту постављања и начину истицања туристичке сигнализације у складу са овим законом и законом којим се уређује саобраћајна сигнализација.

Министар прописује садржину, услове и начин истицања туристичке сигнализације.

IV. ТУРИСТИЧКЕ АГЕНЦИЈЕ

Члан 46.

Туристичка агенција обавља делатност организовања, понуде, продаје и реализовања туристичких путовања, излета и пружање других услуга уобичајених у туристичком промету, у складу са овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Делатност туристичке агенције обавља се у простору, односно месту пословања који испуњава прописане услове у погледу уређења и опремања.

Делатност туристичке агенције може се обављати повремено на сајмовима и на другим јавним манифестацијама, а најдуже 15 дана, под условима и на начин прописан овим законом и прописима донетим на основу овог закона.

Члан 47.

Делатност из члана 46. став 1. овог закона може да обавља привредно друштво, друго правно лице и предузетник ако је регистрован у одговарајућем регистру.

Удружење које обавља делатност из члана 46. став 1. овог закона дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар.

Предузетник не може да обавља делатност из члана 46. став 1. овог закона у периоду прекида обављања делатности.

Предузетник не може да отпочне са обављањем делатности из члана 46. став 1. овог закона пре датума назначеног као почетак обављања делатности, који је наведен у решењу Агенције за привредне регистре.

Члан 48.

Ако туристичка агенција обавља туристичку делатност у седишту, али не као претежну делатност, дужна је да за ту делатност региструје огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру.

Ако туристичка агенција обавља туристичку делатност ван седишта дужна је да за ту делатност у сваком простору, односно месту пословања региструје огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру.

Изузетно, туристичка агенција која повремено обавља туристичку делатност на начин прописан чланом 46. став 3. овог закона није дужна да за тај простор у коме обавља делатност образује огранак, односно издвојено место ван седишта.

1. Врсте туристичких агенција

Члан 49.

Према врсти послова које обављају туристичке агенције могу бити:

- 1) туристичка агенција организатор туристичког путовања (у даљем тексту: организатор путовања);
- 2) туристичка агенција посредник у продаји туристичког путовања (у даљем тексту: посредник).

2. Услови за обављање послова туристичке агенције

2.1. Техничка опремљеност

Члан 50.

Простор, односно место пословања туристичке агенције у коме се обавља туристичка делатност, мора да испуњава услове у погледу уређења и опремања.

Изузетно од става 1. овог члана простор, односно место пословања туристичке агенције, која продаје услуге искључиво електронским путем, не мора да испуњава услове у погледу уређења и опремања.

У случају из члана 46. став 3. овог закона туристичка агенција није дужна да за простор, односно место пословања у коме обавља туристичку делатност испуни услове у погледу уређења и опремања.

Министар прописује ближе услове у погледу уређења и опремања простора, односно места пословања, туристичке агенције у коме се обавља туристичка делатност.

2.2. Кадровска оспособљеност

Члан 51.

Туристичка агенција мора да има у сваком простору, односно месту пословања у коме обавља делатност туристичке агенције једно запослено лице, са пуним радним временом у својству руководиоца.

Лице из става 1. овог члана мора да:

- 1) зна српски језик;
- 2) активно зна најмање један страни језик;

3) има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању од три године, за рад код организатора путовања;

4) има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању туристичког, економског или другог друштвеног смера за рад код посредника;

5) има радно искуство у туристичкој делатности у трајању од:

(1) три године за рад код организатора путовања;

(2) једне године за рад код посредника.

Запослено лице које је у непосредном контакту са странкама мора да има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању и да познаје најмање један страни језик.

У случају из члана 46. става 3. овог закона туристичка агенција није дужна да за тај простор у коме обавља туристичку делатност испуни услове прописане ставом 1. овог члана.

3. Послови туристичких агенција

Члан 52.

Туристичка агенција обавља послове:

1) организовања, реализовања и продаје туристичких путовања у земљи и у иностранству;

2) организовања, реализовања и продаје путовања ученика и студената у иностранство ради учења страног језика или стручног усавршавања са могућношћу обављања привремених и повремених послова;

3) продаје и посредовања у продаји туристичких путовања;

4) прихвата, превоза и трансфера путника;

5) организовања излета, туристичких разгледања, забавних програма, као и посредовања у организовању скупова, сајмова, манифестација и спортских приредби;

6) пружања, односно, посредовања у пружању услуга туристичких водича, туристичких пратилаца, локалних туристичких водича и туристичких аниматора;

7) прибављања путних исправа, резервације и продаје путних карата у име и за рачун домаћих и страних превозника;

8) резервације туристичких, угоститељских и других услуга у вези са путовањем и боравком путника;

9) посредовања у продаји угоститељских или туристичких услуга;

10) посредовања у изнајмљивању моторних возила;

- 11) резервације и продаје карата за спортске, културне и друге приредбе и манифестације;
- 12) заступања у осигурању путника и пртљага у складу са законом којим се уређује осигурање;
- 13) продаје туристичких публикација и др.;
- 14) мењачке послове на основу овлашћења надлежног органа у складу са прописима који уређују девизно пословање;
- 15) друге послове уобичајене у туристичком промету.

Члан 53.

Организатор путовања може да обавља послове из члана 52. овог закона, ако испуњава услове прописане овим законом.

Организатор путовања може да обавља послове из члана 52. тач. 1) и 2) овог закона, ако има прописану лиценцу за организовање туристичког путовања (у даљем тексту: лиценца).

Посредник може да обавља послове из члана 52. тач. 3)–15) овог закона, ако испуњава услове прописане овим законом.

4. Лиценца

Члан 54.

Лиценца из члана 53. става 2. овог закона се рангира у различите категорије.

На захтев подносиоца Регистратор туризма решењем издаје лиценцу, са роком важења од три године, од дана издавања решења подносиоцу захтева које нарочито садржи: пуно пословно име, матични број и седиште.

Уз захтев за издавање лиценце подносилац прилаже доказе о испуњености прописаних услова за одређену категорију лиценце.

Регистровани подаци се објављују на интернет страници Агенције за привредне регистре истог дана када је донето решење о издавању лиценце.

Агенција за привредне регистре је дужна је да на захтев Министарства у року од 15 дана достави податке о туристичким агенцијама, издатој категорији лиценце организатора путовања, року важења лиценце, гаранцији путовања и др.

Против решења из става 2. овог члана може се изјавити жалба министру, у року и на начин прописан законом којим се уређује поступак регистрације у Агенцији за привредне регистре.

Министарство може податке о туристичким агенцијама, издатој категорији лиценце организатора путовања, року важења лиценце, гаранцији путовања и др, да учини јавно доступним, објављивањем на сајту Министарства.

Члан 55.

Лиценца, као и промена категорије лиценце се може обновити на начин и под условима под којима се издаје, с тим да се захтев за обнављање лиценце мора поднети најкасније 35 дана пре истека рока важења лиценце.

На захтев организатора путовања Регистратор туризма издаје свечану форму лиценце.

На питања која се односе на поступак издавања лиценце, поступање по непотпуном и неразумљивом захтеву за издавање лиценце и промену података регистрованих у Регистру туризма која овим законом нису посебно уређена сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређује регистрација привредних субјеката, а уколико тим законом нису уређена поједина питања сходно се примењују одговарајуће одредбе закона којим се уређује управни поступак.

Члан 56.

Министар ближе прописује услове и начин рангирања лиценце организатора путовања у различите категорије, начин промене категорије лиценце, садржину захтева за издавање и обнављање лиценце, као и услове и начин издавања свечане форме лиценце.

4.1. Услови за издавање лиценце

Члан 57.

Лиценца се издаје привредном друштву, другом правном лицу или предузетнику:

- 1) који има запослено најмање једно лице у својству руководиоца, које испуњава услове из члана 51. став 2. овог закона;
- 2) који се не налази у поступку стечаја или ликвидације;
- 3) коме у претходних 36 месеци није одузета лиценца;
- 4) чији оснивачи или лица која након оснивања приступе привредном друштву нису физичка лица којима је као предузетницима одузета лиценца, односно која су директно или индиректно имала контролно учешће у капиталу привредног друштва коме је одузета лиценца;
- 5) коме није изречена заштитна мера забране обављања делатности, за време док забрана траје, нити је одговорном лицу изречена мера безбедности забране вршења делатности, позива и дужности;
- 6) који има депонована средства код банке, са прописаним износом у зависности од категорије лиценце (у даљем тексту: депозит);
- 7) који има прописану гаранцију путовања за случај инсолвентности и ради накнаде штете путнику настале неиспуњењем, делимичним испуњењем или неуредним испуњењем уговорних обавеза (у даљем тексту: гаранција путовања).

4.2. Гаранција путовања

Члан 58.

Гаранцијом путовања услед инсолвентности организатора путовања посебно се обезбеђују трошкови нужног смештаја, исхране и повратка путника са путовања у место поласка у земљи и иностранству, као и сва настала потраживања путника.

Гаранцијом путовања ради накнаде штете обезбеђује се накнада штете која се проузрокује путнику неиспуњењем, делимичним испуњењем или неуредним испуњењем обавеза организатора путовања, које су одређене општим условима и програмом путовања.

Члан 59.

Корисник гаранције путовања је лице које у складу са овим законом има право на накнаду трошкова, и то:

- 1) лице које је измирило трошкове нужног смештаја, исхране и повратка путника са путовања у место поласка;
- 2) путник у случају неиспуњења, делимичног испуњења или неуредног испуњења обавеза организатора путовања, које су одређене општим условима и програмом путовања.

Члан 60.

Гаранцију путовања у прописаном износу, као и прописан депозит у зависности од категорије лиценце, организатор путовања мора да има за све време трајања лиценце.

Гаранцијом путовања не могу се ограничити права лица из члана 59. овог закона на накнаду у складу са овим законом.

Сва туристичка путовања продата у периоду трајања лиценце и издате гаранције путовања обезбеђују се из те гаранције, без обзира на период реализације туристичког путовања.

Члан 61.

Министар ближе прописује врсту, висину и услове гаранције путовања, висину депозита, у зависности од категорије лиценце, начине активирања, намену средстава, као и друге услове које мора да испуни организатор путовања.

4.3. Престанак важења лиценце

Члан 62.

Лиценца престаје да важи:

- 1) истеком рока за који је издата;
- 2) на основу захтева носиоца лиценце;
- 3) одузимањем лиценце;

4) престанком привредног друштва, предузетника, другог правног лица услед чега се то правно лице или предузетник брише из одговарајућег регистра.

Захтев из става 1. тачка 2) овог члана подноси се Регистратору туризма.

Престанком важења лиценце Регистратор туризма брише организатора путовања из Регистра туризма без доношења посебног акта.

4.4. Одузимање лиценце

Члан 63.

Лиценца се одузима организатору путовања ако:

- 1) у периоду важења лиценце престане да испуњава услове из члана 57. тач. 2), 5), 6) и 7) овог закона;
- 2) у периоду важења лиценце престане да испуњава услове за категорију лиценце, која му је одређена решењем Регистратора туризма;
- 3) поступи супротно члану 68. став 1. тач. 3), 4), 5), 6) и 9) овог закона;
- 4) наступе теже последице по здравље путника због пропуста организатора путовања;
- 5) су у току једне године донета два правоснажна решења о забрани обављања делатности из члана 122. став 1. овог закона.

Лиценца се одузима решењем које доноси министар и које се доставља Регистру туризма.

На основу решења из става 2. овог члана, Регистратор туризма брише организатора путовања из Регистра туризма без доношења посебног акта.

Решење из става 2. овог члана коначно је.

Након одузимања лиценце организатор путовања може да реализује само претходно продата путовања, ако је за та путовања обезбеђена прописана гаранција путовања, као и доказ да је обезбеђено извршење услуга из члана 67. став 1. тачка 4) овог закона и ако се путник писаним путем са тим сагласи.

Министарство може податке о туристичким агенцијама којима је одузета лиценца да учини јавно доступним, објављивањем на сајту Министарства.

5. Продаја туристичког путовања

Члан 64.

Туристичка агенција је дужна да продаје туристичко путовање по продајној цени, која се исказује у јединственом износу.

Продајна цена је уговорена цена туристичког путовања која мора да садржи све оне трошкове, који чине неодвојив део неопходан за реализацију тог путовања.

Организатор путовања може захтевати повећање уговорене цене само ако је после закључења уговора дошло до промена у курсу размене валуте или до промене у тарифама превозника, које утичу на цену путовања.

У смислу става 3. овог члана под променом цене подразумева се промена цене горива, промена цене аеродромске таксе, увођење нових такси или измене постојећих.

У случају из ст. 3. и 4. овог члана туристичка агенција је дужна да промену уговорене цене образложи документује.

Издвојени обрачун или наплата појединачних услуга једног истог туристичког путовања не ослобађа туристичку агенцију или друго лице од обавезе поседовања лиценце и других услова прописаних овим законом.

Организатор путовања може да продаје туристичко путовање преко посредника са којим има закључен уговор о посредовању и који је регистрован у Регистру туризма.

Туристичка агенција је дужна да продаје туристичко путовање, односно туристичку услугу, сагласно члану 67. став 1. тачка 4) овог закона, нарочито у погледу капацитета, нивоа комфора, услова смештаја, превоза и др.

Члан 65.

Туристичка агенција која продаје услугу путнику електронским путем послује у складу са овим законом и прописима којим се уређује електронска трговина.

Туристичка агенција из става 1. овог члана дужна је да испуни посебне услове, као и да електронску продају туристичког путовања, излета и других услуга у туризму врши на прописан начин.

Туристичка агенција из става 2. овог члана мора да има регистрован национални интернет домен Републике Србије преко кога продаје услуге.

Туристичка агенција из става 1. овог члана на својој интернет страници, односно веб презентацији мора видно да објави следеће податке:

- 1) пословно име и матични број;
- 2) адресу, седиште, односно огранак или издвојено место;
- 3) контакт податке (телефон, е-mail адреса и др.);
- 4) број и категорија лиценце;
- 5) гаранцију путовања, осигуравача, рок важења гаранције, као и висину депозита;
- 6) опште услове путовања;
- 7) програм путовања који се продаје, са прописаним елементима;
- 8) име и презиме и контакт лица задуженог за пријем рекламације;
- 9) број текућег рачуна туристичке агенције.

Ако туристичка агенција посредством друштвених мрежа, других сајтова и сл., даје обавештење о туристичком путовању, излету и другим услугама које пружа, дужна је да испуни услове из става 4. овог члана.

Министар прописује услове које треба да испуни туристичка агенција која продаје услуге посредством интернета, као и начин електронске продаје туристичког путовања, излета и других услуга у туризму.

Члан 66.

Када туристичка агенција продаје туристичко путовање које је сачинио организатор путовања који нема седиште у Републици Србији, та агенција се сматра организатором путовања.

Изузетно од става 1. овог члана званични дистрибутер са седиштем у Републици Србији, који испуњава услове прописане овим законом сматра се организатором путовања.

6. Обавезе туристичке агенције

Члан 67.

Туристичка агенција је дужна да:

- 1) на улазу у седиште видно истакне пословно име и матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или ознаку огранка, односно издвојеног места;
- 2) на улазу у туристичку агенцију видно истакне ознаку организатора путовања са категоријом лиценце, односно ознаку посредника, као и радно време и да га се у свом пословању придржава;
- 3) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту пријави одговарајућем регистру у року од седам дана;
- 4) за услуге које продаје поседује уговор, неки други документ или писану потврду трећих лица којима је поверено извршење тих услуга;
- 5) у случају када нуди појединачну услугу објави услове, садржај и цену те услуге (визирање, резервације, улазнице и сл.);
- 6) се придржава објављених услова и садржаја из тачке 5) овог става;
- 7) се придржава истакнутих, односно објављених цена;
- 8) у прописаном облику, садржини и начину води евиденцију уговора о посредовању, као и уговора закључених са трећим лицима којима је поверено извршење услуга из програма путовања;
- 9) у прописаном облику, садржини и начину води евиденцију програма путовања;
- 10) у прописаном облику, садржини и начину дневно води евиденцију продатих туристичких путовања;

- 11) уручи путнику уговор, односно потврду о продаји туристичке услуге;
- 12) изда путнику прописани рачун, карту или други документ са бројем и датумом, којим се потврђује пријем уплате;
- 13) уручи путнику или већем броју лица потврду о гаранцији путовања, са подацима потребним за њено активирање, коју издаје на прописан начин;
- 14) у погледу евиденције продатог туристичког путовања, односно издате гаранције путовања поступи на прописан начин;
- 15) у погледу ближих услова и начина уплате средстава од продатог туристичког путовања, начина уређивања међусобних односа организатора путовања, посредника и путника, поступи на прописан начин;
- 16) на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин, обавештава корисника услуге о услузи коју нуди, у погледу начина, времена пружања услуге, реализације, цене, посебних погодности, других трошкова и сл.;
- 17) у периоду од две године чува сву документацију у вези са продатим туристичким путовањима (општи услови, програм путовања, потврда о путовању, издате гаранције путовања, уговори са трећим лицима, уговори о посредовању, прописане евиденције и др.);
- 18) приликом електронске продаје туристичког путовања, излета и других туристичких услуга у погледу ближих услова, начина и садржине, као и других услова поступа на прописан начин;
- 19) кориснику услуге омогући подношење рекламације;
- 20) скраћенице DMC и PCO користи под прописаним условима;
- 21) у свим пословима поступа са пажњом доброг привредника.

Туристичка агенција, која није регистрована код Агенције за привредне регистре је дужна да промену регистрованог податка из става 1. тачка 3) овог члана пријави и Регистру туризма.

Уговори и документација из става 1. тачка 4) овог члана, као и уговор о организовању путовања морају бити на српском језику или двојезични од којих је један српски језик.

Изузетно уговори и документација из става 3. овог члана могу бити на страном језику али је туристичка агенција дужна да обезбеди њихов превод, оверен од стране овлашћеног лица.

Подаци садржани у уговору о организовању путовања морају да буду истинити.

Документација из става 1. тачка 17) овог члана може се чувати на трајном носачу записа.

Туристичка агенција уноси податке из евиденције у централни информациони систем у области угоститељства и туризма, у складу са законом којим се уређује угоститељство.

Члан 68.

Организатор путовања је дужан да:

- 1) сваку промену података из члана 57. тач. 1), 5), 6) и 7) овог закона пријави Регистру туризма у року од седам дана;
- 2) утврди опште услове путовања и да изради програм путовања у писаној форми (штампаној, електронској или на трајном носачу записа) и да их се придржава;
- 3) продаје програм путовања који је припремљен на основу закљученог уговора са трећим лицима, којима је поверено извршење услуга из тог програма путовања;
- 4) за сваког путника, односно уговорено туристичко путовање обезбеди гаранцију путовања;
- 5) у прописаном облику, садржини и начину води евиденцију издатих гаранција путовања;
- 6) у случају отказа путовања од стране организатора путовања путнику изврши повраћај уплаћених средстава у року од 15 дана;
- 7) путнику врати разлику између уговорене цене путовања и цене путовања снижене сразмерно неизвршењу или непотпуном извршењу услуга у року од 15 дана, у случају неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања, на прописан начин;
- 8) путнику врати уплаћена средства у случају отказа путовања од стране путника, у висини одређеној општим условима путовања, у року од 15 дана од дана отказа путовања;
- 9) обезбеди смештај путника за све време трајања путовања;
- 10) обезбеди повратак путника на одредиште;
- 11) се стара да путници не буду неоправдано задржани на путовању дуже него што је предвиђено програмом путовања;
- 12) ангажује током целог туристичког путовања најмање једног туристичког пратиоца или туристичког водича за туристичку групу, а по превозном средству којим се обавља услуга превоза;
- 13) ангажује представника на туристичкој дестинацији за туристичку групу, ако на дестинацији нису ангажована лица из тачке 12) овог става;
- 14) за оне путнике, који не чине туристичку групу, омогући контакт за хитне случајеве са одређеним локалним представником или агенцијом;
- 15) за пружање услуге туристичког водича, туристичког пратиоца или локалног туристичког водича, ангажује лице које испуњава услове из члана 89. став 1. и члана 96. став 1. овог закона;

16) за представника на туристичкој дестинацији ангажује лице које испуњава услове из члана 102. овог закона.

Организатор путовања је одговоран за реализацију туристичког путовања.

У случају промене услова прописаних за категорију издате лиценце организатор путовања је дужан да обезбеди нову лиценцу, са прописаном висином гаранције путовања и прописаним депозитом.

Члан 69.

Министар прописује облик, садржину и начин вођења евиденције уговора о посредовању, као и уговора закључених са трећим лицима којима је поверено извршење услуга из програма путовања, евиденције програма путовања, продатих туристичких путовања, издатих гаранција путовања, уношење података у централни информациони систем у области угоститељства и туризма, као и начин достављања података из евиденција од стране туристичке агенције.

Министар прописује ближе услове које треба да испуни дестинацијска менаџмент компанија (DMC) и професионални организатор конгреса (PCO), начин рада, организовања, као и услове и поступак за остваривање права на коришћење скраћеница DMC и PCO.

7. Општи услови путовања, програм путовања и уговор о посредовању

Члан 70.

Организатор путовања је дужан да опште услове путовања утврди у складу са овим законом, а на питања која нису посебно уређена овим законом сходно примени одговарајуће одредбе закона којим се уређује заштита потрошача и закона којим се уређују облигациони односи.

Ништаве су одредбе уговора о организовању путовања којима се искључује или смањује одговорност организатора путовања.

Члан 71.

Општим условима путовања уређују се права и обавезе организатора путовања и права и обавезе путника.

Општи услови путовања нарочито садрже:

- 1) право организатора путовања на накнаду стварних трошкова ако је путник одустао од уговора због околности које није могао избећи или отклонити и које би да су постојале у време закључења уговора представљале оправдан разлог да не закључи уговор;
- 2) право организатора путовања на накнаду административних трошкова када је путник обезбедио одговарајућу замену или је замену нашао сам организатор;

- 3) право организатора путовања на накнаду административних трошкова када је путник благовремено, пре рока предвиђеног општим условима путовања, отказао туристичко путовање;
- 4) одговорност организатора путовања када извршење услуга из програма путовања повери трећим лицима;
- 5) права путника за случај отказа путовања;
- 6) услове за измену уговора о организовању путовања, пре отпочињања путовања;
- 7) податке о гаранцији путовања, односно информације о осигураним случајевима и инструментима обезбеђења, начину њиховог активирања, као и податке о висини депозита;
- 8) поступак, рокове и обавезе организатора путовања у вези са рекламацијом путника због отказа путовања, неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања.

Изузетно од става 2. тачка 2) овог члана ако лице коме је поверена услуга превоза захтева накнаду за промену имена путника или поништавање карте и издавање нове, организатор путовања има право и на накнаду тих трошкова.

Право на накнаду из става 3. овог члана организатор путовања остварује само у случају када се ти трошкови образложено документују.

Подаци о гаранцији путовања, односно информације о осигураним случајевима и инструментима обезбеђења, као и начину њиховог активирања морају бити посебно истакнути.

У случају измене битних елемената уговора о организовању путовања, које је путник прихватио, туристичка агенција је дужна да нова документа уговора о организовању путовања уручи путнику на начин прописан чланом 76. став 1. овог закона, уз потврду пријема.

Документа из става 6. овог члана, сматраће се новим уговором о организованом путовању.

Члан 72.

Програм путовања туристичке агенције нарочито садржи:

- 1) редни број и назив програма путовања из прописане евиденције;
- 2) назив организатора путовања, пословно име, седиште и матични број;
- 3) број и категорију лиценце;
- 4) место, датум и време почетка и завршетка путовања, опис одредишта путовања и периоде боравка са датумима ако је боравак у деловима;
- 5) податке о врсти превоза и својствима превозног средства које се користи;

- 6) податке о смештајном објекту (врста, назив и категорија према важећим прописима земље у којој се објекат налази, садржаје које објекат има и др.);
- 7) податке о смештајној јединици (соба, студио, апартман) опремљеност, ниво комфора и услуга, као и остале карактеристике;
- 8) податке о броју и врсти лежаја у смештајној јединици, као и друге карактеристике услова смештаја;
- 9) податке о броју ноћења, врсти и броју услуга и укупном броју дана туристичког путовања;
- 10) број, врсту и начин услуживања obroка;
- 11) продајну цену туристичког путовања са услугама, које су обухваћене том ценом, као и услове за промену цене из члана 64. ст. 3. и 4. овог закона;
- 12) цену оних факултативних услуга, које нису обухваћене продајном ценом;
- 13) начин и динамику плаћања;
- 14) посебне обавезе путника које су услов за реализацију путовања (здравствене, царинске и граничне формалности, административне и визне, као и документа и рокови неопходни за прибављање виза и сл.);
- 15) минимални број путника, ако је то услов за реализацију путовања и крајњи рок за обавештавање путника за случај отказивања.

Туристичка агенција је дужна да након израде програма путовања из става 1. овог члана исти нумерише, овери и одложи по хронолошком реду у посебан регистар.

Приликом израде документа, који под истим називом и за исту дестинацију садржи више различитих програма путовања у погледу врсте смештајног објекта, услова смештајне јединице, превозног средства, термина и др. нумерација се може вршити истим бројем.

Посебан регистар из става 2. овог члана може се водити на начин прописан чланом 67. став 6. овог закона.

Туристичка агенција након продатог туристичког путовања у програму путовања не може да врши измене елемената из става 1. овог члана.

Назив туристичког путовања не може да садржи речи из програма путовања које се односе на факултативну услугу.

Ако услуга из програма туристичког путовања (присуство уметничким, културним, спортским и другим манифестацијама) чини сврху путовања, туристичка агенција је дужна да обезбеди извршење услуге.

Туристичка агенција може путнику да стави на располагање брошуру, која мора да садржи истините податке.

Туристичка агенција је дужна да приликом продаје туристичког путовања поред општих услова путовања и програма путовања путнику уручи потврду о путовању.

Потврда о путовању, поред података о организатору путовања (назив, пословно име, седиште, матични број, број и категорију лиценце и сл.), садржи податке о путнику (име, презиме, адреса и контакт податак), дестинацији, називу смештајног објекта, датуму почетка и завршетка путовања, броју ноћења, врсти и броју услуга, укупном броју дана туристичког путовања, податке о врсти превоза, продајној цени, као и цени оних услуга које не чине обавезни елеменат програма путовања и др.

Потврда о путовању садржи место, датум издавања, као и потписе уговорних страна.

Потврда о путовању мора да садржи и податке о гаранцији путовања са подацима потребним за њено активирање.

Ако је пре издавања потврде о путовању путнику уручен програм путовања у коме се налазе подаци о организатору путовања из става 2. овог члана, потврда о путовању не мора да садржи и те податке.

Организатор путовања одговара за сву штету коју друга страна претрпи због неиздавања потврде о путовању или њене нетачности.

Члан 74.

Текст уговора о организовању путовања, односно општи услови путовања, програм путовања и потврда о путовању, морају да буду штампани словним знацима и бројевима који су једнаке величине али не мањим од стандардне величине 12, очигледно јасног и читљивог фонта (Times New Roman, Arial, Calibri и сл.).

Члан 75.

Приликом продаје туристичког путовања туристичка агенција може понудити путнику осигурање од последица несрећног случаја и болести, оштећења и губитка пртљага, добровољно здравствено осигурање за време трајања туристичког путовања, осигурање од отказа путовања, као и друге видове осигурања путника.

У случају из става 1. овог члана туристичка агенција је дужна да путнику да информацију о условима и цени осигурања.

Туристичка агенција која закључи полису осигурања не може од путника да наплати износ премије осигурања увећан за износ провизије.

Туристичка агенција је дужна да у случају из ст. 1–3. овог члана поступи сагласно одредбама закона којим се уређује осигурање.

Члан 76.

Туристичка агенција је дужна да сва документа из уговора о организованом путовању уручи путнику непосредно, електронским путем или на трајном носачу записа, уз потврду путника о пријему тих докумената (потписом или електронским путем).

Пре отпочињања туристичког путовања туристичка агенција је дужна да путнику непосредно, електронским путем или на трајном носачу записа да податке о лицу на дестинацији овлашћеном за пружање обавештења и упутстава и заштите права путника за све време трајања туристичког путовања (име и презиме, контакт телефон и e-mail адреса), односно контакт податке о локалном представнику или агенцији из члана 68. став 1. тачка 13) овог закона, као и друга важна обавештења.

Члан 77.

У случају да је туристичка агенција престала да обавља послове организатора туристичког путовања (истичање рока важења лиценце, престанак рада, решење о забрани обављања делатности и сл.), а нису реализована сва претходно продата туристичка путовања, иста се могу реализовати на начин прописан одредбама члана 63. став 5. овог закона.

Члан 78.

У случају неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања путник може да изјави рекламацију у року од месец дана од дана настанка неправилности или 15 дана од дана завршетка путовања.

Организатор путовања је дужан да без одлагања отклони свако одступање од продатог туристичког путовања, односно да најкасније у року од осам дана од дана пријема рекламације писаним или електронским путем одговори путнику на изјављену рекламацију.

Начин подношења рекламације, поступање по поднетој рекламацији и др. туристичка агенција води у складу са прописима, којима се уређује област заштите потрошача.

Члан 79.

Одредбе закона у делу општих услова путовања, програма путовања, његове организације и реализације, потврде о путовању, продајне цене, отказа, рекламације и евиденције и друго односе се и на излете.

Туристичка агенција је дужна да у програм путовања за организовање излета посебно истакне обавештење да за излет није обезбеђена заштита у погледу гаранција путовања.

8. Обавезе посредника

Члан 80.

Пре отпочињања обављања делатности посредник је дужан да се региструје у Регистру туризма.

На захтев привредног друштва, другог правног лица или предузетника, Регистратор туризма издаје решење о регистрацији у Регистру туризма.

Решење из става 2. овог члана нарочито садржи: пуно пословно име, матични број и седиште.

Регистровани подаци се објављују на интернет страници Агенције за привредне регистре истог дана када је донето решење о регистрацији.

Против решења из става 2. овог члана може се изјавити жалба министру, у року и на начин прописан законом којим се уређује поступак регистрације у Агенцији за привредне регистре.

Члан 81.

Посредник може да продаје само туристичко путовање организатора путовања са којим има закључен уговор о посредовању.

Посредник продаје туристичко путовање у име и за рачун организатора путовања.

Посредник је дужан да продаје туристичко путовање под истим условима као и организатор путовања.

Посредник који је путнику продао туристичко путовање дужан је да поступи на начин прописан чланом 76. овог закона.

Посредник не може уступити право продаје туристичког путовања другој туристичкој агенцији.

Члан 82.

Посредник који продаје туристичко путовање организатора путовања дужан је да у програму путовања и потврди о путовању назначи својство у коме наступа, број и категорију лиценце организатора путовања, као и број рачуна организатора путовања.

Посредник је дужан да о продатом туристичком путовању из става 1. овог члана, без одлагања, а најкасније на крају радног дана, на прописан начин обавести организатора путовања.

Члан 83.

Министар прописује ближе услове и начин уплате средстава од продатог туристичког путовања, начин уређивања међусобних односа организатора путовања и посредника, као и однос организатора путовања и посредника према путнику.

Релевантне податке из коначних решења о туристичкој агенцији и врсти прекршаја донетих на основу овлашћења из овог закона, као и податке о правноснажним пресудама судских органа, Министарство може да учини јавно доступним, објављивањем на сајту Министарства.

Подаци из става 2. овог члана објављују се на период од шест месеци.

9. Туристичка путовања за сопствене потребе

Члан 84.

Синдикалне организације, удружења пензионера, феријалне, студентске, извиђачке и планинарске организације и установе социјалне и дечје заштите, као и друга удружења и организације (у даљем тексту: организација), могу само за своје чланове, односно

кориснике, у складу са својим статутом, организовати путовање за сопствене потребе или излет (у даљем тексту: путовање), без сврхе стицања добити.

Организација је дужна да утврди годишњи план путовања (у даљем тексту: план путовања) и достави га туристичкој инспекцији, у року од седам дана, од дана усвајања.

План путовања који није достављен туристичкој инспекцији сматраће се као да није ни донет.

План путовања актом усваја надлежни орган организације, утврђен статутом.

Члан 85.

Организација која је утврдила план путовања дужна је да истовремено са планом путовања достави туристичкој инспекцији податке који су неопходни за њену идентификацију, статут, податке о броју чланова као и акт из члана 84. става 4. овог закона.

У случају промене плана путовања организација је дужна да нови план путовања достави туристичкој инспекцији најкасније пет дана од дана усвајања тог плана.

У случају промене докумената и података из става 1. овог члана организација је дужна да нова документа и податке достави туристичкој инспекцији најкасније пет дана од дана настанка промене.

Члан 86.

Организација може да реализује само она путовања која су предвиђена планом путовања и којима се остварују циљеви утврђени оснивачким актом, односно статутом.

Организација је дужна да свако путовање пријави туристичкој инспекцији, најкасније пет радних дана пре отпочињања путовања.

Уз пријаву из става 2. овог члана организација је дужна да достави програм путовања са битним елементима из члана 72. став 1. овог закона, списак путника са доказом о чланству и др.

Организација је дужна да у програму путовања посебно истакне обавештење да за путовање није обезбеђена заштита у погледу гаранција путовања.

Путовање се не може јавно оглашавати и рекламирати, осим давања обавештења члановима односно корисницима.

Члан 87.

Организација је дужна да води евиденцију уговора о путовању и података из уговора закључених са трећим лицима којима је поверено извршење услуга превоза, смештаја, услуга туристичких професија и других услуга из програма путовања.

Организација је дужна да за свако путовање води и евиденцију која нарочито садржи:

- 1) податке о путнику (име, презиме, број чланске карте са датумом издавања и контакт податке);
- 2) место, датум и време почетка и завршетка путовања, опис одредишта путовања и периоде боравка са датумима;
- 3) податке о врсти превоза и својствима превозног средства које се користи;
- 4) податке о смештајном објекту (врста и назив, локација и категорија према важећим прописима земље у којој се објект налази и садржаје које објект има);
- 5) податке о броју ноћења, врсти и броју услуга и укупном броју дана путовања;
- 6) продајну цену путовања са услугама, које су обухваћене том ценом;
- 7) цену оних факултативних услуга, које нису обухваћене продајном ценом;
- 8) начин и динамику плаћања путовања;
- 9) циљ и сврху путовања, усаглашени са актом о оснивању, односно статутом.

Евиденције из ст. 1. и 2. овог члана воде се по начелима уредности и тачности, на начин који не дозвољава брисање унетих података и којим се омогућава увид у податке по хронолошком реду.

Уговори и документација из става 1. овог члана морају бити на српском језику или двојезични од којих је један српски језик.

Изузетно уговори и документација из става 1. овог члана могу бити на страном језику али је организација дужна да обезбеди њихов превод, оверен од стране овлашћеног лица.

Подаци садржани у уговору из става 1. овог члана морају бити истинити.

Документација из ст. 1. и 2. овог члана може се чувати на трајном носачу записа.

Члан 88.

Путовање које није у плану путовања или подаци о путовању који нису евидентирани на начин из члана 87. ст. 1. и 2. овог закона, а имају елементе туристичког путовања у смислу овог закона сматраће се туристичким путовањем, за чије је организовање и реализовање потребна лиценца из члана 54. овог закона.

V. УСЛУГЕ У ТУРИЗМУ

1. Услуге туристичких професија

1.1. Услуге туристичког водича, локалног туристичког водича, туристичког пратиоца, туристичког аниматора и представника на туристичкој дестинацији

Члан 89.

Туристички водич и туристички пратилац је држављанин Републике Србије који мора да има положен стручни испит за туристичког водича и туристичког пратиоца у складу са овим законом.

Поред услова из става 1. овог члана, туристички водич и туристички пратилац мора да:

- 1) зна српски језик;
- 2) има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању;
- 3) активно зна најмање један страни језик.

Лице које има положен стручни испит за туристичког водича може да обавља и послове туристичког пратиоца.

Страни језик из става 2. тачка 3) овог члана не може бити српски језик.

Туристички водич који зна знаковни језик није дужан да испуњава услов из става 2. тачка 3) овог члана.

Заковни језик ће се сматрати страним језиком из става 2. тачка 3) овог члана.

Члан 90.

Туристичким водичем и туристичким пратиоцем, у смислу овога закона, сматра се и држављанин државе чланице Европске уније и европског економског простора који мора да има положен стручни испит за туристичког водича и туристичког пратиоца у складу са овим законом.

Стручни испит за туристичког водича и туристичког пратиоца полаже се на српском језику пред комисијом коју образује министар.

Стручни испит за туристичког водича и туристичког пратиоца може да полаже и држављанин државе чланице Европске уније и европског економског простора, под условима и на начин прописан овим законом.

Члан 91.

Трошкове полагања стручног испита из члана 89. става 1. овог закона, као и трошкове издавања уверења и легитимације сноси лице које полаже стручни испит.

Средства од наплаћене таксе на име трошкова из става 1. овог члана приход су буџета Републике Србије.

Трошкови организације полагања практичног дела стручног испита, које сноси лице које полаже стручни испит, не сматрају се средствима из става 2. овог члана.

Министарство издаје уверење о положеном стручном испиту за туристичког водича, односно за туристичког пратиоца, као и легитимацију која се издаје са роком важења десет година.

Туристички водич и туристички пратилац при пружању услуга мора да има код себе одговарајућу и важећу легитимацију и да је носи на прописан начин.

Легитимација из става 5. овог члана нарочито садржи име и презиме, број легитимације, датум издавања, као и датум важења легитимације.

Члан 92.

Туристички водич може бити запослен на пословима руководиоца из члана 51. став 1. овог закона и то за рад код:

- 1) организатора путовања, ако има најмање вишу стручну спрему, односно стечено високо образовање на основним академским студијама у обиму од најмање 180 ЕСПБ бодова, основним струковним студијама, односно на студијама у трајању од три године и има положен стручни испит за туристичког водича најмање пет година;
- 2) посредника, ако има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању и има положен стручни испит за туристичког водича најмање три године.

Туристички водич пружа услуге преко привредног друштва, другог правног лица, предузетника и преко удружења туристичких водича, на основу уговора.

У случају из става 2. овог члана привредно друштво, друго правно лице, предузетник или удружење туристичких водича након извршене услуге кориснику услуге издаје прописан рачун.

Члан 93.

Не сматра се туристичким водичем стручно лице које показује, објашњава или даје информације унутар простора у коме ради (музеј, галерија, национални парк, водич у лову и риболову, водич у пећини, као и планинарски водич са важећом лиценцом).

Не сматра се туристичким пратиоцем лице у превозном средству, које прати туристичку групу на туристичком путовању организованом од страног организатора путовања које је започето и завршава се у страниј држави.

Члан 94.

Министар прописује програм, начин и услове полагања стручног испита из члана 89. став 1. овог закона, као и услове које чланови комисије из члана 90. став 2. овог закона треба да испуне, као и износ накнаде за рад чланова комисије.

Министар прописује облик и садржину уверења и легитимације туристичког водича и туристичког пратиоца, као и начин и услове издавања и рокове важења легитимације.

Члан 95.

Министарство води евиденцију туристичких водича и туристичких пратилаца и дужно је да Регистру туризма доставља евиденцију коју води у писаној форми (штампаној, електронској или на трајном носачу записа) најкасније до 15. јануара за претходну годину.

Евиденција из става 1. овог члана нарочито садржи: име и презиме; јединствени матични број грађана; пол; дан, месец и година рођења; место, општина и држава рођења; место, општина и држава становања; број легитимације; страни језик и контакт подаци.

Евиденција из става 1. овог члана може да се води преко централног информационог система, у складу са прописима којима се уређује област угоститељства.

Члан 96.

Стручни испит за локалног туристичког водича може да полаже лице које претходно има положен стручни испит за туристичког водича.

Стручни испит за локалног водича полаже се пред комисијом коју образује надлежни орган јединице локалне самоуправе.

Члан 97.

Програм, начин и услове полагања стручног испита за локалног туристичког водича прописује надлежни орган јединице локалне самоуправе или више јединица локалних самоуправа.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе или више јединица локалних самоуправа су дужни да, пре њиховог усвајања, програм, начин и услове полагања стручног испита за локалног туристичког водича доставе Министарству на претходно мишљење.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе прописује и висину таксе за полагање стручног испита, издавање уверења и ознаке, услове које чланови комисије из члана 96. став 2. овог закона треба да испуне, као и износ накнаде за рад чланова комисије.

Члан 98.

Трошкове полагања стручног испита из члана 96. става 1. овог закона, као и трошкове издавања уверења и ознаке сноси лице које полаже стручни испит.

Члан 99.

Средства од наплаћене таксе на име трошкова из члана 98. овог закона приход су буџета јединице локалне самоуправе.

Трошкови организације полагања практичног дела стручног испита, које сноси лице које полаже стручни испит, не сматрају се средствима из става 1. овог члана.

Члан 100.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе води евиденцију локалних туристичких водича, као поверени посао и дужан је да Регистру туризма ради евидентирања достави евиденцију у електронској форми најкасније до 15. јануара за претходну годину.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе води евиденцију локалних туристичких водича, као поверени посао и дужан је да је достави Министарству у електронској форми у року од 15 дана од дана издавања уверења.

Евиденција из става 1. овог члана нарочито садржи: име и презиме; јединствени матични број грађана; пол; дан, месец и година рођења; место, општина и држава рођења; место, општина и држава становања; број легитимације; страни језик и контакт подаци.

Евиденција из става 1. овог члана може да се води преко централног информационог система, у складу са прописима којима се уређује област угоститељства.

Члан 101.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе прописује облик и садржину уверења и ознаке локалног туристичког водича, као и начин и услове издавања и рокове важења ознаке.

Надлежни орган јединице локалне самоуправе издаје уверење о положеном стручном испиту за локалног туристичког водича, као и ознаку.

Локални туристички водич мора при пружању услуга да има код себе одговарајућу и важећу легитимацију и ознаку и да их носи на прописан начин.

1.2. Услови за туристичког аниматора и представника на туристичкој дестинацији

Члан 102.

Туристички аниматор и представник на туристичкој дестинацији мора да:

- 1) има најмање средње образовање у четворогодишњем трајању;
- 2) зна српски језик.

Представник на туристичкој дестинацији мора да има активно знање страног језика који је у употреби на туристичкој дестинацији.

2. Изнајмљивање моторних возила

Члан 103.

Услугом изнајмљивања моторног возила сматра се изнајмљивање моторног возила А и Б категорије без возача (rent-a-car).

Члан 104.

Делатност из члана 103. овог закона може да обавља привредно друштво, друго правно лице или предузетник ако је регистровано у одговарајућем регистру.

Удружење које обавља делатност из члана 103. овог закона дужно је да ту делатност упише у одговарајући регистар.

Предузетник не може да обавља делатност из члана 103. овог закона у периоду прекида обављања делатности.

Предузетник не може да отпочне са обављањем делатности из члана 103. овог закона пре датума назначеног као почетак обављања делатности, који је наведен у решењу Агенције за привредне регистре.

Члан 105.

Ако лице из члана 104. став 1. овог закона (у даљем тексту: пружалац услуге) обавља делатност изнајмљивања моторног возила у седишту, али не као претежну делатност, дужно је да за ту делатност региструје огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру.

Ако пружалац услуге обавља делатност изнајмљивања моторног возила у простору ван седишта, дужан је да за ту делатност у сваком простору, односно месту пословања, региструје огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру.

Члан 106.

Моторно возило из члана 103. овог закона не може да буде старије од пет година, рачунајући од дана прве регистрације.

Пружалац услуга из члана 103. овог закона мора да има најмање пет регистрованих моторних возила Б категорије.

Члан 107.

Пружалац услуге из члана 103. овог закона дужан је да:

- 1) на улазу у седиште видно истакне пословно име и матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или ознаку огранка, односно издвојеног места;
- 2) на улазу у простор у коме обавља делатност видно истакне радно време и да га се придржава у свом пословању;
- 3) се евидентира у Регистру туризма;
- 4) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту пријави одговарајућем регистру у року од седам дана;
- 5) утврди опште услове пословања;
- 6) у сваком простору, односно месту пословања кориснику услуге учини доступним опште услове пословања;
- 7) се придржава истакнутих, односно објављених општих услова пословања;
- 8) за сваку уговорену услугу изнајмљивања возила изда потврду односно закључи уговор;
- 9) у сваком простору, односно месту пословања истакне цене услуга које пружа;
- 10) се придржава цена из тачке 9) овог става;
- 11) за сваку пружену услугу изда прописан рачун;
- 12) да на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин у истицању понуде обавештава корисника услуге о услузи коју нуди, у погледу врсте, начина пружања услуге, назначене цене и др.;
- 13) води евиденцију моторних возила;
- 14) води евиденцију пружених услуга;
- 15) у периоду од две године чува сву документацију у вези са евиденцијама које води;

16) кориснику услуге омогући подношење рекламације;

17) обавља делатност са пажњом доброг привредника.

Пружалац услуге који није регистрован код Агенције за привредне регистре је дужан да промену регистрованог податка из става 1. тачка 3) овог члана пријави и Регистру туризма.

Пружалац услуге дужан је да на моторном возилу видно истакне ознаку „rent a car”.

Члан 108.

Општи услови пословања из члана 107. став 1. тачка 5) овог закона садрже услове и начин изнајмљивања моторног возила, начин плаћања, услове отказа, поступке и рокове у вези са рекламацијом, као и друге битне елементе.

Потврда, односно уговор из из члана 107. став 1. тачка 8) овог закона садржи податке о пружаоцу услуге, броју и датуму потврде, врсти услуге, кориснику услуге (име и презиме и контакт податке), броју моторног возила, типу, односно моделу, са регистарским бројем, периоду изнајмљивања, цени и др.

Општи услови пословања морају бити на српском језику или двојезични, од којих је један српски језик.

Изузетно од става 3. овог члана општи услови пословања могу бити на страном језику али је пружалац услуга дужан да обезбеди њихов превод, оверен од стране овлашћеног лица.

На потврду о уговореној услузи, односно уговор примениће се одредбе ст. 3 и 4. овог члана.

Подаци садржани у општим условима пословања и потврди о уговореној услузи, односно уговору морају да буду истинити.

Члан 109.

Пружалац услуге може да понуди кориснику услуге разне видове осигурања, уз напомену да исто није обавезујуће.

У случају из става 1. овог члана пружалац услуге је дужан да кориснику услуге да информацију о условима и цени осигурања.

Пружалац услуге који закључи полису осигурања од корисника услуге не може да наплати износ премије осигурања увећан за износ провизије.

Пружалац услуге је дужан да у случају из ст. 1–3. овог члана поступи сагласно одредбама закона којим се уређује осигурање.

Члан 110.

Евиденција из члана 107. став 1. тачка 13) овог закона садржи податке о врсти услуге, типу, односно моделу моторног возила, са регистарским бројем, години производње,

датуму прве регистрације, као и основ располагања моторним возилом (власништво, закуп, лизинг и сл.).

Евиденција из члана 107. став 1. тачка 14) овог закона садржи и податке о кориснику услуге (име и презиме и контакт податке), период коришћења моторног возила, као и број и датум издате потврде.

Евиденције из ст. 1. и 2. овог члана воде се на дневном нивоу, по начелима уредности и тачности, на начин који не дозвољава брисање унетих података, којим се омогућава увид у податке по хронолошком реду.

Члан 111.

Пружалац услуга дужан је да опште услове пословања, као и потврду, односно уговор из члана 107. став 1. тач. 5) и 8) уручи кориснику услуге непосредно, електронским путем или на трајном носачу записа.

Корисник услуге својим потписом или електронским путем, потврђује пријем општих услова пословања, као и потврде, односно уговора.

Начин подношења рекламације, поступање по поднетој рекламацији и др. пружалац услуга изнајмљивања моторних возила води у складу са прописима, којима се уређује област заштите потрошача.

VI. РЕГИСТАР ТУРИЗМА

Члан 112.

Регистар туризма води Агенција за привредне регистре.

У Регистру туризма региструју се туристичке агенције – организатори путовања и туристичке агенције – посредници.

У Регистру туризма евидентирају се:

- 1) управљачи туристичких простора;
- 2) туристичка места;
- 3) дестинацијске менаџмент организације;
- 4) дестинацијске менаџмент компаније;
- 5) професионални организатор конгреса;
- 6) туристичке организације;
- 7) угоститељи;
- 8) категорисани и некатегорисани угоститељски објекти;
- 9) лица која пружају услуге у домаћој радиности;
- 10) лица која пружају услуге у сеоским туристичким домаћинствима;

- 11) пружаоци наутичко туристичких услуга;
- 12) категорисани и некатегорисани објекти наутичког туризма;
- 13) пружаоци ловнотуристичких услуга;
- 14) категорисани и некатегорисани објекти ловног туризма;
- 15) туристички водичи;
- 16) локални туристички водичи;
- 17) туристички пратиоци;
- 18) туристички аниматори;
- 19) привредни субјекти који пружају услуге изнајмљивања возила (rent-a-car).

Врсту, висину и начин плаћања накнада за регистрацију, евиденцију и друге услуге које пружа Регистар туризма, одређује Управни одбор Агенције за привредне регистре, уз сагласност Владе.

Подаци који се уписују у Регистар туризма за привредно друштво, друго правно лице или предузетника су пословно име, седиште и матични број.

Подаци који се уписују у Регистар туризма, за домаће физичко лице су лично име, јединствени матични број грађана и адреса пребивалишта, а за странца се уписује лично име, број пасоша и држава издавања, а ако је издата лична карта за странца, уписује се и лични број странца, као и адреса боравка у Републици Србији.

У Регистар туризма се региструје или евидентира огранак, односно издвојено место привредног друштва, другог правног лица или предузетника, који се региструје или евидентира у Регистру туризма.

Свака промена податка, која се уноси у одговарајући регистар Агенције за привредне регистре аутоматски се преузима у Регистар туризма.

VII. ЗАШТИТА ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ

Члан 113.

Министарство, поред евиденције из члана 95. овог закона, може да прикупља податке о личности о физичким лицима у реализацији и организацији полагања стручног испита за туристичког водича и туристичког пратиоца, као и лица која пружају услуге, или обављају делатност уређену овим законом.

Министарство може да прикупља податке о личности о физичким лицима за реализацију доделе и коришћења средстава за подстицање развоја туризма из члана 28. овог закона.

Министарство може да прикупља податке о личности о физичким лицима којима туристичке агенције повере извршење услуга, на начин прописан овим законом.

Министарство може да прикупља податке о личности о физичким лицима корисницима услуга из делокруга пословања туристичке агенције и то у вези са продатим туристичким путовањима или излетима, издатим гаранцијама путовања, поднетом рекламацијом и сл.

Јединица локалне самоуправе поред евиденције из члана 100. овог закона може да прикупља податке о личности о физичким лицима у реализацији и организацији полагања стручног испита за локалног туристичког водича.

Евиденција, односно подаци из ст. 1–5. овог члана за домаће држављане могу да садрже: име и презиме; јединствени матични број грађана; пол; дан, месец и година рођења; место, општина и држава рођења; место, општина и држава становања; контакт подаци.

Евиденција, односно подаци из ст. 1–5. овог члана за стране држављане могу да садрже: презиме и име; пол; дан, месец и година рођења; држављанство; место и држава рођења; врста, број и датум издавања стране путне исправе; контакт подаци.

Члан 114.

Обрада података у Министарству и јединици локалне самоуправе врши се у електронској форми у оквиру информационо-комуникационог система, у форми аудио-видео записа и фотографија и у папирној форми у облику регистара, картотека и другом облику, у складу са законом који уређује заштиту података о личности.

Министарство и јединица локалне самоуправе дужни су да базу података туристичких водича и туристичких пратилаца, као и локалних туристичких водича учине јавно доступном, објављивањем на сајту Министарства, односно јединице локалне самоуправе.

База података из става 2. овог члана садржи име и презиме, број легитимације, место боравка, контакт податке и познавање страног језика.

Изузетно од става 3. овог члана база садржи и податак о дестинацији за коју је локални туристички водич специјализован.

Члан 115.

Министарство и јединица локалне самоуправе податке о личности обрађују, прикупљају и размењују у сврху:

- 1) извршења послова из делокруга своје надлежности;
- 2) вршења надзора над обављањем делатности и пружањем услуга уређених овим законом;
- 3) увођења података у централни информациони систем у области угоститељства и туризма и праћења стања на тржишту;
- 4) обезбеђивања јединствене јавне и електронске евиденције података из области туризма;

- 5) учешћа у финансирању промотивних активности туристичких дестинација и туристичких места, туристичко-културних и туристичких манифестација у земљи и иностранству, као и програма едукације и усавршавања вештина запослених у туризму;
- 6) учешћа у финансирању израде пројекта заштите природе, животне средине, природних ресурса и културне баштине туристичког места;
- 7) подстицања изградње туристичке инфраструктуре, туристичке супраструктуре, спортско-рекреативних и других пратећих садржаја јавног карактера значајних за унапређење квалитета туристичке понуде;
- 8) унапређење постојеће туристичке понуде и интензивирање њеног коришћења;
- 9) подстицање унапређења туристичког промета;
- 10) планирања и остваривања политике развоја туризма у складу са Стратегијом.

Члан 116.

Министарство и јединица локалне самоуправе прикупљају податке о личности непосредно од лица на које се подаци односе.

Министарство може да прикупља податке о личности од других органа државне управе, органа аутономних покрајина, органа јединице локалне самоуправе и ималаца јавних овлашћења, као и од привредних субјеката и физичких лица, који на основу одредаба овог закона обављају привредну делатност и дужни су да воде евиденцију корисника услуге, у циљу извршења послова из делокруга надлежности.

Министарство и јединица локалне самоуправе могу да размењују податке са државним органима, органима аутономних покрајина, органима јединице локалне самоуправе и имаоцима јавних овлашћења, у циљу извршења послова из делокруга надлежности.

Размена података се врши електронским путем, на контролисан и безбедан начин, уз примену мера заштите у складу са прописима којима се регулише информациона безбедност.

Министарство и јединица локалне самоуправе могу податке из евиденције да доставе и физичком лицу на које се подаци односе, на основу образложеног писаног захтева, сагласно одредбама закона који уређује заштиту података о личности.

Члан 117.

Туристичка агенција и пружалац услуга изнајмљивања моторног возила може да прикупља податке о личности о кориснику услуге и уводи их у прописану евиденцију на начин прописан овим законом, а у складу са посебним законом којим се уређује заштита података о личности.

Туристичка агенција и пружалац услуга изнајмљивања моторног возила може да прикупља податке о личности и да води евиденцију у вези са гаранцијама путовања, односно издатим полисама осигурања, пруженим услугама, поднетом рекламацијом и сл.

Синдикалне организације, удружења пензионера, феријалне, студентске, извиђачке и планинарске организације и установе социјалне и дечје заштите, као и друга удружења могу да прикупљају личне податке о члановима, односно корисницима и уводе их у прописану евиденцију на начин прописан овим законом, а у складу са посебним законом којим се уређује заштита података о личности.

Лица из ст. 1–3. овог члана могу да прикупљају податке о личности о лицима којима је поверено извршење услуга, на начин прописан овим законом.

Подаци из ст. 1–3. овог члана, за домаће држављане су: име и презиме; број личне исправе; пол; дан, месец и година рођења и адреса становања.

Подаци из ст. 1–3. овог члана, за стране држављане су: име и презиме; пол; дан, месец и година рођења; држављанство; врста, број и датум издавања стране путне исправе.

Подаци из ст. 5. и 6. овог члана уносе се на основу личне исправе или друге јавне исправе са фотографијом и других одговарајућих података.

Лица из ст. 1–3. овог члана могу да размењују податке о личности само са оним субјектима са којима имају закључене уговоре неопходне за реализацију уговора са корисником услуга (пружаоци услуга смештаја, превозници и сл.).

Туристичке агенције могу да размењују податке о личности са оним субјектима са којима имају закључене уговоре о посредовању.

Туристичке агенције могу да размењују податке о личности са оним субјектима са којима имају закључене уговоре о гаранцији путовања, односно са даваоцем гаранције путовања (осигуравач, уговарач осигурања или банка).

Лица из ст. 1–3. овог члана могу да размењују податке о личности са оним субјектима са којима имају закључене уговоре о продаји осигурања.

Лица из ст. 1–3. овог члана могу, на прописан начин, да размењују податке о личности са Министарством.

Члан 118.

Обрада података о личности врши се у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита података о личности.

Привредно друштво, друго правно лице, предузетник регистрован у одговарајућем регистру, које обавља делатност, односно пружа услуге у складу са овим законом дужно је да обраду података о личности врши у складу са овим законом и законом којим се уређује заштита података о личности.

Повредом заштите права лица сматраће се свака злоупотреба података о личности која су прописана овим законом и законом који уређује заштиту података о личности.

VIII. НАДЗОР

Члан 119.

Надзор над применом одредаба овог закона и прописа донетих на основу овог закона врши Министарство.

Инспекцијски надзор над применом овог закона врши Министарство преко туристичких инспектора.

На питања инспекцијског надзора над применом овог закона и прописа донетих на основу овог закона, која нису посебно уређена овим законом, примењује се закон којим се уређује инспекцијски надзор.

Министарство врши надзор над радом ималаца јавних овлашћења којима је овим законом поверено вршење послова државне управе, у складу са прописима којима се уређује државна управа.

Члан 120.

Туристички инспектор приликом вршења надзора има службену легитимацију, значку и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме.

Министар прописује изглед значке и одговарајућу врсту одеће, обуће и опреме коју носи туристички инспектор.

1. Права и дужности туристичког инспектора

Члан 121.

У вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор има право и дужност да:

- 1) проверава да ли су испуњени прописани услови за обављање делатности и пружање услуга уређених овим законом;
- 2) утврђује идентитет запослених, односно радно ангажованих лица код привредног друштва, другог правног лица или предузетника која обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;
- 3) утврђује идентитет физичког лица које пружа услуге уређене овим законом, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;
- 4) утврђује идентитет физичког лица које обавља делатност или пружа услуге уређене овим законом, без уписа у одговарајући регистар, односно без положеног стручног испита, увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;
- 5) утврђује идентитет корисника услуге увидом у личну карту, путну исправу или другу јавну исправу са фотографијом;
- 6) прегледа просторије, односно простор привредног друштва, другог правног лица, предузетника, који обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом;
- 7) фотографише, односно врши видео снимање простора из става 1. тачка 6) овог члана;

8) прегледа уговоре, евиденције, исправе, електронска документа и другу документацију потребну за утврђивање законитости пословања привредног друштва, другог правног лица, предузетника и физичког лица који обављају делатност и пружају услуге уређене овим законом, а коју није могао да прибави по службеној дужности, уз могућност обезбеђења доказа;

9) врши штампање, копирање, односно фотографисање и снимање пословних докумената из став 1. тачка 8) овог члана;

10) врши увид у пресек стања фискалне касе;

11) наступи као анонимни корисник услуга (провокативна куповина) на начин прописан законом којим се уређује инспекцијски надзор;

12) захтева писану одлуку надлежног суда за увиђај у стамбеном или другом простору са таквом наменом, код сазнања да се у том простору обавља делатност или пружа услуга у случају када се власник или корисник, односно држалац противи вршењу инспекцијског надзора;

13) захтева асистенцију полиције, односно комуналне полиције, ако основано процени да је то потребно у складу са законом којим се уређује инспекцијски надзор, а према законима којима се уређује полиција и комунална полиција;

14) предузме и друге прописане мере предвиђене законом.

У вршењу инспекцијског надзора, ако се коришћењем других доказних радњи не могу прикупити или обезбедити потребни докази или би њихово прикупљање или обезбеђење било знатно отежано, туристички инспектор има овлашћење да, у случају сумње да лице обавља делатност нерегистровано или да за пружање услуге не издаје рачун, ради прикупљања или обезбеђења доказа, обави прикривену куповину услуге, односно наступи као анонимни корисник.

У случају из става 2. овог члана туристички инспектор наступа као анонимни корисник без претходног обавештавања и предочавања надзираном субјекту службене легитимације и налога за инспекцијски надзор.

Стан, пратећи или други простор стамбеног карактера, који је регистрован као седиште или као место у којем се обавља делатност, у складу са прописима о регистрацији привредних субјеката, односно другим прописима којима се уређују посебне делатности, сматра се пословним простором.

Стан, пратећи или други простор стамбеног карактера у којем се обавља привредна делатност сматра се пословним простором.

У случају сумње да ли се ради о стамбеном или пословном простору, за опредељење врсте простора пресудна је његова фактичка намена (становане или обављање делатности и пружање услуга).

2. Овлашћења туристичког инспектора

Туристички инспектор је овлашћен да:

- 1) привремено забрани обављање делатности правном и физичком лицу које обавља туристичку делатност или пружа услуге изнајмљивања возила, а није регистровало привредну делатност у одговарајући регистар;
- 2) привремено забрани обављање делатности физичком лицу пружање услуге туристичког водича, и туристичког пратиоца и локалног туристичког водича, који пружа услугу, а нема положен стручни испит;
- 3) привремено забрани предузетнику који обавља туристичку делатност или пружа услуге изнајмљивања возила, ако у периоду прекида обављања делатности поступи супротно члану 47. став 3. и члану 104. став 3. овог закона;
- 4) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу и предузетнику обављање послова из члана 52. став 1. тач. 1) и 2) овог закона који обавља послове без лиценце;
- 5) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу и предузетнику обављање послова из члана 52. став 1. тач. 1) и 2) овог закона када наступе околности из члана 63. став 1. тач. 1), 2), 3) и 5) овог закона;
- 6) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу и предузетнику обављање послова из члана 52. став 1. тач. 3)–15) овог закона који обавља послове без претходне регистрације у Регистру туризма;
- 7) привремено забрани обављање делатности, односно пружање услуге правном лицу, привредном друштву, предузетнику, односно физичком лицу, ако се туристичком инспектору онемогући вршење послова надзора;
- 8) привремено забрани привредном друштву, другом правном лицу, предузетнику и физичком лицу обављање послова, у случају прописаним законом којим се уређује инспекцијски надзор;
- 9) наложи да се врати износ који је више наплаћен у односу на истакнуте, односно уговорене цене;
- 10) поднесе предлог за одузимање лиценце;
- 11) записником о инспекцијском надзору наложи једну или више мера за отклањање неправилности;
- 12) сачини службену белешку о оним радњама у поступку за које се не саставља записник;
- 13) изриче превентивне, као и друге мере које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор;
- 14) предузима радње које су посебно уређене законом којим се уређује инспекцијски надзор;
- 15) изда прекршајни налог;

16) поднесе пријаву надлежном органу за кривично дело или привредни преступ, односно поднесе захтев за покретање прекршајног поступка.

У случају из става 1. тачка 11) овог члана, када надзирани субјект отклони наложене неправилности на прописан начин, туристички инспектор не подноси захтев за покретање прекршајног поступка или не издаје прекршајни налог, уколико највиши износ запрећене казне не прелази 200.000 динара, односно поступа на начин прописан законом којим се уређује инспекцијски надзор.

Туристички инспектор доноси решење о привременој забрани обављања делатности и пружања услуге до испуњења законом прописаних услова.

Члан 123.

Ако у вршењу инспекцијског надзора туристички инспектор утврди да пропис није примењен или је неправилно примењен, односно да није поступљено по налогу из члана 122. став 1. тачка 11) овог закона дужан је да донесе решење којим налаже отклањање утврђених неправилности и одреди рок за њихово отклањање.

Туристички инспектор је дужан да донесе решење о привременој забрани обављања делатности и пружања услуге, односно рада у објекту, ако се утврђене неправилности у остављеном року из решења о отклањању неправилности не отклоне.

3. Надлежност за решавање по жалби

Члан 124.

Против решења туристичког инспектора може се изјавити жалба министру у року од 15 дана од дана достављања решења.

Против решења инспектора донетог из делокруга надлежности из члана 119. став 3. овог закона може се изјавити жалба министру из делокруга инспекцијског надзора, као надлежном другостепеном органу, у року од 15 дана од дана достављања решења.

Жалба изјављена на решења из ст. 1. и 2. овог члана одлаже извршење решења, осим када се ради о предузимању хитних мера.

Жалба изјављена на решења из члана 54. став 4, члана 80. став 5, члана 122. став 1. тач. 1)–8) и члана 123. став 2. овог закона, не одлаже извршење решења.

IX. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 125.

Новчаном казном од 200.000 до 800.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) не упише делатност у одговарајући регистар (члан 47. став 2. и члан 104. став 2);
- 2) послове из члана 52. став 1. тач. 1) и 2) овог закона, обавља без лиценце за организовање туристичког путовања (члан 53. став 2);

- 3) за све време трајања лиценце не обезбеди гаранцију путовања у прописаном износу, као и прописан депозит (члан 60. став 1);
- 4) поступи супротно одредбама члана 60. став 2. овог закона;
- 5) поступи супротно одредбама члана 63. став 5. овог закона;
- 6) продајна цена није исказана у јединственом износу (члан 64. став 1);
- 7) продајна цена не садржи све оне трошкове који чине неодвојив део неопходан за реализацију тог путовања (члан 64. став 2);
- 8) поступи супротно одредбама члана 64. ст. 3. и 4. овог закона;
- 9) поступи супротно одредбама члана 64. став 5. овог закона;
- 10) поступи супротно одредбама члана 64. став 6. овог закона;
- 11) продаје туристичко путовање преко посредника са којим нема закључен уговор о посредовању или посредник није регистрован у Регистру туризма (члан 64. став 7);
- 12) поступи супротно одредбама члана 64. став 8. овог закона;
- 13) за услуге које продаје не поседује уговор, неки други документ или писану потврду трећих лица којима је поверено извршење тих услуга (члан 67. став 1. тачка 4));
- 14) не изда путнику прописани рачун, карту или други документ са бројем и датумом, којим се потврђује пријем уплате (члан 67. став 1. тачка 12));
- 15) приликом истицања понуде не обавештава корисника услуге о услузи коју нуди, у погледу врсте, начина пружања услуге, назначене цене и др. на истинит, јасан, разумљив и необмањујући начин (члан 67. став 1. тачка 16) и члан 107. став 1. тачка 12));
- 16) подаци садржани у уговору о путовању нису истинити (члан 67. став 5);
- 17) у случају отказа путовања од стране организатора путовања путнику не изврши повраћај уплаћених средстава у року од 15 дана (члан 68. став 1. тачка 6));
- 18) за све време трајања путовања не обезбеди смештај путника (члан 68. став 1. тачка 9));
- 19) не обезбеди повратак путника на одредиште (члан 68. став 1. тачка 10));
- 20) поступи супротно одредбама члана 68. став 1. тачка 11) овог закона;
- 21) за пружање услуге туристичког водича, туристичког пратиоца или локалног туристичког водича, не ангажује лице које испуњава услове из члана 89. став 1. и члана 96. став 1. овог закона (члан 68. став 1. тачка 15));
- 22) за представника на туристичкој дестинацији не ангажује лице које испуњава услове из члана 102. овог закона (члан 68. став 1. тачка 16));
- 23) поступи супротно одредбама члана 68. став 3. овог закона;

- 24) брошура не садржи истините податке (члан 72. став 8);
- 25) поступи супротно одредбама члана 77. овог закона;
- 26) пре отпочињања обављања делатности не региструје се у Регистру туризма (члан 80. став 1);
- 27) продаје туристичко путовање организатора путовања са којим нема закључен уговор о посредовању (члан 81. став 1);
- 28) поступи супротно одредбама члана 87. став 6. овог закона;
- 29) поступи супротно одредбама члана 88. овог закона;
- 30) привредно друштво, друго правно лице, предузетник или удружење туристичких водича након извршене услуге туристичког водича кориснику услуге не изда рачун (члан 92. став 3);
- 31) за сваку пружену услугу не изда прописан рачун (члан 107. став 1. тачка 11));
- 32) поступи супротно одредбама 108. став 6. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 50.000 до 120.000 динара.

Новчаном казном од 150.000 до 500.000 динара казниће се предузетник:

- 1) за прекршај из става 1. овог члана;
- 2) ако поступи супротно члану 47. став 3. овог закона;
- 3) ако поступи супротно члану 47. став 4. овог закона;
- 4) ако поступи супротно члану 104. став 3. овог закона;
- 5) ако поступи супротно члану 104. став 4. овог закона.

Члан 126.

Новчаном казном од 150.000 до 500.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) у сваком простору, односно месту пословања у коме обавља туристичку делатност нема запослена лица која испуњавају услове (члан 51. и члан 92. став 1);
- 2) поступи супротно одредбама члана 65. став 2. овог закона;
- 3) нема регистрован национални интернет домен преко кога електронским путем продаје услуге у туризму (члан 65. став 3);
- 4) поступи супротно одредбама члана 65. став 4. овог закона;
- 5) поступи супротно одредбама члана 65. став 5. овог закона;
- 6) у случају када нуди појединачну услугу не објави услове, садржај и цену те услуге (члан 67. став 1. тачка 5));

- 7) поступи супротно одредбама члана 67. став 1. тачка 6) овог закона;
- 8) не придржава се истакнутих, односно објављених цена (члан 67. став 1. тачка 7));
- 9) у прописаном облику, садржини и начину не води евиденцију уговора о посредовању, као и уговора закључених са трећим лицима којима је поверено извршење услуга из програма путовања (члан 67. став 1. тачка 8));
- 10) у прописаном облику, садржини и начину не води евиденцију програма путовања (члан 67. став 1. тачка 9));
- 11) у прописаном облику, садржини и начину дневно не води евиденцију продатих туристичких путовања (члан 67. став 1. тачка 10));
- 12) не уручи путнику уговор, односно потврду о продаји туристичке услуге (члан 67. став 1. тачка 11));
- 13) не уручи путнику или већем броју лица потврду о гаранцији путовања, са подацима потребним за њено активирање (члан 67. став 1. тачка 13));
- 14) у погледу евиденције продатог туристичког путовања, односно издате гаранције путовања не поступи на прописан начин;
- 15) поступи супротно одредбама члана 67. став 1. тачка 15) овог закона;
- 16) поступи супротно одредбама члана 67. став 1. тачка 18) овог закона;
- 17) поступи супротно члану 67. став 3. овог закона;
- 18) поступи супротно одредбама члана 67. став 4. овог закона;
- 19) не утврди опште услове путовања и изради програм путовања у писаној форми (члан 68. став 1. тачка 2));
- 20) се не придржава општих услова путовања и програма путовања (члан 68. став 1. тачка 2)), осим ако је реално понудило или у договору са путником вратило разлику између уговорене цене путовања и цене стварно пружених услуга обухваћених програмом путовања;
- 21) продаје програм путовања који није припремљен на основу закљученог уговора са трећим лицима, којима је поверено извршење услуга из тог програма путовања (члан 68. став 1. тачка 3));
- 22) за сваког путника, односно уговорено туристичко путовање не обезбеди гаранцију путовања (члан 68. став 1. тачка 4));
- 23) у прописаном облику, садржини и начину не води евиденцију издатих гаранција путовања (члан 68. став 1. тачка 5));
- 24) путнику не врати разлику између уговорене цене путовања и цене путовања снижене сразмерно неизвршењу или непотпуном извршењу услуга у року од 15 дана, у случају неизвршења или непотпуног извршења услуга обухваћених програмом путовања (члан 68. став 1. тачка 7));

- 25) путнику не врати уплаћена средства у случају отказа путовања од стране путника, у висини одређеној општим условима путовања, у року од 15 дана од дана отказа путовања (члан 68. став 1. тачка 8));
- 26) током целог туристичког путовања не ангажује најмање једног туристичког пратиоца или туристичког водича за туристичку групу, а по превозном средству којим се обавља услуга превоза (члан 68. став 1. тачка 12));
- 27) поступи супротно одредбама члана 68. став 1. тачка 13) овог закона;
- 28) не омогући контакт за хитне случајеве са одређеним локалним представником или агенцијом путницима који не чине туристичку групу (члан 68. став 1. тачка 14));
- 29) поступи супротно одредбама члана 70. овог закона;
- 30) општи услови путовања не садрже све прописане елементе из члана 71. став 2. овог закона;
- 31) програм путовања не садржи све прописане елементе из члана 72. став 1. овог закона;
- 32) након израде програма путовања исти не нумерише, не овери и не одложи по хронолошком реду у посебан регистар (члан 72. став 2);
- 33) након продатог туристичког путовања у програму путовања врши измене прописаних елемената (члан 72. став 5);
- 34) путнику не уручи потврду о путовању (члан 73. став 1);
- 35) потврда о путовању не садржи све прописане елементе (члан 73. став 2);
- 36) потврда о путовању не садржи место, датум издавања, као и потписе уговорних страна (члан 73. став 3);
- 37) потврда о путовању не садржи податке о гаранцији путовања са подацима потребним за њено активирање (члан 73. став 4);
- 38) текст уговора о организовању путовања, односно општи услови путовања, програм путовања и потврда о путовању, нису штампани словним знацима и бројевима који су једнаке величине али не мањи од стандардне величине 12 (члан 74);
- 39) путнику не уручи сва документа из уговора о путовању на начин прописан чланом 76. став 1. овог закона;
- 40) поступи супротно одредбама члана 76. став 2. овог закона;
- 41) не продаје туристичка путовања под истим условима као и организатор путовања (члан 81. став 3);
- 42) поступи супротно одредбама члана 81. став 4. овог закона;
- 43) уступа право продаје туристичког путовања другој туристичкој агенцији (члан 81. став 5);

- 44) поступи супротно члану 87. став 4. овог закона;
- 45) поступи супротно одредбама члана члан 87. став 5. овог закона;
- 46) не утврди опште услове пословања (члан 107. став 1. тачка 5));
- 47) у сваком простору, односно месту пословања кориснику услуге не учини доступним опште услове пословања (члан 107. став 1. тачка 6));
- 48) не придржава се истакнутих, односно објављених општих услова пословања (члан 107. став 1. тачка 7));
- 49) за свако изнајмљено возило или пружену услугу не изда потврду, односно не закључи уговор (члан 107. став 1. тачка 8));
- 50) у сваком простору, односно месту пословања не истакне цене услуга које пружа (члан 107. став 1. тачка 9));
- 51) не придржава се истакнутих цена (члан 107. став 1. тачка 10));
- 52) не води евиденцију моторних возила (члан 107. став 1. тачка 13));
- 53) не води евиденцију пружених услуга (члан 107. став 1. тачка 14));
- 54) поступи супротно одредбама члана 108. став 1. овог закона;
- 55) поступи супротно одредбама члана 108. став 2. овог закона;
- 56) поступи супротно одредбама члана 108. став 3. овог закона;
- 57) поступи супротно одредбама члана 108. ст. 4. и 5. овог закона;
- 58) евиденција моторних возила не садржи све прописане податке (члан 110. став 1);
- 59) евиденција пружених услуга не садржи све прописане податке (члан 110. став 2);
- 60) поступи супротно одредбама члана 110. став 3. овог закона;
- 61) поступи супротно одредбама члана 111. овог закона;
- 62) не поступи по решењу инспектора (чл. 122. и 123).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 30.000 до 60.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 100.000 до 350.000 динара.

Члан 127.

Новчаном казном од 100.000 до 250.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) годишњи програм рада и план промотивних активности, пре њиховог усвајања, не достави ТОС-у на прибављање претходне сагласности (члан 39. став 2. и члан 41. став 4);

- 2) поступи супротно одредбама члана 43. став 1. овог закона;
- 3) обавља делатност у седишту, али не као претежну делатност, а за ту делатност није регистровало огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру (члан 48. став 1. и члан 105. став 1);
- 4) обавља делатност ван седишта, а за ту делатност у сваком простору, односно месту пословања није регистровало огранак, односно издвојено место, који се региструје у одговарајућем регистру (члан 48. став 2. и члан 105. став 2);
- 5) сваку промену регистрованог податка о седишту и огранку, односно издвојеном месту не пријави одговарајућем регистру у року од седам дана (члан 67. став 1. тачка 3) и члан 107. став 1. тачка 4));
- 6) у периоду од две године не чува сву прописану документацију (члан 67. став 1. тачка 17) и члан 107. став 1. тачка 15));
- 7) кориснику услуге не омогући подношење рекламације (члан 67. став 1. тачка 19) и члан 107. став 1. тачка 16));
- 8) делатност не обавља са пажњом доброг привредника (члан 67. став 1. тачка 21) и члан 107. став 1. тачка 17));
- 9) поступи супротно одредбама члана 67. став 2. овог закона;
- 10) сваку промену података из члана 57. став 1. тач. 1), 5), 6) и 7) овог закона не пријави Регистру туризма у року од седам дана (члан 68. став 1. тачка 1));
- 11) поступи супротно одредбама члана 71. став 6. овог закона;
- 12) назив туристичког путовања садржи речи из програма путовања које се односе на факултативну услугу (члан 72. став 6);
- 13) не обезбеди извршење услуге из програма туристичког путовања која чини сврху путовања (члан 72. став 7);
- 14) путнику не да информацију о условима и цени осигурања (члан 75. став 2. и 109. став 2);
- 15) од путника наплати износ премије осигурања увећан за износ провизије (члан 75. став 3. и члан 109. став 3);
- 16) поступи супротно одредбама члана 78. став 2. овог закона;
- 17) у програму путовања посебно не истакне обавештење да за путовање није обезбеђена заштита у погледу гаранција путовања (члан 79. став 2. и члан 86. став 4);
- 18) поступи супротно одредбама члана 82. став 1. овог закона;
- 19) поступи супротно одредбама члана 82. став 2. овог закона;
- 20) за своје чланове, односно кориснике, у складу са својим статутом, организују путовање за сопствене потребе или излет, а у сврху стицања добити (члан 84. став 1);

- 21) не утврде годишњи план путовања и не доставе га туристичкој инспекцији, у року од седам дана, од дана усвајања (члан 84. став 2);
- 22) са планом путовања не доставе туристичкој инспекцији оснивачки акт и статут, податке о броју чланова, доказ о упису у одговарајући регистар, односно евиденцију, као и акт из члана 84. става 4. овог закона (члан 85. став 1);
- 23) у случају промене плана путовања не достави нови план путовања туристичкој инспекцији најкасније пет дана од дана усвајања тог плана (члан 85. став 2);
- 24) у случају промене докумената и података не достави нова документа и податке туристичкој инспекцији најкасније пет дана од дана настанка промене (члан 85. став 3);
- 25) поступи супротно одредбама члана 86. став 1. овог закона;
- 26) путовање не пријави туристичкој инспекцији, најкасније пет радних дана пре отпочињања путовања (члан 86. став 2);
- 27) не достави програм путовања са битним елементима из члана 72. став 1. овог закона, као и списак путника са доказом о чланству и др (члан 86. став 3);
- 28) поступи супротно одредбама члана 86. став 5. овог закона;
- 29) не води евиденцију уговора и података из уговора закључених са трећим лицима којима је поверено извршење услуга превоза, смештаја, услуга туристичких професија и других услуга из програма путовања (члан 87. став 1);
- 30) поступи супротно одредбама члана 87. став 2. овог закона;
- 31) евиденције не воде по начелима уредности и тачности, на начин који не дозвољава брисање унетих података и којим се омогућава увид у податке по хронолошком реду (члан 87. став 3);
- 32) је моторно возило из члана 103. овог закона старије од пет година, рачунајући од дана прве регистрације (члан 106. став 1);
- 33) нема најмање пет регистрованих моторна возила Б категорије (члан 106. став 2);
- 34) се не евидентира у Регистру туризма (члан 107. став 1. тачка 3));
- 35) поступи супротно одредбама члана 107. став 2. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 20.000 до 40.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 80.000 до 200.000 динара.

Члан 128.

Новчаном казном од 150.000 до 350.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

- 1) приликом обављања делатности није регистровано у одговарајућем регистру (члан 47. став 1. и члан 104. став 1);
- 2) пружа услугу туристичког водича, туристичког пратиоца и локалног туристичког водича, а нема положен стручни испит (члан 89. став 1. и члан 96. став 1);
- 3) туристички водич не пружа услуге преко привредног друштва, другог правног лица, предузетника и преко удружења туристичких водича, на основу уговора (члан 92. став 2).

Члан 129.

Новчаном казном од 50.000 до 100.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице у државном органу, односно јединици локалне самоуправе ако:

- 1) програм развоја туризма из члана 12. став 1. овог закона не достави Министарству на претходно мишљење (члан 12. став 2);
- 2) програм, начин и услове полагања стручног испита за локалног туристичког водича, пре њиховог усвајања, не достави у Министарству на претходно мишљење (члан 97. став 2);
- 3) поступи супротно члану 100. ст. 1. и 2. овог закона.

Члан 130.

Новчаном казном у износу од 50.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) поступи супротно члану 46. став 3. овог закона;
- 2) простор, односно место пословања туристичке агенције у коме се обавља туристичка делатност, не испуњава услове у погледу уређења и опремања (члан 50. став 1);
- 3) скраћенице DMC и PCO не користи под прописаним условима (члан 67. став 1. тачка 20));
- 4) подаци о гаранцији путовања, односно информације о осигураним случајевима и инструментима обезбеђења, као и начину њиховог активирања нису посебно истакнути (члан 71. став 5).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном од 10.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се предузетник новчаном казном од 40.000 динара.

Члан 131.

Новчаном казном у износу од 30.000 динара казниће се за прекршај правно лице ако:

- 1) на улазу у седиште видно истакне пословно име и матични број, а на улазу у огранак, односно издвојено место, пословно име, седиште, матични број и назив или

ознаку огранка, односно издвојеног места (члан 67. став 1. тачка 1) и члан 107. став 1. тачка 1));

2) на улазу видно не истакне ознаку организатора путовања са категоријом лиценце, односно ознаку посредника (члан 67. став 1. тачка 2));

3) на улазу видно не истакне радно време и не придржава га се у свом пословању (члан 67. став 1. тачка 2) и члан 107. став 1. тачка 2));

4) пружалац услуга из члана 103. овог закона на моторном возилу видно не истакне ознаку „rent a car” (члан 107. став 3).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у правном лицу новчаном казном у износу од 6.000 динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и предузетник новчаном казном у износу од 20.000 динара.

Члан 132.

Новчаном казном у износу од 10.000 динара казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) као туристички водич и туристички пратилац при пружању услуга нема код себе одговарајућу и важећу легитимацију и не носи је на прописан начин (члан 91. став 5);

2) као локални туристички водич при пружању услуга нема код себе одговарајућу и важећу легитимацију, као и ознаку и не носи их на прописан начин (члан 101. став 3);

3) као представник на туристичкој дестинацији не зна српски језик (члан 102. став 1. тачка 2));

4) поступи супротно одредбама члана 102. став 2. овог закона.

Х. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 133.

ТОС, туристичка организација аутономне покрајине и туристичка организација јединице локалне самоуправе ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Огранак страног правног лица који обавља туристичку делатност или пружа услуге у туризму ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од три месеца од дана ступања на снагу овог закона.

Привредно друштво, друго правно лице и предузетник ускладиће своје пословање са одредбама овог закона у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

Туристички водичи и туристички пратилац који поседује легитимацију без назначеног рока важења је дужан да изврши њихову замену у року од једне године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 134.

Поступци који до дана ступања на снагу овог закона нису окончани, окончаће се по одредбама прописа који је био на снази до дана ступања на снагу овог закона.

Члан 135.

До доношења подзаконских аката на основу овлашћења из овог закона примењиваће се, осим у делу у коме су у супротности са овим законом, следећи подзаконски акти:

- 1) Правилник о обрасцу службене легитимације и изгледу значке и одговарајућој врсти одеће, обуће и опреме туристичког инспектора („Службени гласник РС”, бр. 78/09, 14/13 и 81/15 – др. правилник);
- 2) Правилник о ближим условима у погледу простора и опреме које мора да испуњава туристичка агенција која непосредно пружа услуге путнику („Службени гласник РС”, број 78/09);
- 3) Правилник о садржини и начину истицања туристичке сигнализације („Службени гласник РС”, бр. 22/10 и 102/11);
- 4) Правилник о начину израде планских докумената, као и студије оправданости за проглашење туристичког простора („Службени гласник РС”, број 58/11);
- 5) Правилник о стручном испиту за туристичког водича и туристичког пратиоца („Службени гласник РС”, број 102/15);
- 6) Правилник о категоризацији туристичких места („Службени гласник РС”, бр. 24/12, 31/12 – исправка и 102/15);
- 7) Правилник о врсти и условима гаранције путовања, начину активирања и другим условима које мора да испуни организатор путовања у зависности од врсте организованог путовања („Службени гласник РС”, број 2/16);
- 8) Правилник о облику, садржини и начину вођења евиденције уговора закључених са трећим лицима којима је поверено извршење услуга из програма путовања и продатих туристичких путовања („Службени гласник РС”, број 4/16);
- 9) Правилник о садржини захтева за издавање лиценце и условима и начину издавања свечане форме лиценце за организовање и реализовање туристичких путовања у земљи и иностранству („Службени гласник РС”, бр. 55/12 и 4/16);
- 10) Правилник о облику и садржини уверења и легитимације туристичког водича и туристичког пратиоца, као и о начину и условима издавања и роковима важења („Службени гласник РС”, број 56/16);
- 11) Правилник о ближим условима и начину уплате средстава од продатог туристичког путовања, начину уређивања међусобних односа организатора путовања и посредника, као и однос организатора путовања и посредника према путнику („Службени гласник РС”, број 91/16);
- 12) Уредба о условима и начину доделе и коришћења кредитних средстава за подстицање квалитета туристичке понуде („Службени гласник РС”, број 22/16);

13) Уредба о условима и начину доделе и коришћења средстава за подстицање унапређења туристичког промета домаћих туриста на територији Републике Србије („Службени гласник РС”, број 119/17);

14) Уредба о условима и начину доделе и коришћења средстава за подстицање унапређења организованог туристичког промета страних туриста на територији Републике Србије („Службени гласник РС”, број 13/18).

Правилник о стручном испиту за туристичког водича и туристичког пратиоца („Службени гласник РС”, број 102/15) у делу одредаба чл. 26–28. које се односе на таксе за полагање стручног испита, издавање уверења и легитимације примењиваће се до дана ступања на снагу закона којим ће се уредити наведена питања.

Члан 136.

Подзаконски акти за спровођење овог закона биће донети у року од две године од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 137.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о туризму („Службени гласник РС”, бр. 36/09, 88/10, 99/11 – др. закон, 93/12, 84/15 и 83/18 – др. закон) осим одредаба чл. 72–79. које престају да важе 1. јула 2019. године.

Члан 138.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.